

ཕའི་གཞི་ལ་ཡེ་ཆེན་པ།

རྫོང་སར་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིག་བྱུང་བསྟན་སློབ་གླིང་ནས་བསྒྲིག་སྤྲོད།

༣༡། ཁག་སེར་མདོག་པའ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དབེ་སྐྱེན་ཁང་།

ཕའིག།པེཾཾཾ།

༡༡། །ཁ་སེར་མདོག་པར་ཆེན་པོ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཐོང་སར་ཁམས་ཕྱེད་ལྷ་མོ་གྲུབ་བསྟན་སྒྲོབ་གྲིང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀྱང་གོའི་བོད་མིག་བ་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

རྟོགས་དཀར་བ་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བཞགས་སོ། །	1
རྟོགས་དཀར་བ་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ།	1
ལྷགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག	15
མུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག	50
ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་བཤད་པ་སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩིའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ།	87
དབུ་མའི་བྱུང་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཡིད་བཞིན་ལྟན་པོ་ཞེས་ བའི་བསྟན་བཅོས།	160
དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་འབྱུལ་བ་སྟོང་ཞིང་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ ལྟ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་ཞུ་ཞེས་བྱ་བ།	189
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་འཇུག་པ་ངེས་དོན་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་སོགས་ དབུ་མའི་ཆོས་སྒྲོར་འགའ་ཞིག་བཞགས།	279
དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཞགས་སོ། །	283
སྒྲིངས་ཡིག་ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ། །	290
དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས། ངེས་དོན་གྱི་ རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་གྲུ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ།	297
གཞན་ལྷགས་ཀྱི་ནི་དབུ་མ་ལ། རྟོག་གོས་བརྟགས་པའི་ནོར་བུའི་ཐེང་། །བརྒྱ་དང་ ཅུ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡི། །ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞགས།།	304

རྟོན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས་བརྩམས་པའི་འབྲེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལུང་དང་ འགས་པའི་འབྲེལ་ལོར།	314
སྟོང་ཐུན་ཆུང་བ་དབང་པོའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་གསལ་མགུ་བྱེད་བཞུགས།	324

༡༡། རྟོགས་དཀའ་བ་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷགས་གནས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་བལྟགས་སོ། །

༡༡༢། རྟོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལེགས་གཟིགས་ནས། གཞན་ལ་ཇི་བཞིན་འདོམས་པ་ལ། །
 ཆགས་དང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡི། ལྷགས་མངའ་བྱོད་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། །

འདིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། གང་ལྡན་པའི་རྟོགས། གང་
 ལ་ལྡན་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་ལྡན་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ལ་བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། ལུང་ཟད་
 རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བདུན། སྒྲིབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། གང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 དང་། དག་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ནི། དག་བ་ལ་ཟག་བཅས་དང་
 ཟག་མེད་དོ། གང་པོ་ལ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་དོ། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། སྦྱོབ་པ་དང་མི་
 སྦྱོབ་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཆོས་ལྡ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ལྡ་དང་། གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་ན་བཞི། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ། གེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེན་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དག་བ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་། སྦྱར་བྱུང་དང་། ལུང་མ་བསྟན་སྒྲེས་
 ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་ཏེ་ལྡ་དང་། གེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུང་མ་བསྟན་སྦྱར་བྱུང་མེད་དོ། ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ལ་སྒྲེས་
 ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་
 ལྡན་ཚུལ་འཆད་པ་ན་ས་དེར་གཏོགས་ཁོ་ན་འཆད་ལ། ཉོན་རང་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཡིན་ན་ས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲེས་ཐོབ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་

ཡིན་ན་སྒྱུར་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ས་དེར་གཏོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྒྱུར་བྱུང་མེད་པ་
 ཅི་ཞེན། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཉིན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཟུང་ལ་མ་སྒྲེས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱོ་བོ་ལ་འདོད་པའི་སྐྱོ་བོ་ལ་སྒྱུར་བྱུང་མེད་པ་མཐའ་
 དག་འདོད་པར་སྒྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་བས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དང་ཐུང་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྱུར་རོ། །ཡུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོ་དང་སྒྲུལ་པ་དང་སྒྱུད་ལ་མ་རྒྱུས་
 ལུས་ངག་གི་སྒྱུར་བས་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་བདུ་དྲུག་པོ་གང་དང་གང་ལ་
 གང་ལྟར་པ་གང་དང་གང་ཞེས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་། དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཡུང་མ་བསྟན་སྒྲེས་ཐོབ་
 གསུམ་སྟེ། དགུ་པོ་དེའི་སྟེང་ནས་རྩི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པོ་དེའི་ས་བོན་དང་ལྟན་ན་དགུ་
 པོ་དེ་དང་ལྟན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྒྱུར་བྱུང་ལྔ་ལ་ས་བོན་དང་ལྟན་པའི་
 རྒྱུ་གཞན་མི་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དང་ལྟན་པས་ཟག་མེད་དང་ལྟན་པར་
 བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་རུས་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་ལྟན་པ་ཐམས་
 ཅད་འཕགས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དགོ་བ་སྒྱུར་བྱུང་གི་ས་བོན་དང་ལྟན་པས་དགོ་བ་སྒྱུར་
 བྱུང་དང་ལྟན་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། རུས་ན་དགོ་རྩ་མ་ཆད་པའི་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་
 སྒྱུར་བྱུང་དང་ལྟན་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུར་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་ཐོབ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། སྒྱུར་བྱུང་གི་ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྱུར་བྱུང་དང་ལྟན་པར་བཞག་རུས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དབང་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྒྱུར་བྱུང་གསུམ་དང་།
 ཡུང་མ་བསྟན་སྒྱུར་བྱུང་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ། བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་ནས་རྩི་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། བདུན་པོ་དབང་དང་ལྟན་པ་ཅམ་གྱིས་བདུན་པོ་དེ་དང་ལྟན་པར་བཞག་རུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བདུན་པོ་དེ་དང་ལྟན་པ་འཛིག་པ་ལ་ཐ་ན་འང་དབང་ལྟན་ཅམ་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་སྒྲེས་ཐོབ་དྲུག་ལ་མི་བརྩི་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་གོ་ཆོད་མོད་ཀྱང་།
 དེ་དག་དང་ལྟན་པར་འཛིག་པ་ལ་དབང་དང་ལྟན་པ་ཡན་ཆད་ངེས་པར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པར་འཛོག་ཅུས་
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དང་། སྒྲིས་ཐོབ་དུག་པོ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལྟན་པ་ལ་དབང་ལྟན་
 དེས་པར་དགོས་པ་ནི་བདུན་པོ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཞིབ་མོར་བྱེད། ལུང་མ་བསྟན་སྒྲིས་ཐོབ་
 རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དང་།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ནང་ནས་སྒྱིར་ཀུན་གཞི་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྟན་
 པས་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་ལྟན་པར་འཛོག་མི་ཅུས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཀུན་གཞི་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་པ་ལ་མི་སྲིད་པས་འདི་ལ་
 ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟན་པར་བརྩི་མི་དགོས་སོ། །ཡང་མིག་དབང་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ས་བོན་
 དང་ལྟན་པས་དེ་དང་ལྟན་པའི་བྱུང་བ་མེད་པ་ནི་སྣ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདི་ལ་ས་
 བོན་དང་ལྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟན་པར་བརྩི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་མ་
 ཐག་པ་དང་། སྒྲོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་དང་། ཞར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་མིག་གི་ས་བོན་དང་ལྟན་པར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་
 མིག་སྒྲིས་ཐོབ་དང་ལྟན་པར་བཞག་མི་ཅུས་ཏེ་སྒྱིར་ས་དེས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་སྒྲིས་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་སྒྱིར་མིག་ཙམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་གྱི་རྟེན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མིག་
 སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་མིག་
 བཅུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མིག་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྟན་པས་སམ། དབང་
 དང་ལྟན་པས་སམ། མངོན་གྱུར་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པར་འཛོག་པ་གང་ཡིན་ཞེས། ཕྱི་མ་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེ་དག་ན་སྒྲིབས་ཐོབ་པའི་མིག་དེ་མཚུངས་མངོན་གྱུར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་
 མིན་པ་དེའི་ཆེ་ལྟན་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། འདི་ནི་དབང་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་
 བསྟན་སྒྱིར་བྱུང་གི་ལྟན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ས་བོན་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པར་འཛོག་པ་དེའི་ཆེ། གང་དང་གང་གི་ས་བོན་ཡིན་པ་དེ་

གཉིས་པ་གང་ལ་ལྟན་པའི་གཞི་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་ནི་གཉིས་ཏེ། སྔ་སྔ་སྒྲེ་བོ་དང་
 འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་རྩ་མ་ཆད་པ་དང་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་
 བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་མི་ལྟན་པ་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྔགས་པའི་
 དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །མི་སྒྲོབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདིར་མི་བཟུང་ངོ། །དགོ་རྩ་ཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་རྩ་
 ཅུ་མ་ཆད་པ་དང་། རིགས་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལན་ཅིག་ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་ཆད་ཀྱང་།
 མཆོམས་འབྱོར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རིགས་ཆད་དུ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་
 ཟག་གི་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་འཆད་རྒྱས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྟན་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་གང་ལ་ཆོས་གང་རི་ལྟར་ལྟན་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་།
 ལྟན་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་ལྟན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཐར་ཆའི་དགོ་བའི་ས་བོན་
 དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོ་རྩ་ཅུ་མ་ཆད་པ་ལ། དགོ་བའི་ལྟན་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 མེད་ཀྱང་། དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་ལྟན་པར་བཞག་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་བོ་དང་།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་
 བྲལ་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་རིགས་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྣམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐར་ཆ་མིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གང་ཡིན་པ་ཐར་

ལ་ཆ་མཐུན་དུ་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་དག་ཅུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱོ་བོ་འདོད་པའི་ཉེན་མོངས་པ་
 མཐུན་དག་དང་ལྷན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་ཅུ་མ་ཡང་མ་སྐྱོ་བ་ལ་ས་བོན་དང་ལྷན་
 བས་ལྷན་པར་བཞག་རྒྱས་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། །ལམས་གསུམ་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་གསུམ་དང་། འདོད་
 པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་འདི་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དག་པ་དང་ལུང་མ་བཞུན་གཉིས་གྱི་ས་
 བོན་དང་ལྷན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ས་བོན་
 དང་ལྷན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷ་མོ་དུ་གྱི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེའི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་དེ་དང་ལྷན་པར་
 བཞག་མི་རྒྱས་ཏེ། ས་དེའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་དང་ལྷན་པར་འཛིག་པ་ལ་ས་དེ་དང་དེར་སྐྱོ་སྐྱོ་
 བས་མ་གྱི་བ་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། འདིར་ས་གཞན་གྱི་ཉེན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་
 ལྷན་པར་བཞག་རྒྱས་ལ། གཞན་གྱི་དག་པ་དང་མ་སྐྱོ་བས་པའི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་དེར་བཞག་
 མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་པར་འབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུབ་དོ། །ཡང་དེ་ལ་དབང་དང་ལྷན་པར་འཛིག་དགོས་
 པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། འདོད་པའི་སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་
 སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ལ། ས་བོན་དང་ལྷན་པས་ལྷན་པར་འཛིག་ཚུལ་ནི་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་ལ། དབང་དང་ལྷན་པ་
 ནི། སྐྱ་མ་གཉིས་པའི་སྐྱོར་དུ་གཟུགས་གྱི་དག་པ་སྐྱོར་བྱུང་སྟེ་གསུམ་མོ། །འོ་དུ་གྱི་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་
 དག་ན་རེ། འདིས་ཉེར་བཞུགས་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་
 སྐྱོ་བ་པ་ཟག་མེད་དབང་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལུང་
 མེད་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། རི་ལྷར་འགལ་ཞེ་ན་ཉེར་བཞུགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་ཆོས་སྐྱོ་བ་པར་ཐལ། སྐྱོ་བ་པ་ཟག་
 མེད་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ལས་སྒྲུབས། བྱུང་པ་ལུང་གིས་བྱུང་སྟེ། རི་སྐྱོར་དུ། མཚན་
 ཉིད་གྱིས་ནི་སྐྱ་མ་བཞེན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདོད་ན་རི་སྐྱོར་དུ། །སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གང་ཞེ་ན།
 འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱོ་བ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐྱོ་བ་པ་ལ་འཕགས་
 པས་བྱུང་པ་ནི་སྐྱ་མཆོད་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྱུང་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་སྐྱོ་བ་པའི་ལྷན་ཚུལ་ནི་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་ལ། དངོས་གཞི་
 སྐྱོ་བ་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་

ཅན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བོན་དང་ལྟན་པས་ལྟན་ཚུལ་སྒྲུ་མ་དང་
 འདྲ་ཞིང་དབང་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་
 ལུང་མ་བསྟན་སྒྲུར་བྱུང་དང་ངེས་པར་ལྟན་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྒྲུར་བྱུང་དང་ལྟན་པ་
 སྟོན་དེ། འདི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ལྷ་ཀྱེད་པ་
 དག་འདི་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྟན་མི་ལྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དངོས་འགལ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་ལ་མ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་འདྲོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་མི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་ལ་མ་ལྷགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གཞུང་ལས་མི་ལྟན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། མངོན་
 རྒྱུ་མི་ལྟན་པ་ལ་བསམས་ནས་ངེས་འགའ་མི་ལྟན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། ས་
 བོན་དང་མི་ལྟན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་འདི་ལའང་ལྟན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་བྱལ་ན། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ་འདྲོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ།
 མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འདི་
 ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དབང་དང་ལྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལྟན་པ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི་
 དབང་ལྟན་ཀྱི་རྟོན་གྲངས་སུ་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟན་པར་བཞག་
 ཟེན་པས་དབང་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པའི་གོ་ཆོད་པ་ནི་མ་སྒྲོས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་ཀྱི་
 ལྷ་ཀྱེད་པ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་
 སྒྲུར་བྱུང་དབང་དང་ལྟན་པར་འདྲོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རི་སྟོན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་
 ཐོབ་པ་དེ་སྟོན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་དག་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར།
 འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱི་ཆེ་ཁམས་གོང་གི་སྒྲུལ་སེམས་རྟོད་ཙམ་ལྟན་ཞེས་སྒྲུས་ན་

མཛོན་པ་འོག་མ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་ལྷན་
 པ་ནི་ལྷ་ཁོ་ན་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གསུམ་དང་། རྒྱུས་ཐོབ་གཉིས་སོ། །
 རྒྱུས་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་ལྷན་པར་འཛོག་ཅུས་པ་འདི་ཡང་རྟེན་དབང་བཅན་པ་
 ཡིན་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་རྒྱུས་ཐོབ་དང་ལྷན་པར་བཤམ། དེའི་ས་བོན་དང་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་བཤམ་པ་འདི་བསྒྲུག་པར་དགའ་འོ། །གཉིས་པ་དབང་དང་ལྷན་པས་
 ལྷན་པར་བཤམ་དགོས་པ་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱུང་གཉིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་པ་སྒྲུབ་བྱུང་
 དང་གསུམ་སོ། །འདི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དབང་དང་ལྷན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ལྷན་མོད་ཀྱི་དབང་ལྷན་གྱི་རྒྱུང་གྲངས་སུ་འཆད་མི་དགོས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་
 ལྷན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུས་ཐོབ་བཞིན་དུ་ས་དེ་དང་དེར་རྒྱུས་པ་ཅན་གྱིས་དབང་དང་ལྷན་
 རམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛོག་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་འབད་རྩེ་ལ་འདེས་པར་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་
 པ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཤམ་པ་ལ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་ལྷན་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་འོག་མའི་རྟེན་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷན་ཚུལ་སྒྲུབ་
 གཉིས་ནི་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ། འདི་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །
 ས་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་ལྷན་པ་འཛོག་མི་ཅུས་པ་ནི་ས་དེ་ན་གི་བ་དང་ས་
 འཕོས་པའི་ཆོ་ས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གཏོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསལ་ཞིང་
 ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུབ་བྱུང་མི་འབྱེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་འཛོག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཛོན་གྱུར་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་
 ཉོན་མོངས་པའི་རང་ལྷོག་ནས་སྒྲུབ་བྱུང་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཛོག་གི་རྒྱས་སུ་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་
 མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ལྷན་པ་དང་པོ་
 ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་ཐོབ་གཉིས་སོ། །དབང་
 དང་ལྷན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྒྲུབ་བྱུང་ཁོ་ནའོ། །སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་མཛོན་གྱུར་
 གྱི་ལྷན་ཚུལ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དབང་ལྷན་དུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་།
 རྒྱུས་ཐོབ་ལྷན་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་། གང་ལ་ཆགས་བཤམ་མ་བྱས་པའི་ས་དེའི་

ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཞིབ་མོར་སྒྲེན་གོང་
མ་གོང་མའི་རྟོན་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དབང་དང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་པ་སྤྱོད་དེ།
གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྒྲེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་བཞིན་ནོ། །གོང་མ་གོང་མའི་རྟོན་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་
སྒྲོར་བྱུང་གཉིས་དབང་དང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་པ་ཡོད་དེ། །འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་ནི་འོག་
ནས་འབྱུང་ལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཆོ་འགྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་ལས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དབྱེད་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་
སྐད་དུ། སྒྲུར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གོང་མའི་རྟོན་ལ་འོག་མའི་སེམས་
ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ་
ལྟན་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟན་རྩལ་ནི། རྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་འཕགས་པ་
གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་རྟོན་ཅན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟན་རྩལ་ནི་སྒྲུར་གྱི་སོ་
སོ་སྒྲེ་བོ་རི་ལྟར་བཞིན་ནོ། །བྱུང་བར་ནི་མཐོང་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་སྤངས་པ་དེ་
དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་ལ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་
བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་
ཡོད་པ་ལ་ལྟན་རྩལ་ནི་སྒྲུར་མ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འཇིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱུང་བར་
མེད་ལ། འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་
པའི་ས་བོན་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྟན་རྩལ་དང་པོའི་བྱུང་བར་ཡིན་ལ། འདི་དང་གོང་
མ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟན་རྩལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་བྱུང་བར་ནི། སྒྲོབ་པ་ཟག་མེད་དབང་དང་
མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཙུངས་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟོན་
པའི་ལམ་ཁོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲོབ་པ་ཟག་
མེད་དང་ལྟན་པ་བཞག་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་ཡང་མི་ལྟན། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་

དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ནི་ས་འཕྲོས་པས་བཏང་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ནི་
རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེམ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ལའང་། གཟུགས་
མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་
བྱལ་ལ། དེའི་ལྟན་ཚུལ་ཡང་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་དང་འདྲ་ཞིང་། མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་བྱུང་ཟད་
ཀྱང་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ནི། དག་བཙུམ་པ་སྟེ།
དེ་ལ་ས་བོན་དང་ལྟན་པས་ལྟན་པར་འཛོག་པ་ནི་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་ལུང་མ་བསྟན་
སྒྲེས་ཐོབ་གཉིས་ཁོ་ན་ལོ། །འདི་ལ་ལུང་མ་བསྟན་སྒྲེས་ཐོབ་ས་བོན་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ནས་ལྟན་པར་
འཛོག་དགོས་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་
བོན་དང་ཡིད་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལོ། །དེའི་ཆོ་དེ་དག་དབང་ལྟན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་
ཁོ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་ཐོབ་ལ་དབང་ལྟན་མི་བརྩི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་དབང་ལྟན་ཡིན་ན་
ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། གནས་སྐབས་འདིའི་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ་ཡིད་མ་ཡིན་
པའི་མུར་བཤད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་ལྟན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་པའི་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་
དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྦྱར་བྱུང་དང་། གཉིས་
ཀའི་ཆ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བྱུང་དང་མི་སྦྱོབ་པ་ཟག་མེད་རྣམས་
དབང་དང་ལྟན་ནོ། །ལྟན་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། ལྟན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་གང་ལྟན་པ་དེ་དག་
མཛོན་གྱུར་དུ་ཡང་ལྟན་པ་སྤིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་ཐོབ་དང་དབང་ལྟན་གང་རུང་ཡིན་ན་རྟེན་དེ་ལ་
མཛོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ། གཟུགས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་། བྲལ་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱུང་། །འཕགས་པ་ལ་ལྟན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་གོང་
སའི་རྟེན་ལ་ས་འོག་མའི་དགོ་བ་སྦྱར་བྱུང་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མ་གོང་མའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཙུམ་པས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དག་
ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་ཟག་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲུམས་
 བར་ལྷགས་པའི་ཆོ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུམ་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ངོ་བོར་སྒྲེ་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་
 བར་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་ཆོད་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་དུ། བསམ་གཏན་
 གཞུགས་མེད་དང་དང་ནི། འོག་སའི་རྟོན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྒྲིད་ཅེར་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་
 མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅིས་སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་
 གསུངས་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཕྱོགས་
 གཅིག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གང་ལྟན་པའི་ཆོས་དུ་ཞིག་གང་ལ་ལྟན་པར་
 འཛོག་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་རྒྱུ་ལྟན་པའི་རྒྱལ་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤད་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
 དག་གིས་བཤད་པར་མ་རྟུས་པ་ཞིག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསུམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ད་ནི་པོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་བྱེད་པ་དག་གིས་ལོག་པར་བཤད་པ་གཞན་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།
 །ཁ་ཅིག་སྒྲིད་ཅེརི་སེམས་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་ལ་སྒྲིད་ཅེརི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ངེས་པར་
 འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིད་ཅེརི་ཉོན་པ་སྒྲོགས་ཅམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སྒྲིད་
 ཅེརི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཉོན་པ་སྒྲོགས་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་སྒྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲིད་ཅེརི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་བར་གྱི་སྒྱུར་བྱུང་རྟུས་པ་བརྟུས་པ་རྣམས་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་དགེ་བ་སྒྱུར་བྱུང་ཡང་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྒྱུར་བྱུང་རྟུས་པ་བརྟུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོག་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་བར་གྱི་སྒྱུར་བྱུང་གི་རྟུས་པ་མ་བརྟུས་པར་སྒྲིད་ཅེརི་སེམས་མངོན་དུ་

བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བོ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ལ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་སྒྱུར་བྱུང་ལྷན་པར་འཆད་པ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་
 དང་དེའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་དེ་དང་དེའི་ལུང་མ་བསྟན་སྒྱུར་བྱུང་གི་རྣམས་པ་བརྟམས་པར་མི་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྷ་མོ་ཞེས། འོག་སའི་རྟེན་ལས་གོང་མའི་སྒྱུད་ལས་པ་དང་། རྒྱལ་སེམས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་དེའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་བསྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་
 བྱལ་བྱས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བོ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྷན་
 རྒྱུ་འཆད་པ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་རྒྱུ་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྷ་མོ་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅེས། ཉོན་ཡིད་དང་མཐོང་སྒྲུང་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་དང་ལྷན་པར་བཞག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམས་ན་
 གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་བཏགས་ལྷན་པར་ཐལ་བ་དང་། གོང་
 མའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་ཡིད་ལྷན་པར་ཐལ་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་
 པའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ལྷན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་དེ་དང་
 དེའི་ས་བོན་སྒྲུངས་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་སྒྲུངས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
 བཟང་སྒྲོ་བའི་རྣམ་བཤད་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་ལ་དབྱུང་བའོ། །ཡང་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་
 གཞན་དག་ན་རེ་སྒྲོབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། བྱིར་མི་འོང་ལྷ་མོ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ཟག་མེད་དབང་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་ཅིང་།
 གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅེས། ལུང་གིས་གཞོན་པ་ནི། འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་བསྒྱུང་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་བ་དང་། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
 དེ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་བ་དང་། ཆོས་འདི་པའི་ལུགས་ལའང་ཐོབ་པ་
 རྒྱུར་སྒྲོ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །རིགས་པས་གཞོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྷན་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །ཡང་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྒྱུར་བྱུང་དང་། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྒྱུར་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལྷན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡང་ཉ་ཅང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་འདྲ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལྟན་པའི་ཆེ་ཅིག་ཤོས་གཏོང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟན་པའི་དབྱེ་བ་དང་བྱུང་བར་ལ་ལྟན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་དང་ལྟན་པ་དང་།
 དབང་དང་ལྟན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་ལྟན་པ་ལོ། །འདི་གསུམ་གྱི་བྱུང་བ་ལ། བསྐྱུ་བ་ལས་
 འབྱུང་བ་དང་། བྱེ་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུང་མ་བསྟན་
 དང་། དག་བ་སྒྲིམ་ཐོབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་འབྱུང་རུང་གང་པོར་གནས་ཤིང་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་མ་
 བཏབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་སྒྱུར་བྱུང་གང་རུང་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་
 བཏབ་ཅིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་པོ་སྒྲིམ་ཐོབ་
 དང་སྒྱུར་བྱུང་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལོ། །མངོན་དུ་གྱུར་
 ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བོན་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། དབང་ལྟན་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །
 གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་འབད་རྩལ་ལ་མི་སྟོས་
 པར་རྒྱ་ལས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གུ་དང་། རྒྱུན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱན་གཞིའི་སྟངས་གི་ས་
 བོན་གསོས་བཏབ་པ་ལས་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དག་བ་སྒྱུར་བྱུང་གི་དཔེ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་སྒྱུར་
 བྱུང་གི་དཔེ་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དཔེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་
 པའི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའི་དགོངས་པ་ལ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་པན་ཀན་གྱི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་གཞིའི་སྟངས་ན་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་
 ལས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཞོད་པ་མ་བྱས་ཤིང་གསོས་ཀྱང་མ་བཏབ་
 པ་དེ་ནི་ས་བོན་དང་ལྟན་པའི་དོན་ནོ། །ས་བོན་དེ་ཉིད་བྱིན་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུན་ནམ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་
 ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། མངོན་དུ་ནི་མ་གྱུར་པས་ད་དུང་ཀྱན་གཞིའི་ངོ་བོར་གནས་པ་
 དེ་ནི་དབང་དང་ལྟན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལས་ཆོས་གསུམ་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། མ་འདྲེས་པར་རང་

རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །གང་ཟག་གང་ལ་རྩི་ལྟར་ལྟན་པའི་
 རྩལ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩལ་འབྱོར་སྒྲིད་པའི་གཞུང་འཆད་པའི་སྒྲུབས་འདིར་
 སེམས་པ་དབང་ལྟན་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དབང་ལྟན་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེན་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་
 དུ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་ལྟ་བུ་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། དེའི་འགལ་བླ་དབང་ལྟན་དུ་གནས་ཀྱང་
 རྩལ་མཚུངས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་འཁོར་ལ་མི་མཚུངས་སམ་ཞེན། དེས་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་གྱིང་མཚུངས་ལྟན་རྣམ་པ་
 ལྟའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས། དཀྱུས་མའི་གཏམ་ནི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པའི་ལྟན་ཅིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གོ་བར་སྒྲ་ཞིང་།
 སློབ་ལ་ལྷེམས་པར་སྒྲུང་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སློབ་དང་མི་མཐུན་པས་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་གཞན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱི་རྣམ་པཤད་མཛད་རྣམས་ནི། །སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་
 གང་ཟེར་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱི་མས་ཡི་གེར་བྲི། །དེ་ཕྱིར་ཉེས་བཤད་ཉུང་ན་ཡང་། །ལེགས་པར་
 བཤད་པའང་དེ་ལས་ཉུང་། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལྟན་ཅིས་ལ། །དེས་པ་རྟོད་པ་མི་སྒྲུང་བར། །
 བསམས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །བྱེད་པོས་སྒྲིན་གྱི་ལག་བརྒྱང་ནས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱ་
 མཚོ་ལས། །བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་སྒྲུངས་ནས་ནི། །ཀྱན་ལ་སྟེར་བ་འདི་ལ་མཆོན། །དེ་ལས་
 ཀྱང་ནི་རྣམ་དཔྱོད་གྱི། །སྒྲིན་དཀར་འཇུག་པའི་ཁ་གདངས་ནས། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་
 འཐུངས་པས། །མགྲིན་པའི་འབྲུག་སྒྲ་འབྲུང་འདི་མཆོར། །འདི་ལ་ལན་འདོད་འགའ་ཡོད་ན། །
 དེ་རིང་གཞུང་ལུགས་འདིར་བྱོན་ལ། །མགྲིན་པའི་རྩ་དབྱངས་ལོང་མཛོད་དང་། །དེ་ནས་བྱེད་གྱི་
 ཁེངས་པ་ཡི། །ང་རྒྱལ་གསར་པའི་གཞོན་ནུ་མ། །གཞན་ཟེར་ཅ་ཅོའི་དེགས་པ་ཡི། །ཆང་གིས་
 མྱོས་པས་ངོ་ཚ་ནས། །གཟུ་བོའི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཏེ་བར་སྒྱུར་བ་ཡིན་
 ནོ། ། །

༡༡། །ན་མོ་སྒྲ་གི་ཤུར་ཡ། གང་ཡང་འཕགས་པའི་ཐུགས་མངའ་ཞིང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོན་མེད་ཉི་མ་དེའི། །དགོངས་པ་གསལ་བོ་དེར་ཐུག་བྱ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་ཆོས་མངོན་པ་གོང་མ་ནས་བཤད་པའི་ལྷགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཆར་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གང་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གང་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷགས་འདི་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་རྩལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་གྲུར་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །འོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕྲོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཐོབ་བྱེད་འབྲས་བུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། །འདི་བྱིས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་ལ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་སྒྲུའི་ལྷགས་ཡིན་མོད། དེར་ཡང་ལམ་ལྔའི་རྒྱས་བྱེ་བའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ནི། རང་རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་སྟེ། འདི་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བཏགས་པ་བ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཞིར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་

16

བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་
 ལ་འདི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་བྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བཏང་དགོས་པའི་བྱིར་། དེ་ལྟ་
 མོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོས་ན། ཆགས་བྲལ་མངོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་བཅུ་
 སྟག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཅམ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བཅུ་སྟག་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཡིན་པའི་བྱིར་། བྱེ་བྲག་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྟག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ཡང་དེ་
 དེ་ལ་མི་གནས་ན་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་སུ་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་
 གནས་པ་གང་ཞེས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་སུ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཅི་སྒྲེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་གཉིས་ཏུ་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་བྱུང་བར་
 གྱི་ལམ་གང་རུང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདིས་མཆོན་ནས་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་བཅུ་སྟག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་གྱིས་འདོད་ཉན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་བྱིར་འོང་
 དང་བྱིར་མི་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ཅིང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་བའི་དེ་དང་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཡོད་ན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ལམ་དེ་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ནི།
 གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་རུང་སྒྲེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་སུ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་བྱིས་པའི་ལམ་

གྱིས་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་
 པ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཐུན་མོང་པ་གཅིག་བརྟེན་པ་དེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་མོང་གི་འབྲས་བུ་
 གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ལྷགས་དེ་ནི་འདིར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་མ་འདྲེས་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་མོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་
 གང་ཟག་ག་ལ་སྤྱིད། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་མཐོང་ལམ་སྤྱད་ཅིག་
 དང་པོ་བཙུག་ལྷ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་སྟེ། རི་སྤྱད་དུ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། གང་དེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་མ་བཙུག་ལྷ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་པའི་
 ལམ་གྱིས་འདོད་ཉན་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ཞུགས་མེད་མོད། སྟོན་མོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རུང་ཅམ་ཡིན་མོད། གཞུང་ལས་ཞུགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་ན། དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ལ་
 སྟོན་པའི་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་མ་བྱུང་བ་གཅིག་གསལ་
 བར་གསུངས་པས། རྒྱན་ཞུགས་ལ་སྟོན་པའི་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེའི་ཞུགས་པ་ཡོད་པས་
 མ་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེའི་ཞུགས་པ་ཡོད་པས་བྱུང་ཅེས་ཁས་
 སྤངས་ན་བདེའོ། །འདིར་སྤང་དགོས་པའི་དོགས་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་སྟེ། སྤང་བ་དང་།
 ཕྱིར་འོང་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་གནས་ན་ཕྱིར་འོང་སྟོན་པའི་འགལ་སྟེ། །ཉེས་
 པ་དང་པོས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 མཐོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གནས་པའི་དབྱ་བཙུག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་

རྒྱ་མཚན་ཡང་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན།
 བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། དེས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཡིན་ན། བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེས་མ་བྱབ་པའི་སྐབ་
 བྱེད་བཤད་ནས་བྱབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟར། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ནི་
 འདིར་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཡོད་ན། དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱེད་ལ་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གང་རུང་ཡིན་ན། སོ་སོ་སྒྲི་
 བོའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་
 སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པས། དེ་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བཞག་གོ་སྟེ་མ་ན། དེ་བས་ཆེས་
 འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཀྱང་དུ་སྒྱུར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ལྟ་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་གྱིས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་། ཀྱང་སྒྱུར་
 གསུམ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རོལ་དུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 བའི་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲི་བའི་ལུགས་ལ་འདི་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་
 བྱི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་བྱིར་འོང་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་དགོས་པར་ཐལ།
 རི་སྤང་དུ། ལན་གཅིག་བྱིར་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྒྱུད་
 པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་དང་། བྱིར་
 མི་འོང་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེད་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཏེ། འོ་ན་སྒྲོན་སོང་གི་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་དེ་དང་དེ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
 རིམ་པ་བཞིན་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་

བའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་གཉིས་པ་སྤྲོད་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤྲོད་བའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་ལུ་འདུས་མ་བྱས་ཁས་མི་ལེན་པ་གང་
 ཞིག་འདུས་བྱས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གནས་ན་དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་
 རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་ལྷག་
 མ་བདུན་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་བྱའོ། །འོ་ན་འབྲས་ལུ་འདུས་མ་བྱས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྦྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 འདི་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་ལུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ལུ་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འབྲས་ལུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ལམ་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་རི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
 ལུར་འཛོག་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། དེས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་། ཡང་དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་
 པའི་འགོག་བདེན་འབྲས་ལུར་འཛོག་གམ་མི་འཛོག་ མི་འཛོག་ན་སྤྲོ་མ་དང་འགལ། འཛོག་ན་
 བཞི་པོ་གང་རུང་ཏུ་འཛོག་གམ་སྤང་པོ་གསུམ་པར་འཛོག་ གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ་ལུགས་འདི་ལ་
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་ལུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། རིམ་པ་བཞིན་
 ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགྲ་པ་སྤྲོད་བའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་འབྲས་ལུར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་འདི་བྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་འོ་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
 ལམ་དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྲུལ་ལ་ཡང་དེ་དེའི་བྲལ་བའི་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྒྲོང་བ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱན་ལྷགས་
གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་སུའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་འགོག་བདེན་དེ་བཏང་ངམ་མི་གཏོང་། གཏོང་ན་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་སྤངས་པ་བསྒྲོག་སྤྲོད་
པར་འགྱུར་རོ། །མི་གཏོང་ན་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལྟན་པ་ནས་དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་འབྲས་སུ་བཞི་ཀ་ལྟན་པའི་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་
བའི་ལྷགས་ལ་འདི་མི་མཆུངས་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཞིང་། ལམ་ལ་ནི་མི་
མཆུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ལམ་ཕྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། ལམ་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་
གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་གི་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་སྒྲུབས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་དང་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་བཅོམ་པ་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་དུ་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་སུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་
འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ལྷགས་སུ་ཐལ། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུ་འཁྲུག་པར་བཞག་པ་
བརྗོད་ཟིན་ནས། ད་ནི་སོ་སོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་རྗེས་
འབྲང་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་ལྷགས་པས་བྱབ་པ་དང་། དད་ཐོབ་
གཉིས་ལ་གང་ཟག་བཞི་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཡིན་
ན་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རྒྱན་ལྷགས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན་
རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱན་ལྷགས་བྱད་པར་
ཅན་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་གི་ལྷགས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ལྷགས་ཡིན་ན་རྒྱན་
ལྷགས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་ལ་འབྲས་གནས་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་།
ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་ན་འབྲས་གནས་མ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ལྷགས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་

གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲངས་ཟིན་ཅིང་། ལྷ་དང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལེན་པར་ངེས་པའི་
 རྒྱུན་ལྷགས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤིང་པ་ལན་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ལེན་ངེས་ཀྱི་རྒྱུན་
 ལྷགས་གང་ཞིག་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་འོག་མ་དང་འདི་མི་འདྲ་
 རྟེ། དེར་ནི་འཕགས་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་རིགས་མཐུན་སྒྲེ་སྤིང་གཉིས་སྒྲངས་པའི་སྒྲེ་བ་དེ་ལས་ཆོ་
 ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པར་འཛོགས་ལ། འདིར་ནི་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་
 སྤིང་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་ཁོན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་
 རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོན་ཁོན་ལ་སྤིང་པ་ལན་བདུན་ལེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་
 ལ་རྒྱུན་ལྷགས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྒྲངས་པའི་ལན་བདུན་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་སྤྱིང་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ལན་བདུན་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤིང་དེ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་
 སྒྲངས་ཀྱང་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་བདུན་ལེན་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྒྲངས་ཟིན་པའི་
 རྗེས་སུ་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་གཉིས་ལེན་པར་སྤིང་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་དང་འདི་མི་འདྲ་རྟེ། ལྷགས་
 དེ་ལ་སྤིང་པ་ལན་བདུན་པས་འཕགས་པའི་རྟོན་དེ་ལ་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བདུན་
 བསོག་པ་ཡིན་ལ། ས་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བདུན་བསོག་པ་ལ་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་
 དང་ཡང་མ་བྲལ་བར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་ལ་མ་
 ཉམས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་གནས་དགོས་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འོག་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསམགས་པ་མི་སྤིང་པའི་
 ཕྱིར། གོང་མའི་ལྷགས་འདི་ལ་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་དུས་སུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསམགས་པ་དེ་ཉིད་
 འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་གསོས་བཏབ་པས་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤིན། ཇི་སྒྲིད་དུ། གང་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། །བྱིས་བས་དེར་སྒྲེས་
 ཟུང་མི་བྱེད། །ཅིས་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤིང་པ་ལན་བདུན་པས་ནི།
 འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བདུན་བསམགས། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེས་འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་
 འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསུམ་བསམགས། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོན་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་
 བསམགས། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་བས་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་བསམགས་པ་ཡིན་པའི་

ལྷ་མཆོན་གྱིས་དེ་དང་དེར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །མདོར་
 ན་འཕགས་པས་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པའི་མང་ཆད་ནི། བདུན་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མང་ཆད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིད་པ་
 ལན་བདུན་པས་འདོད་པའི་ལྷ་མིར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། མཐར་ཆགས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྤྱེལ་མ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་སྤྱིད་ལྷ་པའི་ཆེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྷ་པ་ནི། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མེད་དེ། གཞུང་ལས་མ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བྱབ་ན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་སྤངས་ནས་སྤང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 བྱབ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་མི་རྒྱུས་གྱི་ནང་དུ་རིགས་
 ནས་རིགས་སུ་སོང་ནས། གང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་
 ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་དེ་དེར་ཐལ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུག་
 པ་ནི། འདིའི་འཛིན་བྱེད་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྤངས་ཉོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མདོན་
 སུམ་གྱིས་འགྱུབ་ལ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཉོན་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའམ། ལྷ་པ་སྤངས་རྗེས་
 སུ་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་སྤྱེལ་མ་གཉིས་སྤངས་ནས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཐ་མ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོག་མ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་པ་སྤངས་ན་དུག་པ་ཆེ་དེ་ཉིད་
 ལ་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་ནི་བྱེ་སྤྱི་འདོད་པ་འབྱུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་
 སྤངས་པ་གཅིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། དེ་སྤངས་རྗེས་སུ་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གསུམ་ལས་ལྟག་པར་མི་བསོག་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་འབྱུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལམ་ཟག་བཅས་གྱི་སྤངས་པ་ལ་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་
 སྤྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་རྒྱན་ཞུགས་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཕྱིར་འོང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པོ་བྱེད་མར་སོང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི།

འདི་ལ་རང་གི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆགས་བྱ་ལ་སྒྲོན་སྤང་མི་སྤྱོད་ཀྱང་། ཆགས་བྱ་ལ་སྒྲོན་
དུ་སྤང་བ་སྤྱོད་དེ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་ཆགས་བྱ་ལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན། འདི་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ན། ཕྱིར་འོང་
མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་བཤད་པས།
ཕྱིར་འོང་ལ་འང་འདི་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། འདི་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་ནས་རིགས་
སྐྱེ་ལམ་ཕྱིར་འོང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཞེས་བྱའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་
དང་། དེའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་འབྲའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་། ཕྱིར་
འོང་གི་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདུན་རིགས་གཉིས་ལ་ངེས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་ལ། ཆགས་བྱ་ལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་མེད་
ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་
གཅིག་དང་། ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་འོང་མེད་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ངེས་པ་གཅིག་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་གཞན་ལ་འབྲས་
བྱའི་བྱུང་པར་སོ་སོ་བ་མེད་ཀྱང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་འབྲས་བྱའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རིགས་སྐྱེ་ལ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་
སྤངས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ཅིང་། བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དང་།
རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པས་ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རིགས་སྐྱེ་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་
དང་། བར་འདའ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མ་བྱུང་ཀྱང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་
བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། འཕགས་པས་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་ཉམས་
པ་མི་སྤྱོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་རྣམས་
འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོའི་སྐབས་བྱེད་ནི་འདི་ལྟར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རྣམས་དུ་སྒྲོམ་པའི་

ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་གཉིས་མེད་ཅིང་། མཐོང་བའི་ལམ་ནི། སྒྲོམ་སྤང་
 གང་རུང་སྤངས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲེ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི།
 བཅུ་དུག་པའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེ་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་རབ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
 ཟག་མེད་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་སུ་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 དེའི་འབྲས་སུ་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཐོབ་པ་ཟག་མེད་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དེས་པ་
 གསུམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྒྲོམ་སྤང་གང་རུང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་རབ་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ན་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བཞི་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི།
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 དེ་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་རབ་པའི་དགོས་ཏེ། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་
 ལ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། ལྷ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འདི་ལ་སྤངས་པའི་
 བྱེད་པར་མེད་ན། བར་ཆད་གཅིག་པའི་དེས་བཟུང་བའི་མི་རུས་པའི་བྱིར། དུག་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་ནི། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཟེར་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྐད་མ་སྒྲོམ་གྱིང་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རི་སྐད་དུ། བར་ཆད་
 གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན་ལན་གཅིག་བྱིར་འོང་བ་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་
 ལ་དེ་འདྲའི་དེས་བཟུང་མེད་པའི་བྱིར། བརྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དེ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་
 ཏེ་སྤྱོད་ན་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བའི་བྱིར། རི་ལྷ་ར་འཆོལ་ཞེ་ན། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་དེ། དེ་དང་དེ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ།
 གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོག་མ་དང་མི་འདྲ་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་

པའི་ཐོབ་པ་འཛིན་པས་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་ཉམས་པ་སོར་མ་ཆུད་པའི་ངང་ལ་འཆི་བར་མི་
 འདོད་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་སྒྲིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་
 ཆུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤངས་པ་ལ་ཉམས་པ་ཡོད་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་
 ཆུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་ལེན་དགོས་པ་ལས། འབྲས་སུ་གོང་མ་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མར་
 འགྱུར་སྲིད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འཕགས་ཆུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉམས་པར་སྲིད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དག་བཅོམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་པ་སྲིད་པ་གཞུང་
 ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་ལ། སྒྲིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཇི་ལྟ་བ་བཞེན་
 ཡིན་ལ། མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་ལམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་སུ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་མི་
 འོང་མཐོང་ཆོས་ནི་དང་། ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་མི་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་
 དང་། བར་འདའ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ངེས་པ་དང་། སྒྲིམ་འདའ་བ་ཡིན་
 ན་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ངེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་གཟུགས་སུ་ཉར་
 འགོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་གོང་འཕོ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ངེས་པ་དང་།
 གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བ་དང་བྱེད་འཕར་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་གོང་འཕོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ་མེད་པའི་ངེས་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་
 ངེས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །ངེས་པ་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དེའི་གོང་ན་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མེད་དེ་འཕགས་པའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

དགོས་པའི་བྱ་བ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་བར་དོའི་རྟོན་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་དེ། གཞུང་
 ལས་བར་འདའ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འདོད་གཞུགས་ཀྱི་བྱེ་གསལ་མ་མཛད་ལ། སྒྲིས་
 འདའ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གཞུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་དང་འདི་
 མི་འདྲ་སྟེ། དེར་བར་འདའ་བ་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ནང་ཆོན་དུ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་སྒྲིས་
 འདའ་བ་དང་གོང་འཕོ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཞུགས་
 བར་འདའ་བ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བར་
 དོའི་རྟོན་ལ་སྤྲོད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བར་འདའ་བ་ལ་དེས་
 མ་བྱུང་གྱང་སྒྲིས་འདའ་བ་ལ་དེས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། སྒྲིས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་
 ལས་འདའ་བ་གང་ཞེན་གཉིས་ཀར་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་མ་སྤངས་ལ། གཞུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིས་བ་
 ཅོམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་སུ་སྒྲིབ་བ་སྤངས་ཟིན་ཡང་
 གཞུགས་སུ་སྒྲིབ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། གོང་འཕོའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདོད་
 པའི་སྒྲིས་འདའ་བ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་སྤར་ལན་བདུན་པ་དང་། དེགས་སྒྲིབ་
 དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་གསུམ་གྱི་ཞར་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་
 སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེན། འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་ནི། བར་སྤྲོད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཛོན་
 བར་ཞེན་པའི་སྤྲོད་པའོ། །སྒྲིབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོད་
 པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་དེས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཀྱང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་བར་སྤྲོད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོད་པ་མ་སྤངས་པས། དེ་འགྲུབ་
 པའི་ལས་བསོག་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྒྲིས་འདའ་བ་ལ་དེས་བྱུང་གོང་འཕོ་ལ་འདོད་
 པའི་རྟོན་ཅན་དང་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་གཅིག་
 གམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས་ཀྱང་གོང་འཕོར་འཛོག་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི་འདི་ཡིན་

ཏེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་ན་པར་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་།
 གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེས་བྱུང་མ་བྱུང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་འདའ་བ་ལ་དེས་བྱུང་
 ལ་གཉིས་པོ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འོན་འདིར་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་མིང་ཅན་ལོགས་སུ་མི་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཅམ་པོ་དེ་པར་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་མིན་པ་
 ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་
 གྲུབ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ཅམ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་འདའ་བ་དང་གོང་འཕོ་གཉིས་
 གྱི་དབྱེ་གཞི་མིན་ཞིང་། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྐྱེས་འདའ་ཡིན་ན་གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་
 ཡིན་པས་བྱུང་གྲུང་། དེ་མངོན་པ་འོག་མར་འཆད་ལ་འདིར་མ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་
 མེད་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་ནི་མངོན་པ་འོག་མར་ཡང་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་གོང་མར་
 གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་མ་བཤད་པའི་ངེས་པ་དང་། དེར་བཤད་པའི་གོང་འཕོ་ཡིན་ན་གཞུགས་
 སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཞེས་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་ངེས་པ་བརྒྱད་པ་ལས་
 འཕྲོས་པའི་ངེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་གསལ་ཞིང་།
 གཞུང་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འདོད་པ་ནས་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུངས་
 པར་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཤས་རྒྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་བདུན་པ་ལ། འདོད་
 པའི་རྟེན་ལ་འཕར་བྱེད་འཕར་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ངེས་པ། གཞུགས་རྟེན་ལ་འཕར་བ་སོགས་
 གསུམ་ཀ་སྲིད་པའི་ངེས་པ། གོང་འཕོ་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་དུ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་
 ལས་དང་ལྷན་པས་མ་བྱུང་པའི་ངེས་པ་སྤེལ་བསྒྲམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་དང་བཞི་
 འཆད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བས་མ་གཏོན་
 བཞི་པའི་སྤེལ་བསྒྲམ་ཐོབ་པ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏོན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ལྟར་མོད་གྱི་འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིག་སུ་སྐྱེ། དེ་ནས་
 འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་འཕར་བར་ཁས་ལེན་པས་ཚོག་གོ་སྒྲམ་ན། བསམ་གཏོན་བཞི་པའི་
 སྤེལ་བསྒྲམ་ཐོབ་ནས་དེར་ཁས་ལེན་རྣམས་གྲུང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་

འགྲུབ་ཀྱི་ལས་དང་མི་ལྟན་ན་ནི་འཕར་བ་བཞག་མི་རུས་ལ། ལྟན་ན་ནི་ཆངས་རིས་ལ་སོགས་
པའི་གནས་འོག་མ་རྣམས་སུ་སྒྲེ་མི་སྤྱད་པས་དེ་བས་ཀྱང་འཕར་བར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། རྟེན་
དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤེལ་བསྒྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་ཏེ།
རྟེན་དེ་ལ་ལུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཕར་བ་དང་། ཡང་དེས་སྤེལ་བསྒྲོམ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་འབྲས་བུ་ཆེ་མན་ཆོད་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མཛོན་དུ་བྱས། དེའི་
དབང་གིས་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྒྲེས། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་
ལུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲེས་ནས་མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐ་མ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་
ལ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པར་མཛད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་ངེས་
སོ། །འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་དགོས་པ་གསུམ་ཞིག་སྤྱད་སྟེ། གང་ཞེན། འཕགས་རྒྱུད་
ཀྱི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་སྤྱར་སྒྲོག་སྤྱད་པ་གཞུང་ཙུ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་གོང་འཕོ་དེ་ཡིན་ན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་
བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
འཕགས་རྒྱུད་ལ་རོ་ལུངས་མཆུངས་ལྟན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་
དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཉམས་པ་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤེལ་བསྒྲོམ་ཐོབ་པར་
སྤྱད་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ལ་གསལ་ཞིང་། དེ་ཐོབ་ནས་གནས་འོག་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ་མི་
སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རོ་ལུངས་མཆུངས་ལྟན་གྱི་རོ་ལུང་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོམས་
འཇུག་དེ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པས། འགྲེལ་པར་རོ་ལུང་བ་མང་བས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་རོ་ལུངས་མཆུངས་ལྟན་མི་སྤྱད་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་
པ་ཁམས་གོང་དུ་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་

གསུམ་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི། འདི་དང་འོག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲེལ་བསྐྱོམ་གྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདིར་ནི་དུག་སྒྲེལ་དང་། བཅུ་གཉིས་སྒྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་གངས་
 མཉམ་བ་ཁོ་ན་དང་། གསུམ་སྒྲེལ་དང་། དགུ་སྒྲེལ་དང་། བཙེ་ལྟ་སྒྲེལ་ལྟ་བུ་ཁ་ཡར་བ་རྣམས་
 ནི་ཐོག་མར་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་གང་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་མར་ཡང་
 འཇུག་དགོས་པས་གངས་གཅིག་གིས་མང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས།
 ཟག་བ་མེད་བ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་བ་དང་། ཟག་
 བ་དང་བཅས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་བ་མེད་བ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །འོ་ན་སྒྲེལ་བསྐྱོམ་འདི་དག་གནས་གཅིང་མར་འཕེན་བྱེད་དང་འབྱུང་བྱེད་གང་ཡིན། དང་
 བོ་ལྟར་ན། བདེན་བ་མཐོང་ལ་འཕེན་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་བ་
 ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། །འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་བ་ལ་འབྱུང་བྱེད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་། དེ་མེད་བ་
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ནི་མ་བསགས། སོ་སྐྱའི་རྟེན་ལ་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 དེའི་ལན། ཤེས་པར་དཀའ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སོ་སོ་སྐྱའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་
 བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་བ་དང་ལྟན་པའི་འཕགས་བ་བྱིར་མི་འོང་དེས། བསམ་གཏན་
 གྱི་སྒྲེལ་བསྐྱོམ་བྱས་པའི་ཆོ་རུས་བ་གཉིས་མཐོང་སྟེ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་གང་ཡིན་བ་དེས་ནི་སྟར་
 གྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཟག་བ་མེད་བ་གང་ཡིན་བ་དེས་ནི་འབྲས་སུ་ཆེ་བ་མན་
 ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲེལ་བསྐྱོམ་དེའི་དབང་གིས་གནས་གཅིང་མ་ལྟར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རུས་བ་མཐུ་
 ཅན་དུ་བྱས་བ་གང་ཞིག་ འབྲས་སུ་ཆེ་བ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་བྱིར་། དེའི་བྱིར་མཁས་བ་
 མིན་བ་གང་དག །འདི་མི་གཡོ་བའི་ལས་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་བ་འཇུག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 གཅིང་མ་ལྟ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སར་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ཅིག་ཆར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པའི་གྲུབ་
 པའི་གནས་འགའ་ཞིག་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་སུ་མི་སྤིང་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་བ་གཅིག་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་

ཀྱང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་
གཅིག་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་འོང་མི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཅིག་ཆར་
བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་
འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། ཅིག་ཆར་
བའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་སྤྱོད་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་པར་
འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དང་། ཅིག་
ཆར་བའི་རང་རྒྱལ་ལ་སློབ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷག་པོར་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དང་། རིམ་
གྲིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཅིག་ཆར་བའི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་
བྱས་པ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གཅིག་སྟེ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དང་
པོའི་སྐབས་བྱེད་ནི། རྒྱུ་ལྷག་པོར་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་
དགོས་ལ། ཅིག་ཆར་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལྷག་པོར་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན།
མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་ལ། ཅིག་ཆར་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་བསྒྲིམ་ལམ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་འོ་ན་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་སྤང་གིས་འཛོག་ཅི་ན། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་
ལྷག་པོར་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞེན་ནོ། །
གཉིས་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་འབྲས་བུ་མི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྷག་པོར་
བའི་ངེས་པ་གཅིག་པ་གཤམ་སྤྱོད་། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་དུ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་
ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི། འོ་ན་ཅིག་ཆར་བའི་
རྒྱུ་ལྷག་པོར་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ལྷག་པོར་མི་སྤྱོད་མོད། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ལྷག་པོར་
དེའི་ལྷག་པོར་ཁས་ལེན་པས་ཆོག་གོ་སྟེ་མ་ན་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་ཆོག་མོད་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷག་པོར་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པའི་གཞུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་ལྷག་པོར་ལ་ལྷག་པོར་བའི་ངེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་ལ་གནས་བཞེན་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་

གཞན་འཛིན་པ་གསུམ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་ངེས་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བརྟེན་པར་
འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན། སྒྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་
པ་འགལ་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་མི་གནས་
གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པ་འགལ་
བའམ་ཡང་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་འཛིན་ཞུས་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་ལུ་ལ་
གནས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྤིང་པར་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱང་ཆོག་པ་ཅམ་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་མ་སྒྲོང་པ་ལ་
བརྩོན་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པ་མི་སྤིང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་སོ། །བཞི་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཅིག་ཆར་བའི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཛིན་པའི་
སྒྲུབ་སྤང་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་སྤང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྟེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་བ་འཛིན་བྱུང་བ་དེའི་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིག་ཆར་བའི་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལན་གཅིག་སྟེ་བ་ལེན་སྤིང་བ་དེའི་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་དང་པོ་དེའི་
ཆེ་ཕྱིར་འོང་གི་གང་ཟག་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟེན་ལ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་ལུ་
ནི་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་མོངས་པ་དུག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་འོང་གི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་མི་ལེན་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གོང་གི་ཉན་མོངས་པ་དུག་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་མིན་པ་འགལ་ལོ་
ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་གང་ཟག་ཀྱང་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་འདོད་ཉན་བརྒྱད་པ་སྒྲུབ་ཤིང་དགུ་པ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཉན་
ཐོས་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་ལན་གཅིག་སྒྲུབ་ནས་རྟེན་དེ་ལ་དགུ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་ལུ་མངོན་ཏུ་
བྱེད་པ་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་
ཆང་བའི་ཕྱིར། འདི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་དོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་ཏུ་སྟེ་
ས་ནས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་མ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཕྱིར་འོང་སྤིང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁས་

སྤངས་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མི་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་
 དུག་པ་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་ཕྱིར་འོང་དུ་བཞག་མ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་
 གོང་གི་ཉོན་མོངས་དུག་པ་སྤངས་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགལ་ལོ། །ཞེན། འོན་དེ་སྤངས་ན་རྒྱན་
 ཞུགས་སུ་འགལ་ལོ། །མི་འགལ་ཏེ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པས་སོ་ཞེན། ལྷ་མའང་མི་
 འགལ་ཏེ་ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པས་སོ། །མེད་དེ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་སོ་ཞེན།
 འོན་ལྷ་མའང་མ་བཤད་དོ། །བཤད་དེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་བ་དང་ཅིག་
 ཆར་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེན། འོན་ལྷ་མའང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེན། གང་བསྒྲུལ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་
 དེ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཅིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་
 ཡོད་དེ། སྒྲུལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་ཡང་ཡིན། ཅིག་ཆར་བའི་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གང་ཟག་ནི་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་
 པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དགུ་བཙོམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 སུ་ཡིན་ན་དགུ་བཙོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། འདོད་པའི་བསྒྲུལ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། སྤྱིང་ཅེའི་དེར་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ་ཅིག་ཆར་བའི་ཆོ་དེ་འདྲ་ཡོད་
 པས་སོ་ཞེན། འོན་ལྷ་མའང་ཡོད་དེ་དེའི་ཆོ་དེ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 སུ་དང་དགུ་བཙོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཅིག་ཆར་མཛོན་དུ་བྱེད་པའམ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་བུ་
 ཅིག་ཆར་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་
 ཅིག་ཆར་བར་འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲུལ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་
 པའམ་སྦྱོང་བས་སོ་ཞེན། འོན་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་
 བར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པའམ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐྱེ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་བཞག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་
 བས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་རྟག་པར་འཛོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །
 རྟག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པའི་ཆོ་གཅིག་
 བོ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཅུང་ཟད་དཔུང་དགོས་ཏེ། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་མི་སྤྱི་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འཛམ་གླུ་འབྱོར་པ་དང་ཕྱད་ན།
 འདོད་པའི་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲེས་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ན་ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་
 གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཆད་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི་ཅིག་ཆར་པའི་ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱལ་དུ་སོང་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་སྤོབ་པ་དེ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
 འདོད་ཉན་རྟག་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་པའི་སྤོབ་པ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་མེད་དོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་
 ལ། མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ནུས་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་།
 གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་ས་ལྷག་
 མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་མི་ནུས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 རྗེས་སུ་ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་
 ཀྱི་དེ་འབྲ་དེ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་པའི་དབྱེ་བར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅིག་ཆར་དུ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཅིག་ཆར་པར་འཛོག་ནུས་ན། ཡང་དག་པར་ཛོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལས་འབྲས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ཅིག་ཆར་
 བར་བཞུན། དེ་དང་སྐབས་འདིའི་ཅིག་ཆར་བ་ལ་བྱུང་པར་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞུང་ལ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 བློ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་
 རྗེས་སུ་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དགུ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དགུ་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུངས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གོ་འཕང་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་
 རྗེས་སུ་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཆེ་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མི་སྤིད་དེ།
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར་བ་དུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། དོན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བཤད་དགོས་ཏེ། འོ་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བཞིན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། འཁོར་བར་འཆིང་
 བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲོམ་བས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་མི་སྤིད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་གཉིས་
 ལས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སྐྱོད་སུ་སྒྲོང་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་ཅིག་ཆར་བའི་སྒྲོང་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་
 བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །འོ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
 འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོང་རྒྱལ་ཡང་། ཅིག་ཆར་བའི་སྒྲོང་རྒྱལ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོངས་སྒྲོད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གང་

དུ་གཏོགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
 ལ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་
 ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བས་ལུས་རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་ཡིད་དེ་ཁོ་ན་སྤངས་པས་ཆོག་པ་
 ཡིན་གྱི། ས་གཞན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞར་ལ་འདི་གསུམ་དགོས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་སྤྱོད་འཕེན་བྱེད་དུ་རུང་ལ་དེའི་
 འཁོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ནི་ཡང་སྤྱོད་འགྱུར་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་འདོད་ཆགས་
 ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཡང་སྤྱོད་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཡོད་པར་བལ་ལོ། །དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་བྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཉོན་དགྲུ་བ་སྤངས་པ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ས་དེ་བསྐྱེད་གྱི་
 ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། རྟོན་འདི་ལ་བསམས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་བཟང་པ་
 ཐོད་ཀྱིས་བའི་བྱིར་མི་འོང་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་དང་།
 རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་བྱིར་དང་། རྟོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། མ་ཞུགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། ཉོན་ཡིད་འཁོར་
 བཅས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལྷའི་ནང་ཚན་གྱི་འདོད་ཆགས་དེ་མིན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་མིན་ཞེན། གལ་ཏེ་ཡིན་
 ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ། དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཉིད་
 དུ་བལ་བའི་བྱིར་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་སྤྱོད་འགྱུར་བྱེད་དུ་ཉ་ཅང་བལ་བའི་
 བྱིར། བཞི་བ་དགྲུ་བཅོམ་གྱི་བསྐྱོར་ལ། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ངེས་
 པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངེས་པ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་དགྲུ་
 བཅོམ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུ་བཞག་མི་རུས་པའི་ངེས་པ། ལུས་

མདོན་བྱེད་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངེས་པ། དེས་ན་གཉིས་པོའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་མདོན་
 པ་གོང་འོག་མི་མཐུན་པའི་ངེས་པ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཅམ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་བྱེད་པར་མདོན་པ་འོག་
 མ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངེས་པ། ལྷོ་མས་འཇུག་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་ཚུལ་དང་དེའི་ངོས་འཛིན་གཞན་གྱིས་
 ལེགས་པར་མ་བཤད་པ་འཆད་པའི་ངེས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའི་ངོས་འཛིན་གཞན་
 གྱིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པ་འཆད་པའི་ངེས་པ་སྟེ། ངེས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །
 དང་པོའི་སྐབ་བྱེད་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཙུག་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལས་ཉམས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་མིན་ན་དེ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་པར་མི་སྟོན་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཟག་བཙུག་གྱི་ཐོབ་པའི་སྤངས་
 པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་
 མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་འགའ་ཞིག་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ལས་
 ཉམས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི། དེ་ཅམ་གྱི་དེར་བཞག་རྣམ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགོག་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་ལས་གྲོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཙུག་པ་ཡིན་ན་དེ་
 ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་ལྷོ་མས་
 འཇུག་ཡིན་ན་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགོས་ན་འགོག་པའི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལྷོ་མས་ཆོས་ཅན་དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པས་ཐོབ་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། བྱེད་པ་
 གཞུང་གིས་གྲུབ། འདོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི། འགོག་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་ཡིན་ན་ལུས་མདོན་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མདོན་བྱེད་ཡིན་ན་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྤྲེལ་པའི་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་

ལའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགོས་ན་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་ནས། སྤྱིང་
 ཅེར་སྒྲེ་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྒྲིམས་
 དེ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡང་སྤྱིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལས་མ་ཉམས་
 བཞིན་དུ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་ལེན་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་མངོན་བྱེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་བཞིན་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་རྣམ་ཐར་གྱི་ངོ་ཐོར་སྒྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ལུས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྱིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པའི་རྒྱུབ་བྱེད་ནི། མངོན་པ་འོག་
 མར་འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །
 ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིམས་སུ་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྒྲིམ་དུ། དེ་
 ཅམ་གྱིས་མི་མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཐར་གནས་དགའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན་
 རྣམ་ཐར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་གོང་མར་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་གསུམ་ལ་རྣམ་ཐར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མ་ལྷར་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་
 རྣམ་ཐར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལྷར་ན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟུར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་གཤེས་པ་དང་
 ཚད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 སྒྲིམས་འཇུག་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གནས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རྩ་མེད་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་
 འདོད་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་དེ་ལྷར་གོང་འོག་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། མངོན་པ་འོག་མ་ལྷར་ན། ས་འོག་མ་ལ་

རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་རྣམས་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་ས་
འོག་མ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་
བྱས་པར་སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བསལ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་ལེགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། སྤྱིར་ལེགས་པ་མིན་དུ་རྒྱུག་ལུགས་འདི་འཆད་པ་ལ་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
མཁས་པ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔྱད་ཀྱི་བྱེད་ཤེས་དུ། འགྲེལ་བ་འདིའི་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། མདོན་པ་འོག་མར་ནི། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་དང་། རྣམ་ཐར་ལ་
ཁྱད་པར་མ་བཤད་ལ། མདོན་པ་གོང་མར་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་པ་ལ་གཟུགས་
མེད་ཞི་བའི་རོ་མུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་འཁོར་
བ་འཕེན་འགྲུབ་གང་རུང་གི་རྒྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་དང་དེའི་
རྣམ་ཐར་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཙམ་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ཅེའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་
ཡང་སྤྱོད་ཅིང་། སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྤྱོད་ལ། རྣམ་ཐར་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་གོང་མའི་ལུགས་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོབ་ཟིན་པའི་འཕགས་པ་གཅིག་
གིས་སྤྱར་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་གཅིག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་རྣམ་ཐར་དུ་མི་འཇོག་ཅིང་།
གཉིས་པ་ལ་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་རྣམ་ཐར་ཡིན་ན་རབ་ཀྱིས་མཐར་
ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་ཇོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་མདོན་དུ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར།

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཐར་གནས་དགུ་ཀ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འོག་མའི་ལུགས་ལ་མཐར་
 གནས་བརྒྱད་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་བཞག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སུ་ག་
 པ་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སུག་པ་སྒྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གི་བཏགས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རོ་བྱང་གི་སྒྲིབ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གང་དུ་
 སྟོང་ཞེན། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་བཤད་པ་དང་པོ་དེ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་དངོས་གཞིར་
 དབང་པོ་འཕོ་བའི་ཆོ་སྟོང་ལ། གཉིས་པ་དེ་དག་ནི། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་མངོན་
 དུ་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་དུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། རབ་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། རབ་མཐའ་ཅམ་པོ་དང་། བྱང་པར་ཅན་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟོན་ཅེའི་བར་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ།
 རྣམ་པར་དག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོག་མའི་ལུགས་ལ་འདི་ཅམ་གྱིས་
 རབ་མཐར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། དེར་འཇོག་པ་ལ་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། འཕེལ་
 བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ལུགས་ལ་ནི། འཕེལ་བ་རབ་
 ཕྱིན་དགོས་ཀྱང་། ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་
 འགོག་པ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འོངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཟག་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་འཇུག་པར་
 བཤད་པ་གང་ཞིག འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་སྟོན་ཅེ་
 ཁོ་ན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དུ། བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་དང་འགོག་པ་སྒྲེལ་བ་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཀ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་

གཅིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། བསྐྱུས་པའི་དོན་
 གྱི་སྟོན་ས་སོ་སོར་འཛོག་བྱེད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཐོབ་བྱའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ། དེ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་གང་
 རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཆོན་པ་དེ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ། མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞི་
 པོ་གང་རུང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་མཆོན་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དམན་པའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །
 སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ལ་སྤོང་བའི་འདོད་ཆགས་བྱུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དམན་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་དེ། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་གཉིས་སོ། །ཐ་མའི་
 ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དམན་པའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་གཉིས་སོ། །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དམན་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་དེ། དབྱ་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་གཉིས་སོ། །
 འདིར་འབྲས་བུའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་ལ།
 ཞུགས་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ལམ་བཞི་ཀ་སྟེང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བ་
 དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ལས། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
 ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དམན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་གང་
 ཟག་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཉོན་བྱུག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབྱེ་བས་གསུམ་སོ། །ཡང་ན་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་མཐོང་
 ལམ་སྟངས་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། འདི་བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིར་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །

མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྒྲུབ་གསུམ་སྤངས་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་འདི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཞིང་
 སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་
 འདྲའི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་ལམ་
 པ་དེ་ཡིན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མུ་བཞི་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་
 ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་སུ་ལ་མི་གནས་པའི་སྟེ། དེའི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་ཀའི་མིན་པའི་སྟེ། འདིས་བྱིར་མི་འོང་དང་དེའི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་
 གཉིས་ཀྱང་མཆོན་པར་བྱའོ། །བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་འོང་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་
 ཞུགས་པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་དེ། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 ཉིད། ས་མཆོམས་ནི། བརྩ་དུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་པ་སྤངས་ཟིན་པ་ནས་
 དུག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་བར་རོ། །འདི་ཡང་ཉོན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་དུག་པ་སྤོང་བ་ལ་
 བརྩོན་བཞིན་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་བྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 འདི་ལ་ཆགས་སུ་ལ་སྒྲོན་སོང་གི་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས་མི་སྟིད་དེ། དེ་འདྲའི་བྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་སུ་མི་སྟིད་པའི་བྱིར་དང་། བྱིས་ལམ་གྱི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་ན་བྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་པར་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྒྲུབ་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་དང་།
 མཐོང་ལམ་དང་བརྩོན་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆོན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 བྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལ་སྟིད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་པ་སྤངས་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཤིང་། འདོད་པ་ལ་སྟིད་པའི་འདོད་ཆགས་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཐེག་
 དམན་འཕགས་པ་དེ། ལན་གཅིག་བྱིར་འོང་གི་མཆོན་ཉིད། འདིར་བྱིར་འོང་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་
 སུ་ལ་མི་གནས་པ་སྟིད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་ལ་དེ་མིན་པ་མི་སྟིད་དོ། །བྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་སུ་འོང་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱེ་བའི་གཙོ་བོ་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཞུགས་བཞིན་པའི་ཐེག་དམན་
 འཕགས་པ་དེ། བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས།

ཅན། མཐོང་ཐོབ་པར་ཐལ། འབྲས་གནས་དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་
 བརྒྱུག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། འབྲས་
 གནས་གཞན་ལའང་དེ་གཉིས་སྤྱིད་པ་མི་འགལ་ཙམ་མོ། །རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པའི་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཙམ་མི་སྤྱིད་པའི་བཤད་པ་ལུགས་འདི་ལ་
 མེད་ཅིང་། མཆོན་ཉིད་ཆང་ཆོ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོག་མ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ལུགས་དེ་ལ་ནི་འགོག་
 སྟོམས་སྟོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཙུག་པ་གང་ཞིག་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཙུག་དེ། འདིར་སྟན་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཙུག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་
 དགྲ་བཙུག་པ་དེ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཙུག་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །འདིར་
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་ཡིན་ཡང་། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མ་
 ཐོབ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་དུ་བཞག་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་བྱང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ལྷགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲེ་སྤྱིད་བཅུ་བཞི་སྤངས་ཟིན་པའམ་ལེན་པར་ངེས་པའི་
 རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ལྷགས་དེ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་
 དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུན་
 ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་ལྟ་མི་གང་རུང་དུ་སྒྲེ་བ་གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་
 སྤངས་ནས་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དེ་རིགས་ནས་
 རིགས་སྒྲེའི་མཆོན་ཉིད། འདི་ལ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་གང་ཞིག །འདོད་ལྟར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་
 སྤངས་ནས་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 འཕགས་པ་གང་ཞིག །མིར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའོ། །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ལྟ་ཁོ་ནར་

སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་སྐྱུ་བ་སྤུལ་གྱི་ཐ་མ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། བྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་
 མཚན་ཉིད། འདི་དང་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱི། འདིའི་
 སྤངས་པའི་བྱེད་པར་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་འཕྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ཡང་གྲིད། བདུན་པ་
 སྤངས་པ་ཡང་གྲིད་ལ་སྐྱེ་བ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་ཆད་པ་མི་གྲིད་དོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་
 ཡིན་ན་མི་ནས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱུང་ལ། ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་གྲིད་དེ། གཞན་དུ་
 རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་
 སྐྱུ་བ་སྤུལ་གྱི་ཐ་མ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་འཕགས་པ་གང་ཞིག །ཁམས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་
 སྐྱོར་སྤངས་ཟིན་པ་དེ་བར་དོར་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་རྒྱན་ཞུགས་མི་གྲིད་ཅིང་བྱིར་འོང་
 དང་བྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཀ་གྲིད་དོ། །བྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་གྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་ནས་སྐྱུ་བ་སྤུལ་གྱི་ཐ་མ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། སྐྱེ་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད།
 འདིར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་སྐྱེ་དང་བར་ཆད་གཅིག་
 བར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་མ་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་གསུམ་མོ། །བྱིར་མི་
 འོང་གང་ཞིག་གཟུགས་ །ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པན་ཆད་སྤངས་ནས་སྐྱུ་བ་སྤུལ་གྱི་ཐ་མ་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པ་དེ་གོང་འཕྲོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་
 སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དེ་འོག་མིན་དུ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་དེ་གྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཛོན་པ་འོག་མར་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
 འགྲོར་འཛིག་པ་ལ་དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསོགས་དགོས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་རྟེན་
 ལ་བསོགས་པ་དང་། གྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོར་འཛིག་པ་ལ་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ལྟན་
 དགོས་ཀྱང་ལས་དེ་སྒྲོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་བསགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཚིག་པར་བཤད་ལ། འདིར་
 བྱི་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཅིག་ཆར་བ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་མྱོང་གི།
 ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཅིག་
 ཆར་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའམ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཅིག་ཆར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱན་

ཞུགས། བྱིར་འོང་། དགྲ་བཅོམ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཆར་བའི་བྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་ལུ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་དང་། དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་ལུ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཡོད་
 ལ། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་
 ཞུགས་བ་དང་གནས་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྲོད་དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མི་སྤྲོད་བའི་བྱིར་
 རོ། །འོ་ན་རི་སྐད་དུ། དེ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་ལུ་དང་།
 འབྲས་ལུ་གཉིས་ལ་གདགས་མོ། །ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཅིག་ཆར་
 བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་བ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་
 ཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་ལུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱིས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་
 གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རྣམས་ནི། འབྲས་ལུ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་ཕྱབ་བའི་འབྲས་ལུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའི་
 དོན་དོ། །འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་
 བའི་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་
 ཉོན་མོངས་བ་དང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་གཞུང་གཞན་དང་མ་
 བསྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གུ་རྟོམ་པའོ། །གང་ཡང་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ནི། །བཞེད་
 གཞུང་ལྟ་སྤྲས་ལང་ཆོ་ཅན། །ཡུན་རིང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡི། །འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་གྱུར་པ། །
 རྣམ་དཔྱོད་བརྒྱད་ཀྱིས་རབ་བཏེགས་ནས། །ཉིད་གཞུང་གི་ལ་བཞུགས་གསོལ་ཏེ། །གཞུང་ཚུམ་
 བྱེད་པོའི་བརྒྱབ་ཀྱི། །སྒོ་གྲོས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ནས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་གསར་པ་ཡི། །
 འཕྲོག་བྱེད་རྒྱང་པའི་གོས་ཀྱིས་ནི། །ཡང་ཡང་བྱས་དང་བསངས་བྱས་པས། །བྱོད་སྒྲུའི་དྲི་མ་
 དག་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་སྒོ་གྲོས་གསེར་གྱི་ནི། །ཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་སྒྲིད་ཆལ་དེར། །གཅེན་
 པོའི་གཞུང་མཐོང་གཞོན་རུ་མ། །ཀུན་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བར་ཤོག །ཅེས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་

ཡིན་ནོ།

ཅ། །ན་མེས་མཆོག་གི་ཡེ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིམ་བུ། །གཟིགས་ལ་འཕགས་
པའི་སྒོ་མངའ་ཞིང་། །རང་སྤྱིའི་མཆོག་ཉིད་རིམ་བུ་བུ། །འཆད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཚུངས་ཀྱི་ལ། །
ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏེ་ཀ་བྱེད་པ་
གཞན་དག་གི་སྒོ་ལ་མ་ཤར་ཞིང་། མ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོག་གཞིའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། མཆོག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་བཤད། མཆོག་བྱའི་སྒྲུབ་ཤད་པས་མཐུག་བསྟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་གང་ཞེན། གུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རོ་
བོར་གྱུར་པ་དང་། །རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་།
སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བདག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རྣམ་རིག་དུ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་དུག་དུ་སྒྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྡར་སྒྲུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཆོ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་
ཁུང་པར་རིམ་བུ་བྱེད་ཅེན། ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པའི་ཆོ། གུན་གཞིའི་ས་བོན་དང་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཆོག་ཉིད་པ་ཡོད་ལ། ཡུང་
པོ་དང་པོ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཆོག་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
འཛོག་པའི་ཆོ། གུན་གཞིའི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་
རྣམ་པར་རིག་པས་ཏེ། གསུམ་ཀ་ལ་ཁམས་བརྩོ་བརྒྱད་དང་། སྒྲེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཆོག་ཉིད་པ་ཡོད་དོ། །རིམ་བུ་ཞེན། མིག་གི་ས་བོན་མིག་གི་
ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་མཆོག་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་
མཆོག་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་གཟུགས་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་མཆོག་
ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དུག་གི་ས་བོན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཁུང་པར་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ས་བོན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ་བདུན་ཀ་ཡང་སྒྲེ་མཆོད་

རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་སྤྲིན་ལ་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་བཏགས་པ་བ་དེ་མིག་གི་
 ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ལའང་དེ་བཞིན་དང་། ཡང་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཏགས་པ་བ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལའང་དེ་བཞིན་དང་། ཡུལ་
 གྱི་ཁམས་དུག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནོ། །འདིར་ཡང་བྱུང་པར་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཁམས་བདུན་ཀ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་
 སུར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞུང་ལས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་དང་སྐྱེ་མཆེད་འཆད་པའི་ཆེ།
 ས་བོན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་མ་བཤད་པར་དེ་ལ་ཁམས་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་རྒྱུ་ན་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་འཛོག་ཅེ་ན། བཤད་པ། དབང་བྱེད་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་ས་བོན་
 དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཡང་ས་བོན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 ཆར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མིག་གི་ས་བོན་དང་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏགས་པ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གདུགས་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་གྲིབ་མ་ས་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ། གདུགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲིབ་མའི་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་པ་དང་། གདུགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་ཁྱོན་
 གྱི་ཆོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྲིབ་མའི་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་རི་རྒྱུད་དུ།
 རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། རྣམ་རིག་སྒྲུབ་བ་གང་བྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །
 རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ག ལ་ཆེ་བའི་དོན་ནི། རྣམ་
 སྤྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 སུང་པོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སུང་པོ་ཁོ་ནས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་
 ཉིད་ཐུགས་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་གཞུང་དུ། གཟུགས་ཀྱི་སུང་པོར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་གསུངས་གྱི། དེ་དང་དེ་དག་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོར་འདུས་པའི་ཚུལ་མ་བཤད་དོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གཟུགས་ཕུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་གངས་རིས་འཆད་པའི་ཆེ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ལས་སྒྲེས་པའི་རྣམ་རིག་ལ་ཆོས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ལ་ནི་ཕུང་པོའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཕུང་དང་། ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་ཆེ་ན་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ལ་ནི་ཕུང་པོའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཕུང་དང་། ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་ཆེ་ན་དབང་པོའི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་པོ་ལྟར་བཞག་གོ། །བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཡིད་གྱི་ཁམས་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རྣམ་རིག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྣམ་རིག་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་རྟོག་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཕུང་པོ་དང་སྒྲེ་མཆེད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཡིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་དང་དེར་སྒྲུབ་བའོ། །དགོས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཞོད་བྱེད་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། འོ་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕུང་མ་བསྐྱུས་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་ནི། ཀྱན་གཞིའི་ངོ་བོར་གནས་ལ། འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་ལན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་

པོ་གཉིས་ནི་མ་སྐྱབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་
 སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཉིས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་
 ལྟེ། དང་པོ་མ་སྐྱབས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་ལ་གསུམ་ལྟེ། དྲི་རོ་རིག་བྱ་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་
 དང་། གཞན་གསུམ་ལ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་ཏུ་སྒྲུང་
 བ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་གསུམ་ལྟེ། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་དགོ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་།
 མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་སྐྱེས་
 ཐོབ་ཅིས་བྱའོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་མ་སྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པར་སྒྲུང་
 བ་དང་། མ་བསྐྱེས་པར་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོད་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རྣམ་རིག་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྣམ་སྒྲིན་ལས་
 སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་བར་པ་གཉིས་ལ་ནི་མངོན་པར་གཤམ་པ་དང་པོ་གཉིས་
 དང་སྐྱུལ་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་
 ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། ལུང་མ་
 བསྟན་སྐྱོར་བྱུང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གཞུང་ལས་རྣམ་རིག་བཞིར་གསུངས་པ་
 དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
 པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སུང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཁམས་དང་སྐྱེ་
 མཆོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་དངོས་དང་། དེ་མཆོན་གཞི་
 གང་ལ་ཆང་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་སྒྲུངས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བུ་ནི་གང་། སྒྲུང་བུ་ནི་

ཅི། སྤངས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒོ་རྟོག་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུགས་སུང་དུ་མ་སྤངས་པ་
 དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་སུང་གི་སྒོ་
 བས་གཞུགས་སུ་ཡོད་པར་སྤང་བ་དེ་འདིར་གཞུགས་སུང་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་
 བྱར་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲིམས་གང་སུང་སྤྱང་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་སྤངས་
 པ་དེ་ཆོར་པའི་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་སྤངས་
 པ་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་
 སྤངས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་སྤང་པོར་མི་འཛིན་སྟེ།
 སྤང་པའི་སྒྲ་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱས་པའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་
 པའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མ་སྤངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤངས་
 བྱེད་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆད་ཡང་། སྤངས་བྱ་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར།
 འདིར་སྤངས་པའི་དོན་རྣམས་ཐོགས་གཅིག་ལ་སྤངས་པ་ལ་བྱར་མི་སུང་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་མ་
 འདྲས་པ་སོ་སོར་། གནས་པའི་འདུས་བྱས་ཡན་གར་བ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་དབྱེད་གཞིར་སྤང་ཡང་། རེ་ཤིག་དུས་
 གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད་ཆད་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་
 །ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་སུ་ལ་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆད་ལ། །ཁམས་གཞན་
 དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཆད་བ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་
 མཐའ་དག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། མ་
 འོངས་པ་སྤང་པོར་མི་འཛིན་སྟེ། དེའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་སྤང་པོས་བྱུང་བ་ལྟར་
 བ། དེ་ཡང་དེར་བཞག་དགོས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བཤད་ནས་གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་བཤད་པ་ལ། འདིར་

གཟུགས་སྤང་ནི་མཆོད་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་ལ། གཟུགས་སྤང་ནི་བཏགས་པ་པར་འཆད་དགོས་
 ཏེ། དེར་སྤང་བ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཟུགས་ནི་རྟོག་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོར་སྤང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སྤངས་པའི་གཟུགས་
 སྤང་དུ་མི་སྤང་ལ། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི། དེས་སྤངས་པའི་སྤང་པོར་སྤང་ཀྱང་།
 གང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོར་མི་སྤང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་
 གང་སྤང་ལ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་དུ་མི་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །
 འོ་ན་དེ་དང་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ལྡན་ལ་དེ་དང་དེར་སྤང་
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་དེ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་གཟུགས་སྦྱོ་ལ་སོགས་པར་
 བཏགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དེས་སྦྱོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་ཀྱན་བཏགས་པའི་
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དུ་མ་
 སྤངས་པའི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་བྱ་ལ། དེར་
 བྱི་ཆོར་བ་སོགས་པ་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཀ་མཆོད་ཉིད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་ཆོར་བ་སོགས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་དགུར་
 འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱིར་ཆོས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་ཆོ། དེའི་སྤང་པོ་མཆོད་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། མ་དམིགས་
 པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཚུང་
 པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་ན་རེ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅུ་སྟེ་སྦྱོ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཟུགས་སྦྱོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 དེ་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྤང་བ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་
 ཞིང་དེའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱིས་གཟུགས་སྦྱོ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྦྱོ་

སྒྲུང་དབང་ཤེས་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུང་གི་དེ་དེའི་རྣམ་ལྷན་གཅིག་སྒྲུང་པའི་རྣམ་པ་
 ཉིད་སྒྲོན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲུང་
 པའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སུན་སྒྲུལ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་
 དབྱུང་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སུན་
 མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་སྒྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྣམས་གཞན་མིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་གྱིས་སོ་ཞེན། འོ་ན་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི། གཟུགས་
 འཛིན་པའི་ཆད་མ་དེ་ཚུལ་རྣམས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བྱར་ཐལ་བ་དང་། ཆད་མ་དེ་
 ཉམས་སྒྲུབ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གཟུགས་སྒྲུལ་སོགས་པ་
 མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆད་མ་ཡོད། དེ་མཐོང་བའི་
 རྣམས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མར་
 འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ནི་ཡིན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཕྱི་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་མཁས་པ་
 མ་ཡིན་པ་དག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འཛོག་པ་འདི་ནི་སྟོན་མ་
 སྤང་བའི་ལྷགས་ཞིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྟ་
 མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་ཅི་ཅུ་དང་རྣག་བྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཆོ། མིག་ཤེས་གསུམ་
 ཀ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ། གང་རུང་གཅིག་ལས་གཞན་གཉིས་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་
 འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་ལྟ་སྤྱུ་ལ་མིག་ཤེས་
 ཆད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་པ་ན་
 རེ། ཆ་ཅན་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་གི་སྤྲོད་ན་ཆ་ཤས་རྩ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་
 མིག་ཤེས་དེ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་གསུམ་ཀ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ་། །
 འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་ཤེས་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་
 གསུམ་གྱི་ཟས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་
 བྱི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་གསུམ་པོ་རྩ་ཐ་གཅིག་གམ་རྩ་ཐ་ཐ་དད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 རྩ་ཐ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ངོ་། །དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་
 སེལ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་སྤང་ཡུལ་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་པོ་དེ་
 མཐོང་། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྩ་ཐ་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་
 བྱི་འདོད་པའི་ལྟས་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་པོ་དེ་འབྱུངས་པའི་ཆོ། ཅུ་དང་རྣག་བྲག་
 འབྱུངས་པ་དང་དེའི་རོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་དེས་དེ་འབྱུངས་པ་གང་ཞིག །
 ཆ་ཅན་དེ་ལ་ཆ་ཤས་རྩ་ཐ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་
 དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གཞན་དང་། གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་པ་
 མཐུན་པས་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་མཐོང་སྒྲིབ་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །
 ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྒྲེས་སུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་
 དག་གཉིན་བར་མ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འགལ་བ་ལ་མི་
 འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེའི་
 ཆོ། མིག་ཤེས་གསུམ་ཀ་སྒྲེས་སུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཅམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་

གྲུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས། དེ་
 ལྷ་ན་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྒྲུང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྒྲོ་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱོད་རང་ལ་ཡང་དེ་དང་དེར་ཐལ་བ་
 མིན་ནམ་ཞེས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྒྲེས་སུའི་གཞུགས་དང་ཆུ་དང་བདུད་རྩི་ལ་
 སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་གཞུགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུང་གི་
 རུས་པ་གཞུགས་ཡིན་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་
 རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོའི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཅིག་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ལྷ་སྒྲིབ་གྱི་མིག་ཤེས་མཆོད་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་རང་
 འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལས་དག་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་
 པའི་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད། དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 མིག་ཤེས་ལ་འོངས་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་འོངས་སྒྲུ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ནི།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་
 ཡང་མ་ཟད་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་
 མཆོན་ཉིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་འགོའི་མིག་ཤེས་ལ་ངན་འགོ་འཕགས་པའི་
 སྒྲུང་བ་དེ་ངན་འགོའི་གཞུགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་འགོའི་ལུས་ཤེས་ལ་ངན་
 འགོའི་རེག་བྱར་སྒྲུང་བ་དེ་དེའི་རེག་བྱ་མཆོན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 དེར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་ནི། བདེ་འགོའི་ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ངན་འགོ་དང་། ངན་འགོའི་
 ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདེ་འགོ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བུན་མོང་བ་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་བག་

ཆགས་མཐུན་པར་སང་བ་གཅིག་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན་ནི་དེ་འདྲའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱི་རྒྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བར་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རྒྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་ནི། བྱི་རྒྱལ་གྱི་མིག་ཤེས་སྤྱོད་ཆོས་ལ་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་བྱིད་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐྱོགས་ལ་རྒྱུག་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་གཅིག་ཉིད་ཐུན་མོང་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་བ་ཅམ་དུ་ཁས་སྐྱོངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་མ་ཁན་རང་གི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་གྱི་གང་དང་གང་དུ་སྤང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མ་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེས་གཟུགས་མཐོང་བ་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ་བ་དང་གསུམ་འཇུག་པར་སྤང་སྟེ། རྟོགས་པར་སྤྲོ་བས་རྒྱས་པར་མ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤངས་སོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་ཞོག །གང་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སམ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་ལ་གཟུགས་སྤྲོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་དེའོ། །གང་དུ་སྤངས་ན་སྟོ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུའོ། །གང་གིས་སྤངས་ན་སྟོ་རྟོག་པས་སོ། །རི་ལྟར་སྤངས་ན་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །སྤངས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སམ། གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ལ་གཟུགས་སུ་སྟོ་བརྟགས་པའི་ཆ་དེའོ། །སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱུང་བར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་

མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དེའི་ཚེ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེའི་སྤང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 དགོས་ཏེ། འདིར་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྣམ་
 བདེན་རྩུན་གྱི་སྐབས་རུང་ཟད་གཅིག་འབྱེད་དགོས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གཟུགས་སྤང་ཡིན་ན་གཟུགས་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྐབས་
 འདིར་གཟུགས་སྤང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་
 རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་རྣམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། འདུས་བྱས་དང་གཟུགས་རུང་དུ་ཐལ། གཟུགས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤང་པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་རང་གི་ངོ་
 པོ་འདུས་བྱས་མིན་ཡང་རང་གི་གདགས་གཞི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་པོར་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་བྱབ་པ་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །
 དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་དཀའ་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་
 སྟེ། བསྐྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
 ལས་བྱུང་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། དབང་འབྱོར་པའི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་
 བྱེད་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བར་སྤང་གི་
 སྤྱོད་མཆེད་པའི་སྤང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་མིན་དང་བར་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་
 བྱེད་ལྟ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཟུགས་ལ་བཤད་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་མཉམ་གཞག་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏེ། དཔེར་ན་གང་རུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དེར་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི་
 ཟད་པར་དང་། ཟིལ་གཞོན་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །
 འོན་དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་མོད། གཟུགས་རུང་མིན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ། གཞུང་ཉིད་དུ་
 འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་དེའི་ལན་བཤད་པ། རྟལ་སྤྱོད་པ་ནི་

གཟུགས་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་
 ལ་ལུས་མེད་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་འབྱུང་གུར་དུ་ཁས་
 ལེན་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་
 ཀྱང་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོན་སྤྱི་ལོ་རྟོག་པའི་ཤེས་རྣམ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་སྤང་བ་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་
 གོང་ན་གཞན་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟགས་པ་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་གཉིས་
 ཀྱང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་མ་ཡིན་གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 ལུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལྟ་ཞོག །དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 པར་འཇོག་པའི་གཞུང་སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས་གཟུགས་
 ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤང་བའི་གཞུང་ཉི་ཤུ་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བྱི། ཐལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ན་གཟུགས་ཙན་སྤང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྒྲེ་མཆོད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་ལ་སྤང་
 པོར་འཇོག་པ་དང་། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། ས་བོན་དང་། ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་དང་།
 གཞུང་ཉིད་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་དང་དབེ་བྱད་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གཞུང་ཉིད་
 ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལྟན་པ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མདོན་པ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོན་པ་བ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་བཤད་

62

བ་ཡིན་ན། ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཅིག་ཤོས་ལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་
 བྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་སེམས་བདེ་ཡིན་པས་བྱུང་
 ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་དགའ་བ་ཡིན་དགོས་
 ལ། སེམས་བདེ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོར་བ་ལྡེའི་གངས་འཛིན་པའི་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་ཆོར་བ་ལྟ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྡེའི་
 གངས་བགང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཆོར་བདེ་སྤྱད་གཉིས། སེམས་ཆོར་བདེ་སྤྱད་
 གཉིས། བཏང་སྒྲོམས་ཏེ་ལྟོ། །བཏང་སྒྲོམས་ལ་ཡང་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་
 མོད། གཅིག་དུ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་དང་། ལུས་
 ཆོར་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་རྣམས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་།
 ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སོ་སོར་མ་བགངས་ན་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལུས་ཆོར་བདེ་བས་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་
 བཏགས་བསམ་པ་ནི། ས་པོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་གཉིས་ནི། ཆོར་བའི་ཕྱང་
 པོར་འཛོག་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་མིན་ཏེ། ཆོར་ཕྱང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོར་བ་
 ཡང་འདིའི་ཆོར་ཕྱང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞིའི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚན་གཞི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོར་བ་
 བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱད་བསྐྱལ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མི་ཤེས་པ་
 གྱུར་ཤེས་པའི་དབང་པོ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་འམ། དག་བཙོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སྤྱད་བསྐྱལ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་། །ཞེས་བོད་སྐད་དག་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་འདིར་
 བསྟན་ངོས་བརྒྱུད་པ་ལ། སྤྱིར་གང་གི་རྣམ་སྒྲིན་གང་ཡིན་དཔྱད། བྱེ་བྲག་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཆོར་
 བདེ་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་སམ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི། ལུས་ཆོར་སྤྱད་བསྐྱལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་རྒྱུ་མྱོན་དངོས་སམ་རྒྱུ་མྱོན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། འདི་རྒྱུ་མྱོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མྱོན་དངོས་ནི་ངན་སོང་གི་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ཆ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བ་
 ལས་གྱི་རྒྱུ་མྱོན་པར་སྟེན་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་མྱོན་དངོས་
 སམ་རྒྱུ་མྱོན་ལས་སྟེན་པ་ཡིན་བརྟག་གྲང་ན། རྒྱུ་མྱོན་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མྱོན་
 དངོས་ནི་བདེ་འགྲོའི་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་དགོ་བའི་ལས་གྱི་རྒྱུ་མྱོན་པར་སྟེན་པ་ནི། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་
 རྒྱུ་མྱོན་དངོས་དང་རྒྱུ་མྱོན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་
 ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་མྱོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
 བ་མཛོན་པ་སྟེ་སྒྲིག་དང་མཐུན་ལ། རང་གི་སྟོས་གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་ཉེ་བར་སྦྱར་ན།
 བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་ཡིན་གྲང་དེ་དང་དེའི་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོར་
 བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གྲང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ངོ་བོར་སྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་རྒྱུ་མྱོན་དངོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་གི་རྒྱུ་མྱོན་དངོས་སུ་མི་བཞག་གོ།
 དེ་ཡང་རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དང་དེའི་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེ་འགྲོར་སྟེན་ཐོབ་གྱི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ལུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ངན་འགྲོར་སྟེན་ཐོབ་གྱི་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་ལུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་སྟེན་ཐོབ་
 བའི་བདེ་བ་རྒྱུ་མྱོན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་གྱི་དགོ་
 བའི་ལས་གྱི་རྒྱུ་མྱོན་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དུས་གྱི་བཏང་སྟོམས་ལ་བདེ་
 བའི་མིང་གིས་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་སྟུ་མ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་
 རྒྱུ་མྱོན་དངོས་སམ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྲང་འདྲ་སྟེ། བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་གང་
 ཡིན་གྲང་རུང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 གཞུང་ལས་རྒྱུ་མྱོན་གྱི་འབྲས་སུ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་

གཞན་ཡང་མཆོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོར་སྤང་དེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོར་བའི་ཆོག་སྤྱད་ཏེ།
 བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འདིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་མ་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཞུགས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་པ་ལས་སྤང་བའི་ཆོར་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞིའི་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་སྒྲུག་སོ་སོར་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཅིག་ཤོས་ནི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཆོར་
 བའི་སྤང་པོ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་
 པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སྒྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་
 དང་། བྱེ་བྲག་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྤང་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤང་པོར་བསྟུ་དགོས་པའི་ཚུད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་འང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་རྣམ་དུ་རི་རྒྱུད་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞུགས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 འདིར་བཤད་པ་དེར་བསྟུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་སྒྲུས་ཏེ།
 ཟག་པ་མེད་པའི་གཞུགས་རི་སྟེང་པ་འདིར་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 གཞུགས་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་འདིར་བསྟན་གྱི་གཞུགས་
 སྤང་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་རུང་གིས་བྱུང་ལ། དེ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འདི་རྒྱུད་དུ། རི་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་མེད་གཞུགས་དོན་ལྟ་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་པའི་གཞུགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་གི་འབྲུལ་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 སྤང་པོ་ལྟར་མ་བསྟུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་གཞུགས་དགོ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འདྲ་ཤིང་དང་འདྲ་བྱེད་མཐའ་དག་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་མིན་ཏེ།
 ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལའོར་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་འདྲིར་བསྟན་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མཚན་གཞི་གང་ཡང་མ་ཚད་བའི་བྱིར་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་དག་མ་ཚད་
 བའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་འདྲིར་བསྟན་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་སྤོང་གི་ཕྱང་པོར་གྱུ་བ་པ་ན་གཞན་གསུམ་
 པོ་ཡང་དེར་གྱུ་བ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡང་
 དེར་མཚུངས་སོ་ཞེན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་བཤད་
 པའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཏུག་པོ་དེ་ལ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཞི་པོ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ཁས་ལེན་ལ། སེམས་ཡིད་གཉིས་ལ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཏུ་བསྟུ་ཞེན། ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་དུ་དེའི་ས་བོན་བསགས་པར་བསྟུས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་འདྲིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚོས་
 གསུམ་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། ཚོས་གསུམ་པོའི་གྲངས་ངེས་དང་། མཚན་ཉིད་
 དང་། རྣམ་གཞག་དང་། གོ་རིམ་དང་། སྤྱོད་ན་དང་། དཔེ་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ།
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་པའི་
 བྱིར། རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། དེར་ནི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ནི་ཚོར་བའི་ཕྱང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པ་དག་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདྲ་ཤིང་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་གནས་བསམ་པ་ལ་
 དངོས་དང་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམས་སྤོང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་
 པའི་ཚོར་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་འདྲ་ཤིང་དང་འདྲ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདྲིར་བསྟན་
 པའི་ཚོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་མཚུངས་ལྟན་
 ཁོ་ནར་འབྱུང་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ཀ་ལ་
 ཚོགས་ཏུག་ཏུག་བྱེད་ནས་རྣམས་སྤོང་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་བྱིར། དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་
 གཉིས་ནི་དོན་ཏུ་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་

གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཉིད་དམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་མ་
 དག་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། དག་ལ་མ་དག་པ་
 འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་
 དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་
 དགོས་ཤིང་། འདིར་ཡང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནས་དབའི་བར་ནི་མ་དག་པའི་ཆོས་གསུམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། འོ་ན་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
 འདིར་བསྐྱེས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་དང་
 མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་གཉིས་པོ་ལ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་
 གཞི་དེ་དག་མ་ཆང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་སོགས་ལ་འདིའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟར་ཆང་
 ཞེན། འདུ་བྱེད་ཅས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། ཡངས་པར་བྱས་པའི་ཆེ་
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བར་མར་བྱས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། དོག་པར་བྱས་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་དོག་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཅུང་ཟད་
 ཡངས་པར་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་
 བཏགས་པ་བ་དང་། དེའི་སྤང་པོ་མཆོན་ཉིད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོགས་པ་གསུམ་པ་
 བློ། མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་མཆོན་འཛིན་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་མཆོན་ནས་དབང་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་དྲན་འདུན་མོས་པ་གསུམ་རི་ལྟར་
 འབྱུང་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལན་ལ་རང་གི་ལན་འཐད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལན་
 མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། འདུན་
 པ་སོགས་པ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡོད་པ་

ནམས་ལ་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །རི་
 ལྟར་ཞེན། མིག་ཤེས་གིས་དུང་གི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་བྱང་པར་མ་བྱེད་པར་ཡུལ་
 དེའི་ངོ་བོ་རིག་ཅམ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་སོ། །བྱང་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་
 བའོ། །བྱང་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ་བཞི་བོ་
 དེ་ལ་མཆོན་ནས། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། དབྱིབས་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་འཛིན་པའི་
 རིག་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེར་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡང་སྒྲར་
 ཡང་ཡང་མཐོང་ཟིན་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་དྲན་པའོ། །དེར་
 ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །སྒྲར་ངེས་པ་དྲངས་ཟིན་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་
 རྟོག་མེད་གྱི་མོས་པའོ། །དེར་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་མཐོང་ཅམ་ནས་ཡིད་དུ་
 འོང་བར་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོག་མེད་འདོད་ཆགས་སོ། །དེར་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡང་ཁ་དོག་མཐོང་
 ཅམ་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཁོང་སྤོང་བའོ། །དེར་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །
 ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ས་པ་ནམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལན་མི་འཐད་པ་ནི། སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་གསུང་གིས་མིག་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་དྲན་པ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་དེས་དྲངས་ནས་སྒྲེས་པ་ལ་དེའི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དྲན་འདུན་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་
 པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་དགོངས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན། འོན་
 མིག་ཤེས་འཁོར་དུ་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཡང་སེམས་བྱུང་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
 རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །
 སྒྲུང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྒྲོ་མིན། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་རོ། །
 བཞི་བ་རྣམས་ཤེས་སྒྲུང་དཔེ་མཆོན་གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་

པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབྱེ་
 བས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཆོག་ས་ཤུག་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་དེ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་ཤུག་གོ། །འདི་དག་བསྟན་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་དང་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་འདིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྟེ་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དག་གི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྟན་པ་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་མོད།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་གང་
 དུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སའི་
 བང་གི་གསེར་དང་། རྩེ་བའི་མེ་ལོ་མ་བཞིན་ནོ། །ཤུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེན་དེ་
 ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་བྱུང་པར་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་
 ལྷག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཟག་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་འདིར་མི་སྤྲོད་དེ། དེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་
 གཞིའི་སྟོང་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྣམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་སྟེ་བ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་སྒྲིན་ཁོ་ནའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་དང་དེ་ལས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆར་སྒྲིས་པ་དེའོ། །འདི་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། མི་དགོ་པ་དང་དགོ་པ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་སྒྲིན་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་
 བ། རང་ཉིད་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། དེས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྟན་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟན་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་

རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་དབང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུར་ངེས་སམ་ཞེན། དེའི་ལན་བཤད་
 པ། སྒྲིན་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་ཞོག། །གང་དུ་སྒྲིན་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱི་དབང་
 སྒྲིན་ནོ། །གང་སྒྲིན་ན་མིང་གཟུགས་སམ་ལུང་པོ་ལྟ་སྒྲིན་ནོ། །རི་ལྟ་རྣམ་སྒྲིན་ན་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོར་
 སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་པའི་
 ངོ་བོ་དེ་ཡང་སྒྱིར་ལུང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཕྱེ་བྲག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོར་འཛོག་
 པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་ན་གཉིས་སུ་
 འདུས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བདག་དུ་སྒྲུང་བ་འོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ནི་
 ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེར་སྒྲིན་པ་འོ། །
 གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལ། སྟོན་གྱི་འཛོག་རྟེན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲིན་
 པ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་ཡུལ་ཅན་དེ་དང་དེའི་དམིགས་
 པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་
 ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་དང་། མི་རིག་སྒྲ་ཆོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །
 །ཞེས་དང་། བསྟུ་བར་ཆེ་གྱའི་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་རས་རི་སྤྱི་ཆོན་གྱི་སྟོན་དུ་མ་
 བཅུག་པ་དེ་སྤྱི་དབང་མི་གསལ་བའི་དབུས་གསུངས་པའི་བྱིར། རོན་འདི་མ་ཤེས་ན་ཀུན་གཞིའི་
 དམིགས་པ་ཅི་ལ་ཟེར་གྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་
 པའི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པ་ནི་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་བྱོད་ཀྱི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བདུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེན་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བརྟན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་

བདུན་དབང་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ། རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་
 ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭ་སྒྲིན་བདུན་པོ་སོ་སོ་ཐ་དད་ནས་འཕྱོར་ནས། དག་མི་དག་ལུང་མ་
 བསྟན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཆོ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་
 དེ་ཉིད་ས་པོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཀྱན་གཞིའི་རང་ལྗོག་
 བས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་གང་རུང་འཕྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེའི་
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲིང་དུ་བསགས་པ་དེའི་
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེའི་རང་ལྗོག་
 བས་ཀྱན་གཞིའི་ས་པོན་ཟག་བཅས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དེའི་རང་ལྗོག་བས་རང་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ངེས་
 པ་མེད་དེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཀྱན་གཞིའི་འབྱུང་བྱེད་མི་དག་བ་ཡིན་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར། ཡང་དེའི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡང་། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དག་བའམ་མི་དག་བའི་ལས་དེའི་
 བདག་པོའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རྒྱུད་
 གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། ཡང་ན་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ལས་བདག་འབྲས་འབྱུང་བ་ཞིག་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་པ་འདི་སྒྲེ་བར་
 འབྱུར་ཏེ། ཚྭ་སྒྲིན་དུག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རང་ལྗོག་བས་རྣམ་སྒྲིན་སྐུ་མི་རུང་བ་འགགས་མ་
 ཐག་པའི་ཚྭ་སྒྲིན་དུག་ཅེས་འདོད་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་དེ་ཡིད་དུ་འཛིག་
 པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་བ་དང་། ཡང་རི་སྐད་དུ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ན། ལྷ་པོ་དག་
 དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱེན་དུ་
 བཤད་ན། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་དེ་བདག་པོའི་
 རྒྱེན་དུ་རི་ལྟར་ཡོད་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་རོ། །དོགས་པ་དང་པོ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་
 ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭ་སྒྲིན་དུག་པོ་འདི་ལ་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། རྣམ་

ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཡིད་དུ་འཛོག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་
 ཚོགས་དུག་རང་རང་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རང་
 འགགས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེའོ། །འོ་ན་དེ་དར་འཛོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་གམ་ཞེན་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་པོ་དེའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབུས་མཚོན་ན་གཟུགས་
 འཛོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་
 ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་སྐབས་དེར་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི། དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཙན་གྱི་ཡིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྐྱེས་ཟེན་པ་དེའི་ཚེ་ནི། དེ་དེའི་
 བདག་པོའི་རྒྱུ་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཚོགས་དུག་གང་ཞིག །དེ་
 འགག་པའི་སྐྱབས་གྱིས་ངེས་ཤེས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འཛོག་གམ་ཞེན། འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ཡིན་གྱི་དེའི་རིགས་འདྲ་
 སྐྱེ་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འགགས་པའི་སྐྱབས་གྱིས་ཁོ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལ་ནི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་གཉིས་ཀ་
 མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་པོའི་གནས་
 སྐབས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་འཛོག་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་མ་འོངས་པའི་གནས་
 སྐབས་ལ་ཅིར་འཛོག་ཅེན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུག་པོ་དེའི་ས་བོན་དང་ལྟན་པ་དང་། དབང་
 དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཉིས་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་གཞིའི་ས་བོན་དང་། རྣམ་
 སྐྱེན་གྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ།
 རྒྱུ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ས་བོན་གཉིས་རྣམས་མ་འོངས་པའི་གཅིག་ཀྱང་མ་མཚུངས་

པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་ལྟུང་གི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཁམས་
 གོང་མའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་རེ་རེ་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོའི་རྣམ་གཞག་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གྱུ་བོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་
 གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་གྱུ་བོ། །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་སྒྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། དེ་གང་ཡིན། ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་གཞི་ཡིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ན་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་བཅོ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲས་སྒྲེ་བའི་ཡིད་ཁམས་ལ་བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཁམས་ཆོལ་བ་འདི་ཡང་མངོན་པ་འཆད་
 པ་དག་གི་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་ཡིད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་གཞུང་འགྲེལ་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་ཁོ་ནར་སྒྲ་བའི་ལྷགས་སུ།
 འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དེ་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། འདས་པའི་
 ཆ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫས་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་སྒྲེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་པོ་ལྟ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་ལོག་པ་རེ་རེ་བཞག་པ་ལྟར་དུག་
 པ་ལ་ཡང་རང་གི་རྟེན་བདག་རྒྱུན་ཁམས་ལོག་པར་བཞག་པ་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་གི་གོ་དོན་འཆད་པ་ན། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་ལས་བདག་རྒྱུན་ལ་

ལ། བཞག་པའི་ཆོ་ནི། དེ་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐེག་བསྟུས་དང་། དེའི་བཤད་སྒྱུར་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུས་པ། ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ངས་
སམ་ཞེན། ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ན་
གཉིས་པོ་ལོག་ནས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་གསལ་ཆ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་
དུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷག་མེད་དུ་རིག་པ་རྒྱན་
ཆད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་གནས་སྒྱུར་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྷ་ལུང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཆོག་སྤུག་པོ་གང་རུང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྒྲུབས་དེ་ན་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེ་རུང་སུའི་ལྷགས་ལ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་དགྲ་བཙུམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན།
འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་གནས་སྒྲུབས་དེར་
རིག་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་སྒྲུས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་
གསལ་ཆ་ཡིད་དུ་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་བྱེད་པ་དག་དགྲ་བཙུམ་པ་གྲོངས་
ནས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་མུ་བཞི་བརྩེ་བའི་གཞུང་གིས་བརྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལུང་དང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལུང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་བྱེད་པ་དག་
གིས་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཉེར་སྦྱོང་འཛིན་པ་དེ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྦྱོང་མ་འོངས་པ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་འབྱེད་པ་དེ་སྒྲེ་
མཆོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྦྱོང་འཛིན་པའི་རྩལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་དང་།
རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་རྩལ་གྱིས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཁམས་བཙུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །འདི་ནི་ཁམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་ཉེར་

སྒྱུ་འཕེལ་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་འཕེལ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕེལ་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གུན་གཞིའི་རྒྱུ་
 སྒྱུ་འཕེལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། དེའི་དབང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་
 ཁམས་དུག་གོ། །འདི་ཡང་ཁམས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་སྒྱུ་འཕེལ་པའི་ཚུལ་ནི། ཉེར་
 དང་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་འཕེལ་པ་ཡིན་ཀྱང་། གུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་
 བྱེ་པའི་བྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཉེར་དང་བཅས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འདི་ལ་དམིགས་
 རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མཆོན་ཉིད་པ་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རྒྱུ་སྒྱུ་འཕེལ་པའི་ཚུལ་ལྟར་གྱུར་བྱུང་བའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྒྱུ་ལྟར་ཉེ། འདི་ཡང་ཁམས་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་སྒྱུ་འཕེལ་པའི་ཚུལ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་པོ་དེས་ཉེར་སྒྱུ་རྒྱུ་
 པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྒྱུ་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོའི་ཁམས་དུག་པོ་དེས་བདག་
 པོའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྒྱུ་པོ་དེ་ཉེར་སྒྱུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 འཕེལ་ནོ། །ཉེར་སྒྱུ་མ་འོངས་པ་སྒྱེ་བའི་སྒྲོ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཉེར་སྒྱུ་མ་
 འོངས་པའི་ས་བོན་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་དང་། རྒྱུ་སྒྱུ་འཕེལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉེར་སྒྱུ་མ་འོངས་པའི་
 བདག་རྒྱུ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་དང་། རྒྱུ་སྒྱུ་འཕེལ་བྱུང་བའི་ཉེར་སྒྱུ་མ་
 འོངས་པའི་བདག་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གུན་གཞིའི་སྟེང་གི་
 སྒྱེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །འདིས་རྒྱུ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཉེ།
 རྒྱུ་འཕེལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལས་ནི་ཁམས་
 སུ་འཕེལ་ལ། གཉིས་པ་ལས་ནི་སྒྱེ་མཆོད་དུ་འཕེལ་གོ། །ས་བོན་ལ་སྒྱེ་མཆོད་དུ་འཕེལ་པའི་ཚུལ་
 འདི། གཞུང་ལས་ཇི་ཉུར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
 འདི་སྒྱེ་མཆོད་བཏགས་པ་བར་འཕེལ་དགོས་ཉེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་གུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྒྱེ་
 མཆོད་མཆོན་ཉིད་པར་འཕེལ་མི་རུས་ཉེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་གཞུགས་དང་།
 དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྱེ་མཆོད་དུག་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྱེ་མཆོད་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ནི་གུན་གཞིའི་སྟེང་གི་རྒྱུ་སྒྱུ་འཕེལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་སྟགས་དུག་དང་། དེའི་དབང་གིས་
 འབྲས་བུ་གུན་གཞིའི་སྟེང་གི་གཞུགས་སྟགས་ཡུལ་དུག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིས་

རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གི་
 དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ལས་བྱིས་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་
 པའོ། །དང་པོ་ལས་ནི་ཁམས་སུ་འཛོག་ལ། གཉིས་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ཡང་རི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རུས་པ་ལས་འཐེན་པར་བྱེད་དགོས་
 མོད། སྐྱེ་མཆེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སྤྲོད་གི་རུས་པ་ཞིག་ལ་མིག་ཏུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 རུས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། མིག་གི་ཁམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་
 གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། ཉོན་དུ་སྤྲང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་
 སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེས་
 རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དང་། རང་ལས་བྱིས་བྱུང་པའི་
 དམིགས་བདག་གཉིས་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལས་ནི་ཁམས་སུ་འཛོག་ལ་གཉིས་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་
 མཆེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡིད་དུ་ལྟར་བས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་
 རྒྱུ་བྱེད་པ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་བསམ་པ་ལ། གང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཉེར་སྦྱོད་དུ་ལྟར་བ་མི་འཛོན་པའི་
 སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཁམས་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་
 རྩལ་པ་མེད་དེ། ཀྱང་གཞིའི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་
 གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། དེ་དག་ཁམས་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསལ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དངོས་སུ་མི་
 གསལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་སྣང་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་པ་བ་ཡིན་ལ།
 མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཞར་བ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། སྒྲོ་
 ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་སོགས་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་སུ་

འཛིན་ཕྱིན་ཅི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅུས་ལ། ཅིག་ཤོས་ཅི་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་
 བཞག་དགོས་པ་དང་། ཡང་ཁམས་ཅི་རྒྱུ་དཔེ་རྒྱུ་སྒོ་ནས་བཞག་ཅུས་ལ། ཅིག་ཤོས་ཅི་དངོས་
 གི་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་
 བའི་སྒྲེ་མཆོད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་། ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུའི་མཆོད་གཞིར་རུང་བ་གང་ཞེ་
 བ། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེ་དང་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་གྱི་མཆོད་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 དག་པར་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་ས་པོན་གྱི་སྒྲེང་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དོན་དུ་སྒྲུང་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ཡུལ་འཛིན་ཅུས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་
 བའི་ཅུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲེང་ན་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དང་ཡུལ་འཛིན་ཅུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་དོན་
 དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེང་ན། རང་རང་གི་རིགས་
 འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་སྟེ་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་
 དེ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་པོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 དང་སྒྲེ་མཆོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ས་ཅི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ཀྱི་ཀྱེད་པ་དག་གིས་མ་བཤད་པ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བཤད་
 བའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསུ་བ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་ས་པོན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཕུང་
 ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། དུ་མ་སྒྲུངས་པའི་ཆ་ནས་ཕུང་པོར་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཉིར་སྒྱུད་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱིན་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་
 སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །ཉིར་སྒྱུད་མ་འོངས་པའི་
 དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲེ་མཆོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲེ་མཆོད་བཏགས་པ་བར་འཛིན་དགོས་པ་
 འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་སྒྲེང་གི་འཐུག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དང་དེར་

བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པ་དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་ལས་རྩ་བ་
 དང་དུ་སྐྱེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སུང་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་སུང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་སུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་
 དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་འདས་པའི་ཉེར་སྐྱོད་
 བཟུང་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཉེར་སྐྱོད་འཛིན་བཞིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་དམིགས་བདག་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་འཛོག་
 པའི་ཚུལ་ནི། འཛོག་ཚུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ལ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཆུངས་
 ལྟན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁམས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཉེར་སྐྱོད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཉེར་སྐྱོད་འཛིན་
 ཚུལ་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་སྐྱེད་གི་རྣམ་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཕྱི་མ་ཡུལ་འཛིན་རྣམ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་
 དང་། ཁམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཉེར་སྐྱོད་གནས་དང་དམིགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དང་དེ་དག་ཉེར་སྐྱོད་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་འབྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མི་འགལ་ཡང་། དེར་
 འཛོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་གཉིས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །མི་འགལ་ན་
 རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ཆ་ལ་ཡོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་དགྲ་བཙུག་པ་ཐ་མའི་མིག་དང་ཡོད་
 ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གཅིག་ཆང་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཆང་བའི་སྐྱབས་མི་སྤྲོད་
 ནོ། །དང་པོ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྐྱོད་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཉེར་སྐྱོད་མ་འོངས་པས་ནི་དམིགས་བདག་གང་རུང་མི་བྱེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་དེ་དང་དེ་བྱེད་ཀྱང་
 དེའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དང་དེ་ཁམས་མ་ཡིན་པར་ཡང་མ་
 བཤད་དམ་ཞེན། བཤད་མོད་དེ་ནི་ཁམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ་ཁམས་མིན་པ་ནི་ཁམས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་སྲིད་ཀྱང་།
 འཛིན་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཁམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབང་པོའི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ཏེ་ཉེར་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གྱེ་མཆེད་ནི་ཡིན་ཏེ།
 ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་གྱེ་མཆེད་བཅུ་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་ངེས་ལ། དེར་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། ས་དེ་
 བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་གཉིས་
 དང་། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ལས་གང་དུ་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་ཆོས་གསུམ་པོ་ནི་སྤེལ་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒོ་མ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་རི་སྟེང་པ་དང་།
 ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྟེས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལའང་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་སུ་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤང་དང་། ལྟན་སྟེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོ་མ་སྤང་
 རོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འབྱུལ་པའི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཡང་
 གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་གིས་འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་
 འཆར་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟར། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཁོ་ནས་
 རྒྱ་དུས་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྤོང་གཉིས་ཀ་བྱས། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་ལེན་ཁོ་ནས་
 ལས་བསོས་འདེབས་བྱེད་བྱས་པའི་ལས་དེས་རྣམ་སྤྲིན་དང་བདག་པོ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 སུ་གསུམ་ཀ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་ངོ་སྒྲུལ་གྱི་ས་པོན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ཁོ་
 ན་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྤོང་

མཐོང་སྤང་ཁོ་ནས་བྱས། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནས་
བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ངན་སོང་གི་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་
ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་དང་། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཁོ་ན་དང་། བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་ལ་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་དེའི་ས་བོན་ལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་
གཞོམ་བྱ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་
པའི་ངན་སོང་གི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་གཉིས་
ཀ་ལ་རྒྱའི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་མཐོང་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་ནི་སྤྱིད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱུར་དགོས་ལ།
ཡང་རྒྱའི་ཀུན་སྤྱོད་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་
མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་མི་དགོ་བ་སྤྱིད་པ་ལྟར་དེའི་ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུར་ཞིང་། དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་མི་དགོ་བ་ནི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ངན་སོང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་དུས་ཀྱི་ཀུན་
སྤྱོད་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་བྱབ་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤང་བྱའི་དབྱེ་
བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ངན་སོང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་
སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ནི་མི་སྤྱིད་ལ། རྒྱའི་ཀུན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ངན་སོང་འགྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བསོས་འདེབས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མ་རིག་པས་རྒྱའི་ཀུན་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་མི་དགོ་བ་སྤྱོད་བ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་མི་དགོ་བ་ངེས་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པས་ལས་གང་གི་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བྱེད་པ་མི་
སྤྱིད་དེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དཔའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གང་
དང་ཡང་མཚུངས་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། ངན་སོང་གི་ལུང་ཁམས་
སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་བྱེད་པའི་

གོ་བ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཉོན་ཡིད་ལོར་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་དང་། དགོ་བའི་ཕ་
 བ་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་བྱས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་
 ལོར་གྱི་སྒྲོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ལས་དགོ་བས་བསོས་བཏབ་པ
 འམ། ཡང་ན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷ་སྒྲོང་པའི་མི་དགོ་བས་བསོས་བཏབ་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་
 མཐོ་རིས་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བདག་པོ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་གི་ཆ་གསུམ་ཀ་
 བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་ལྷ་
 སྒྲོང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོང་བས་ལྷ་སྒྲོང་
 བསྤངས་པའི་ལས་དགོ་བས་བསོས་བཏབ་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་སྤྲིན་པ་དེའི་ཆོན་
 བོ། ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་རི་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅི་ན།
 འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁམས་གོང་གི་སྒྲུབ་པོ་ན་དུ་གཉིས་བ་དག་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་འདོད་པའི་སྒྲུབ་པོ་ན་
 དུ་གཉིས་བ་དག་ལ་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དགོ་བས་འཕེན་བྱེད་
 དང་། སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དགོ་བས་འགྲུབ་བྱེད་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ཞིན་དུ་
 དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས་སྤང་བྱ་སོ་སོར་སྤྱུར་བར་བྱའོ། །མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 འགྲུབ་བྱེད་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། ལས་དེའི་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་བ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་
 ལྷ་སྒྲོང་གི་ལྷ་སྒྲོང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་ཡང་དེ་
 ཡིན་ན་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་བསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་རི་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅི་ན།
 དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལྷ་སྤྲོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཤེས་པ་ན་གྲུབ་པའི་དོན་
 འདི་བྱུང་ལྟ། བདེ་འགྲོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་
 རུང་སྤྲིད་ལ། དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། ཡང་དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་
 ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་སྤྲིད་ལ། རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་དང་། ཡང་ངན་འགྲོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་ལུང་མ་བསྟན་སྤྲིད་ཀྱང་།
 དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། ཡང་དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན།
 དུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་དགོ་བ་སྤྲིད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲོང་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་མི་དགོ་བས་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་
 འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་དགོ་བས་བྱས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་
 ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྲིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལས་ལན་ཚུན་བསོས་བཏབ་བྱ་དང་འདེབས་
 བྱེད་དུ་རུང་བ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསོས་འདེབས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་འཇམ་ངན་འགྲོ་གང་རུང་
 གཅིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་
 ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བས་བསོས་འདེབས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་
 མཐུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་འཛིན་སྟངས་མི་
 འགལ་བའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཅ་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་བྱིར་
 དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་བྱིར། བྱི་སྒྲོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འཛིག་པ་
 རོ་མཚར་གྱི་གནས་སོ་སྟུང་ན། དེ་སྤྲད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང་པའི་གཞུང་རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིག་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་
 མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དེའི་དབང་གིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་
 ཤེས་པ་འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིས་པའི་ཆེ་ན་དེས་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་འབྱུང་རོ། །བཅུ་པོ་
 དེའི་དབང་གིས་རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་

ཞེས་པ་འོ། །ས་པོན་དེའི་རྒྱལ་པ་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་འཁོར་དུ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་མ་རིག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲིལ་པ་དེ་ལ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དངོས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་
ཤེས་པ་ཅི་སྒྲིལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མི་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་དང་། གཙུ་བོར་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་
དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
བདུན་པ་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་ས་པོན་ཀྱན་
གཞིའི་སྟེང་དུ་བསགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིལ་པ་དངོས་ཏེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་དུ་
བསགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
བའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །འདི་ལ་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་མི་འཛོགས་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱར་
མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་། འདིར་བག་ཆགས་འཛོགས་བྱེད་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་
ཡིན་ལ། བག་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་འཕམ། མི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཆོག་སྤྱད་བདུན་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འོ་ན་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་
སྒྲིལ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིལ་མེད་དེ་
ལྟག་པའི་ཆ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་སྒྲིལ་ལ་མ་སྟོས་པར་གཉིས་སྒྲུང་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ལོག་པ་ན་དེ་ཡང་ལོག་པའི་བྱིར་རོ། །
འོ་ན་ལྟག་མེད་གྱི་ཆེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྐྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟག་མེད་
བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་སྒྲིབ་འགགས་པའི་རྟོགས་མིན་གྱི་

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེར་ཀུན་གཞིའི་
གསལ་ཆ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ན་ལྷགས་འདི་ལ་དམན་པའི་དགྲ་བཙུག་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
ཆ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགྲ་
བཙུག་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ལུས་པའི་ཤེས་
པ་ཅི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་པོའི་རྒྱུན་གཉིས་
སྤང་གི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཀུན་གཞིའི་སྤང་གི་གསལ་ཆ་དང་། དམིགས་
པའི་རྒྱུན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རུས་པའམ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་
མ་རིག་པ་རྒྱུའི་རྒྱུན་དུ་བཤད་ནས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་ལྷོ་ཀ་བྱེད་པ་གང་དག་ལྷགས་
འདི་ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཀུན་རྟོག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡིད་ཤེས་
འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་ས་
བོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕངས་དུས་
གཅིག་ཁོ་ནར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་
དག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས། འབད་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉི་ལྷག་སྤང་སྤང་འཛོམས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །སྒྲིན་ལེགས་ལྟན་པའི་ལེགས་
བཤད་གདོང་དུག་པ། །ལྷག་བསམ་མ་དྲོས་བྱ་མོའི་མངལ་བཟུང་ནས། །ཐོས་པའི་མ་མ་
དུག་གི་ཡིད་འཛིན་པས། །ཡིད་འོང་འདམ་བུའི་ཆལ་སྒྲིབ་ཅིས་མི་འདྲ། །སྤང་བའི་གདོང་

ཅན་མི་ཤེས་ཀྱི་པོ་ཡི། །གོ་མས་པས་འདོན་པའི་མཆེ་བ་བཅས་གྱུར་གྱུར། །ཕྱག་དོག་ལག་པས་
 ལན་བསྐྱོག་མི་སྤོབས་པའི། །ཡིད་འོང་ལང་ཆོ་ལྷན་པའི་རྣམ་བཤད་འདི། །ཤེས་རབ་མ་
 བུའི་ཁྱི་ལ་འཁོད་བཞིན་དུ། །སྤོ་གསལ་དག་བྱེད་དཔལ་མའི་རེ་བསྐྱོང་བའི། །གཞོན་ཅུ་
 སྤོན་དུག་ལེགས་བཤད་འཇུག་ཐེང་ནི། །དམ་ཆོས་མཛོན་པའི་མཁའ་ལ་ནམ་ཡང་གསལ། །
 གཞན་ཟེར་རྣམ་བཤད་རྒྱ་སྐར་མང་པོའི་དབུས། །སྤོ་གསལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྩ་དབུངས་
 ལེན། །སྤྱར་ཡང་གྲགས་པའི་ཁྱི་ལ་འཁོད་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། །ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་བཤད་པ་སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅིའི་
ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་མཉུ་བྱི་ཡེ། །ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་
ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། །སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་ལའང་མི་གཟིགས་ཤིང་། །སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ཅི་
ཡང་མི་འཆར་བར། །དི་སྟེང་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ། །མདོན་སུམ་མཁུན་པ་དེ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་མི་མངའ་ཡང་། །རྟོག་བྲལ་སྒྲོ་མཚོའི་མེ་ལོང་
དུངས་པ་ལ། །དོ་མཚར་སྒྲུ་མའི་རོལ་ཅུང་སྟོན་མཁས་པ། །བཙོམ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་མཁན་པོ་ཉག་
གཅིག་གོ། །སྒྲུ་མའི་རྣམ་རོལ་སྒྲུ་མ་མིན་པ་ལྟར། །རྣམ་པར་བཙོས་ནས་ཅི་ཡང་གསུང་མཛད་
མོད། །ངས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི། །དོ་བོས་སྟོང་བར་གསུངས་པ་འདིར་བཟོད་
བྱ། །

དེ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། །བྱགས་རྗེ་ཅན་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་གི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་
བའི་བདུད་ཅི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བ་སོ་སོ་ལ་བདུད་ཅིའི་ཐོབ་སྐྱལ་
དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ། །བདུད་ཅི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྒྱིར་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་བདུད་ཅིར་འཆད་མོད་
ཀྱང་། །གཙོ་བོར་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །འཆི་བ་མེད་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་སྟོངས་པ་མ་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟེགས་སུ་
གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །བདག་མེད་

གཞུང་དུ་ནི་ཕྱི་དོན་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་གཞུང་དུ་ནི་དེར་མ་བྱེད་རྒྱུ་སྡེ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱི་བའི་སྡེ་གཉིས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་པ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོགས་པ་ནི་ཆོས་འདི་བ་དག་གི་སྒྲི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་སྐྱད་དུ་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། སྒྲིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཁས་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། རི་སྐྱད་དུ། དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བདགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྡེ་གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བདེན་མེད་དུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡེ་བའི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲུགས་གཅིག་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་མེད་དེ། གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རུལ་ཕྱ་རབ་བདེན་མེད་དུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་བའི་བདག་བཀག་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲུགས་གཅིག་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་ཕྱི་བའི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་སྡེ་བའི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གང་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛོགས་ཚུལ་གོ་ཆོད་པོ་ཆོས་འདི་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་བའི་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། བདེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛོགས་ཚུལ་ལ་གཞན་སྟོང་འཛོགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུགས་གཅིག་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་སྟོང་གི་འཛོགས་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་དཔུ་མ་པ་ལས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་གཉིས་པོའི་མཆོན་གཞི་ཡང་། ཟུང་གཞི་ནང་གི་དངོས་
པོའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་བཀག་པས་ཟུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་པོ་
གང་རུང་དང་། ཟུང་གཞི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རགས་པ་རྩལ་གྲུབ་བཀག་པས་ཟུང་པར་དུ་བྱས་
པའི་རྩལ་ལྷ་རབ་གྱི་དངོས་པོའོ། །གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་པ་ཉིད་
དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། རྣམ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཆོས་
ཀྱི་སྟེང་པ་ཉིད་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤང་བ་
སེམས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟེང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ནང་སྟེང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་བདག་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ཡང་ཁེགས་
དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་ན་བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟེང་ཉིད་ཤེས་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཚེ་མོར་བཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟེང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་
ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནི་ལུགས་གཞན་ལས་རྒྱུའི་
རྒྱད་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱད་ཅེས་དང་། སྤྱང་གཞི་དང་། སྤྱིང་བྱེད་དང་།
སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
སྟོན་ཚུལ་ཡང་གསུམ་པོ་འདིའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱུའི་རྒྱད་
དང་སྤྱང་གཞིར་བཞག་ གནས་སྤབས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐབས་རྒྱད་དམ། སྤྱིང་བྱེད་དུ་
བཞག་ནས། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཚུབ་དང་ཡོན་ཏན་འབྲས་རྒྱད་དང་། སྤྱངས་འབྲས་སུ་འཛིན་
པའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། ཡང་གནས་སྤབས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་ཡོན་ཏན་ཐབས་རྒྱད་དུ་བཤད་
ནས་མཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འབྲས་རྒྱད་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཞེས་ཐ་སྟོང་

བདག་པུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། རང་སྟོང་དང་གཞན་
 སྟོང་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་མཐུན་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཅི་ཞིག་ན་བདག་གཉིས་
 པོའོ། །ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པ་ལྟར་ན།
 དགག་བྱ་བདག་གཉིས་བཀག་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ལ། རང་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན།
 བདག་གཉིས་བཀག་ཅུམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པའི་ཆའོ། །འདི་ལ་གང་སྟོང་པའི་གཞི། གང་གིས་
 སྟོང་པའི་དགག་བྱ། ཇི་ལྟར་སྟོང་པའི་རྣལ་དང་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་སྟེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་
 གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རང་སྟོང་སྒྲུབ་པ་ཐལ་རང་གི་
 ལུགས་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་གོ། །དགག་བྱ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གཟུང་བ་གཉིས་པོ་བཀག་པ་ཅུམ་
 ལ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་སྒྲུབས་སུ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་དུ་འཛིན་ཅུས་ཀྱང་འདིར་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདིར་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིན་ལ། ཇི་སྟེན་གཟུང་འཛིན་
 ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀ་མ་བཀག་པ་དེ་སྟེན་དུ་རེ་རེ་བཀག་པ་ཅུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་། དབུས་མཐའ་ལས། གང་
 ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་པའི་རྣལ་ནི།
 དགག་བྱ་དེས་དགག་གཞི་དེ་གཞན་སྟོང་གི་རྣལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་གི་རྣལ་གྱིས་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དགག་གཞི་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་
 ལ་སྟོས་པའི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེའི་རང་གི་ངོ་བོར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྒྲུབ་གི་

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡང་། ལྷན་
 ཅིག་སྒྲེས་པའི་རྟོག་པས་གང་ཞིག་གང་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དེར་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི་རང་སྒྲོང་གི་
 འཆད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལྷན་ཡང་གང་ཟག་གང་ཟག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་
 འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འཛིན་
 སྒྲུངས་འགོག་པ་ན་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ག་སྟག་
 འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྒྲོང་གི་འཆད་ལུགས་
 ལ་དང་། རང་སྒྲོང་གི་འཆད་ལུགས་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། གངས་ཅན་ཏུ་བྱོན་པའི་གཞན་སྒྲོང་སྒྲུབ་དག་ན་རེ། ཀྱན་རྫོང་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་སྒྲོང་དང་། རོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཞན་སྒྲོང་ཏུ་འཆད་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་
 པ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་རྩ་བ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་།
 ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་གྱི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་དང་། ཐོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ལས་གཞན་སྒྲོང་གི་འཆད་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་
 ཞེན། གང་ཡང་བྱེད་གྱི་ལྷར་ན། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དགག་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་སྒྲོང་པ་ལ་
 གཞན་སྒྲོང་གི་རོན་ཏུ་མི་འཆད་པར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དང་ཀྱན་
 བརྟགས་གྱིས་སྒྲོང་པ་ནི་གཞན་སྒྲོང་གི་རོན་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ལ། འཆད་ཚུལ་དེ་འདྲ་དེ་གཞུང་
 ལུགས་དེ་དང་དེ་དག་ན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རི་རྒྱུད་ཏུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་
 རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར། གཞན་དབང་སྒྲོང་གཞིའི་ཆོས་
 ཅན་དང་། གཞུང་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་པོ་གང་གིས་སྒྲོང་པའི་དགག་བྱ་དང་། གཞུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོང་པའི་དངོས་པོར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།

རྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་པ་དང་། གཞོན་བྱེད་ནི་རྟོང་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པས་ཆོས་ཅན་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རྟོང་དུ་དགག་ཆོས་ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གིས་
 རྟོང་པར་སྐྱབ་དགོས་ན་ཚུང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཡང་ན་ཚུང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་མ་ངེས་པར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེན་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་རྟོང་དུ་འཆད་པ་ལ་འང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་
 བྱེད་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་དག་ནས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའོ། །
 གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་
 བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ནི་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་
 གིས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། འོ་ན་རང་རྟོང་དུ་སྐྱབ་དགག་གི་ལུགས་
 ལ་ཡང་སྐྱ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེར་ཡང་སྐྱ་གུ་བདེན་རྟོང་
 སྐྱ་གུའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེས་རྟོང་པར་འདོད་ན་ནི།
 སྐྱ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་རྟོང་གིས་རྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་དུ་དོགས་
 ན། ཐལ་བ་འདི་ནི་ཕྱིས་གངས་ཅན་དུ་བྱོན་པའི་རང་རྟོང་སྐྱ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་
 རྟོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་ནི་རང་རྟོང་གི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་
 གྱི་ངོ་བོ་རང་རྟོང་དུ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་རང་རྟོང་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་
 དང་། བྱང་དང་གཉིས་ཀ་རྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གྱིས་འཆད་ལ། དེའི་ཆེ་ན་སྐྱ་གུ་བདེན་རྟོང་ཡང་
 བདེན་རྟོང་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་རང་རྟོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སུམ་པ་
 རང་རྟོང་དུ་འཆད་པའི་ཆེ་སུམ་པ་སུམ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དོགས་
 པ་དེ་རྟོག་པར་རུས་སོ། །བདེན་རྟོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ་འང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དགག་པ་གཉིས་གྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་འདོད་པ་ནི་མཐའ་བལ་གྱི་རྣལ་ལུགས་འདི་ལ་མ་བཤད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་དུ་ཕྱིས་བྱོན་པའི་རང་སྟོང་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ།
 རང་སྟོང་གི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེང་པ་དེ་དང་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན་ཐུག་ཐུག་མ་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཐུག་བདེན་སྟོང་ཡང་
 རང་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་སྟོང་འཛིན་པ་ལ་
 ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོད་དང་། བདག་གཉིས་ཀྱི་
 འཛིན་མཆོམས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས།
 བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡིས་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་
 མོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་བཀག་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་
 མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་འཇུག་གི་ལུང་དོན་ནི་བྱེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི།
 སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེང་དུ། གང་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། ཞེས་
 མོགས་སུ་རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་གི་
 དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག །རང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
 ཞིག་བཀག་པ་ལ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གཞན་སྟོང་གི་རྒྱལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་
 པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མིག་ལ་མོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱོད་སྒྲུབ་དང་ལྷན་གཉིས་
 ལ་མོགས་པས་སྟོང་པས་ཀྱང་རང་སྟོང་གི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་
 གྲུབ་དེ་ཐ་སྟོང་དུ་མིག་མོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཐུག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་བྱེད་ཀྱང་ཐུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་མི་འདོད་དམ་ཞེན། བཤད་པ།

སྟོང་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་རང་སྟོང་དུ་བཤད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་དོ། །
 གསུམ་པ་ནི་གཞན་སྟོང་གི་འཆད་ཚུལ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཅག་གིས་འདོད་བཞིན་དུ་
 དོན་དེ་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་ལ་རང་སྟོང་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དགག་གཞི་གཞན་དབང་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་བརྟགས་ཚད་མས་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་
 གིས་སྟོང་པར་བཤད་ནས། དེ་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 ཁས་ལེན་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གཞན་སྟོང་པ་དག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྟོང་འཇུག་གི་ལུང་དེ་ནི་བྱེད་ལ་སྐབས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལུང་དེའི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་མེད་དེ་ཡོད་
 བ་དགག་བྱ་བདེན་ཐུབ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་ཐུབ་ལ་མ་རེག་
 པར་བདེན་ཐུབ་དེའི་དངོས་མེད་འཛིན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་ན་
 དེའི་ཤི་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་དེའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་
 པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། དེའི་
 དབྱེ་བ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ལས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། བཅོ་
 བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། ཉི་ཤུར་བཤད་པ་རྣམས་ལས། བཤད་ཚུལ་དེ་བཞི་ཀ་ཡང་དབྱེ་བ་སྟེ་
 ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། བཤད་ཚུལ་དང་པོ་དང་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་བཤད་དུ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔུས་མཐའ་ལས། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཅུ་བཞི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་པོས་
 རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་བཅུ་བཞི་པོ་གང་རུང་
 དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། དཔུས་མ་ལ་འཇུག་
 པར། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་བཤད་དང་། །སྐར་ཡང་བཞིར་བཤད་པ་དེ་བཅུ་དྲུག་པོའི་
 དོན་བསྟུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་
 དཔུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། རང་སྟོང་གི་ཚུལ་འཇུག་

པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། འཕགས་སེང་གིས་བཤད་པ་སྤྲོད་མཐུན་
བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུ་ལས་
གསུངས་པའི་ཚུལ། ཡུམ་གསུམ་གོང་འཛུགས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་
དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟུ་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་
དང་། །སྤྱོད་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ལཱ་འོ་སྟོན་སྟེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས།
དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདིར་དགག་གཞི་གཉིས་
སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚོས་སྒྲུབ་པའོ། །དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་
ལའང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སོ། །
དེ་ལའང་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །
དེ་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལའང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་རྒྱུད་དུ། གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །དངོས་པོ་སྟོང་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་
ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞུང་འདིས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་ནས། །དོན་དེ་སྒྱུར་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། །དེར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཐ་མར་འཛོགས་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་སྒྲུབ་སྟོང་འདོགས་པ་དང་།
དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
འདིར་དོན་དམ་པ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། འཕགས་
པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྱུར་དོན་

དམ་པ་དང་དེའི་བདེན་པར་འཛོག་ཀྱང་། འདིར་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པའི་དོན་དམ་
 པ་དེར་མི་འཛོག་སྟེ། ཟུ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། །འོན་དམན་པའི་འཕགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་
 ཅམ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལས་
 འབྱུང་བ་དང་། རང་སྒྲོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་གཞུང་འཛོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་བའི་ལུགས་དང་། འཕགས་
 མེད་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་
 ལ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་གཞུང་ལྟར་བཤད་
 པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་སྐབས་ལྟ་བུ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཤད་པ།
 བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། རྒྱ་བའི་ཞབས་ལྟར་ན། དམན་པའི་འཕགས་
 པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲོང་པ་བ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞུང་བ་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྒྲོང་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་བ་ཅམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདི་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འདི་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་

རྒྱལ་འཕགས་པས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ནི་མི་འཛིན་སྟེ། ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པས་སྤྱི་རྩལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོམས་
 བར་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པར་མི་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བཞག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་སྤྱི་རྩལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བཞི་ཆེད་བར་རྟོགས་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་
 མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་
 སྒྲེ་བོ་དག །གཞན་པར་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྟོད་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་
 མཆོག་མཐོང་བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་
 ཅུང་དང་། འབྲིང་དང་། མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་ཅུའོ། །སྤྱི་རྩལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲིང་པོའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཆོག་གོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་པས་མ་བྱས་པའི་
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་ཅུ་རྟོགས་ཤིང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ལ། རང་
 རྒྱལ་འཕགས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྲིང་དང་། སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 འཕགས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་སོ། །
 དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཕ་བར། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པར། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ནི་དེ་ལ་དམིགས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ལ་

དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་པ་བཅད་པ་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་པ་བཅད་པ་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 མ་ཆེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་པ་བཅད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་
 ནས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །རི་རྒྱན་དུ། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གསོས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་རིགས་ཅན་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
 རྒྱན་དུ། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདིས་ནི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་
 བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་པོའི་སྒྲུའི་དབྱེ་བས་ཆ་གས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། མ་
 ལུས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། །
 སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ་སོའི་རིགས་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ནི་གཞུང་
 དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྩོད་ལན་གྱི་འབྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་
 གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
 ལས་ཀྱང་། རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རིགས་དངོས་ཡིན་པར་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་སུ་ནི་མི་རུང་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུང་རབ་
 ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་ལན་གྱི་འབྲེལ་ཡང་། རིགས་ནི་
 ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ནས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་
 འཐད་པར་རྩོད་པ་ལ། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་ལན་འདེབས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་འདི་དོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ཉིད་དུ་ཐ་སྐད་འདོགས་སོ་ཞེས་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པ་
 འདི་ཡང་གཞན་སྟོང་འཆད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་
 ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་
 དཔྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེའི་གོ་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱིར་ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་
 གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ནི་སྦྱིར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་བརྩུ་དུག་ཏུ་བྱེ་བའི་བྱིར་། དེ་ལྟར་ཞར་བྱུང་
 དང་བཅས་པས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ནས། དགྲུས་མ་དབྱེ་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དྲི་མ་
 མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་མ་དག་པའི་དང་། དག་ལ་མ་དག་པའི་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པའི་སེམས་
 ཅན་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་
 གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་གཞུང་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སོགས་གསུམ་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་
 དོན་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བའི་བྱིར་། འོ་ན་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གོ་ཆོད་པོར་བཞག་རྒྱ་
 གང་ཞེ་ན། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོན་དང་པོ་ལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོན་གཉིས་
 པ་ལ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆོ་གསུམ་པ་ལ་དེར་བཞག་གོ། །དེ་ཁོ་
 རར་མ་ཟད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟ་བུ་ལའང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་
 དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་ནི་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡང་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་བདེན་པར་བཞག་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་སྟོང་བའི་རྣམ་རིག་

ལ་འཆད་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཉིས་པོ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཉིས་པོས་
 ལྟོང་པའི་ལྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།
 ཟུང་བྲམ་མར། བདག་དང་བདག་མེད་སྟོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་བ་དམ་པའི་བདག །ཅེས་དང་།
 མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། བདག་མེད་མཆོག་གི་བདག་ཐོབ་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ན་དེ་དང་དེ་ཡིན་དགོས་སམ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་ཡིན་ན་དེ་དང་དེ་ཡིན་དགོས་
 བར་འཇོག་ཅི་ན། སྦྱར་དོན་དམ་པ་དབང་བཅན་པ་ཡིན་མོད། ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཆེ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་བྱིས་དྲི་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིས་ཞེན། ཉེས་པ་དེ་
 མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་། སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིས། རྒྱ་དང་། གསེར་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་རི་
 རྒྱད་དུ། དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །ཁུ་ཁམས་གསེར་དང་རྣམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་
 དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་
 དང་། བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་སྟོང་པའི་གཞི་དང་། རི་ལྟར་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི་རི་རྒྱད་དུ། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་
 གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་། །གང་བྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་
 ལུས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ནི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དང་། བྱིའི་
 སྟེ་མཆེད་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཁོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་བཞི་

བོ་རྒྱལ་ས་ནི་ཆོས་ཅན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །བཞི་པ་དེའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷ་པ་དང་དུག་པའི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །
 དུག་པོ་འདིའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་
 བྱི་མ་བརྒྱད་གྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། དགོ་གཉིས་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་བྱིར། །དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་བྱིར། །རིགས་
 ཀྱང་རྒྱལ་པར་དག་བྱའི་བྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྒྱལ་ས་
 དག་བྱའི་བྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་
 སྟོང་ཉིད་བྱི་མ་བརྒྱད་གྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་བརྒྱད་པོ་འདི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་དུ་གང་ཞིག་རྒྱལ་ཅེ་ན།
 མཐར་ཐུག་གི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དགོ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་གནས་
 རྒྱལ་ས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དགོ་བ་གཉིས་རྒྱལ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་དགོས་པ་སེམས་ཅན་
 ལ་ཕན་པའི་བྱིར་དུ་དབུ་མའི་ལམ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་དུ་
 འཁོར་བ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 དགོ་བ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པའི་རིགས་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དེ་རྒྱལ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ས་
 པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་
 ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་དགོས་པ་དེ་དང་དེའི་བྱིར་དུ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་དང་དེ་རྒྱལ་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་འཁོར་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་སྒྱོ་བ་སྒྱེས་ཏེ་
 འཁོར་བ་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 དང་། མཚན་བཟང་པོ་རྒྱལ་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དང་། སངས་རྒྱས་སའི་ཡོན་

ཏན་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་རང་སྟོང་གི་གཞུང་
 ལས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱུས་
 པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོ། །དགག་གཞིའི་རྒྱུ་པར་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཏེ།
 གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ། །དེ་དེས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐོགས་མེད་ཞབས་གྱིས།
 གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྟག་མར་
 གྱུར་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།
 སྟོང་པ་ཉིད་བཙུག་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། གང་ཞེན། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་ལྟག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་
 བྱ་གྱུར་བརྟགས་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཞག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་
 རྒྱལ་གྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་དེ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པོ་འདི་སྟོང་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དགག་བྱ་བདག་གཉིས་པོ་བཀག་ཅུམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་རུང་
 བའི་བྱིར། འོ་ན་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་རེ་རེ་ཡང་སྟོ་འདོགས་
 དང་སྐྱར་འདེབས་གྱི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་བྱི་མ་
 གཉིས་པོ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་
 དུའོ། །མཐའ་གཉིས་པོ་གང་ཞེན། གྱུར་བརྟགས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་
 སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པའོ། །དོན་དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་གྱུར་ཏོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་

ཡིན། ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། འདི་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། ལྷོང་པ་མ་ཡིན་མི་ལྷོང་མིན། འདི་ལྷ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞུང་འདིས་ནི་གཟུགས་ལྷོང་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷོང་པ་དང་། དེ་དེས་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྒྲིབ་གཟུགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའོ། འདི་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་རྣམ་གཡང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉིན་པོ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། འདྲུག་པ་སྐྱབ་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། འབད་དང་འབྲས་སུ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཉེང་དོན་བསྟུ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ཉེང་པ་ཉིད་གྱི་
 དབྱེ་བ་ནི། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བརྒྱད་ཉེང་པར། །རིམ་པ་རི་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། །གཞན་གྱིས་
 བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་དུ། །དེས་མ་མཐོང་ཞེས་བྱུང་པས་
 གསུངས། །ཟ་པོ་ནང་གི་དངོས་རྣམས་གྱི། །ཉེང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཡིས་བརྗོད། །གཟུགས་ནི་
 གཟུགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཉེང་པ་ཞེས་ནི་གསུངས་པའི་བྱིར། །བཟའ་བར་བྱ་བ་བྱི་ཡི་ནི། །
 གླེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཀག་གོ། །གཟུགས་སོགས་མེད་ན་དེ་ཡི་ནི། །ལུས་གནས་མཚན་
 ཉིད་ཟད་པའི་དོན། །ཁྱོགས་ཉིད་གང་གིས་དེ་མཐོང་བ། །དེ་ཡང་ནང་གི་ཡིན་བྱིར་མེད། །
 གང་བྱིར་ནང་རྣམས་ཉེང་ཉིད་ན། །རང་བཞིན་ཡང་ནི་ཉེང་པ་ཉིད། །འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རང་
 བཞིན་རིགས། །བརྟེ་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་མེད་འགག་པ་ཡང་། །
 མེད་ཅེས་སོགས་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་དག་ནི་ཉེང་ཉིད་དུ། །དེས་ནི་གསལ་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །

མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་གྱིས། །སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་སྟོང་པར་བསྟན། །གང་ཕྱིར་ཆོས་
 རྣམས་སོ་སོར་ནི། །སོ་སོར་བརྟགས་ཞེས་རབ་བརྗོད་པ། །དེས་ནི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ། །
 ཡོད་མིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་བདག་སོགས་ལྟ་བུ་ནི། །ཆེན་པོ་གཙོད་མཛད་དེ་
 ཡི་ཕྱིར། །བཙུམ་ལྟ་འདས་གྱིས་རྣམ་ཀུན་དུ། །གང་ཟག་གདགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཞེས། །བརྗོད་པར་མཛད་པས་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཉིད་རིག་བས་
 རྣམ་ཀུན་དུ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པ་ཡིན། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས་མེད་རྣམས། །འཕེལ་
 དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡི། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་
 ཡིན། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ན། །དེ་རྟེན་མི་ཟད་དེ་བཞིན་དུ། །བཞག་ཉིད་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི། །རབ་རྟུན་བྱེ་བ་བསྟུས་པ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དག་དོན་བཤད་ན།
 ཡུམ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་
 ཆོས་ཅན་ལུང་དང་སྒྱུར་ནས་ཆོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་བྱད་པར་ནི། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ལ་འཆད་པ་དང་།
 དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། མཐའ་
 ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་དང་། དོར་བ་
 མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཆད་དོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འཆད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་རིགས།
 ཤེས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་འཆད་པ་ཡིན་
 ཀྱི། རྣམ་ཤེས་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་དང་
 ཤེས་རབ་ཅེས་པས་རིགས་དེ་སངས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་གཞིའི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ནང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཚུད་
 བྲལ་གྱི་གཞུང་དག་རྟུ་མི་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་བཤད་སྟོན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

དང་། རྣམ་པར་གྱི་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་གྱི་ཆ་ནས་
འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྒྲིབ་གཞིར་མ་གཞག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་སང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་
མིང་གིས་བརྟགས་ནས་སྒྲིབ་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ཅེས་བཤད་ནའང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
རོ། །

གསུམ་པ་ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་
པའི་ཚུལ་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་
པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལས་གྲུང་ན་ཡང་གཟུགས་མ་མཆིས་ཏེ། གཟུགས་
ཉིད་གྲུང་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལགས། སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྲུང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། ལྷ་མོ་
གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བཞུགས་ཞེས་གསུངས་ནས། འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། གཟུགས་གྲུང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གྲུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དང་།
རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །གང་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་དངོས་པོའི་གཟུགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །གྲུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅུང་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གྲུན་བརྟགས་པ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་
བརྟགས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་ན་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་
བཤད་པ་དང་། གྲུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། ཅི་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞན་ཞིག་གྲུང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་དོ། །གྲུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་

པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་
གཟུགས་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་སྐད་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན། འོ་ན་གང་གིས་སྟོང་ན་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། ཡུལ་མེད་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ། ཆོས་ལས་ཆོས་ཉིད་གཞན་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལས་
ཆོས་གཞན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་སྟེན་དུ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གྲུད་ན་ཡང་
གཟུགས་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཞིན། དེ་ནི་འདི་ལྟར།
ཁུ་མ་དྲངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲངས་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཁུ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མ་དྲངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
དྲངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ནམ་མཁའ་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་
ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་ལ། ཡང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་
བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། དེ་དག་
ཤིན་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་གནས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་
ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དག་དོན་བསྟུན་ན་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཟུགས་ལ་
གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གནས་བྱའི་གཟུགས་ཡོད་པར་གསུངས། གནས་སྐབས་ལ་ལར་
གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གཟུགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་སྟེན་པ་ལ།

གཟུགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གཟུགས་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་
 ལྟོང་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ།
 དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 གྲུབ། གཟུགས་དང་པོ་གཉིས་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་གཉིས་པོ་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མ་
 ཡིན། གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཡང་དཔེར་ན།
 རུལ་མ་དྲངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དྲངས་པ་ན་ཆུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་
 པའི་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུགས་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བརྟགས་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་
 མེད་པས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཤེས་པ་ནི་
 གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསལ་
 ཡོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བ་འདིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་སུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
 བར་བཤད་པ་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞིར་བཤད་ན་སྦྱར་ནས་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་དང་།
 བྱེ་བྲག་དུ་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བས་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་ཤིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་བཤད་པ་འདི་ལ་རྣམ་འབྱོར་
 སྦྱོད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟག་དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བ་འདི་
 དཔུ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་བ་འདིར་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་
 ལུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོན། གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་གཅིག་
 དུས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 འགྲེལ་བ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ནི་དཔུ་མའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བས།
 སྟོང་ཉིད་ནི་ཤུའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་བརྟགས་དང་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུང་

ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་
 འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲིལ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལས་སྒྲིལ་ཉིད་ནི་ཤུར་
 བཤད་པས་ནང་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནས། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ཤུར་བཤད་པ་དེ་
 དག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གང་དང་གང་ཞིག་དགག་བྱ་གང་དང་གང་གིས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ནང་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་སྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པ་དང་། བྱི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་གཟུགས་སྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པའོ། །བྱི་ནང་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པའོ། །སྒྲིལ་པ་ཉིད་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དེ་ལ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་གཞན་གཉིས་པ་མེད་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྒྲིལ་པ་
 ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྒྲིལ་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། དོན་འདི་ཡང་
 བརྟག་དགོས་སོ། །ཆེན་པོ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པའོ། །
 དོན་དམ་པ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི། དོན་དམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པའོ། །འདིའི་ཐད་དུ། དོན་དམ་པར་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན།
 ནང་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་དང་། བྱས་མ་བྱས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པའོ། །འདིའི་
 ཐད་དུ། ཆོས་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་།
 ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་སྟགས་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མེད་
 པ་ནི་མཐའ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མཐའ་མེད་གཞན་གཉིས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་དེས་སྒྲིལ་པའོ། །དོར་བ་
 མེད་པ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲིལ་པ་ཉིད་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་
 པའི་ཆོས་སྟོན་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིལ་པར་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདི་ཉིད་ལས། དོར་བ་མེད་པ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་

ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡོངས་ཀྱི་ལ་ཡང་དངོས་
 བརྟགས་མ་ཕྱེ་བར་དབྱེ་ན། ཀུན་བརྟགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་བརྟགས་སུ་གྱུར་
 པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་གསུམ་མོ། །བར་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་ལ། དང་པོ་ནི་དེ་ལ་དེར་སྤྱད་པ་ལ་དེར་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་གཞན་
 སེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱོད་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། །
 དེ་ལྟར་བས་ན་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་
 རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་རང་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་
 ལུགས་འདིར་སྤྱོད་ཉིད་ནི་ཤུ་པོ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།
 མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་ཡོད་མིན་སྤྱོད་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ཤེས་ན། །སྤྱོད་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད། །
 ཅེས་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། སྤྱོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་གཞུང་འཛིན་ཀུན་
 བརྟགས་གཉིས་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ན་དེ་རྒྱད་
 ཅེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་
 བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་པ་གསུམ་ཆར་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་གཞག་གསུངས་
 བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་ཞལ་
 རྩ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བརྟགས་པ་དང་
 ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆེག་གིས། །
 བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། །སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་

ཡང་དག་བསྟན། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། ལངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཞན་བསྟན་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 ལྷོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་ཉི་གཉིས་པོར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་
 པོ་འདིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་བཅུ་པོ་གང་དང་
 གང་གི་གཉིས་པོར་མདོ་གང་དང་གང་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཆེན་དང་སྐར་ནས་འཆད་པ་
 ནི། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། དོན་དེ་ཉིད་ཐོགས་
 ཀྱི་གྲུང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། ཀུན་རྟོག་གཡེང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡི། མི་མཐུན་ཐོགས་
 རྟོན་ཚུལ་ལ་ནི། གསུམ་པོ་བསྟན་དང་སོ་སོ་བ། འདིར་བརྟེན་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདེམ་ན་
 གྲུབ་དང་གཞན་དང་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་དག་དང་པོར། འདོས་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་
 ཀྱིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སེལ་བ་བཞིན། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། འདི་ལྟར་
 བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་རྒྱའི་
 རྒྱད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ།
 དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱད་སྟེ་མ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
 པོ་དང་། ལངས་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་ལས། སོ་སོ་སྟེ་པོའི་
 ཤེས་པ་གང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་བྱང་བ། འདི་ལ་ལངས་རྒྱས་བསྐྱབས་བརྟེན་དེ། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱལ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལྟ་བུའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་དུ་
 མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 ལ་གོགས་བྱེད་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་ལས།
 སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ། གཞན་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་གཡེངས་པས། ཁྱིས་པ་རྣམས་ལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་རྒྱུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། རྟོག་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་

གཉེན་པོ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་ཤུའམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལའང་གང་
 ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །འདིར་སྒྲོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ཅུམ་གྱིས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་གཞག་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་རང་སྒྲོང་ལ་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་ནི། འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལའང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པའི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། གཟུང་བ་བྱི་
 རོལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲོང་གི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཆོག་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར་ཐོག་
 མར་བྱི་ནང་དང་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་སྒྲོང་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་ཡང་རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་ཉིད། །
 ཅེས་བཤད་པས། ཆོས་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཞུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 སྒྲོང་སྒྲུབས་ཀྱང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཆད། རང་སྒྲོང་སྒྲུབས་ཀྱང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་མི་
 འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་རང་གི་ཐུང་
 འདས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ནི་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་རང་གི་རོ་བོས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད། དེས་ཤེས་བྱ་རི་སྐད་

པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲུབ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་
 གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ནས་བྱོན་པའི། །ངེས་དོན་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་འདི་ཁོ་ན། །ཐོགས་མེད་མཆེད་
 ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དཔང་བོར་བྱས། །གཞན་གཞུང་སྒྲིབ་རྒྱུའི་རྒྱ་ལ་སུ་ཡིད་རྟོན། །

གཉིས་པ་རང་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། རི་ལྷ་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་མི་རུང་བ་རྣམས་ལྟ་ཞོག །དེར་རུང་བའི་ཆོས་རི་
 སྒྲོང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲོང་། །དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲུབ་དང་ལྟེ། །
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྒྲུད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། རང་རང་ངོ་བོས་སྒྲོང་པའི་
 ཕྱིར། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གང་གིས་སྒྲོང་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་གང་ཞེན།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཤིག་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་སོ། །
 གང་གིས་ཞེན། མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
 མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་མ་རིག་པ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བརྟགས་ཞེན། ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་
 བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །
 དངོས་རྟོག་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་རི་སྒྲོང་པ་རང་གི་ངོ་
 བོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅི། དེ་དེས་སྒྲོང་པར་རིགས་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེན།
 དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དུ་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་། རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །དོན་དེ་ལྷ་མོ་སྒྲུག་ལ་
 བཞག་ནས། རིགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ནི། བལ་ཆེར་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་

མར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པར་མ་ཤེས་ན་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པར་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མིག་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་སྟེ།
 ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །འཛིག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཅི་ཞེ་ན། གནས་པ་མེད་པར་འཛིག་པ་མི་འབྱུང་ལ། མིག་སྟགས་ནི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུད་ཅམ་ཞིག་གནས་ན་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་
 མི་འཛིག་མཐར་མི་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་དེའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རེ་ཞིག་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ། གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་བརྗོད་
 གྱི་ངོར་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲོ་སྒྲུ་མ་གཞོད་བཅས་སུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་
 བཞིན་དང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ནི་མིག་ཆོས་ཅན།
 དགག་བྱ་གང་དང་ཐལ་བས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
 བུ་མེད་ན་དེའི་ཤི་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཅོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་
 པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཐལ་བ་དུ་སྒྲུབ་
 གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་སེ། ཆོས་ཅན་མིག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་ཐ་སྙད་བཀག་ནས། དོན་དམ་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་དང་དུ་ཐལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་ཏུ་བཞེད་པའི་
 བྱིར། ཐལ་འབྱུར་པས་ནི། མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་དགག་བྱ་མ་ལུས་
 པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་གཅིག་བཀག་བྱལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡང་རྒྱུ་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཆོས་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་
 འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གངས་ཅན་པ་བྱི་མ་གང་དག་མིག་ལ་

སོགས་པ་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་རི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ངོས་བཟུང་ནས། དེས་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་
 སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་མོ་གསལ་གྱི་ལུས་
 སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་འཆད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཤར་བྱེ་བ་དང་། བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཡང་བཞེར་བཤད་ནས་
 བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། སྒྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །
 བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ། །སྒྲུབ་ཡང་བཞེར་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་
 བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར། གཞན་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཕྱི་རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཅི་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྟོང་
 པའི་ཆུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་ལ།
 དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དག་གོ། །འདི་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་
 གིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུས་པས་ནི་རང་བཞིན་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 སྟོང་ཞིང་། གཟུང་པ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་སྟོང་ཆེད་དྲུག་

བོ་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱི་ནང་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་ཀྱི། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་
 ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྒྲིལ་པར་
 བཤད་ནས། དེ་དེས་སྒྲིལ་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིལ་
 ཉིད་བཞི་པ་འཆད་ལ། དེའི་ཆོས་ཅན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིལ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གོ། །
 སྒྲིལ་ཉིད་བཞི་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲིལ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
 འཛིན་པ་སྒྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། འཕགས་པས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 གཞིམ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་གིས་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། །
 དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མཛད། །ཅས་དང་། རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྒྲིལ་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒྲོ་
 ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་སྒྲོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲིལ་པ་
 གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་ཐ་སྟོད་འདོགས་པའི་ཆེ་ནི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ལའང་
 ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོད་འདོགས་
 དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པས། ཐ་སྟོད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་
 མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟེད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་བཞུག་པར་རུས་
 པས། རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཡང་སྒྲིལ་ཉིད་བཞི་པ་འདིའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཁུད་པའི་གོང་དུ་ཡིན་གྱི། དེ་
 ཁོང་དུ་ཁུད་ཟེན་པའི་འོག་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ལྟ་བའི་དུག་གིས་
 ཟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་ཉིད་བཞི་པ་ཁོང་དུ་མ་ཁུད་པའི་གོང་དུ་ནི་དེར་ཞེན་པ་ཡོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་གསོར་མི་རུང་
 བའི་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་བཅུད་དང་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་
 པ་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་དོན་དམ་པའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདི་ཡང་ལྟག་བཅས་ཀྱི་དང་། ལྟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་ལ་འདོད་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་ཕྱ་ལས་འདས་པ་དང་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ལས་འདས་པ་གང་རུང་

རོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི། སྒྲེ་འཛིག་གནས་གསུམ་
 དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །
 བཅུ་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་ནི། སྦྱིར་དོར་བ་
 མེད་པ་ནི་དོར་བྱ་སྟེ། སྦྱོན་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་
 རྣམས་གྱི་མིང་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདི་དང་སྟོང་ཉིད་བཞི་
 པའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ལྡོག་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་དུ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་
 བཞིར་བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་དེའང་། འདི་དང་སྟོང་གཞི་
 དང་། སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་།
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
 དང་གཞན་དངོས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་བྱས་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་
 སྟེད་པའོ། །བཅུ་ལྔ་པ་མི་དམིགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དུས་གསུམ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ།
 ད་ལྟར་བར་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 འཆད་དགོས་ཀྱི། བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་དོ། །
 བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་སྦྱོས་བཅས་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས། སྦྱོས་མེད་གྱི་དབྱེ་བ་བཞིར་བསྟུ་བ་ནི།
 དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱར་
 ཡང་། རབ་འབྱོར། དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་

སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་
 སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་གསུངས་པ་དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་གི་ནང་དུ་བསྟུ་སྟུམ་པ་ལ། བཞི་
 པོ་དེ་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་དུ་བསྟུས་ཀྱང་མ་འདུས་པ་ནི་མེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེར་འདུས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ན་བཞི་པོ་
 འདིར་འདུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་བའི་དགོངས་པའོ། །
 དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པ་བསྟུ་ན་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་གཉིས་སུ་འདུས། དང་པོ་ཡང་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་སུ་འདུས། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ལྷོག་པའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་རང་བཞིན་དང་། གཞན་དངོས་
 ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུན། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་གདོད་མ་
 བསྟུ་ཡོད་མ་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟུན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་དག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་
 བསྟུན་ནོ། །འོན་ཅིའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱ་མཚན་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་
 བེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་མ་ཡིན།
 འདི་ནི་དེས་རྟགས་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ནི་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་ལ།
 འདི་ནི་དེ་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་། རི་
 སྒྲོང་དུ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོའི་སྒྲུལ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །ལྷང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །མདོར་བསྟུས་ནས་ནི་དངོས་མེད་པ། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྒྱམས་ལ་བརྗོད། །རང་
 བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །
 གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བ་
 བསྟུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རི་སྟེང་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་བསྟུན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་

ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། སྒྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་
ཡང་མི་ཐོབ་པར་འཆད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་དམན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་མི་འཆད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་
དུངས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི།
དེ་ལྟ་ན་འང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་
གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་མ་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་
ནི། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་སྤྲོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲོམ་
པ་མེད་པ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྟོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
ནི་དེ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཙན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
མོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་དེ། ལུས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
སྒྲེས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡང་སྤྲོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། དེ་རྟོགས་པར་རྟོགས་མ་
རྟོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྲོང་བར་
བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྲོང་བར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། རྟོགས་མ་
རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
མོངས་མ་ལུས་པར་སྤྲོང་བ་ལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་

རྟོགས་པ་ལ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི།
 སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པ་ལ་ཐུག་གོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གང་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་འགལ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་འདིར། སྒྲོང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་དང་།
 བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཤིག་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་
 སྒྲོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་གཉིས་ཤིག་སྒྲོང་བ་འདི་ལ་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། རོན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇུག་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འདིར་སྒྲུས་པ། གྱི་མ་ལ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་འདོད་ཅིང་སྒོ་བྱར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་
 འདོད་པ་བྱོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་རོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་གྱིས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྒྱེ་བོས་བཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་རོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རོན་དུ་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་རོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་
 གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་
 དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྒྱེ་བོའི་ལྟ་བུ་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་
 ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་དམ། སྒྲོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསུལ་བའི་སྒྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲོང་པར་
 ཟད་དོ། །རི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྒྲོང་པའང་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྒྲོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །

ལྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་དེ། །མི་ལྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མེན་མི་བྱ་སྟེ། །
 གང་གས་པའི་དོན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཁྱེད་
 ཅག་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ལྟོང་ཚུལ་གཞན་ལྟོང་གི་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ལ་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་བ་བཞི་ཀ་
 ཡང་ཁྱེད་པར་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་ན། ལྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་
 འཆད་པའི་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། སྒྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱེད་གཞི་
 ཉིར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྟོང་དུ་ཁྱེད་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྟོང་གི་ཚུལ་དུ་
 འཆད་པ་དང་། སྒྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ལྟོང་ངོ་ཞེས་རང་ལྟོང་གི་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་
 གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབྱེ་
 གཞིར་བཤད་དོ། །ལྟོང་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོའི་སྟོང་བདག་
 ཡོད་པ་འགོག་ཁྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེས་སྒྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 གཞན་དག་ན་རེ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྱུ་བ་བ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་
 དག་ག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པས་ལྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
 གང་ཟག་གི་བདག་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་ལྟོང་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་མི་འཛོག་
 སྟེ། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དག་ག་བྱའི་ཆོས་ཆད་
 མས་གྱུ་བ་བ་ཞིག་དག་ག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་ལྟོང་པའི་ལྟོང་པ་ཞིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛོག་
 པ་ཡིན་གྱི། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྱུ་བ་བ་ཞིག་དེས་ལྟོང་པ་ལ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་འཆད་ན། གནག་རྩིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཆད་མས་གྱུ་བ་པར་
 ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་རང་ལྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་དེའི་
 བདག་མེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀ་འཛོག་རྟོག་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཛོག་མཉམ་
 དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་འཛོན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་འཛོན་སྒྲུངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཆད་པ་ན།

མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་སྤང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པར་
 བདག་སྤང་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་མཛོད་གྱི། ཆོས་ཅན་གང་ཟག་གི་སྤྱི་དབང་ཆོས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། འཕགས་པ་
 གསུམ་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་རྒྱས་བསྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་རྒྱས་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་
 གྱིས་བྱུང་པར་འབྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤུམ་པ་ལྟ་སྤྱི་
 སྤྱི་དབང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་སྐབ་བྱེད་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་བྱེད་མང་པོ་བཀོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་
 བྱེད་སྤྱི་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་ན་ནི་སྐབ་བྱེད་ཕྱི་མ་རྒྱུས་གྲུབ་ཟིན་སྐབ་པའི་
 གཏན་ཆོག་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་བྱེད་སྤྱི་མས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་རྟོགས་ན་ནི་སྐབ་བྱེད་ཕྱི་
 མ་གཅིག་སྤུམ་རྟོགས་པར་སོང་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་པ་དེར་སོང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྟོགས་ཚུལ་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ཉན་རང་ལ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་
 རྟོགས་པ་བྱུང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་དེས་བདག་མེད་རྒྱས་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 བ་དང་། དེས་དེ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲོལ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་དང་
 མཐའ་དག་བཀག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་རི་སྒྲོང་དུ།
 གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་སྒྲོལ་པ་མཐའ་
 དག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་གཅིག་གི་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་དང་།
 དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
 བརྟགས་རང་སྤྱི་དབང་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམ་

ཞིག་རང་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བ་ཡོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆེན་ཡོངས་གྲུབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་
 འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ཡང་དོན་འགལ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཆོས་བདག་གི་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་ལ་དགོངས་ལ།
 མེད་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ལ་ནི་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 མཐོང་ལམ་དེས་མཐོང་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་བོན་སྟོང་བར་མི་
 རུས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་རུས་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། འོན་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་
 དང་། ལམ་ཆོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་
 དང་། རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་
 སྟོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཆོད་པའི་མཐར་ལུང་བ་དང་། སྒྲུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་ལས་མ་
 འདས་སོ། །ཞིས་དགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ལན་
 གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག་གིས་དོགས་པ་འདི་སེལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་རང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐག་བཅད་
 བས། ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་གང་གིས་སྟོང་རྒྱའི་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་བཅུ་ལ་ནས།
 དེ་དག་དེས་སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་
 གྱིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སུམ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་

གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གཞན་
 ཞིག་གིས་སྒྲིལ་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོས་སྒྲིལ་བའི་དོན་དུ་འཆད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་
 སྒྲིལ་དགོས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཀ་བ་བུམ་པས་སྒྲིལ་བ་དང་། བུམ་པ་ཆུས་
 སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྒྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། བདེན་གྲུབ་དང་བུམ་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། བྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་གཞན་སྒྲིལ་མཆོན་
 ཉིད་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་ལ། བྱིད་ཀྱིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགོག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུམ་
 སོགས་རང་ཉིད་ཡིན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡང་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལན་གདབ་
 པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲིལ་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བཀོད་ནས་
 སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་འབྱེན་པའི་ཚུད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་
 རྫོབ་སྒྲིལ་འབྱེན་པར་བྱིད་པའི་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཀྱན་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་།
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལས་
 ཉམས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མེད་པ་པར་ཐལ་བ་
 བ་འཇུག་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་པར་ཡང་ཐལ་བ་
 མཆུངས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་ཀ་དེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ལྟ་བུས་
 སྒྲོས་པ་གཅིད་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲིལ་དུ་བཞག་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་
 ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་པས་ཆོག་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྒྲིལ་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། ཤེས་
 རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཐབས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་ཤེས་
 ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་བུ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིལ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་གཞག་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གིས་སྒྲོས་པ་
 འགོག་ཅིང་། རྗེས་སྐྱོད་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་། མདོར་ན་
 གོང་གི་ཚུང་པ་དེ་ནི་ལྷ་སྒྲོང་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་བའི་ཐུ་ཐག་ཆོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྒྲོང་པའི་ཉམས་ལེན་དང་ཤན་
 མ་བྱེད་པས་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱི་མའི་དུས་འདིར་སྒྲོང་པ་ལ་གཡེལ་གྱིས་
 དོགས་ནས་ལྷ་བའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ལ་མཆོན་མར་ལྷ་བའི་
 ལྷ་བ་དབུ་མའི་ལྷ་བར་བཤད་ནས་བདུད་གྱི་གསང་ཆོག་དབྱངས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་པས་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད། ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་བུམ་སོགས་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་གཟུང་བྱར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན། བདེན་
 འཛིན་གྱི་ས་པོན་དུངས་འབྱིན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་མཆོན་མར་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དེ་སྒྱུར་བ་འདེབས་
 པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ན་ལྷ་བ་དེའི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་
 ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཁས་གྲུངས་ནས་དེའི་འོག་དུ་རིགས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པས་ཆོས་དེ་དང་དེ་མེད་པར་སོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་གྲུངས་ན་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་།
 སྒྲོང་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་
 དུ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས། ལྷ་བས་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་
 སྒྲུབས་འདིར་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་མེད་དོ། །སྒྲོང་པས་ཆོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་གྲུངས་ན་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་
 ལྷ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོང་པས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་སོག་པའི་ཆོ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པས་

ཡོད་པའི་གོ་ཚད་ལ། ལྟ་བུས་སྒྲོལ་བ་གཅོད་པའི་ཆེ་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་ཚད་པར་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོད་པའི་ཆེན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་
 བས་ཆོག་པ་གཉིས་སོག་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་བུའི་ཆེན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དབང་བཅན་པར་
 བྱས་ནས་སྒྲོལ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སྒྲོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་
 དང་། ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལུགས་
 ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་
 ལུང་ཞིང་། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་དང་། ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ལུང་
 བས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྐྱངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སྒྲོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོབ་པར་
 བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི། སྒྱིར་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ལུང་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ན་ཚད་པའི་མཐར་ལུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོད་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཉིས་སྐྱངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནས། ལྟ་བུས་
 སྒྲོལ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ།
 བྱིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེན་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ནི། རི་སྐྱད་
 དུ། འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྒྲུ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་གློལ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་དོན་
 དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པས་ལན་འདེབས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་
 འདོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དོན་གསལ་ལས།

དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་སྒྲིམ་ལན་གདབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག་གིས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་འཛིག་
 པའི་ཆེ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བདག་མེད་དང་
 བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་བ་བཀའ་རྟགས་གྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་འགལ་བ་སོགས་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 རྫོབ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་
 གྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་པའི་གྲུན་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཆོས་ཤིག་ལྷ་བའི་ཆེ་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་སོང་བས་ལྷ་སྤྱོད་གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་
 བོ་རྒྱུ་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྱོད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་དང་། བདེན་པ་
 གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅིན། སྤྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ལྷ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་
 ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པར་སྟོན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་
 གཞི་མཐུན་པར་འགའ་བའི་ཕྱིར། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སྤྱང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དུ་འཛིག་པའི་ཆེ་ན། ལུས་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱང་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཤོན་ར་རོ་
 གཅིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པ་དང་ཐབས་གྱི་ཆ་ཉམས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་སྤྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན།
 སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉམས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་འབྲས་སུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 འབྱུང་ལ། རྒྱ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ནི་འབྲས་སུ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་སུ་དེ་མེད་
 ན་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་ཀུན་རྫོབ་
 པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱང་བ་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེའོ། །

སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་དུངས་མ་ལྟར་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུའི་སྒྲུང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་སྒྲུང་
 གི་གཟུགས་སྒྱུ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་པར་འཆད་དམ་ཞེན། དེ་ལྟར་མི་འཆད་མོད་
 ཀྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་ན་གཟུགས་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་པ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱིད་ཅག་གིས་ཀུན་
 དུང་གི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དེ་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནམ།
 ཡོད་པ་བཀག་ཤུལ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ལྟོག་ལ་སྒྲོ་མ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་རུང་ཞིག་ལ་
 བསམས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱུང་བ་མ་དེས་ཏེ།
 དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ནི་སྒྱུར་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། གཅིག་དང་
 དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་བདེན་ཡོད་བཀག་ཤུལ་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྒྲུབ་པ་དང་
 སྒྲུབ་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་
 བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྒྱུ་ལ་བས་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བ་
 ཡིན་གྱི། བདེན་ཡོད་བཀག་ཙམ་གྱིས་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་
 མཐར་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཡོད་པ་བཀག་པས་མེད་པ་པར་འགོ་
 བ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟ་བའི་འཛིན་འཆམས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། མེད་པ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ལ་ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་
 སྟེང་དུ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་བཀག་པ་དེའི་ཆེ་གཅིག་བཀག་པས་དེའི་འགལ་སྒྲ་
 དངོས་དེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ན་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་སྒྲུངས་པའི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་
 པར་འབྱུར་ཞིང་། མཐའ་བཞི་པོ་བཀག་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུ་དགོས་སོ་ཞེན།
 ཉིས་པ་དང་པོར་མི་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་དགག་པས་ཅིག་ཤོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་ལྟ་བ་སྒྲུ་
 བའི་ཆེ་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་དག་ལ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ལྟ་བའི་ཆེ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཚེག་གསལ་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་
 སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་པ་བཞག་པས་ནི་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མེད་མཐའ་བཀག་པས་
 བྱི་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པའི་མཐའ་
 བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གང་བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཡང་འགོག་
 རུས་ན་རིགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཀག་
 བས་ཀྱང་དེར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་
 བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་པར་
 ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བཀག་པས་མེད་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་པོ་གང་དུ་ཡང་ཞེན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བསམ་པ་ལ། ཚེས་དབྱིངས་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་འཆམས་ནི་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་དང་མཐུན་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་གཞིའི་ཚེས་ཅན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོས་འཛིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་པ་དང་། ཚེས་དབྱིངས་
 ཀྱི་དོས་འཛིན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ། །འདི་ལྟར་ཚེས་ཡོད་མ་
 ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཁུངས་སྒྲུབ་སྐྱེད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་ཞེས་
 པར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཚེས་དབྱིངས་སྒྲུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚེས་དབྱིངས་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲོང་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཚེས་
 དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་དང་། རིས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དཔུས་མཐའ་དང་།

མཐུན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་དུ། སྟོང་ཉིད་ནི་ཤུའི་ས་མཆོམས་མོས་སྟོང་གི་ས་དང་།
 འཕགས་པའི་ས་བཅུ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གི་
 ས་མཆོམས་ལ་དགོངས་པ་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་དུ་སྟོང་ཉིད་
 ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་ཚུལ་གི་
 རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་གི་
 དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། རྟོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་རྣམ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་སྟོགས་གི་ནི། །
 གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མོས་སྟོང་དུ་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་གཞག་པ་
 ཡང་དེའི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་དེའི་ངེས་པ་འདྲན་པ་
 ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ན་དབུས་མཐའི་དགོངས་པ་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རང་ལས་ངེས་གི་ཆད་
 མར་འགྱུར་ཚུལ་གི་རིམ་བས་བཞག་པར་རྟུས་སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་གིས་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གི་འཛིན་ཚུལ་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆོད་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་མོད་གི། སྟོང་པ་ཉིད་གི་འཛིན་
 ཚུལ་ལ་ནི་གཉིས་བཞེད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་གི་ཆ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་གསལ་བར་
 སྟོང་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཇི་ལྟར་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི།
 དབུ་མ་ཐལ་རང་དུ་སྟེ་བ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀས་སྟོང་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
 རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། མེད་དགག་གི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་རང་གིས་སྟོང་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གི་
 འཆད་ཚུལ་ནི་ཡུགས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྟང་དུ་རྣམ་བཤེན་རྒྱུ་གི་བཞེད་
 པ་གཉིས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་དང་གསུམ་ཀ་བཀག་ནས། རང་ཡུགས་སྟང་བ་སྟེ་མ་

ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་མོ། །དེ་གང་དུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅས་ནི་
 རིགས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ལ། བསྟོན་པའི་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་བུམས་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་ནོ། །
 དེ་དག་གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྟོང་ལ་འབྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ། གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་དང་། ཐོགས་
 མེད་ཞབས་སོ། །རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྩལ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་སྟོང་
 པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་སྟོང་དུ་
 གཏན་ལ་ཕབ་པས་དོན་དམ་ལ་སྟོས་པ་ཆོད་པ་གཞན་སྟོང་གི་ལུགས་གཉིས་སོ། །ཡང་མདོན་
 རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་རང་སྟོང་ལྟར་འཆད་པ་འཕགས་མེད་གི་ལུགས་དང་། རིགས་ཚོགས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་སྟོང་ལྟར་འཆད་པ་འཇིགས་མེད་ཚོས་སྟོང་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་
 ཏོ། །མདོར་ན་སྟོང་ལ་འབྱེད་དེ་བཞི་ཀ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཆོད་ལུན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་དབུ་མའི་ལུགས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་སྟོང་གི་རྩལ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་རང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྟོང་དཔོན་
 རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དབུ་མ་རང་སྟོང་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟོང་གི་རྩལ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་
 ནི་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །
 དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞན་སྟོང་གི་རྩལ་ལ་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་དག་འདི་སྟམ་དུ། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དབུ་
 མ་ནི་སྐྱར་ཐལ་རང་གི་སྟོང་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་
 བྱེ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་
 གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ངས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་
 སུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་མགོ་མཆུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །
 དང་པོ་ནི། འོ་ན་དབུ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གཞན་སྟོང་གི་རྩལ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེར་བཤད་ཅིང་། རང་སྟོང་གི་རྩལ་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སྐྱར་

བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་། དབང་བའི་ལྷ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་དོས་འཛིན་པའི་
 སྒྲུབ་པ་འདིར། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་དོན་གང་ཞིག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བར་རུས་པའི་དོན་དེ་
 ལ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་རུས་པར་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་
 ཀྱི་དྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་འབྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཕགས་
 ལུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞིའི་ཕྱི་མོར་གྱུར་པའི་དབུ་མ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ་ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ནི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མར་མི་འཆད་
 ཅིང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཚུད་པ་མེད་ཅིང་འགྲན་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ནི་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མའི་གཞུང་
 ལུགས་མ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་རང་སྟོང་
 གི་འཆད་ལུགས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཞན་
 སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་མཆོག་ཏུ་ཟུང་བའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་དུ་གཅིག་གི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་འགོག་
 བར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དབང་བཅོན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་གྱིང་དེས་དོན་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་འཆད་
 ཚུལ་དེ་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་དབུ་
 མའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་མི་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དབུ་མ་པར་ཁོ་བོ་
 ཅག་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་གང་ཡིན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྷ་ན་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་
 དེ་དབུ་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་པའི་འགྲེལ་པར་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོས་འཛིན་འཕགས་པས་མཛད་པ་དེ་དང་། དབུ་མ་མཐའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་
 གཉིན་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན་གཞན་
 སྟོང་གི་ལྷ་བ་འདི་དབུ་མའི་ལྷ་བར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་གོང་ན་རང་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་རང་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ཡང་དེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་གོང་ན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་མེད་ན་ཁྱེད་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་ཏེ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡུལ་སྒྲོལ་བྱལ་དེ་ཡུལ་ཅན་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་
 བེ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་གཞན་སྒྲོང་གི་ལྟ་བུ། འབྲིང་རང་སྒྲོང་གི་ལྟ་བུ། ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲོང་གི་ལྟ་
 བུའོ། །ཡུལ་སྒྲོལ་བྱལ་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྒྲོང་གི་ལྟ་བུས་མི་ཆོད་
 པའི་སྒྲོལ་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞན་སྒྲོང་གི་ལྟ་བུས་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་
 སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་ས་བོན་དུངས་འབྱིན་པར་རྣམས་སམ་ཞེན། རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་པ་མ་ལུས་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགོག་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཞིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དེས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་བཀག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་ཤིང་། དེའི་རིགས་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་
 སྤང་བྱ་རི་སྟེད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ལྟ་བུ་དེས་གཉིས་སྤང་
 འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །གཞུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ལུས་
 པ་འགོག་པར་རྣམས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲ་བས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་
 བཞེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་རང་སྒྲོང་དུ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་ན་དེར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
 སྒྲོང་མི་རྣམས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཇུག་པར། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི། བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་
 བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་བྱབ་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་
 ཉེས་པའི་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་སྐད་དུ། གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་
 གཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཞེན་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱིས། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཡང་
མཐའོ། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་
དག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག། ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་མཐའོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་གཤིས་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཀྱང་གཤིས་ཆོག་པར་བྱེད་དོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱུ་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། མཉམ་
གཞག་ཏུ་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་
དོ་ཞེས་དང་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །འོ་
ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བདེན་པར་
བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་འདི་གཞན་སྟོང་སྤྲོ་བས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་
སྤང་མོད། དེ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་ཡོད་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། བདེན་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་འདི་
ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་རང་སྟོང་སྤྲོ་བས་ཀྱང་སྒྲོག་ཏུ་མི་རུས་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁོ་བདེན་
པར་བྱུང་ན་ཁོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་བྱུང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱང་
ཡོད་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས་གཞན་སྟོང་སྤྲོ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
པ་ན་རང་སྟོང་སྤྲོ་བས་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བར་དུ་བདག་སྒྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རང་བཞིན་དང་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཅིག་དང་།
ཐ་མར་ལྟ་བུ་སྒྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མ་ཟད་རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་དང་གཞན་སྟོང་སྤྲོ་བའི་ལྟ་བའི་འཛིན་
ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གཞན་སྟོང་སྤྲོ་བས་སྒྲོན་གང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་
ཉིད་རང་སྟོང་སྤྲོ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྐབས་དེར་རང་སྟོང་སྤྲོ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དབྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བར་བྱེད་དང་ཚུན་གཞི་
གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེའོ། །རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་ཚུན་གཞི་ཡང་དེ་

ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྩོད་གཞིའི་དོན་དམ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་
 མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལོ་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ལུགས་དེ་བཞིན་བཞེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་ངོ་བོར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བ་སྟན་འབྱེན་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྟན་དབྱུང་བར་བྱོས་ཤིག མདོར་ན་ཐོག་མ་མེད་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་
 ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་སྐབས་གཉིས་བྱུང་སྟེ།
 དུམས་པའི་ཚེས་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་པ་
 དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྒྲེབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་
 མི་མཛད་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན་ནི། སྤྱི་མ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་བཤད་པས་སོ། །
 དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་བཞེས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་
 དོན་དམ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དབུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་སྟེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པའི་
 གཞུང་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དོན་དེ་ལ་དགོངས་སོ་
 ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཐོག་མ་མེད་ཞབས་ཀྱིས་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་མདོ་སྟེའི་
 རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ན། རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱབ་པ་དང་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 བཤད་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེས་དེའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་འཆད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཞིང་། རྒྱབ་པ་དང་
 ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་ལ་བཞེད་པས་སོ། །
 དེ་ཡང་དབེར་ན། མདོ་སྟེའི་རྒྱུ་དུ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་རི་མ་སྒྲོང་བྱེད་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
སྒྲོང་གི་ལུགས་ལྟར་འཆད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་སྒྲོང་གི་ལུགས་ལྟར་འཆད་
པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསང་སྐད་སྐད་ཀྱི་མེད་པའི་ཐེག་

140

མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན། ཤེས་སྒྲིབ་ཁོ་ནར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 དང་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་
 བྱེད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་མཐོང་བར་
 བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་ཉན་རང་གི་འཕགས་པས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བར་མི་གཞག་སྟེ། དེས་མཐོང་བྱའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་བྱིར།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཆོས་སྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཁམས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་
 རྣམས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོས་པ་བྱེགས་རེ་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་མི་
 རུང་བས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རི་སྒྲིང་སྒྲོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་མ་བཀག་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་
 བྱང་བྱེགས་དང་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་འཆད་མི་
 རུས་ལ། དེ་མ་རུས་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོར་བཞག་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་ན་བྱང་
 བྱེགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛོན་པ་ཅམ་
 ཞིག་བཀག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོར་འཛོག་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོར་འཛོག་པ་ལ་དབྱིངས་དེ་དམ་
 པའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྱལ་བ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དབྱིངས་དེ་རང་གིས་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་ནས་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་འང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མི་ཟད་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཡིན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོར་འཛོག་པ་
 བྱམས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕགས་པས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། མཉམ་
 གཞག་ཏུ་ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ངོ་
སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ས་བོན་མ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲོང་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱའི་ས་བོན་གྱི་གཉིན་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་
པས་རི་སྒྲིབ་དོན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་དོན་དེ་གཙང་བདེ་
རྟག་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རང་བཞིན་རྣམས་དག་གི་གཙང་བདེ་རྟག་
བདག་དང་། སྒྲོ་བུར་རྣམས་དག་གི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་དངོས་མ་ཡིན། གཉིས་པ་
དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་དངོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་གིས་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
དེ་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་ལྟན་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
མཆོག་སྒྲོས་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ནས་བདག་དམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སྡེའི་རྒྱན་ལས། བདག་མེད་མཆོག་གི་བདག་ཐོབ་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་སྒྲོས་པ་དག །ཉི་བར་ཞི་བ་དམ་པའི་བདག །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་དང་པོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡོངས་སྒྲོབ་རྫོགས་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། མཐོང་བྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐོང་བ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་
མར། བདག་དམ་པ་ཆོས་སྒྲུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོད་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་
གཞན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཡང་
བརྫོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་སྒྲུབ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་རྫོགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱས་མཆོན་གསོལ་ཏེ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆ་ཤས་ཡིན་གྱི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་། ཡུང་གིས་གྲུབ་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
ཀྱི་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་འཆར་བ་མེད་དེ།

གཉིས་སྒྲུང་གི་བདག་ཆགས་དྲུངས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ནི། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་
དྲུངས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲིན་མཐོངས་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་བྱོད་སྒོ་གྲོས་སྒྲོགས་གཅིག་ཅན། །
སྒོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །ཞེས་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །རི་ལྟར་ཆོས་པའི་སྒྲ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །རི་ལྟར་
ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྷ་ལ། །སྒྲ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །
ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་བའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྒྲ་བར་འཛོག་
པའི་རིགས་པ་དང་མཆུངས་པར་ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་སྒྲ་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། ཆ་ཤས་
དེ་ཆོས་སྒྲ་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པའམ། ཡང་ན་དེ་ཆོས་སྒྲ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས། རྒྱད་བྲུང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མོས་པས་སྟོད་པའི་སར་ཆོས་སྒྲ་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་
དེའི་གཞུགས་བརྟན་ཅུམ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། །སྒྲ་མེད་པ་དང་བཅས་
དང་སྒྲ་ཐོབ་དང་། །སྒྲ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །རི་
ལྟར་མར་ངོའི་བཙུ་བཞི་ལ། །སྒྲ་བ་རྩུང་བྱད་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཆོག་མོས་རྣམས་
ལ། །སངས་རྒྱས་སྒྲ་ནི་རྩུང་བྱད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབུས་མཐའ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། །སྒྲུང་གཞི་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། སྒྲིན་དང་བཅས་
པའི་ནམ་མཁའ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཏེ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དབྱིངས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱིངས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བརྟན། །
དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་བྱད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྒྲུང་བྱེད་ནི་
བདག་མེད་པ་གཉིས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་

དུ་མཐོང་བས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པའི་དབྱིངས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། རི་ལྷ་ར་བྱེད་ན། དང་པོས་ནི། རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་
 དབྱིངས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱིད་ཅིང་། དེ་ལས་ནི་ཆད་པའི་བྱང་འདས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་
 པས་ནི། དེ་གསུམ་བྱས་ནས་དབྱིངས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས། དེ་ལས་ནི་མི་གནས་པའི་བྱང་
 འདས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་ཡང་བཅུ་སྟེ། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ངེས་པ་དེ་དང་དེ་འདྲེན་པ་ལ་
 གོགས་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཡང་བཅུར་བྱེ་བས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་རྣམ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཀྱི་ནི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 བཅུ་ནི། རི་སྐད་དུ། གྲུ་ཏུ་འགོ་དང་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་
 མིན་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་
 བོ་རྣམ་པ་བཞེ་ཡི་གནས། །ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་སྦྱོང་བྱེད་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་
 པའི་ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་
 ཏུ་སྦྱེ། །མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱེ། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་དམིགས་
 པ་ནི། །མི་དམིགས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །དེ་ལྷ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་མཉམ་
 པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་རིག་
 པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྒྲུལ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་མཁན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་ངེས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་ར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་།
 ཆོས་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བཀོད་ནས་འཛིན་

པ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་དང་།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གཉིས་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་
 ཉིད་གྱི་མཚན་མ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུས་མཐའི་འགེལ་པར། སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་
 མཐའོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་སྟེ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཡོངས་
 སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མར་མའི་དཔེ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་གྱི་
 དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་མཐའོ། །སེམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའོ། །དེ་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ལུགས་
 འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཉིད་
 ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་གྱིས་བཤད་ལ། མདོ་དེ་ལས་འདི་སྐད་ཅེས།
 རིགས་གྱི་བྱ་དག །འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོས་ཐོས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསམ་པ་བཞག་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་སྟེ། དེ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལྟར། གཟུང་བའམ། འཛིན་པའང་རུང་།
 རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་། དེ་ལ་གང་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མའོ། །གང་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་མ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོའོ། །རྗེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེན། སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་དག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་དོ། །དེ་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་མཚན་མ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གཉེན་པོ་ལ་སྦྱོང་བ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་མདོན་དུ་

རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ན། མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་དབྱིངས་ལ་རེག་སྟེ། རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་
 ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབྱུང་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་
 འདས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པ་བསྟན་པ་དང་། དཔེར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། དབང་པོར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུལ་དུ་དང་། རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གཞུགས་མེད་པ། བསྟན་ཏུ་
 མེད་པ། རྟོན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ། གནས་མེད་པའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་ནི་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་
 དང་། དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་མ་
 བྲལ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། རེ་ཞིག་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་མ་རེག་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛོག་པ་སྟེ། རི་
 རྒྱུད་དུ། མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་
 རེག་སྟེ། ཞེས་པ་མན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོས་པ་གཙོད་པའི་
 རིམ་པ་ཡང་ཐོག་མར་གཞུང་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་སྦྱོར་པའི་ཆེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཆེ་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་། དེའི་ཆེ་ན་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལའང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྲིབ་སོགས་ལ་སྦྱོང་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་
 པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་པའི་དུས་སུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་དོ། །དེའི་ཆེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་

བྱེ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པོ་། །ཞེས་བྱ་བའི་
 རྟོན་པོ་། །ཞེས་མོར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དཔེ་བཅས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན། གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མ་དག།
 དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་མ་ཐན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པས་མ་ཐས་པའི་
 དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་བཀག་པ་དེ་ཡིན་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་གཞི་དངོས་
 གཞིའི་ཆོན་མོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་དང་མ་བུ་ལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒྲིམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉན་
 མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་རི་སྐད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཉན་པོ་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་
 རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་དག་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་
 བརྟན་པའི་རྟོན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། རི་སྐད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མཐོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་གི་བཀའ་ཆགས་དུངས་
 མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་པོ། །དེའི་ཆོན་
 གཉིས་སྤྱོད་རི་སྐད་པ་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྟོག་པོ་ཞེས་
 དང་། གཉིས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྟོག་པོ་ཞེས་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་གཉིས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྟོན་དམ་པའི་བདེན་
 པའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལོག་ཏུ་སྐྱོབ་པའི་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་གཟུ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། ཐུག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྟན་
 དང་། རྒྱ་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་པོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པའང་འཕྲོག་པོ། །སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའང་འཕྲོག་པོ། །ཤེས་རབ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའང་འཕྲོག་པོ། །བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པའང་འཕྲོག་པོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བྱེད་ཀྱིས་པར་འབྱུང་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའང་རྒྱན་མི་གཅོད་པོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སྒྲོལ་གི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དྲི་མ་སྒྲོལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྒྲོལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་།
 རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུངས་པའི་
 འབྲས་ཁུ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ས་ཡི་དགྱིལ་ན་ཡོད་པའི་ཆུ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་
 ལྟར། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་གཙོ་བོར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དང་འབྲས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། རི་
 ལྟར་རིན་ཆེན་བེད་ཀྱང་། །དུས་རྒྱུས་ཀྱང་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། །རྩི་ཡི་ནང་ན་གནས་གྱུར་ན། །
 དེ་ཡི་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་
 དྲི་མེད་པའང་། །འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དྲི་མེད་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཡང་། །
 སྒྲིབ་དང་ཁྱལ་ན་དུ་བ་དང་། །དགྲ་གཙན་གཤོང་དང་རྩལ་ལ་སོགས། སྒྲིབ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྒྲིབས་
 བར་གྱུར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་དང་གཞོན་སེམས་ལེ་ལོ་དང་། །
 ཞོད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྒྲིབས་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ཀ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མི་རྟག་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་སྒྲོལ་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་
 པོས་སེམས་སྒྲོལ་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྒྲོལ་བྱེད་པའི། ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་དང་། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་རྒྱུས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུང་ཤིང་ས་བོན་གང་བསྐྱུངས་ནས། ཉེ་བར་
 གནས་ཤིང་བསྐྱུབས་པ་ལས། །ལུ་རམ་ཁ་ར་དྲུག་སྐྱུས་ནི། །དེ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་
 ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྐྱུངས་ནས། ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བསྐྱུབས་པ་ལས། །དགྲ་

བཅོམ་རྒྱུན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དེ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་
མར་དེའི་བཅུ་བཞི་ལ། །ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་
ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནི་ཅུང་ཟད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ལྷན་
འདས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་ནི་
ཐོག་མར་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་
ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
སྤངས་འདས། །གཙང་བ་རྟག་པ་བདེ་བའི་གཞི། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཅན། །རི་ལྟར་རི་བོང་མགོ་ཡི་རྩ། །བཏགས་པ་ཉིད་དེ་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བཏགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཕྱར་བ་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས། །སྤང་གི་རྩ་
ཡང་དམིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྟོན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོན་ནས་འགག་
བར་འགྱུར་བས་ན། །གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བྱིས་པ་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད། །
ཅས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་གཟུང་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་
གཉིས་བཀག་ཟིན་པ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་རི་ལྟར་བཀག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་ནས་བསམ་བླུང་གི་རིགས་པས་
ངེས་པར་བྱས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྒྲོས་
བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ནི་མཉམ་གཞག་སྤང་བཅས་སུ་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་བའི་ཆོ་ན་གང་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་
དམིགས་པར་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་གཞག་སྤང་བཅས་སུ་བཞེད་ཅས་བརྟགས་
པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དངོས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མངའ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་

འཛིན་སྐྱོང་གི་གཞུང་ཕྱར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དོ། །
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཆོས་
དབྱིངས་ཀྱི་དོན་འཛིན་བྱམས་ཆོས་བར་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་མ་གཏོགས་པ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཁུངས་སུ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བ་དག་གི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཡིན་པར་འདིར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་སྤྱང་སྒྲ་བ་དག་
གི་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་མཐའ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་
ཆོད་པས་ས་བརྩའི་རིམ་པས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཆོས་སྒྲ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཐམ་ཅད་ཀྱི་
སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་མ་བྱལ་བར་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གོ་
བཟང་པོས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་དུ། སྦྱོང་ཉིད་ནི་བྱའི་ས་མཆོམས་བཞག་པ་ལས་ཤེས་
སོ། །འདི་ཡང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་པ་
འདྲན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །ཞེས་
སོགས་དབུས་མཐའི་ལུང་ཁུངས་སུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
བཞེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་བྱུང་གི་རིག་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ། བཅད་པའི་དོན་
ལ་བསྒྲུལ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ཐ་སྦྱད་རི་
ལྟར་འདོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཅད་ཅམ་གནས་ལུགས་སུ་བསྟན་
པ་དང་། སྒྲོས་པ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཐ་སྦྱད་
བཏགས་པའི་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་རང་གི་དོ་བོ་གང་དུ་ཡང་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་མ་སྤྱང་བ་དེ་ལ་ནི་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྦྱད་འདོགས་པའི་ཆོན། སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་བྱེན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །བདག་མེད་པ་
 གཉིས་པོའི་འཛིན་མཚམས་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་མ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ལྷ་མོའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཅན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤངས་པོའི་
 སྤྱིང་དུ་ནང་གི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གཞན་སྤྱིང་གི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་། ཚེས་ཅན་སྤངས་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་
 དུ་བཞེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདག་མེད་དང་པོ་རྟོགས་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་
 ཞིག་སྤྱིང་དུ་འགོ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གས་གཞི་སྤངས་པོ་རང་སྤྱིང་གི་ཚུལ་དུ་མ་
 རྟོགས་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་སྤྱིང་པའི་གང་གས་གཞི་རྟུལ་སྤྱིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་
 སྤྱིང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས་ནང་སྤྱིང་པ་ཉིད་
 འཆད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྤྱིང་། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་འང་སྤྱིང་བཀག་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ།
 གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷན་སྤྱིང་གྱི་འཛིན་པས་བཏགས་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྤྱིང་གཉིས་དང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དང་། བདེན་མེད་ཀྱང་བཀག་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པས་སོ། །
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་སྤྱིང་
 དུ་འགོ་མི་དགོས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱིང་པོ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་
 པ་དེ་རྟོགས་པ་སྤྱིང་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གས་གཞི་སྤངས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱིང་བར་མ་
 རྟོགས་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱིང་པོ་དེ་རྟོགས་པ་སྤྱིང་དུ་འགོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གས་གཞི་སྤངས་པོའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་མེད་མ་བཀག་ཀྱང་དེའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཅུ་
 གྱིས་དེའི་སྤྱིང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཞིབ་མོར་རྟོགས་པ་ལ་
 བྱི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཞིགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིང་པའི་

མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ནི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་
པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤོ་མོ་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིལ་
བའི་ཆོགས་མཐའ་དག་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་
རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་ཅས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་
སྒྲོང་བར་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཆོ་བ་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་
རྟོགས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་ཐུན་
མོང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པ་སྒྲོལ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་བར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཅས་བྱ་བ་ལྷན་
ཅིག་སྒྲིལ་པའི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་བར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་མཛད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གཟུང་བ་བཀག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པའི་

154

དང་པོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའི་ཆེ་སྒྲོལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་བཙན་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛོགས་པས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཉིས་པ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
 བོ་ཐ་སྙད་སྒྲུ་མས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་བཞག་དགོས་ཏེ།
 དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་ན་ཆད་མས་མི་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་
 ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་དབང་བཙན་པར་བྱས་
 བས་འཛོགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས་
 ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཆོགས་གཉིས་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲུང་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་
 བསམས་ནས་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
 གཞིའི་དུས་སྒྲུ་རྣམ་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུ་གང་སྒྲུང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 སྒྲུང་བ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བ་དེ་ལ་གཞིའི་དུས་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ། ལམ་གྱི་
 དུས་སྒྲུ་རྣམ་ཤེས་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་པ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཅི་ཡང་སྒྲུང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་པ་གཉིས་
 པོ་མི་འགལ་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ལ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུའི་དུས་སྒྲུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲུང་ལ་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟོན་ཅུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་དབྱེར་མེད་དུ་འདུ་བ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྒྲུ་
 གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སྒྲུ་གཅིག་ཏུ་

བཞག་པ་དང་། གུན་རྫོབ་པའི་སྐྱ་སོ་སོར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་
 སེམས་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ནི་དབྱེར་ས་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོ་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ས་
 རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྫས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོག་པས་བྱེ་ན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆ་དང་། གསལ་དུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་།
 རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱ་དང་། རང་བཞིན་ཤེར་བྱེན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་
 མེད་ཅིང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུང་བྱ་
 གཅིག་འོ་ན་འོ། །གཅིག་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་ཡང་རྫས་ཀྱིས་བྱེ་བ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་
 བྱེ་ན། རང་དོན་མཁྱེན་པའི་ཆ་དང་། གཞན་དོན་བརྟེ་བའི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
 འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 གཅིག་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 ལ་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་
 སུ་ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཚུ་གྲུང་སོ་སོ་ཐ་
 དད་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་འདུས་པ་ན་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གུན་རྫོབ་པའི་སྐྱ་
 སོ་སོར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་
 བྱེ་བ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སོ་སོ་བ་འོ་ན་ར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོངས་སྐྱ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྐྱང་ཚུལ་དང་། གནས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་

གྲུབ་པ་ན། དེའི་རྟེན་ལོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རྒྱུད་སོ་སོ་བར་གྲུར་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྒྲོད་རྫོགས་སྒྲུའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་
 བྱི་རྩམས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་མཁན་སོ་སོའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 བྱི། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ལ་འང་སྒྲུ་མ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུ་བྱེད་ནས། གནས་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་
 ཚུལ་སྒྲུང་མཁན་སོ་སོའི་ཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་བར་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་
 བར་དུ་དབྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་སོའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ནི་སོ་སོ་བར་
 འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱུ་གྲུབ་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱམས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཉིས་པོའི་སྒྲོན་ལས་ནི་འཇུག་ཚུལ་ཐ་
 དད་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོལ་ནི། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྒྲོན་ལས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཀྱན་གྱི་སྒྲོན་ལས་སྒྲུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཤར་བ་ན་ཀྱན་གྱི་
 འོད་ཟེར་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །མྱོངས་རྣམས་སྒྲུ་བྱེད་སྒྲུ་མའི་གར་མཁན་གྱིས། །གཉིས་སྒྲུང་
 འབྱུལ་པའི་རིག་སྒྲུགས་མང་བཟབ་ནས། །སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲོས་པའི་རོལ་ཅེད་ཅི་སྒྲུལ་པ། །གང་
 འདིར་ཡིད་རབ་རྟོན་པའི་དབྱེད་ལྡན་སྒྲུ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱན་བྱུང་འོད་གསལ་པ། །
 བདེ་ཆེན་རང་རིག་ཆེན་པོའི་ཞལ་བལྟས་ནས། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་རྣམས་ལྟན་གྲུབ་པ། །
 དེ་སྒྲོན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཆེན་ལྡན་རྣམས་མཁས། །རིག་པའི་གནས་བརྒྱ་ཤེས་པའི་ངག་དབང་དག །
 རི་སྒྲོད་སྒྲུ་པའི་ཕྱེ་བརྒྱ་བསྒྲོད་མཁས་ཀྱང་། །རི་ལྟའི་དོན་ལ་མྱོངས་སམ་ལྟབ་ལྟབ་ཅན། །ཆོས་
 ཀྱན་གསལ་པའི་མཁས་པ་མིན་སྒྲུ་མ་བྱེད། །གང་གཅིག་ཤེས་པས་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་དང་། །
 ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་པ་མཐའ་གང་ཡིན་དང་། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་འཆད་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །
 སྒྲོབས་པ་དོན་གཉིས་ཡོད་དམ་འདི་སྒྲོས་ཤིག །སྒྲིབ་ཀྱན་ཅ་བ་མྱོངས་པའི་གཉིད་ཆེན་པོ། །
 དེས་བར་སངས་བྱེད་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲུང་བ་མཆོག །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་དེས་དོན་རི་ལྟ་བ། །བྱམས་
 པའི་ལུགས་དང་སྒྲུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལས་འབྱུང་། །དེས་དོན་ལམ་གསུམ་ལྡན་དེའི་འབབ་དོགས་ནི། །
 ཐོགས་མེད་མཆེད་དང་ཐལ་རང་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས། །འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་རི་ལྟ་
 བར། །འཆད་བྱེད་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་གཉིས་འདི་ན་མཐོང་། །རང་གཞན་སྒྲོང་པའི་འཆད་ཚུལ་སོ་སོ་

ནས། །རིགས་པར་འདྲན་པའི་ཚུལ་ལུགས་མ་གཏོགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྒོ་ཡིས་ལྷ་པའི་ཡུལ་གང་
 ཡིན། །སྒྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་གཅིག །ངེས་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་ལྔའི་
 འགྲོས་ཆེན་པོ། །འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱན། །ཐེག་ཆེན་གཞུང་ཚུལ་སྒྲར་
 མའི་ཚུགས་རྣམས་ཀྱན། །གང་འདིའི་རྗེས་བསྐྱོས་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་ཡི། །བྲག་ཆ་ལྷ་ཐུབ་རྗེས་
 བསྐྱོས་མཁའ་མིན་ནམ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ཐུན་བརྒྱ་ཐུག་གིས། །སྒོ་གྲོས་ངལ་བར་བྱེད་
 པ་དེ་ཐོང་ལ། །མི་ལམ་གཞུང་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་། །གསལ་བར་འཆར་བའི་མེ་ལོང་
 འདི་ལོང་གིག །མདོ་སྒྲགས་གཞུང་གི་ངེས་དོན་རྗེ་ལྷ་བ། །རང་གཞན་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལུགས་
 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས། །དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་གཞུང་བརྒྱའི་ངོ་མཆར་ནི། །མ་ལྷས་པར་ཡང་ངང་གིས་
 འཆར་བར་འགྱུར། །སྒྲགས་གཞུང་ཟབ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་པའི་ཆོག །བལྷས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ངེས་པ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཐོགས་མེད་བཞེད་གཞུང་ཀྱན་གཞིའི་ཚུལ་ལུགས་དང་། །སྟོང་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མེད་ན། །ཚུལ་ཆེན་གཞུང་གི་སྒྲུབ་གཞི་སྟོང་བྱེད་དང་། །ཕྱི་ནང་
 གཞན་གསུམ་རྣམ་གཞག་གང་གིས་འཆད། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ། །ཐལ་
 རང་གཞུང་གིས་བྱེད་པ་འདི་མེད་ན། །ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། །གྲོ་མོ་ལྷ་
 ཞེན་རྟོག་པ་གང་གིས་སྟོང་། །དེ་ལྷ་རང་མཆར་གི་རྟའི་སྟོལ་གཉིས་པོ། །ཕྱིས་བྱོན་གྲགས་པར་
 ལྷན་པས་གཡང་སར་དྲངས། །གང་འདིར་རྣམ་དབྱེད་གྱུད་གྱིས་ངེས་བཏེག་ནས། །སྟོན་བྱོན་
 གཞུང་ཚུལ་བདེ་བའི་ལམ་དུ་འདྲན། །དེ་ལྷ་རང་བཤད་པའི་དག་བ་དམིགས་མེད་པ། །ཉམ་ངའི་
 ལམ་དུ་དོགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཐན་བདེའི་ས་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་འདིས། །གཞན་ངོར་གཞན་
 ཐན་སྒྲ་གཉིས་འབྱོར་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་སྟོང་ཉིད་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། །ཟབ་ཞི་
 སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདུད་རྩིའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །དཔལ་ཤུགས་མཆོག་
 ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྟོས། །གཡས་རུ་གཙང་གི་སའི་ཐེག་ལེ་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
 དབེན་གནས་དམ་པར་ཉི་བར་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། ། །

སྟོན་སྟོན། །གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །

རྫོགས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་དེ་བཞིན། །སྒྲོན་མཛད་སྤྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་དང་ནི། །སྒྲོས་པའི་ཆོགས་
 གུན་དང་བྲལ་བའི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ། །མི་ལམ་ཞལ་ནས་གསུངས་དེ་བཞིན། །
 འཆད་མཁས་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་འདུད། །ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི། །ངེས་དོན་
 འཆད་ཚུལ་གངས་ཅན་དུ། །ཁྱིས་འབྱུང་གཏམ་དང་མ་འདྲེས་པའི། །སྒྲོང་ཉིད་རབ་གསལ་བསྟན་
 བཅོས་འདི། །ཆོག་དོན་སྒྲིམ་ཆེད་མ་ཉམས་པ། །དུལ་དཀར་དུངས་པའི་མེ་ལོང་དུ། །འཆར་
 བྱེད་བར་གྱི་ཡི་གེ་པ། །ཁོར་བྱ་གཞོན་ནུས་བྲིས་པ་ལྟར། །བྱ་ཡུལ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟན་པོ་ནས། །
 དུག་པའི་བྱེད་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ། །སྒྲོ་ལྟན་ལུར་བ་ཆེ་བདག་དང་། །སྒྲིས་པར་དར་གྱིས་ལེགས་
 བར་བརྒྱུ་། །དག་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་རྒྱལ་ས། །སྒྲོག་དང་ཁ་བཏོན་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་། །
 རྟག་པར་དག་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དག་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག། །

མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་གྲུབ་པ་འདི་དག་བར་གྱུར་ཅིག། །སྐུ་མདྲུ་ལོ། །དགེའོ།

༡༡། །དབུ་མའི་བྱང་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཡིད་བཞིན་
ལྷན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ཇི་དག་ལེགས་སུ་བྱ་བ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་མཁའ་ལས་
མ་འཕོས་པར། །མི་འཇིགས་རྣམ་བཞིའི་གིང་རྟ་ལ་ཆེབས་ནས། །སྤྲོད་གསུམ་ཞིང་དུ་ཉི་བཞིན་
རྟག་འཆར་བ། །ཐུབ་དབང་ཉི་མ་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྲིང་རྗེའི་ཆ་གས་བསགས་པའི་སྒྲ་
བཅི། །མཆོན་མོའི་མགོན་པོར་ནམ་ཡང་འཆར་བཞིན་དུ། །བདེན་དོན་བརྩུག་ཉིས་བདག་པོའི་
ལང་ཆོ་ཡིས། །ས་ཆེན་ཉིན་མོར་མཛད་པས་རྟག་སྤངས་གིག །ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས། །གང་ཡང་འདི་ན་སྟན་པར་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་ཐིག་ལའི་བསིལ་ཡབ་
གཅིག་གིས་སྤྲིང་བ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཁེབས་པར་མཛད་པས། །མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་
རྣམས་ལ་ཕན་བ་དང་བདེ་བའི་ཉི་བར་འཆོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས། །མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པའི་སྤྲིང་པོ་དང་ཉིང་ཁུར་གྱུར་བ་
ནི། །དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། །དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་ཕྱིན་ལས་དབང་པོའི་བཀའ་གནང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན།
འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྲི་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་དམ་བཅས་
ཏི། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ།

དབུ་མའི་མཆོན་ཉིད། །མཆོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད་པ། །མཆོན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། །མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ལམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐའི་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དང་། དེ་ལྟར་
 ངོས་ཟིན་པས་དབུ་མ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཙམ་ནས་དང་། སྐབས་སུ་
 བབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་དག་
 གི་བྱུང་པར་ནི། ལྷ་བ་མཐའ་ལ་གནས་པ་དང་། དབུས་ལ་གནས་པ་ལས་དང་། སྤྱོད་པ་བྱི་
 རོལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱང་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས་ནི། ལུ་སྟེགས་པ་དང་། བྱི་རོལ་པ་དང་།
 དབུ་མ་པ་དང་། བྱང་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལྷ་བའི་བྱུང་པར་ལས་ཏེ།
 བྱི་རོལ་པ་དག་ནི། བདག་སོགས་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྟག་སྟེ།
 བ་དང་། ཆོ་འདིར་མཐོང་བའི་བདག་སོགས་ནི་ཡོད་ལ། ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་
 བྱས་བྱི་མར་འགོ་བའི་བདག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆད་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྟེ། བྱི་རོལ་
 པ་ནི་མཐའ་དག་དེར་འདུས་པས་ན། ཀྱན་གྱང་མཐའ་འམ་ལྷ་ལ་སྟེགས་འཆར་བས་ན་ལུ་སྟེགས་
 བྱེད་དོ། །བྱང་པའི་དབུ་མ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་ནི། ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བཟུང་བའི་ང་དང་བདག་སོགས་ནི། གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་བྱིར་ན།
 ཡོད་པའི་མཐའ་ནི་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རིགས་པའི་སྟོབས་སམ། འཛིག་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་གཞན་ཞིག་གིས་མེད་པར་བྱས་པའང་། མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། མེད་པའི་མཐའ་ལས་གྱང་
 གྲོལ་ལོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདག་ལུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་སུ་ཆོལ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ལྷས་བཅུལ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་པ་འདི་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་
 པ་ནི་བྱང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དོ། །འོན་གྱང་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པས་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་
 བྱུང་པར་སྐྱར་ནས་འཆད་དོ། །ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་ཆོས་བདག་གི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཁས་
 ལེན་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་ངེ་སྟེད་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་བྱིར་། ཡོད་མཐའ་ལས་གྲོལ།
 ལྷུལ་ངོར་ཡོད་གྱང་རིགས་པ་ཡང་དག་གམ། རྒྱ་གཞན་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་
 མེད་མཐའ་ལས་གྱང་གྲོལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 ཀའི་རྩེ་མོ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་
 དེ་གཞིར་བཞག་ནས། སྤང་མཁན་རང་གི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནས་རྟལ་

ཕྱ་རབ་ཀྱི་བར་གཏོང་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བས་ན། ཡོད་མཐའ་སེལ། ཡོད་མཐའ་བསལ་བ་དེ་
ཡང་། རིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མེད་མཐའ་སེལ། དེ་ལྟར་
བསལ་བའི་དབུ་མ་ནི། གཟུང་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་
ཚུལ་དེ་དང་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་མཐའ་དག་གོ། །དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་འདི་དང་དེ་དག་
གིས་ནི། ལྟ་བའི་ཆེ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་མ་ཟད། སྟོད་པའི་ཆེ་དེ་དག་སེལ་ཏེ། སེམས་ཅམ་
བས་ནི་སྟོད་པ་བསོད་ནམས་ཆོགས་སོག་གི་ཆེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་
དང་། བྱེས་ནི། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡིན་གྱིས། བདག་པའི་ཡོད་པ་ཁས་མི་
ལེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་
ཆོས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ནི། གཏོང་མ་ནས་ཡོད་མ་
མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་མཐའ་སེལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཡང་དག་གམ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མེད་པར་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མེད་མཐའ་སེལ་ལོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཕྱིས་མེད་
པར་སོང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་ན་མེད་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་སྟེ། འཛིན་ཏེན་པས་ནི་སྒྲུབ་ནོར་
རྫས་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་ཟད་པའི་ཆེ་ནོར་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་
གནས་པའོ། །ལྷགས་འདིའི་དབུ་མ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའམ་རང་
རིག་རང་གསལ་བའོ། །ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཁས་མི་
ལེན་པས་ན། སེམས་ཅམ་པ་དང་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་
པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཏོང་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བས་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་སེལ། སྒྲུབ་ཡོད་པ་
ཞིག་རིགས་པའམ་འབགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མེད་པའི་
མཐའ་སེལ། སུ་ཡང་ཡོད་མ་མྱོང་བས་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མཐའ་སེལ། གང་ལ་ལྟོས་པའི་
ལྟོས་ས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་ན། ལྟོས་ཆོས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་པར་མི་རུས་ཏེ།
ལྟོས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཁས་སྐྱངས་ན་བདེན་གྲུབ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་
པའི་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་མཐའ་དག་ནི། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་མདོ་ལས།

ལྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལྟོང་པར་བྱེད་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ལྟོང་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱས་
 པར་བྲངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསལ་ལ། གསུམ་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་ ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་མེད་མཐའ་སེལ་ལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་མཐའ་སེལ་ལོ། ཞེས་པ་ནི། ལུང་
 དང་མ་མཐུན་ཏེ། ལྟ་བའི་ཆེ་ཡོད་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བསྐྱོག་དགོས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཆེ་
 ཐ་སྙད་དབང་བཅན་པར་སོང་བ་དང་། གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་མི་སེལ་ན་ལུང་དང་འགལ་ལ།
 སེལ་ན་ཁས་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་པ་ནི།
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་དགོས་ན། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་མི་སྤྱིད་དོ་སྙམ་པ་ལ།
 ཉན་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྟེ། དེ་
 རྣམས་གྱིས་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དང་དེ་བསལ་བའི་ཤུལ་
 ན། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རི་སྟོང་ཅིག་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་
 ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཐར་པ་ཉིད་དུ་
 བཤོད་པར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱི་བའི་ཤུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་པའི་དབུ་མའི་
 ལམ་ནི། རང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཆེ་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ངོས་འཛིན་པར་མི་རུས།
 དེའི་ཆེ་ན་མཐར་མ་སོང་བའི་ཤེས་བྱ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མ་ཡིན་དང་
 རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་རྟེན་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པས་པན་ཚུན་སྐྱངས་ཏེ་གནས་པར་ཁས་
 ལེན་པ་དེ་དག་གོ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན།
 ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་
 ཡུལ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ཉིད་ལ་དབུ་མར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ནི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ། གནས་མེད་གནས་ཡིན་སོགས་དང་། བཅ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་
 བརྗོད་པ། བཅ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་།
 ཐལ་རང་གང་རུང་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆད་མ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགོ་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར། མཁས་པ་བད་མའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་
 བཤད་པ་བཞིན་ནོ། བེག་པ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོའི་དབུ་མ་ལ་ནི། མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་

164

ཉིད་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རི་རྒྱུད་དུ། རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་དབུ་མ་མི་བཟོད་
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོང་བོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས། སྒྲ་མ་དེ་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་
 དག་བྱུང་ཡང་། གཉིས་ཀ་ཡང་ཁུངས་བྱུང་པའི་ཡུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲ་མ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོང་བ་དེན་པར་ཁས་ལེན་ན།
 མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་པར་དགག་པ་སྟོང་བ་ཉིད་རིགས་
 ཆོགས་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ལའོར་
 བ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་པར་རྫོམ་སེམས་ཏེ། །དེ་ཉིད་མཐོང་ན་ལའོར་བ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་
 པར་རྫོམ་སེམས་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་མཆན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བསྟོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདིར་ཡང་དབུ་མའི་ཆུ་ལ་སྒྲ་མ་དེས་སྒྲུར་འདེབས་གྱི་མཐའ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱི་མས་
 རྫོམ་འདོགས་གྱི་མཐའ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། དབུ་མའི་དབྱེ་བ་གཞན་
 ཡང་འདི་ལྟར་འཆད་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆུ་ལ་ཅན་གྱི་དབུ་མ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བའི་ཆུ་ལ་ཅན་གྱི་དབུ་མ་དང་། གསང་སྒྲགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་
 མའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཆོགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་དང་། བར་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཆོས་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་དང་། ཕྱི་མ་ནི། ཟུང་འཇུག་དགུས་པ་རྫོང་དང་། ལའོར་ལོ་སྒྲུ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤིང་རྟེན་སྟོན་འབྱེད་རི་ལྟར་བྱུང་ཆུ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཏེ།
 འཕགས་ཡུལ་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ། དེ་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་རི་ལྟར་བྱོན་
 པ། དབུ་མ་ཕྱོགས་རེ་བར་ཞེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དཔལ་ས་ར་ཏས་
 ལམ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། ཤིང་རྟེན་སྟོན་ཆེན་གཉིས་གྱིས་བྱེད་ཆུ་ལ་རྒྱས་པར་
 བཤད། སྒྲགས་གྱི་དབུ་མ་ལོགས་སུ་འཆད་པ་མེད་མི་རུང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་
 དུ། ང་ནི་ལྷ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་སྟོན་འབྱེད་ཐོག་མ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་མོད།
 དེར་མ་ཟད་དེ་དང་དུས་མཆུངས་པ་བས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྒྲ་བ་ཅུང་དུ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་ར་

ཏ་པས། མ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་བརྩོན་བྱར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱར་
 སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ལས་རྒྱུད་འཛིན་དང་སྟོན་འབྱེད་རིམ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་
 གཞན་དུ་གསལ་བས་འདིར་འབྲི་མ་དགོས་ལ། བསྟན་བཅོས་དེར་བསྟན་པའི་དབུ་མ་ནི། རི་
 སྐད་དུ། སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤྱིད་དང་མུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །
 འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་མོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་པས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཙམ་དང་།
 །ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ། མདོའི་ལུང་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་དང་
 དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
 གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མུ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིའི་དོན་ཡང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བ་དེ་ཉིད་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རྒྱུ་
 རྒྱུ་དང་། །ཁམས་དང་། དབྱིངས་དང་། སེམས་ཙན་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ཁམས་སུ་
 བཤད་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། སེམས་འོད་གསལ་བ་དེའི་སྟེང་དུ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
 བསགས་ཤིང་སྒྲིན་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མར་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་
 འོད་གསལ་དེའི་སྟེང་དུ། མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསགས་ཤིང་། འོད་
 གསལ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱུ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་དང་། སེམས་ཙན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་
 པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམས། རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་མོད། གོང་དུ་དངས་མ་ཐག་
 པའི་མདོ་ལུང་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གསུམ་ཀ་དང་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ལ། བོད་གཞན་དག་ན་རེ།
 བྱམས་ཆོས་སྒྲོམ་ལུགས་དང་། མཆོན་ཉིད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། རྟོག་ལོས་ནི་

བྱམས་ཆོས་ལ་རིགས་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་
 བྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཀླུ་བ་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པས་བྱེ་བའི་སྒྲིལ་དང་། ཐོགས་མེད་རྒྱ་
 མཆེད་དང་བཅས་པས་བྱེ་བའི་སྒྲིལ་དང་། དེ་གཉིས་མཐུན་པར་བྱེ་བའི་སྒྲིལ་དང་གསུམ་མོ། །
 དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་བ་ཀྱིས་ནི། སའི་སྟེང་དུ་སང་གའི་རྒྱ་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱགས། ཞེས་
 འཆད་པ་ལས། རི་སྐད་དུ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱུག་
 ཟེན་གྱིས། །རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་དང་། །བརྒྱུག་པར་འགྱུར་པ་ཉན་པར་བྱོས། །
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། གཏམ་ཆོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
 ཐོག་མར་མཛད། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཆོས། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བར་དུ་མཛད། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཐ་མར་
 མཛད་ངོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ལས། དེ་དག་གི་སྒྲིལ་ཆ་མཉམ་དུ་འཛིན་པ་འཕགས་པ་ལྟ་ནི།
 སྒྲིལ་གྱི་ཐུ་བོ་དམ་པར་གྱུར་བ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་།
 དེའི་སྒྲིལ་འཛིན་པ་འཛིགས་མེད་ཆོས་སྦྱོང་ཞབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་པས་འགྲེལ་ཚུལ་མདོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡབ་སྐུ་སྐུ་མ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དག་མཛད་ངོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ལ། རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་རྒྱ་བ་དག་གིས་བྱུར་བ་པ་ན། རི་སྐད་དུ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་བྱེ་ཡང་། །
 ཤིང་རྩ་ཆེ་དག་སྟོངས་ཉིད་ན། །གཞན་རྣམས་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པར་
 གྲགས་ལ། དེ་སྐད་ཅས་ཟེར་བ་དེའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛིག་རྟོག་གི་གྲགས་པ་
 བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་པ་དེ། དུམ་མའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་
 བཤད། གནས་སྐབས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། མཐར་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་
 མི་བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཤད་དགོས་པ་ལས། བྱེད་ཀྱིས་ནི། རྩ་ཆུ་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅམ་དུ་བཤད་པས་ནོངས། ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྐྱེ་བྱི་གཉིས་པོ་དེ་དག་ །དོ་
 རྗེ་ཐོག་པའི་ངེས་དོན་འཛིག་ལུགས་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་འོག་ནས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཀླུ་བ་

ཞབས་ཀྱི་སློབ་མ་བར་དུ་བྱོན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཅིས་གྲགས་
 པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པས་ནི། རིགས་ཚོགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་
 ལུགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཐུན་པ་དེའི་ཆེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་མཐུན་ལ། དོ་བོ་ལ་ཡང་ཀ་བ་ཀ་བས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
 དོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད། གནས་སྐབས་སུ་ཀ་བའི་དོན་དམ་གྱི་དོ་བོར་བཞག་
 གུང་། དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན། དེ་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ནི། ཀ་བ་རང་གི་དོན་དམ་པའི་དོ་
 བོས་གུང་སྟོང་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཀ་བ་ལ་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ལྟོས་པ་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་གི་སྒྲིལ་གས་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་པ་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ནོ། །འབྲེལ་མཛད་
 ཀྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་ །གཏན་ལ་དབབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོས་འཛིན་ལུགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་
 ཡང་། གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི་འདི་ལྟར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་འབྲེལ་པ་ན།
 རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲེབ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
 ཅི་ཏེ་ཡོད་གུང་སྒྲེབ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློབ་པས་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་
 ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
 ཚོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 དང་། དེའི་ཆོས་ལྷན་པའི་དོན་མཛོན་པས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། གུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློབ་པས་སུན་འབྲིན་པར་མཛད་
 ལ། དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གུངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་དང་
 ཐལ་འགྱུར་གང་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཏན་ཚོགས་དང་དཔེ་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད། ཕྱི་

མ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་ལུས། དེ་འཕེན་ན།
 ལྷོག་དོན་ལ་སྒྲེ་བ་ཁས་བླངས་པས། རིགས་ངོའི་སྒྲེ་བར་སོང་ལ། དེའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགལ་ཞེས་བཤོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་བཤད་རྒྱུན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དཔལ་སྤྲས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་སོགས་ནས་རིམ་པར་
 བརྒྱུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྤྲས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པར་དག་སྟེ།
 སློལ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་བརྗེད་
 བྱང་ལས། མདོ་སྟེ་སྒྲིང་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །
 སློབ་དཔོན་འདི་དག་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་བདེན་པ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཅུ་
 འགྲེལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་བད་མའི་ངང་ཆུ་ལ་གྱིས་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་
 མཛད་པ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་།
 སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷེ་འུ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་འགྱུར་ཞིང་གང་ན་ལ་ཕབ་ནས་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་ནི། བསྟན་
 བཅོས་དེ་དག་ལ་བསྟུས་དོན་དང་། ཆོག་དོན་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་
 དེང་སང་གི་བར་དུ་མ་ཆད་པ་ལས། ལོ་ཆེན་གྱིས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་གསལ་ནས། སྤྱི་པོ་ལས་གསལ་
 ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞི་བ་འཆོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་གཅིག་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་སྟེ།
 འདིས་ཡུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་ཆུ་ལ་ལྟར་འགྲེལ་བས། མཆོན་འཛིན་
 འགོག་ཆུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བྱ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་
 ལུགས་སུ་བཤད་པར་ནི་གངས་ཅན་པ་མཐའ་དག་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྲས་གྱིས་ནི་
 རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་ཆུ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་རང་སྒྲིང་
 གི་རིགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྒྱུང་བྱ་གཞན་སྒྲིང་གི་ཆུ་ལ་དུ་འཆད་དོ་ཞེས་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོས་
 བགྲལ་ཞིང་། ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །རིགས་པའི་
 དབང་ལྷན་སུ་པ་ནི། སྟེ་བདུན་དུ་གནས་སྐབས་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་བཞག་པ་རྣམས། རྣམ་
 འགྲེལ་མཛད་པ་དེའི་དགོངས་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པས་ན། གང་ན་ལ་འབེབས་ཆུ་ལ་དང་ཉམས་སུ་

མྱོང་བྱ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འཆད་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
 བཤད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བར་གྲགས་པའི་བཤད་པའི་བཤད་སྟོལ་གྱི་ཐོག་
 མ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་ལ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་
 པའི་ཉེས་སྟོང་མཛད་པ་ཚུན་ཆད་ནས་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐལ་
 འགྱུར་དུ་གནས་པར་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་མི་འཆད་དོ། །ལེགས་ལྷན་གྱིས་ནི་མ་དགོངས་པའི་
 ཚུལ་སྒྲ་བས་འཆད་ལུགས་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་།
 གཞན་ཕྱོགས་ལ། ལྷོག་དོན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སུན་འབྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 ཚུལ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རང་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡོད་ན་སྟོས་པའི་
 མཐར་ལུང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱི་ནང་གི་མུ་སྟེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ལ་གྲགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་འགལ་བ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། རྒྱབ་
 བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གཞན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟོང་ར་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རང་ཕྱོགས་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་དཔོན་བྱི་མས།
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ། རྒྱ་མ་རིགས་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ།
 དགག་བྱ་སྟོས་པའི་ཆོགས་ཁེགས་པ་ན། དེ་ཡི་འགལ་སྒྲ་སྟོས་མེད་ཀྱང་ཁེགས་པས་སོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཐར་ནི་སྟོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་བཀག་པའི་
 མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་བཞེད་དོ། །གངས་ཅན་པ་བྱི་མ་དག་ནི་
 ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པས་རྣམ་པར་འབྱུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཕགས་
 ཡུལ་དུ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱི་སྟོལ་བྱོན་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ། ང་ནི་བྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །
 ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོ་སྟོང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཡི་དོན་ལ་
 མཁས། །མདོ་སྟེ་དྲང་དོན་ངེས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་དྲང་ངེས་ཚུལ་
 བཞེན་དུ་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་བརྟེན་པ་དེས། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲུབ་ནས་དགའ་ལྷན་
 ཀྱི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ། བུམས་པའི་ཆོས་ལྟ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱས་

པར་གསལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སུ་མཛད་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྟུན་དངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་
གཟུང་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གསལ་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་
གྲགས་པ་རྣམས་མཛད་ནས། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་གྱི་དབུ་མ་
གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས།
གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་གཞུང་
རྒྱ་མཚོར་ཡི། །ལ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་རྒྱུད་སྟོན་གས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འོན་
དོན་དེ་ཉིད་བྱམས་པའི་ཚེས་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པར་ངེས་སམ་ཞེན། དོན་འདི་ལ་བོད་ཕྱི་མ་
དག་ལས། ལ་ལ་ནི། ལྷ་ཆར་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི།
ཐམས་ཅད་དབུ་མར་ངེས་ཞེས་དང་། ཕྱི་དུས་འདི་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་དབུ་མ་དང་། བར་པ་
གསུམ་སེམས་ཅམ་དུ་ངེས་སམ་ཞེས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་བར་བྱེད་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། བྱམས་
པའི་གཞུང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པས་བཀྲལ་
བ་དེ་ཉིད་གྱི་དབུ་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛད་པར་གཞུང་ཉིད་གྱི་བཤད་ཆུ་ལ་མདོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོ་ནི། སྟེན་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དང་། དེ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུར་གྲགས་པ་
དག་ལས། སྟེན་དོན་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་
ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་གི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ངོས་འཛིན་པ་ན།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་འགལ་བླ་
ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་རྟེན་པ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་མདོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་
པས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་སྟོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་
བཤད་ནས། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་ཤེས་པའི་
རྣམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱར་བཤད་པ་འདི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་

མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་
 ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་ཉོག་ས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའི་གཞུང་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཡུམ་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པར་ངེས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་། །སྟོང་
 བ་ཉིད་དང་སྟོང་པོའི་ངོས་འཛིན་སྟོན་པ་ན། །སྒྲོ་བུར་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི་ །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་
 མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །
 །ཞེས་དག་ག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་། །ཉམས་སུ་སྟོང་བྱའི་ངོས་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་སྟོང་གི་
 ཚུལ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། །བྱམས་ཆོས་བར་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་
 སེམས་ཅམ་དུ་གནས་ན། །དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ལྟ་དང་། །ས་བཅུ་དང་། །འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུར་བ་གདབ་དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་།
 །ཐོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དབུ་མ་ནི། །ཤར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མདོ་ཡིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །
 །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་པོ་མི་འགལ་བར་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི།
 །རི་སྐད་དུ། །བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། །སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཆོད་མ་
 ལུང་དང་ལྷན་གྱུར་པའི། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་བཤད་བྱ། །ཞེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤེ་
 བས་དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རྩམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་དོ། །འོ་ན་སྟོལ་
 གཉིས་ཀས་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་འཆད་པར་ཆབས་
 གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་གྱི། །སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་
 དུ་བཤད་པ་དེ་འདིར་བསྟུ་བའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། །ཤེ་པའི་འདི་རང་འདོད་ཡིན་གྱི། །དབུ་
 སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཅིག་དུ་འདྲེ་བ་གལ་སྟོན། །ཅས་ཟེར་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་དང་།
 །སེང་གི་བཟང་པོ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་
 དགོས་ཤིང་། །བྱེད་ཀྱིས་ནི་བཏབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །རང་རིག་མདོན་སུམ་བཞེད་པ་མཐའ་དག་

དངོས་སྒྲ་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྟགས་ཀྱི་དབུ་མ་ལོགས་སུ་བཀྲལ་ཚུལ་མེད་མི་
 རུང་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མདོར་བསྟན་པ་དང་། རུང་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྩོད་
 པ་སྒྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་ལོགས་
 སུ་སྟགས་ཀྱི་དབུ་མ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་ན། དགྲེས་པ་དོ་རྩེ་ལས།
 རི་རྒྱད་དུ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དེ་ལས་ཕྱིས། །དེ་རྩེས་དབུ་མ་བསྟན་པར་བྱ། །སྟགས་ཀྱི་རིམ་
 པ་ཀྱན་ཤེས་ནས། །དེ་རྩེས་ཀྱི་ཡི་དོ་རྩེ་བསྟན། །ཞེས་ལྷ་བ་རིམ་འཇུག་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་
 བོས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བྱུང་དུ་
 འཇུག་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་རིམ་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དང་པོ་དེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་
 དང་། ཕྱི་མ་འདི་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། ཐོགས་མེད་སྒྲ་
 མཆེད་ཀྱིས་དབུ་མ་བ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་ཞིག་ངོས་མི་འཛིན་པའམ། འཛིན་ན་དེ་
 གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། རི་རྒྱད་དུ། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བཞི་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་དགོངས་
 པ་ལྷ་བ་མེད། །ཅིས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འདོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲ་བ་ལ་དེར་འདོད་དོ་ཞེ་
 བ། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམས་སུ་འཆད་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་འཆད་པས་དང་།
 རྒྱ་བས་དབྱིག་གཉིན་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་པའི་ལྷ་བ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་འཆད་པས་སོ། །
 དགྲེས་པ་དོ་རྩེ་སྟགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའམ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་
 རུང་མེད་དུ་འཆད་པ་གང་ཡིན་ཡང་ལྷགས་ལས་བརྟམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་བ་ངོས་
 འཛིན་པར་མ་རྟམ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བ་དག་ལ་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟགས་ཀྱི་དབུ་མ་དེ་
 གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྟོར་གསུམ་དང་།
 གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལྷ་བ་སོགས་རྣམས་དང་། ལམ་འབྲས་དོ་
 རྩེ་ཆོག་རྒྱུད་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་སོགས་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་

མཆོན་ན། སེམས་འགྲེལ་པ་དག། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས།
 རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་པའི་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་བསམ་རྟོགས་བྱའི་དུ་ཐལ་
 པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་པ་དང་། སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་
 བསྐྱར་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉམས་སུ་བྱུང་བྱའི་དུ་རུང་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དེ་བས་ན་མང་པོར་
 སྒྲིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་འབྱུང་
 བའི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དབུ་མར་ནི་ངེས་ལ། བ་རོལ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་པ་དག་ལ་མེད་པས་ན་
 སྒྲིགས་ཀྱི་དབུ་མ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལར་བྱིན་ཐེག་པ་པ་དག་ལ་མ་གྲགས་པའི་
 སྒྲིགས་ཀྱི་དབུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན། རྒྱ་གར་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས། རི་སྐད་དུ།
 སྒྲིགས་ལ་རབ་རྩ་མི་གནས་ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་མེད་ཡོད་ན་ནི། །ལྷ་དེ་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོབ་དཔོན་
 མོངས། །ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་པས། བ་རོལ་བྱིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ན་
 ནི། །ལྷ་དེ་སྒྲོས་བཅས་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །དེར་མ་ཟད། །
 ལར་བྱིན་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོང་མི་
 རུས་པའི་སྒྲོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན། ལར་བྱིན་ཐེག་པས་ཐོབ་པའི་
 སངས་རྒྱུ་གོ་ཆོད་པོ་མེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མི་ཏི་པས་མཇོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་རྡོ་རྗེས། རི་སྐད་དུ། རབ་རྩ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ། །
 སྒྲ་མའི་ངག་གིས་མ་རྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་འབྲིང་པོ་ཅམ་ཉིད་དེ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 ས་སྐྱ་པས། དེས་ན་བཤད་པས་གོ་བ་ཡི། །ཐོས་པའི་ལྷ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གཅིག་པོ་
 དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་གྱི། ཉམས་སུ་བྱུང་བྱར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
 དེ་དང་འདྲ་བར། རྣལ་གསུམ་སྒྲོན་མེར། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་མོངས་དང་། །ཞེས་མདོ་སྒྲགས་
 གཉིས་རྟོགས་བྱའི་ལྷ་བ་སྒྲིགས་གཅིག་པར་བཤད་པ་ཡང་། བཤད་རྒྱུ་སྒྲ་མ་ལྟར་རམ། ཡང་

ན། རྒྱལ་ས་དང་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དག། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་ལྷ་ཡུལ་
གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱན་མཐའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སུན་འབྱེན་བར་མི་རྣམས་
པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་མེད་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་
རྒྱས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་རྒྱུད་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབུ་མ་ཁོ་ན་ལ་
རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་བྱེན་པའི་ལྷ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྣམས་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དུས་མ་
ཡིན་པར་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་པར་གསལ་བ་དང་། ཉེས་པ་དེ་ཡང་ཆད་པའི་བྱང་འདས་སུ་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བའོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབུ་མ་འདིའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཡིན་ལ། འདི་ཡང་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོང་གཞི་དང་། དེ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་
དབང་བཞི་པོ་དག་སྟེ། དབྱེས་པ་རྩོམ་ཆེ་ལས། ཨེ་ཨྱེ་རྣམ་པ་བདེ་ཆེན་པོ། །དབང་ལས་ཡང་
དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡང་།
རི་རྒྱུད་དུ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྟེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོན་དེ། །བྲམ་མའི་དུས་
ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ལ། །ལྷ་དང་རྒྱལ་ས་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལྷ་
དང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་སོ་སའི་ཐོག་མར། ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
གསོག་གི་ཆེ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྤ་རྩ་མ་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྐྱོ་བུར་དུ་གསལ་
འདེབས་པ་དང་། རིགས་པས་བཤེག་ནས་སྟོང་པར་ངོ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལས།
དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་རྒྱལ་ས་སོགས་སྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་
ལ། བྱི་མ་དེ་ནི་སྒྲོས་པ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་ས་དང་ལམ་བྱེན་དུ་
བྲགས་པའི་དབུ་མ་གཉིས་པོའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། ཨེ་ཞེས་པས་ནི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྲ་ལབ་པ་ལྷ་བུའི་གཞུགས་
ཅན་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཨྱེ་ཞེས་པས་ནི་མེད་པའི་མཐའ་སེལ་བ་སྟེ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའོ། །འདི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེས།
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་མཆན་མ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དབུ་མར་
ནི། རི་སྐད་དུ། ཉོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་ཡུལ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
མཐའ་བཀག་ནས་སྒྲོས་མེད་དུ་འཆད་ལ། སྒྲགས་སུ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་
སོགས་བཀག་པ་ལ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ངོས་འཛིན་པ་སྟེ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་
བྲལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཡང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་འཆད་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བོད་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དབུ་མ་བྱོན་ཚུལ་དང་།
བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གི་དབུ་མ་བྱོན་ཚུལ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་བྱོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དར་ཚུལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དང་། གཉིས་པོ་དེ་ལ་འདོར་ལེན་རི་ལྟར་བྱུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་མདོ་ཙམ་ནི་སྒྲོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་
དུས་སུ་འགྱུར་མཛད་པའི་ཆེ་ཡང་བྱུང་བར་གསལ་མོད། ཉན་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཤར་བྱོགས་རྒྱ་མཚོར་བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་ནས་འབྲོག་གི་
མཐར་ཐུག་པར། །སྒྲོ་ལྷན་ལོ་ཉི་ཉ་ལས་གཞན། །དེ་མིང་ཤེས་རབ་མཐར་གནས་པ། །བྱུང་དུ་
དེ་བཞིན་ཁ་བ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། རྣམ་
བཤད་དུ་མ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་བཤད་སྒྲོལ་འཛིན་པ་མང་
པོ་དག་ལས་གཙོ་བོ་ནི་བྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས། དེའི་སྒྲོབ་མ་རྒྱ་དམར་བྱུང་རྒྱུ་གྲགས་པ་དང་།
གངས་པ་ཤེའུ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་ལས། གྲོ་ལུང་པ་སྒྲོ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་སྒྲོལ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྒྱ་དམར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལ་བྱུ་བ་ཆོས་
ཀྱི་མེད་གོས་གསན། དེས་སྒྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མང་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཤར་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད་མང་པོ་མཛད། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཡིས་བྱམས་ཆོས་དང་། དབུ་མའི་བཀའ་
བབས་བརྟེན་དབང་ཐུག་མེད་གོ་ལ་བྱུང་། དེ་ལ་ས་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ཉམས་གསན། དེས་ལུ་ཡུག་པ་དང་།
དེས་ཞང་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བར་རྒྱུད་དེ་དེས་ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མ་དམ་པ་དང་། དེ་ནས་རིན་པོ་
ཆེ་གཡག་པ་ལ་བྱོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བར་གྲགས་པའི་དབུ་མ་བོད་དུ་བྱོན་ཚུལ་ནི། རི་

སྐད་དུ། གྲུ་སྐྱབ་སྒོ་བ་མ་ལྷ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་རྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཚེས་ཉིད་བདེན་
 བ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་དེའི་ཚེ། ལྷ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དངོས་སུ་མ་འགྱུར་གྱང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱ་དག་མཛད། དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ནས་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་ཆ་རྣམས་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་
 ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། དེང་སང་གི་བར་དུ་བྱོན་ནོ། །ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་དངོས་
 རྣམས་ནི། འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་དུ། པ་ཚབ་ཀྱི་རིགས་ལས་འབྱུངས་པ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་
 དང་། ཁ་ཆེར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐབ་སྐྱུངས་མཛད། གསེར་གྱི་གོ་ཆ་ལ་སོགས་
 པའི་བརྗེ་ཏ་གསུམ་སྟུན་བྱངས། ར་ས་འབྱུལ་སྤངས་སོགས་སུ་སྒྱུར་ལྷ་བའི་གཞུང་མང་པོ་དང་།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་སོགས་བསྐྱར་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ། འདི་ནི་
 བཤེས་གཉེན་ཤར་བ་ཆེན་པོ་ཤེར་བྱིན་ལ་བཤད་ཉན་མཛད་པ་དང་དུས་མཆུངས་ཤིང་། རྗེ་དུས་
 གསུམ་མཁུན་པ་ཐ་བཟང་བྲག་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་དང་ཡང་དུས་མཆུངས་ཞེས་གྲགས་ལ། ཤར་བ་
 ཆེན་པོས་པ་ཚབ་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་མང་པོ་མཛད། རང་གི་སྒོ་བ་མ་སྒོའི་མཐུ་ཅན་
 རྣམས་དབུ་མ་གསུན་དུ་བཅུག། །དེའི་ཚེ་པ་ཚབ་ཀྱི་བྱ་བཞིར་གྲགས་པ་ནི། ཚེས་དོན་གཉིས་ཀ་
 ལ་མཁས་པ་མ་བྱ་བྱང་རྒྱབ་བཅོམ་འགྲུས། འདི་བྱ་བའི་སྒོ་བ་མ་བྱ་ཅོད་པའི་སང་གོ་དང་དོན་
 གཅིག་གམ་ཡང་ཟེར། ཡང་ཚེས་ལ་མཁས་པ་གཅང་པ་སར་སྒོས་ཏེ། འདི་བཤད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་
 ཉང་ཕྱོགས་སུ་ཐོག་ཙམ་བྱུང་ཟེར། དོན་ལ་མཁས་པ་དར་ཡུལ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཏེ། བཤད་པ་
 མང་དུ་མཛད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་འཛིན་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ཟེར། ཚེས་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མཉམ་པ་ཞང་
 འབྱུང་གནས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་ཐང་སག་གི་ཚེས་བྲལ་བྱུང་། ལོ་ཙཱ་བའི་མཆན་དང་ས་བཅད་ལ་
 བརྟེན། ཁོང་རང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤད་ཅི་རིགས་པ་མཛད་དེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད།
 དེ་ཡང་ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་གཞུང་བཤད། ཐལ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བྱིད་རྣམས་ཏེ།
 ཞང་ནས་བརྒྱད་པ་བཅུ་ཙམ་ཞིག་སོང་བའི་མཐར། དམར་སྟོན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བྱ་བའི་
 མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལས་དབུས་གཅང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་གཏུགས། སྒོ་བ་མ་ཤིན་ཏུ་

མང་སྟེ། རྗེ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡང་དེའི་སྟོབ་མའོ། །དུས་ཁྱིམ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ནི། ཐལ་
འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་མདོག་ལྟོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསལ་ཞེས་ཟེར་དེ། དེས་གང་ལ་གསལ་བ་ནི་
མ་ཤེས་ལ། རེད་མདའ་བས། ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད། ལྷ་བྱིད་དང་བཅས་པ་
མཛད་པ་དེ་ལས་གསལ་བ་ནི་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ལ་
བཤད་ཅན་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྗེ་ཏ་ཇ་ཡ་ཨན་རྟ་ཞེས་པ་ཞིག་
བོད་དུ་བྱོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ལྷ་བས་དངོས་སུ་བཙུང་
ཅིང་། རྒྱུད་ནས་ཀྱང་ལྷ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་
ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད། དགག་པ་རྗེ་ལྷ་ར་སོང་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ནི་རེས་པར་
ལོང་བ་ཞིག་གོ། །རྗེ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་ནི། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་མ་འགྱུར་ཡང་།
འཕགས་ལུལ་དུ་འཕྲུལ་བོད་དུ་དེ་དག་གི་གསུང་འགྲོས་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་གསུམ་པ་
ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། རི་རྒྱུད་དུ། འདུ་
བྱེད་ཆོགས་འདི་མེད་ཅེས་ཡིད་ལ་མི་གནས་པར། །སྤང་དོན་ཉིད་དམ་དེ་ལ་ཡང་དག་འགོག་སྒྲ་
བའི། །མི་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆད་མའི་ལམ་ལས་རྣམ་འབྱུངས་ནས། །ལོག་ལྷའི་བྱ་ངམ་ཐང་ཆེན་
ནང་དུ་རེས་པར་ལྷུང་། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་ལ་འདང་། རི་རྒྱུད་དུ། དོན་རྣམས་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་འགར་གནས་འདོད་དང་། །
འདུས་བྱས་ལམ་འདས་དེ་ཉིད་ཆད་མས་རེས་འཛིན་པ། །གཉིས་ཀ་དངོས་འཛིན་མི་ཟད་གདོན་
ཆེན་ཁར་སོང་ནས། །ལྷ་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོས་དམ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་
ནས། རང་གི་ལུགས་ནི། གྲུ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་དགོས་པར་འཆད་དོ། །ཡང་དུས་ཁྱིམ་རྗེ་ནང་པ་ཆེན་པོ་ནི། དངོས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་
བའི་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་གིས་དབུ་མར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། ཅོད་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་
དབུ་མར་མི་རུང་ཞིང་། དབུ་མ་ནི་ཤི་རྩ་ལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་རྗེ་ལྷ་ར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་ལ་ཡང་དེ་རྒྱུད་དུ་གསུང་བ་ལས་འོས་མེད་
དོ། །ཡང་ཁྱིམ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གཞན་དུ་དབུ་

མར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་མེད་ཅིང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་ལ།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འདི་ཁོ་ན་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱམས་པའི་ཆོས་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བོད་དུ་དར་ཚུལ་ནི། སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་།
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་མའི་གཞུང་འགྲེལ་འགྱུར་དུས་དེ་ཉིད་དུ། བཤད་ཉན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་བྱུང་བར་
 གྲགས་མོད། ཉན་བཤད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་ལྷགས་རྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཡིད་ཆེས་པར་
 ཕྱོན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་འབྲུམ་དུ། །སློ་ལྷན་གང་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་
 བ། །ཡི་གེ་སྒྲ་དང་བཤད་སྒྱུར་ལ། །སློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་བརྟེས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། རོ་བོ་འབུམ་ཐུག་གསུམ་པ་སོགས་
 ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསན་ཞིང་བྱམས་པའི་གཞུང་ལྟ་
 ཆར་ལ་འགྱུར་དང་། རྣམ་བཤད་རྒྱས་བསྟུས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་མདོན་
 བར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འགྱུར་དང་། རྣམ་བཤད་རྒྱས་
 བར་མཛད་ཅིང་། ཉན་བཤད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ། དེའི་བཤད་པའི་བཀའ་
 བབས་ནི་གཙོ་བོར་བཤེས་གཉིན་འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར་ལ་བབས། བཤེས་གཉིན་འདི་ནི།
 ལོ་ཆེན་བོད་དུ་མ་ཐེབས་པའི་སྡེ་རོལ་དུ་ཡང་། བཤེས་གཉིན་སྟེ་ཆེན་པོ་སོགས་ལས་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོང་བའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན་པ་ཞིག་གོ། །འདིས་གནས་རྟིང་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་
 གྲ་བཅུགས། བཤེས་གཉིན་འདིའི་དུང་དུ་བྱ་འདུལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།
 མདོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གསན། བྱ་འདུལ་འདི་ནི་གསན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། དུར་
 སྒྲིག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་མདོན་པ་གསན་ཅིང་། ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་མང་པོ་རྒྱའི་སློབ་མ་
 མ་གཙོ་བྱང་རྒྱལ་ཤོ་རྗེ་ལས་ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བསྟུབས། སྦྱོང་ལུང་པ་རིན་ཆེན་
 སྟིང་པོ་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་གསན། ཟུལ་ཕུར་བཤད་པའི་གྲ་བཅུགས། འདིའི་དུང་དུ་
 ལྷ་པས་བསྟོན་པར་རྫོགས། འདུལ་མདོན་སོགས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། བཤེས་གཉིན་འབྲེ་ཆེན་པོའི་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པའི་བཀའ་བབས། ཨར་བྱང་རྒྱལ་ཡོ་ཤེས་ལ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་། དེས་གནས་ཆེ་ལྗེད་དང་། གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཤད་པའི་སློབ་བཅུགས། དེའི་

སྒྲོ་བ་མ་འདྲུལ་འཛིན་གཞིན་ཅུ་ཚུལ་བྱིས་པ། དེས་བྱང་ཆུབ་འབྲུམ་ལ། དེས་གཉལ་ཞིག་འཇམ་
 པའི་དོ་རྩེ་ལ་བཤད་ཅིང་། གཉལ་ཞིག་འདི་ནི་གྲུབ་པ་བརྟེན་གྱིང་། བྱ་པའི་སྒྲོ་བ་མ་དག་ལས་
 གྲུང་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། འདིའི་སྒྲོ་བ་མ་ལ་ཡར་ཆད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་བརྩམས་པ་བཙུང་བྱུང་བར་གྲགས་
 པའི་ནང་ནས། རྒྱ་སྟོང་བྱིང་ཅུ་པས་སྟེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཤད་གྲུབ་ཅུག་པ། ཡང་ཟང་རིངས་
 གྲགས་པ་དར་མ་ཚུལ་བྱིས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་ལྷན་པ་བཤད་གྲུབ་ཅུག་པ། དེའི་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་ཆད་མའི་སྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལས་བྱུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསན། དེ་དང་དེའི་སྒྲོ་བ་
 མ་ལྷན་མང་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གཡག་པས་གསན། ཡང་གཉལ་ཞིག་གི་སྒྲོ་བ་མ་རྩོམ་མཁའ་
 དཔལ་ཞེས་པས་ཉང་སྟོང་དུ་བཤད་ཉན་མཛད་པའི་སྒྲོ་བ་མ་མཁས་པ་འོད་ཟེར་མགོན་པོ་བྱུང་།
 དེས་གསང་ལུ་གླིང་སྒྲིང་གི་གདན་ས་ལོ་སྒྲུལ་ཅུ་སྟོན་གཉིས་མཛད་པའི་སྒྲོ་བ་མ་ལ། ལྷ་མོ་གཞིན་ཅུ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་གཞིན་ཅུ་གཉིས་བྱོན་པ་ལས། བྱང་གཞིན་གྱིས་བསྒྲོས་གསར་པ་བརྩམས།
 ལྷ་མོ་གཞིན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་འགྲོས་རྟིང་པ་བཟུང་ནས་གདན་ས་དང་། ཆལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་
 བཤད་གྲུབ་ཅུག་པ། དེའི་སྒྲོ་བ་མ་སྟོན་གྱིས་མཚུངས་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་རྩེ་རང་བྱུང་དོ་རྩེས་མང་
 དུ་གསན་ཅིང་། དེས་གྲུང་དེ་ཉིད་ལ་མང་དུ་གསན། ཁ་རག་པའི་སྒྲོས་འཛིན་ཀ་བཞི་པ་ནག་
 ཉིག་པར་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་རྩེ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་གསན། ཡང་ཁ་རག་པའི་སྒྲོས་འཛིན་།
 སྟོན་དཔོན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་རྩེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་གསན། ཡང་རྩོག་ལོ་ཆེན་པོའི་
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་བཀའ་བབས་ནི། གྲོ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིའི་གདན་ས་
 ཞང་ཆེ་པོང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལ་བྱུང་། དེ་ལས་ཉང་བྱན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་
 གོ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟོན་སྟོན་གསུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལ་
 བཤད་ཉན་ལུན་རིང་ཞིང་རྣམ་བཤད་མང་པོ་མཛད། ཆོས་ཀྱི་སེང་གོ་ནི་ལོ་ཆེན་བདེ་བར་
 གསལ་གསལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པས་ཤིང་། བསྒྲུབ་སྟུངས་ལུ་བྱུང་བ་མཛད་ནས། གདན་ས་ལོ་
 བཙུང་མཛད་པའི་བར་ལ་སྒྲོ་བ་མ་སེང་ཆེན་བརྒྱད། ཤེས་རབ་ཅན་གསུམ། རྩོ་སྒྲུ་བཞི།
 གྲུབ་ཐོབ་གསུམ་རྣམས་བྱོན་པར་གྲགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཅན་གཅིག་ནི་སྟོ་བྱན་པ་དར་མ་

སེང་སྟེ། ལྷ་པའི་དུང་དུ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་
 པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་གསལ་སྟེ། གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཟིན་བྱིས་སྟེ་བཏབ་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་དེར་སང་
 གི་བར་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་བཤད་ནས། དན་བག་གནས་རྒྱུད་དང་། དན་ལམ་ཚུལ་ཆེན་དུ་
 བཤད་བྱ་བཅུ་གསལ། འདི་ལ་ལྷོ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཟེར། སེང་ཆེན་གྱི་ནང་ནས་
 བརྟེན་གསུམ་གྱིས་ནི་པར་ཆད་དང་། བྱམས་ཆོས་དང་དབུ་མའི་བཤད་སྟོལ་བཟུང་ཞིང་། གདན་ས་
 ཟིན་པ་བྱུང་། བྱ་ག་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ནི། སྤར་ཐང་དུ་བཤད་བྱ་བཅུ་གསལ། གཙང་ནག་པ་
 བརྟེན་འགྲུས་སེང་གེ་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་ཆེར་མ་བྱུང་ཟེར། སྤར་
 ལུ་པ་སྟོ་གྲོས་སེང་གེ་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་། ཕྱིས་ཐག་གུ་ཆེན་པོ་ལ་གསལ་
 བས་དོ་ཉ་སྟོར་གསུམ་གྱི་འགྲུལ་པ་མཛད་དོ། ལྷ་པའི་པར་ཆད་གྱི་བཤད་སྟོལ་ནི། གཙོ་བོར་གྲོ་
 ལུང་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་ཨར་གྱི་སྟོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་སྟོགས་པ་གཉིས་སྟེ་
 གྲགས་སོ། །རྫོ་སྤུས་གསུམ་ལས། ས་རྫོ་སྤུས་ཅེ་མོར་གྲགས་པས་ནི། བཤེས་གཉིན་འདི་ལོ་
 བཅུ་གཅིག་ཅུ་བཅུ་ཅིང་། དབུ་ཆད་གྱིས་སྤར་ས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གསུང་རབ་མང་
 དུ་གསལ། བཤད་པའི་སྟོལ་འཛིན་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བྱ་བ་ཐོབ་མི་གསུམ་དུ་
 གྲགས་པ་ལ། ཞང་ཆལ་པ་དངོས་སྟོབ་ཡིན་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དབུ་སེར་
 གྲགས་པའི་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ནི། དབུ་ཆད་དང་བྱམས་ཆོས་རྒྱས་པར་གསལ་ཅིང་།
 མཚན་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབ་སྟེ། མཚོག་གི་སྤྲ་མ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ། ཆོས་
 གྱི་སྤྲ་མ་ཞེས་པར་གསོལ་ཡང་། ཏུ་ལེན་དེབ་གཏོར་དུ་རྫོ་རྗེ་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་བྱུང་དོ། །ཡང་
 བྱམས་པའི་ཆོས་སྤྲ་མ་གསུམ་ནི་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྟེ་འགྲུར་ཡང་། རྒྱུད་སྤྲ་མ་དང་། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་དུ་འདྲ་། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མི་མངོན་པར་གྱུར་
 པ་ལས། དུས་ཕྱིས་པའི་ཉ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས། སོ་ཐག་གི་མཚན་རྟོན་ཞིག་
 བས་བཏོན་དེ་དར་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དག་འཆད་ལ། དུས་དེ་ནི་རྫོག་ལོ་
 ཆེན་པོའི་དུས་ལས་རྒྱུད་ཟད་སྤྲ་བ་ཅུ་མོ། །གོང་མའི་སྤྲ་མ་གཞན་གྱི་གསུང་ལས། ཆོས་དེ་ཉིད་
 གསལ་དུ་རྟོན་པའི་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་དེ་ནི། རྒྱལ་སྤུས་མི་ཏི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་

དག་ནི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྩོམ་པོ་སང་ཨ་ན་ཞེས་པས་
མི་ཉི་ལ་ལ་གསུང་ཅིང་། རྩོག་ལོ་ཆེན་པོས་སང་ཨ་ན་ཉིད་ལས་གསུང་ཅིང་། འགྲེལ་བ་དང་
བཅས་པའི་འགྲུར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ལོ་ཆེན་ནི། བུམ་ས་པའི་ཆོས་བཞི་པོའི་བསྟན་བཅོས་
དང་དོན་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་བསྟན་བཅོས་ནི་དེས་པའི་དོན་ཏེ། བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་
མིང་ཅན་དེའོ། །དེའི་དོས་འཛིན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ། ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་ནས་མཁའ་ལྟ་
བུ་ཞིག་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེའོ་ཞེས་
བཞེད། ཡང་ཡར་ལུང་བ་བཅོན་ཁ་པོ་ཆེར་གྲགས་པས། རང་ལོ་དུག་ཅུ་ལོན་པའི་ཆེ་བུམ་ས་པའི་
ཆོས་གསུང་བ་ལས་རྟེན་པའི་དེས་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བར་ལ་བྱུང་པའི་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་སྒྲིང་
པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཁོང་ནས་རྒྱུད་པ་དག་འཆད་ལ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བུམ་ས་
ཆོས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལུགས་སུ་འཆད་པའི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་གྲགས་
མོད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། མཆོན་འཛིན་སེལ་བའི་ཆེ་ནི་སྤྲུལ་ལྟར་ཟབ་ལ།
ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་བྱི་མ་ལྟར་དགོས་པས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་བུམ་ས་ཆོས་པའི་
འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོས་འཛིན་གཉིས་བྱུང་སྟེ། གཟུང་འཛིན་མ་དམིགས་པའི་མེད་པར་
དགག་པ་ལ་དང་། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་པའོ། །དེ་གཉིས་
ཀ་ཡང་མི་འགལ་བར་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྒྲིང་བ་ཉིད། །གཉིས་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དངོས་པོ་
སྒྲིང་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྩི་རང་བྱུང་རྩོམ་པོ་ཞེས་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་། བང་
རྒྱུད་གསུམ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་
བྱུང་དོ། །ཁོད་བྱི་མས་བུམ་ས་ཆོས་བྱི་མའི་དེས་དོན་གྱི་དོས་འཛིན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
གྱིས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་དེའི་དེས་དོན་དོས་འཛིན་
ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་དབུ་མ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཏེ།

སྒྲ་འགྱུར་དང་། བར་འགྱུར་དང་། བྱིས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སྤྱལ་པའི་
 སྒྲ་པར་འབྱུང་གནས་པོད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་དེ་ན། བྱ་སྒྲིད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཞུང་རིམ་ལྟ་བུ་
 བཞིན་འགྱུར་ཟིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ། མ་དུ་ཡོ་ག་དང་། ལ་ལུ་
 ཡོ་ག་དང་། ལ་ཏི་ཡོ་ག་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ། གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་
 གསུམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་བྱོན་ལ། ལ་ཏི་ཡོ་ག་
 བྱི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ། སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟ་བུའི་ཐེང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་དག་ལ་ནི། ལ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྟ་བུ་
 འདི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །གཉིས་
 པ་བར་དུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཡང་། སྟོན་མ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་སྟེ་མང་པོ་དག་འགྱུར་མཛད་པ་པོ་ནི།
 ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སྟེ། དེས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ལྷག་ལེན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད།
 དེའི་སློབ་མ་ལྟ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། དེའི་རྒྱུད་པ་པོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་རྣམས་གྱིས་ནི། སྟོན་རྒྱ་
 གར་ལ་ཁུངས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་སུན་འབྱེན་གྱི་ཡི་གེ་མང་པོ་དག་མཛད་དོ། །
 དེའི་འོག་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་འབྲོག་ །འགོས། མར་གསུམ་གྱིས། བདེ་དགེས་གསང་བ་འདུས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཤིན་དུ་ཉིང་ཁུར་གྱུར་པ་དག་བསྐྱར་
 ཞིང་ཉན་བཤད་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་བས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྲས་
 དང་། རིམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ངེས་དོན་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་པ་
 དག་ལ་མ་གྲགས་པའི་ངེས་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་དབུ་མ་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པ་བྱིས་འགྱུར་
 ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། རྣལ་འབྱོར་ཡན་
 ལག་རྒྱལ་པའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་དབུ་མ་པ་མཐའ་དག་ལ་མ་
 གྲགས་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་དགག་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་བྱིས་ཏེ་མཐུག་བསྐྱེས་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། དབུ་མའི་ངོས་

འཛིན་ཀྱི་ཆུང་ན་ཆོས་སྤྱོད་གི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པར་བསྟན། རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དེའི་ངོས་འཛིན་གཞན་
 དུ་བྱས་པས་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན། བྱིས་བྱོན་དཔུ་མའི་ངོས་འཛིན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་
 དང་མ་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་བྱིས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་ཕྱི་
 མོའི་དཔུ་མ་དང་། དེའི་གཞུང་ལུགས་ནི། ཐལ་རང་བར་གྲགས་པ་དག་ལས། གཞན་ལ་ངོས་
 མི་འཛིན་ཅིང་། དཔུ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤྱོད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ནའོ་
 ཞེས་འཆད། དེ་སྐད་དུ་འདོན་པ་འདིས་ནི། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པ་དག་ལ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པས་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་
 བསགས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་མ་ཐམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་བྱིས་རྒྱལ་
 བས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིན་ཏེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
 ནོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ངོས་དོན་གྱི་དཔུ་མ་མ་བསྟན་ན།
 རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་ངོས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་
 ཐལ་འབྱུར་དུ་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་མོད། འགྲེལ་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་མི་
 མཐུན་པར་དབྱེད་ལུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཀྱང་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་པས་ཟེར་བ་ཅུ་དུ་ཟད་པས།
 སྤྱོད་ཀྱི་དཔུ་མ་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ན། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ངོས་
 མ་ཟིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ངོས་བཟུང་ཡང་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་། བདེ་སྤྱོད་བྱུང་
 འཇུག་ངོས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་སོགས་རིམ་ལྔར་འཆད། དེ་དག་
 ཀྱན་རྗེ་བ་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པ་
 ཁོ་ནར་མ་ཟད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། བོད་པའི་ཤིང་ལས་རྒྱན་འབྱུང་དང་། དུག་གི་ལོ་མ་ལས་
 བདུད་ཅི་དང་། ཆངས་པའི་ཤིང་ལས་བརྒྱ་མི་འབྱུངས་པའི་དཔེས། མེད་པར་དགག་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དེ། བདེ་ཆེན་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པ་གསལ་བར་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ངོས་
 འཛིན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལས་གོང་དུ་མ་འཕགས་པས། དངོས་
 པོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བ་ཀྱན་བཏགས་ཇི་
 སྟེད་པ་དང་། དེར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་ཇི་སྟེད་པ། རང་གི་དོ་བོས་
 སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེའི་ལྷན་མར་ལུས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་
 འབའ་ཞིག་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་དཔུ་མར་མི་
 རུང་དོ་སྟམ་ན། བྱིད་གྱིས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པར་ཁས་སྤངས་པས་དེར་མི་རུང་སྟེ། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་གྱུ་བ་ནས་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་པའི་བྱང་པར་ནི། སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཚད་
 མ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་
 དོན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དཔུ་མར་བཤད་ཀྱང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་། རྩ་གྲགས་གྱི་དཔུ་
 མའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་གཉིས་དབང་བཅན་ནོ་སྟམ་ན་ནི། འོ་ན་དེ་དག་གི་བཤད་
 པ་ལ་ཡང་ཐོགས་མེད་ཞབས་གྱིས་མདོ་དྲངས་ནས། སྐར་འདེབས་གྱི་ལྷ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་
 གར་བའི་མན་དག་གི་གཞུང་དང་། མདོ་སྡེ་དག་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་འཆད་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་དེ་ལ། བཅའ་བོའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཐལ་བྱུང་གི་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཅེས། ངེས་དོན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ། ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་དག་ན་དགག་པ་
 ཕྱོགས་རེ་བ་རེ་མཛད་ཡོད་པས་ན་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་དག་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཕན་ཚུན་དུ་
 གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གངས་ཅན་དུ་བྱིས་བྱོན་པ་
 དག་ན་རེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་རྩ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་གཞན་
 དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། ཇི་ལྷན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །
 འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆད་གྱུ་བ་གྱི་སྟེད་དུ། དགག་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྱུ་བ་པས་སྟོང་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་བ་དེན་མེད་དུ་བསྒྲུམས་པས། རྩིབ་
 པའི་ས་བོན་ཅི་ཞིག་སྟོང་བར་རྣམ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེའི་རྒྱབ་ཏེན་དུ། རྩ་བས་རྣམ་རིག་པ་
 བཀག་པའི་གཞུང་རྣམས་ལེགས་ལྷན་འགོག་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་
 གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཆོ་དགག་བྱ་ལེགས་སུ་ངོས་མ་བཟུང་ན་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་དོ་ཞེས་འཆད་

འགོག་མ་རུས་པར་བསལ་བ་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱི་གཞུང་དུ་དབུ་མའི་དོན་མ་བསྟན་ན། རི་
 སྐད་དུ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་ལེགས་གང་བཤད་དང་། །ཞེས་ཟླ་བས་ལུང་དུ་བྱངས་པ་མི་འཐད་
 པར་བསལ་བ་དང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན།
 སྟོང་འཇུག་ཏུ། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་སོགས་སུ་བྱངས་
 པའི་མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་
 འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཤས། མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
 རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཞེས། །སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་རྩ་
 བྱ་གསུངས། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། རྟོག་པ་
 གཞན་སེལ་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་མདོན་སུམ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པས་
 ཞིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་ནི། ཤེར་མདོའི་དངོས་བསྟན་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི།
 ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་
 ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱར་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་།
 རིགས་པས་ཀྱང་སུམ་པ་ལྟ་སྟ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཞིག །དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི། གཞན་སྟོང་དུ་སྒྲ་བའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཀྱང་ཐ་ཤལ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་ཅན་མ་དག་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 རང་སྟོང་དུ་བཤད་པ་དེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྟོང་བར་མ་རུས་སོ་སྟུམ་ན། མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། རི་སྐད་
 དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན། སྒྱིར་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཆེ།
 དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དབང་བཅོན་ཡང་། དངོས་སྒྲ་བའི་རྩོད་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་རྟགས་སུ་
 བཞོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་
དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞིན། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

༥ གྱེ་ཉི། གང་སྐྱ་སྐྱ་ལྷ་མོ་བདག་ཉིད་རྫོགས་སངས་རྒྱལ། །དེ་གསུང་གསུང་གི་དབང་
ཐུག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཁྱིལ་ཐུགས་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །མཐུ་
སྟོབས་སྟོབས་གྱི་དབང་ཐུག་འགྲོ་འདིའི་མགོན། །བདེ་འབྱུང་གཙུག་བརྒྱན་རང་གནས་མི་འདོར་
ཡང་། །ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་རྒྱ་བས། །མཚན་ཡང་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ། །
ཀམ་པར་གྲགས་གང་གིས་བཀས་བསྐྱལ་ནས། །དུ་མའི་བྱང་རྩལ་ཡིད་བཞིན་ལྷན་པོ་འདི། །
པ་རོལ་དེགས་པའི་རི་བོས་མི་ལོན་ཞིང་། །ནང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་མ་འབྲུགས་པར། །འཇུག་པ་
རྣམ་བཟུའི་རོལ་ཅེད་མཁན་དེ་ཡིས། །རྩལ་བཞིན་འདེགས་ལ་ངལ་བ་མེད་གྱུར་ཅིག །སྟོབས་
ལྷན་དེགས་པའི་རྒྱ་འཕུལ་མཁན་དེ་ཡིན། །ཉིན་བྱེད་དུག་མཚོའི་གཏིང་ནས་བཏོན་དེ་ལྟར། །
ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་མདངས་གསལ་བ། །སྒྲ་གཙན་གདུག་པའི་ཁ་ནས་ཐར་གྱུར་ཅིག །
དེ་ནས་དེ་ཡི་ཕན་བདེའི་ལམ་ཆེན་པོར། །འགྲོ་ཀུན་རྩལ་བཞིན་འདྲན་པའི་གིང་རྟ་ནི། །འཁྱོག་
པོ་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་མི་བཟོད་པར། །ཁྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གནས་དེར་བསྟོ། །ཞེས་
དུ་མའི་བྱང་རྩལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་གདམ་ཡིད་བཞིན་ལྷན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས།
དཔལ་ལྷན་མཚོགས་ལྷན་དེ་མེད་ལེགས་པའི་སྟོས། །གཙང་གཡས་རུའི་ཆོས་གྱི་གྲ། གསེར་
མདོག་ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྐྱུར་ནས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་ཐིན་ལས་དབང་པོ། །འདུས་
པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ། །ར་ས་འཕུལ་སྒྲུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཆོས་གྱི་གདན་
སང་གའི་བྲི་ལ་ཞབས་བྱུང་བརྟན་པར་གདན་ཆགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱུན་བྱུང་གིས་ཉེ་བར་བྱུང་
པའི་བྱང་ཉིད་དུ་ཐུལ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གོང་སྟོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འུཉྱ།

༡༡། །དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་ལུའུ་ལ་པ་སྒྲོང་ཞིང་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་དང་ལྟ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆངས་པའི་དབྱངས་
ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མེས་སྒྲོམ་ལ། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་ལུའུ་ལ་པ་སྒྲོང་ཞིང་། ཐལ་རང་
གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ལྟ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་
རྩི་བཅུན་དག་གི་དབང་ལྷན་ལ་གྲུས་པས་ལྷན་འཆལ་ལོ། །བཅུ་ཆེན་ལྷན་རྩིས་འགྲོ་འདི་རྩིས་
བཟུང་ནས། །སྒྲོམ་པས་གསུང་གི་ཉི་མས་གདུལ་བྱ་ཡི། །སྒྲིང་གི་ལྷན་པ་སེལ་ལ་མཁས་བཅོན་
པ། །ས་གསུམ་སྒྲི་རྒྱུ་མགོན་ཁྱོད་ལྷན་གི་གནས། །སྒྲོས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཆོས་ཀྱན་
སྒྲོས། །བརྗོད་མེད་གསུང་གི་ལམ་ནས་གསུང་དབྱངས་བརྗོད། །འཛིན་མེད་རྣམ་གྲོལ་ངང་ནས་
རྣམ་མང་འཛིན། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཅིག་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་བཞིན་རྒྱལ། །བྱམས་པའི་ལྷན་གིས་བདེ་
བའི་གནས་སུ་འབྲེན། །ལྷན་རྩིས་རྒྱུ་ཆེན་འཕོངས་པའི་གནས་སུ་འབབ། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིར་སྒྲེལ་པ། །མ་པམ་རྒྱལ་བའི་ཞབས་རུལ་སྒྲི་བོས་ལེན། །ཟབ་གསལ་རྒྱལ་བ་
ཀྱན་གྱི་མཁུན་པ་ཡི། །རང་གཟུགས་ལང་ཆོ་ལྷན་པའི་སྒྱར་བཞེངས་ནས། །ཀྱན་གྱི་ཕྱོངས་པ་
སེལ་ལ་མཁས་གྱུར་པ། །རྩི་བཅུན་གསུང་གི་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་འཆལ། །གནས་ལྷན་རྩིས་བཞིན་
གཟིགས་པའི་སྒྲུབ་དང་། །སྒྲོང་རྒྱལ་རྩིས་ཁྱོད་འཆད་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །བཤད་སྒྲོལ་ལས་
བྱུང་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་གང་། །བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་འདིར་བརྗོད་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་ཞི་གནས་དང་ལྷན་མཐོང་གི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེ་ནས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་
སྒྲོང་བའི་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཞི་གནས་

དང་། བར་དུ་ལྷ་མོ་མཐོང་དང་། ཐ་མར་བུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ལ། རོ་བོ་རོ་བོ་བུང་བ་དང་། དེ་ནི་ལྷ་མོ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་གནས་པའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོན་དུ་སྐྱབས་ནས། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་
པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་དང་།
མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལའང་ལྷ་མོ་མཐོང་དང་བུང་དུ་འབྲེལ་བས་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་།
དེ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཞི་གནས་རྒྱུ་པར་གནས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་འཛིག་ཏེན་པ་དང་།
འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའམ་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་
དག་ལའང་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉེར་
བསྟོགས་ལའང་ཞི་གནས་དང་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་ཞི་
གནས་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ལྷ་མོ་མཐོང་ནི་དེའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ནའོ། །དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་བྱ་
རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདི་
ལ་ལྷ་མོ་མཐོང་མི་གཞག་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ལྷ་མོ་
མཐོང་གི་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་འདི་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་
ཅན་ནོ། །དེ་ལྷ་མོ་དེ་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ནི།
ཞི་ལྷ་མོ་བུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ནི་བུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཞི་
གནས་རྒྱུ་པར་གནས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལྷ་མོ་མཐོང་
རྒྱུ་པའི་རོ་བོར་གནས་པ་གཅིག་སྟོན་དོ། །ཁོ་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཞི་
གནས་དང་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་རིམ་པ་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྷ་མོ་མཐོང་ནི། རི་སྐྱད་དུ། མདོན་

བ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བཤད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་དག་པལ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་ས་གོང་འོག་གི་སྒྲིམ་ཡོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
 བྱེད་ལས་ནི་ས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་སྒྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་འཛིན་སྒྲུངས་འགལ་བའི་རྒྱུ་པ་
 ཅན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་དང་དེ་བསྒྲེད་པའི་
 རོན་དུ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ཞི་གནས་
 དེ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བདུན་པོའི་བར་བར་དག་ཏུ་སྒྲེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་
 རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྒྲུ་མ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བྱི་མའི་བར་དུ། སྒྲུར་བའི་ལམ་
 གྱིས་ཆོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། འདིར་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ནི།
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྒྲུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་
 མཐོང་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་གྲུང་གི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་རྒྱུ་པར་དབྱེད་དགོས་ལ། དེའི་
 བྱིར་འདི་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པའི་བར་དུ། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲུབས་ཏེ། འདོད་ཉོན་
 དང་པོའི་སྒྲོང་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ལྷག་མ་རྒྱུས་ལ་ཡང་སྒྲུར་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་པ་ནི་དམིགས་
 རྒྱུ་གྱི་རྒྱན་མི་གཅིག་པས། ཞི་གནས་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་རྒྱུ་སྒྲོ་དགོས་ལ། ཟག་
 མེད་རྒྱུ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་མི་དགོས་པས། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་གངས་ཅན་པ་གཞན་དག །ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ནས་ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཐོག་མ་མི་འཛིན་པར་
 དེའི་སྒྲོ་རོལ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར། འདི་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཡང་སྒྲོ་རོལ་ན་ཉེར་བསྒྲུགས་གཞན་ཡོད་
 བར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ཏེ་འདི་ལྷག་མཐོང་གི་ཉེར་བསྒྲུགས་
 ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེར་བསྒྲུགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་དེ་
 ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པ་འགལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞི་གནས་པ་བསྒྲུབ་
 དགོས་པ་ཡིན་ན། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཞི་གནས་ཤིག་ཡོད་དམ་

ཞེན། དེ་ནི་ལེགས་པར་ཡོད་དོ། །རི་ལྷར་ཞེན། ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 ལ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་མེད་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉེར་བསྟོགས་
 རི་སྟེང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་རྒྱུད་
 པས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་དང་
 པོར་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ། རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་
 དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དོགས་པ་དེ་སེལ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་སོགས་ནས་གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་ཆོ། ཆོར་པའི་དབང་པོ་འཕོ་
 བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། བྱེད་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་དང་པོར་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམིགས་
 རྣམ་སྟོང་དགོས་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི་ཆོས་མདོན་པ་ལས་
 གཟུགས་མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་འཆད་པ་ན། ཞི་གནས་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མང་བར་སྒྲུབ་གི།
 ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟེན་བཤད་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བ་
 དག་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གངས་ཅན་གྱི་དབུ་མའི་སྟོམ་རིམ་འཆད་པ་གཞན་དག་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་
 འགྲེལ་དུ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུར་བཤད་པའི་དགུ་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཞི་གནས་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་བརྒྱུད་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེན། མདོ་སྟེང་རྒྱན་དང་། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་དང་།
 ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྟོམ་རིམ་དང་། མར་མེ་མཛད་གྱི་དབུ་མའི་མན་ངག་རྣམས་སུ་ཞི་གནས་ལ་
 སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུར་བྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་
 ཀྱང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་སྟོན་སྟེན་མཉམ་པར་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཤེས་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཏེ། རི་སྟེང་དུ་བཤད་པ་དེ། ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དང་པོར་
 བཙུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། དང་པོ་

ནང་ཉིད་ལ་འཛོག་པའི་སྐབས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་དང་། བྱས་པ་སྤྱིད་པ་
ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་སྤྱིར་བའི་འདུ་བྱེད་
བརྒྱད་དང་ལྟན་པར་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་འཆད་པ་
ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མེད་པར་ཡང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱིར་བའི་ཆོས་མངོན་པ་འཆད་པ་
དག་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་
ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཞི་
གནས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ནི་དེ་མི་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུ་དང་སྤྱིར་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། འདི་
ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། ཤིན་ཏུ་
སྤྱངས་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་ཙན་ཙམ་ཡང་ཡོད། དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་ཁུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
དུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཆེན་པོར་བཤད་པ་དེའི་གོང་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གཞག་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་བའི་དང་ཐོབ་པ་དེ་དག་བཟང་བ་དང་མཆོན་ཉིད་པ་
ཡིན་མོད། ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱི་མ་དེ་དག་ཀྱང་ཞི་གནས་སུ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་།
དེ་དག་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པར་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། གང་དག་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་
པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ལན་གཅིག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ནང་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་སོགས་
སྤྱི་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ་སྤྱི་མ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །མདོར་བསྟན། ཞི་གནས་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱན་ཆགས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡིན་ལྷགས་
རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་དུ་མར་ལྟ་སྟེ།
རེས་འགའ་ནི་ཞི་གནས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ལ་
སོགས་པ་དང་ངོ། །ལ་ལར་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་དང་ཐིམ་གཞོན་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ལོ། །གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་ནི། ཉོན་

མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གསུལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བ་
 ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་
 གྱི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་ས་
 མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་བཤད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་གོལ་བ་དོན་གཉེར་པ་ལ་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཞི་གནས་ཐོབ་
 ཟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་གི་རིམ་
 པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། དང་པོར་སྒྲོང་བ་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་ཞི་གནས་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་
 ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི།
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བཤད་ནས། གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་འདིར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི།
 འདི་ལྟར་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་
 རྟེན་པར་བྱས་ནས། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འདུ་འཛིན་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་གཙང་མ་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་བཞུགས་སྐྱབས་ཀྱིས་འདུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ལུས་ལས་སུ་
 རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་རོ་ལན་གསུམ་དུ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་གནས་མིན་པར་
 ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཉི་བར་ཞི་བས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཤེས་རབ་མིན་པ་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་།
 བདུད་དང་ཉེ་བར་འཛེབ་དག་གིས་གྲགས་མི་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་
 སྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅིང་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་བྲུང་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་དཀར་པ་རྩེ་
 སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྩུབ་པ་གྲངས་མ་
 འཛེལ་བ་གཅིག་ནས་བཅུ་གཅིག་གི་བར་བཤང་བ་ལྟ་བུ་ལན་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་ནི། ཆོ་རིང་བ་
 དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
 གཏད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོན་ཏུ་སྤོང་
 བའི་སྒྲོང་བ་བ་ཅིག་ཡིན་ན་ནི། གཞི་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་དང་།
 གནས་དེ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟའི་རིམ་པས་འཇུག་པར་རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་
 པ་སྒྲོན་ཏུ་མ་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའི་སྒྲོན་ནས། དམིགས་པ་
 ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགའི་གྲངས་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ཞི་གནས་གང་ཞེ་
 ན། བྱང་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བརྒྱན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་
 འཛོག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོ་
 རང་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། དེ་རྒྱན་
 རྒྱུ་པར་གཡེང་མི་བྱ། རྒྱུ་པར་གཡེང་མུར་དུ་རྫོགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་སྒྲུར་ནི་བརྒྱན་པར་བྱ། །
 སྒྲོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་བྱང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། །ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྒྱུ་པར་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་
 དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །
 དེ་ནས་སྒྲོམ་བཅོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་
 འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་

འགྲུལ་བརྩོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩོན་འགྲུལ་
 བརྩོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་། བརྩོན་འགྲུལ་བརྩོམ་ཚུལ་ལྷ་པོ་
 དེའི་སྒྲོན་མ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་འདུན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་
 པའི་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་ལོ། འབད་པ་ནི། །དེ་དང་
 དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུལ་དངོས་སོ། །བརྩོན་འགྲུལ་བརྩོམ་ཞེས་པ་ནི།
 བྱིང་ཆོད་སེལ་བའི་བརྩོན་འགྲུལ་བརྩོམ་པ་སྟེ། འདིས་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་
 མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བརྩོན་འགྲུལ་ཇི་ལྟར་བརྩོམ་ཞེན། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་སེམས་རབ་
 ཏུ་འཛིན་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བརྩོན་འགྲུལ་བརྩོམ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་
 བས། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་པོ་འདི་ལ་བརྩོན་འགྲུལ་
 བརྩོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །མདོར་བསྟུན། ཞི་གནས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཇི་སྟོན་པ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བརྩོན་འགྲུལ་བརྩོམ་ཚུལ་ཇི་སྟོན་
 བཤད་པ་དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ན། རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞིན་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན།
 གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ན་གྲུས་པར་སྦྱོར་བའི་འདུན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱེད་
 ཅམ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཏུ་སྦྱོར་
 བའི་བརྩོན་འགྲུལ་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། འབད་ཅམ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་དང་།
 སྦྱོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་
 པའི་ཆོན་རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་སོང་བ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་ན་རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་སོང་བ་དེའི་ཆོན། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ནས་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་འདྲན་
 པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 བསྟན་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ས་མཆོམས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་
 ལས་ལྷག་མཐོང་སྟེ་བའི་ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་

ལས་དང་པོ་པས། གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་མ་བུལ་བར་ཡིད་ལ་བྱས་པས། ནང་
 ཉིད་ལ་འཛིག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་བརྟན་པ་བྱུང་བྱེད་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་།
 རྣམ་འཛེད་པ་པོ་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་གྱུར་གྱང་། འདོད་པའི་
 ཆགས་སྣང་རེ་ཞིག་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་ཅིང་། །ལུས་སེམས་
 སྤྱིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྣ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཞེས་གྱང་བྱ་ལ། འདིས་རི་སྤྱོད་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་གྱང་གཞན་དུ་བསྐྱས་པ་མེད་པས། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་
 བསྐྱས་ཤིང་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གྱང་འདི་ལས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ས་མཚན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ས་མཚན་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་
 ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་མ་ཐོས་པའམ། ཐོས་གྱང་དོན་དུ་
 མི་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་གོ །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་
 པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་འཛེད་མི་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནི་བའི་མཚན་མ་ལ།
 སེམས་དང་པོར་འཛིག་པ་དང་། དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དང་། གཡེང་ན་དེ་ལ་སྦྱར་ཡང་
 བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའི་རིམ་པས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཞི་རགས་གྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱི་རིམ་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བར་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་བུལ་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 འགོག་པ་དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་སྤྱིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱོས་པ་དེའི་
 ཆེ། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྟོགས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོར་བ་བཏང་སྦྱོམས་

ཁོ་ནར་ངེས་པས། དེ་ལས་ཆོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོར་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་
 ལམ་དང་། རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་སྒྲེ་ལ། དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་
 ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། དང་པོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆོ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང་། བཞི་པ་ཕན་ཆད་ལ་
 བྱི་ལྟ་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཚོགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྒྲེས་པ་དུས་མཉམ་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཕན་ཆད་དུ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རི་ལྟར་སྒྲོང་ཞིང་། སྒྲིར་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱིས་ས་
 འོག་མའི་ཉེན་མོངས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་པ་
 ཅན་གྱིས་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ས་དེའི་སྒྲིམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་མི་དགོས་སམ་ཞིན། སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་རང་གི་
 དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ལ་སྒྲིབ་པ་འོ། །དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པས་དང་པོ་སྒྲོང་མི་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སྒྲོང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་སྒྲོར་བ་འབད་ཅུ་ལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུ་པས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཙུམ་པས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་ལ་དང་
 པོར་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ། དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྒྱུ་པ་དགྲ་ངེས་པར་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་མི་མཁས་པ་དག །འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གཞིའི་
 སྒྲིམས་འཇུག་རྒྱུ་པས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
 སུ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ཡིད་བྱེད་དགྲ་
 པོ་འདི་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལས་དང་
 པོའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་

བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དགུ་པོ་དེ་ལ་ཉེར་བསྒྲགས་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱ་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་
 རྩོན་དུ་སོང་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེ་རྩོན་དུ་མ་སོང་བ་ཐུན་མོང་གི་ཞི་གནས་ཞེས་
 བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱ་རིག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་དང་མ་བཞག་པའི་བཤད་པ་གཉིས་འཕགས་པས་མཛད་དོ། །དེ་ཞི་གནས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་སྒྲེ་བའི་ས་མཚམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྷ་རྒྱལ་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྣམས་འཕྱོར་བ་དེས། བདག་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྩོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་གསུམ། དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། དུས་འདིར་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དགུའི་རིམ་པས་རྣལ་འཕྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་རྒྱལ་པས་ཡིད་བྱེད་དགུ་པའི་མཐར་བདག་མེད་
 པའི་དོན་ལ་ཅུ་གཅིག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ལ། དུས་དེ་ནས་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འཕྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་
 དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཤེས་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འདིར་དེ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་
 ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་གཞི་འདྲེན་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་ལ། བདེན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཞི་གནས་ཡིན་
 ན་ནི། རོ་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱའི་ས་པོན་མགོ་གནོན་པ་འཕ། དུང་ནས་འབྱེན་པར་རྒྱས་པའི་ལྷ་ག་
 མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་རྒྱས་པ་ནས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་
 པ་གཞན་དག་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགུའི་རིམ་པ་མི་དགོས་
 པར་འཆད་མོད། ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཕྱིན་
 ཆད་རྟག་རྒྱུ་མཉམ་པར་འཛིག་རྒྱས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་དང་ལམ་གོང་མ་
 བསྐྱུབ་པའི་བྱིར་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉེས་པ་ལྷའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་
 བྱེད་བརྒྱད་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་བྱིན་ཆད་ཞི་གནས་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་ལྷ་
 བྱའི་རིམ་པ་མི་དགོས་ཀྱི་ཞི་ལྷ་ག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགུའི་རིམ་པ་དགོས་

བ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ན་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གི་གང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡང་
 རུང་བའི་བྱོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཅེ་མོ་སྒྲེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 དམིགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཞིག་གམ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་དེར་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོའི་རིམ་པ་དང་འཆོམས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱམས་བྱས་ནས། སྤྲུལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ལ་འཇུག་པ་ན། ཅེ་མོའི་དམིགས་རྒྱུ་
 གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་བྱེད་དགའའི་རིམ་པས་སྤངས་པས་དགུ་པའི་མཐར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཅེ་མོའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲེདོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 བཟོད་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བསམ་བློང་འབའ་
 ཞིག་དང་། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་བྱས་ནས་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
 གྱི་རིམ་པས་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་བུའི་རིམ་པ་དེས་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲེད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་མ་ལངས་པའི་ཡིད་བྱེད་དགུ་པའི་མཐར་སྒྲོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲན་བྱེད་གྱི་ཞིག་ནས་དངོས་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་
 བྱིར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ལ་དམིགས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་
 རིམ་པས་བསྒྲེད་དགོས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ངེས་ཆ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དེའི་ལྟར་ན། བྱོད་
 བྱས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲེད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། དེའི་ཆེན་བཞི་ཀ་
 ཡང་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མཆོན་ཉིད་པར་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྷ་བུའི་མཐོང་ལམ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཉིར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱོད་
 བྱས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྲུལ་བཤད་པའི་རིམ་པས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་

སྐབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡང་བཙུ་བྱུག་པའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་དེ།
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཁུང་གི་གཞུང་
 གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
 འབྱུང་བ་སྤྱིད་ལ། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནི་བཙུ་བྱུག་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་ནས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཅུ་
 གཅིག་པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་སྐབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉྱར་ན་
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་པོ། །དང་
 པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་གྱི། སྟོམས་
 འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་སོ། །མཉམ་གཞག་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
 སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཞི་གནས་དང་སྦྱོར་
 པའི་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ཅུ་མོ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་སྟོམ་ལམ་དུ་བྱུང་བར་མེད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིད་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་བྱང་ཁུབ་
 སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་སྤོང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུགས་
 གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་སྐྱན་མོང་བ་དང་། སྐྱན་མོང་མིན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་
 ནི། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་

ཆགས་བྲལ་སྒྲིམ་དུ་སྔོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཉོན་ཡིད་ལོར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྒྲིམ་ལ། དེ་སྒྲིམ་དུ་མ་སྔོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རི་སྒྲིམ་པ་
 དང་ཅིག་ཅར་དུ་འོ། །དེ་ལའང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབྱེ་
 བས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལའང་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་དབྱེ་བས་དགའ་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་དེ་དང་ས་བཅུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་བར་མཛོན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་བཅུན་པ་མན་ཆད་
 དུ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ལ། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་ནི་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་གིས་བསད་པའི་
 དུག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྒྲིམ་པས། དག་པའི་ཅུ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་གནས་གྱུར་ཟེན་ལ།
 ཡིད་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པས་སོ། །སྒྲིམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་སྤྲུག་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེར་མདོའི་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲིམ་དུ་སྔོང་བ་དང་མ་སྔོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་དྲོད་གྱི་སྤྲུག་སྔོང་
 བ་དང་། བྱིས་སྔོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྤྲུག་སྔོང་བ་དང་། བྱིས་སྔོང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་ཤལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་
 གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་དེ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པའི་
 དག་པ་དག་པ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པ་དང་། བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པའོ། །འདི་
 གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་དགོས་ལ་སྒྲིམ་ལ་གང་སྒྲིའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིམ་དུ་
 མ་སྔོང་བ་ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་
 དུང་ནས་འབྱེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིམ་དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་དང་སྒྲིམ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ནི་ཆོས་མཛོན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུའང་སྒྲོལ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
 མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེར། མཐར་གྱིས་གནས་
 བའི་སྒྲོལ་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།
 གནས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲེ་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། ཞི་གནས་གྱི་འཛིག་རྟེན་མཛོན་པ་སྒྲུབ་ན། རོ་བོ་ནི། མཆོན་
 བཅས་དང་མཆོན་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
 གསལ་ཆ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཆ་མ་འགགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་འདི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀྱི་མ་ལ་གྱི་ལས་བཀག་པ་དེ་ཉིད་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 མིན་ཏེ། སྒྲོལ་དཔོན་དེས་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པ་ཅུ་ཞི་གནས་ཡིན་ན། གཉིད་འབྱུག་པོ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སོགས་
 ཞི་གནས་སུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་གྱི་
 སྒྲོལ་པར་འཇུག་པ་ཞི་གནས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱིད་ཅེ་དང་།
 འགོག་པའི་སྒྲོལ་པ་འཇུག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེར་མི་རུང་ཞེ་ན། མཛོན་པ་ལས། དེ་དག་དེར་མི་རུང་
 བར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཆ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་
 བཙུན་གྱིས་ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛོན་ནས་དེ་དག་དེར་རུང་བ་ཡང་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་རྟེན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། གཉི་མུག་པ་དང་། སྒྲུག་
 བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། སྒྲོང་བའི་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གྱིས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པའི་སེམས་གྱི་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པའི་དགོ་བ་ཅེ་
 གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞི་གནས་སུ་འཛིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་དེའི་གོ་ལ་
 ས་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པའོ། །བྱིང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བར་མི་ཤེས་པ་རྒྱགས་

པ་དང་། བྱིང་བར་ཤེས་པ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞོད་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཞོད་པར་མི་
མངོན་པ་རྟོག་པ་ལོག་ཏུ་འགྱུས་པ་ཉ་ཆུ་གཏིང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞོད་པར་མངོན་པ་
དམིགས་རྒྱུ་གཞན་དུ་འཕོས་ནས་སེམས་གཡེང་གཡེང་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིང་ཞོད་མ་
འོངས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ། དྲན་པའི་སྤྱང་མ་དང་། སྤྱང་ཟེན་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་
བཞིན་གྱི་མེལ་ཆོ་བ་རྒྱན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་དྲན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དམིགས་
རྒྱུ་མཚུངས་པས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པས་ཆོག་ལ། ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཞོད་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་ཉ་ཅང་
བསྟེན་དཔགས་ན་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་
དང་། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་པར་བཤད་མཛད་པ་དག་གི་སྤྲུལ་ལ་བཞུགས་མོད། སྤྲུལ་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་རོས་བཟུང་རྒྱུ་གཞག་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་ལྟག་མཐོང་ནི་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་། རང་གི་འགལ་སྒྲུ་ཉེན་མོངས་
པའི་ས་པོན་ནམ། མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པར་རུས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །
འདི་ལའང་རྗེས་མཐུན་པ་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་སྟན་འབྱེན་
པའི་གཉིན་པོ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ལྟ་བུ་སྦྱོང་བའི་གཉིན་པོ་
གཉིས་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་ལྟག་
མཐོང་གི་གོལ་སར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་དག་པ་བའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
པའི་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
དངོས་གཞིའི་དག་བ་དག་པ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ས་དང་དེ་ལ་སྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་སྦྱི་བར་སྦྱ་
བས་དེའི་གཉིན་པོར་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་པ་དག་གིས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ལྟག་མཐོང་

དང་མི་འབྲུལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡང་མུང་བ་སྤོན་དུ་སོང་
ནས། རང་གི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དུང་ནས་འབྱེན་བར་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་
པའོ། །འདི་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་
པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་སྒྲིམ་པ་
གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ། མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚུལ། མཐོང་བ་དེའི་རྒྱུ་གོམས་པར་བྱས་
པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
སྒྲིམ་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་།
དེ་ལས་བདག་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་
ཚོལ་བའི་ཚུལ། དེ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྩ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་
སྤྱོད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་དེ་ལ་དམིགས་
ཤིང་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་རང་གི་ངང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐག་པ་ཁྱ་
བོའི་ཀྱན་རྩོལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་རང་གིས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟར་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་
དང་རང་དབང་ཅན་དང་ཟ་བ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེའི་
སྤྱོད་དུ་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པའི་སྒྲོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་དེ་དང་དེར་སྒྲོ་
བཏགས་ཤིང་། བཏགས་པ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཞེས་

བྱ་ལ། དེ་ལྷ་པོའི་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་གཞན་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་དག་བསགས་ཏེ་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྤུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་
པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་
མིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་དེར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་
དེ་འདྲ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
དག་གིས་རི་སྤྲོད་དོ་རྗེ་ལྷ་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་འབྱུང་ལ། དག་བཅོམ་
པའི་ཆོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་ས་བོན་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་མགོན་པོ་
སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་བཞེད་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་དེས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་
ཞེ་ན། དེའི་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་
སྤྱགས་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རི་སྤྲོད་དུ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རི་
སྤྲོད་ས་བརྒྱུད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་
འབྱུང་ལ། ས་དེ་ནས་དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་མདོ་སྡེ་ས་བཙུ་བའི་དགོངས་པར་
ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་མཁས་པ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི། དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡིན་
ཀྱང་དེ་ལས་དེ་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་སྤངས་མི་དགོས་ཏེ།
ས་གཞི་དང་སྒྲོན་གིང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ལ། འདི་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཕགས་པ་གྲོ་ལ་
སྤེའི་བཞེད་པ་མཐུན་པར་མཛོན་ནོ། །གངས་ཅན་གྱི་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་གཞན་དག །ཕུང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། བདག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་
དེ་ཐ་སྤྲད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བའི་རྩལ་གྱིས་
གང་ཟག་གི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །དེ་མི་རིགས་པའི་རྩལ་འདི་ལྟར། བདག་ཐ་སྤྲད་

དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ལྟ་
 གྱིས་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ཉེས་པ། ངར་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལ་ལྟ་གྱིས་སྤྱུ་ལྟུལ་པའི་ཉེས་པ།
 ངར་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འཇུག་གོ། །དང་པོ་ལ།
 སྤྱུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ངར་
 འཛིན་ལྟ་གྱིས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མེད་པའི་དོན་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་བདག་འཛིན་ལྟ་གྱིས་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཛིན་ཏེན་པའི་ཆད་མས་སམ། འཕགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་
 ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་གིས་གྲུབ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་
 ཚུལ་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་འཛིན་ཏེན་རང་ལ་
 གྲགས་པའི་ཆད་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། འཛིན་ཏེན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡང་
 ལོག་གི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཆད་མས་དེ་མེད་པར་འགྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གཟིགས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་བྱེད་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 ང་ཅམ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོས་པར་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་གསུམ་ཆར་
 དངོས་འགལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་བདག་གི་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་འདི་དང་།
 བདག་ཏུ་སྤྱོད་བདག་གིས། སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་རམ། དེ་དེ་ནས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་
 ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་བར་རུས་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟ་བུ་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤང་པོ་ཞིག་བདག་གི་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་པའི་

དབུང་པ་བཅུག་ནས་ཁས་སྤངས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་ཁས་མ་སྤངས་པས་སོ་ཞེན། བྱིས་
ཀྱང་དེར་ཁས་སྤངས་ཏེ། བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་བདག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་གང་ཟག་གི། རིགས་པའི་དབུང་པ་འཇུག་ཚུལ་དེ་
ལས་ལྟག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་གང་ཟག་དང་
བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་སུ་ཞེན་པ་ནི་འཛིན་ཉེན་པའི་
སློ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དན་པས་ཀྱན་ཏུ་གང་ཟག་ཉིད་བདག་
གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་མོད། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིས་
ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དངོས་འཛིན་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་
ངོས་མ་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། རི་ལྟར་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་
པར་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་སུ་བཤད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་
འབྱུངས་སུ་ཡོད་པའི་ངའོ་སྒྲུམ་པ་དང་། བདག་གོ་སྒྲུམ་པའི་སློ་འདི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་
ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། དེར་མ་སྤངས་སོ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། རང་
གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། གསུམ་ཆར་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །
མདོར་ན་བྱིས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འཆད་པ་ན། རངོ་སྒྲུམ་པའི་སློ་ལྟན་སྒྲེས་དེ་རང་
འཛིན་དུ་མི་འཆད་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་རུང་ནས་འབྱེན་པར་རུས་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མི་འཆད་པས་
ཤིན་ཏུ་ནོར་ས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ར་དང་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཆོས་
ཅན། ལྟན་སྒྲེས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། བདེན་གྲུབ་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་སློ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ང་ཅུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་
པ་ཡིན་ན། དེར་འདོགས་མཁན་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་སོ་ཞེན། དེ་ནི་བྱིས་
ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་སྒྲུས་པས་འདི་ལྟར། དེ་འདྲའི་ང་ཅུ་མ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་བྱིར་རོ། བདེན་གྲུབ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྱིས་འདོད་པའི་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་དེ་དག་

གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྩལ་སྤྱོད་པར་ཐལ་ལོ། །
 བཞི་བ་ནི། འོ་ན་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་རང་ལ་
 སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ང་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་དབྱུད་པ་མ་
 བཅུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་དབུ་མ་པས་བདག་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་
 འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད། །ཅིས་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །
 ཅི་བྱ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རང་ལུགས་ལ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དབུ་མའི་རིགས་པས་མི་དབྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་ཆོགས་ཇི་སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་སྐྱབ་པ་གྲགས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། བདག་ཡོད་
 པར་བསྟན་ནོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་ནི། གཞུང་གྲོག་པའི་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་བྱས་པ་སྟེ།
 སྐབས་དེ་ན་འགོག་རྒྱུའི་བདག་དང་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་གི་ཕྱེ་བས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཛད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཇི་སྐད་
 དུ། འདི་ནི་ལུང་པོ་རྒྱུ་པར་རྟེན་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་མཛེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་འགོག་
 རྒྱུའི་བདག་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་
 ན་ལུགས་འདི་ལ་ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་
 བདག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁས་
 ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་དམ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་

རྫོང་པ་དེན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོང་པ་དེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་
 འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གྲྭ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། གང་དབུ་མའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་
 ཡོད་པར་བཞག་པ་རྗེས་སྟོད་པ་དེ་དག་དབུ་མའི་རང་ལྷགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེ་དག་དབུ་མའི་
 རིགས་དོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རི་སྐད་དུ། ཁྱེད་དང་འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་
 རྩོད་གྱིས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་
 ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲ་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཁས་སྐྱེད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
 དོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །དེས་དེ་རི་ལྟར་སྐྱེད་ནས་ཞེ་ན།
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པར་ཞུགས་སོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་རིགས་པས་འགོག་
 རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབུ་མའི་རིགས་པས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་འགོག་ན། རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་སྐབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་
 རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།
 སྐབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་རི་སྐད་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྟོད་དུ་ཞེས་བྱ་
 པའི་ཆོག་ལ་ཉི་བར་སྐྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་
 གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞན་དུ་ན་རི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་རྟེན་རྩོད། །ཅེས་སོགས་སྒྲ་བས་དེར་བྱ་ཆེར་
 གསུངས་པའི་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱང་དབུ་མའི་རིགས་པས་འགོག་པར་རུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
 བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དེའི་རིགས་པས་འགོག་པར་རུས་ན། དབུ་མའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་

དབུང་པའི་དབུང་བཟོད་པའི་ཆོས་ལྷག་མ་འགའ་ལུས་པ་ལྟ་ཅི་འཆལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐོ་
རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མིན་ནམ་ཞེན། མ་
ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ཐབས་ཀྱི་སྤང་ཆ་མི་འདོར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དུས་ཅི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེན། རི་སྤྱོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
སྒྲིམ་འོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེའི་བར་དུ་འོ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐ་སྦྱད་པའི་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་སུ་ཅུང་ཟད་སོང་བ་
ཡིན་ཀྱང་། དབུ་མའི་རིགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རི་སྤྱོད་བཤད་པ་འདི་ནི་ལམ་དབུ་མ་ལ་དབུ་མའི་མིང་གིས་
བཏགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྤྱོད་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྒྲིམ་པ་དང་
བྲལ་བ་སོགས་ངེས་པའི་རོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་
བརྫོད་པར་རུས་གིང་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་འདི་རི་ཙམ་གྱི་
བར་དུ་ཁས་ལེན་ཞེན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་འོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་འོ། །དེ་ཡང་རི་སྤྱོད་དུ། སངས་
རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རི་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ཡིན་གྱི།
རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
འགོག་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་རོན་དམ་བདེན་པ་འདི་དང་། ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིམ་བཤད་མ་ཆོང་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་
ཆོ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་
གང་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ། གཞིའི་དུས་སུ་བརྫོད་པ་དང་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།
ལམ་གྱི་དུས་སུ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིམ་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྦྱད་བཏགས་གིང་། ངེས་པའི་

རོན་དུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའོ། །འོ་ན་སློ་ལྷ་མ་གཞོན་བཅས་དང་རིགས་པ་ཕྱི་མ་
 ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སློ་ལྷ་མས་བཀག་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་རིགས་པ་
 ཕྱི་མས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་མས་དེར་ཞེན་པའི་ཆ་ཕྱི་མས་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཟད་པའི་ཆེན་རིགས་པ་ཕྱི་མ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་
 དང་། ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་ཆ་དེ་ཉིད་འདིར་འོངས་པ་མིན་
 ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་བསྟོན་མི་རུས་པར་སྤང་བ་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རིགས་པས་བཀག་ན། གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཤེས་པས་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གང་གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་ནས། དེའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་དང་མི་
 མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལས་ཉམས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་མཐའ་
 བཞིའི་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ། གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན། དེ་ཁས་མ་
 སྤངས་པར་དེ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས།
 ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟོན་པ་ལ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་བཀག་པའི་ཆེ་གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྷ་སྟེས་ལ་གྲགས་ཤིང་དེའི་དོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་མོད་གྱི། སྤྲོ་བ་ཡང་
 མགོ་མཚུངས་དང་རྣལ་མའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 བཀག་པའི་ཆེན་ཡང་དེ་ལས་ཉམས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་སྤྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཆར་
 ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟོན་པར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལོག་པའི་གྲུ་རྫོབ་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་
 ལས་ཉམས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་སྤྲོ་བ་དང་འཛིག་སྤྲོ་བ་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྤྲོ་བ་དང་མེད་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་བཞིན། བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དོར་བདག་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས། དེའི་རྣམ་གཞག་ཐ་སྙད་པའི་ཆང་མ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
 རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྒྲུ་ཤད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན། བདག་དང་
 བདེན་གྲུབ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན། ཡང་དག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཀྱི་ལྟུང་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན།
 རིགས་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་
 དབུ་མའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཆོ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབུ་
 མའི་རིགས་པས་དབུད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་དེའི་ངོར་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། གཉི་མུག་གི་ས་བོན་དུངས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། གཉི་མུག་
 གཉིད་སང་ལས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
 དེ་ནི་བྱེད་གྱིས་ལེགས་པར་མ་སྒྲུས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་
 མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྒྲུམ་བོ་མ་ལུས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་གིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཆོ་སྒྲུ་མེད་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པར། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཏགས་པ་བར་བཤད་ན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆང་ལྟན་གྱི་གཞུང་
 ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་པ་མང་ཞིང་། དེ་ལ་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་

བ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་གང་དག་ལྟ་སྒྲིབ་གྱི་མིག་ན་དང་། ཟས་གོས་ལ་
 སོགས་པ་བདག་གི་བའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་
 ཐ་སྐད་དུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བདག་གི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། །
 རྒྱས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་
 མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟུན།
 དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདི་ལྟར་ངོ་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདོགས་སོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི།
 རོན་གང་ཞིག་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་དེའོ། །བྱ་བ་གང་ལ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལའོ། །
 བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། ལྟན་སྒྲུལ་གྱིས་ནི་དགོས་པ་མ་མཐོང་བར་སྒྲོ་འདོགས་ལ། ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ནས་བཤད་པའི་རོན་དེ་དང་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྒྱ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཤེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་
 བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གནས་གང་ལ་གནས་ན་སྤང་པོ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་རྣམ་
 དབྱེ་བདུན་དང་སྟུར་ན་ངོས་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲུལ་གྱི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ཐག་བྲལ་
 སྒྲུལ་འཇིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲུལ་མིན་དགོས་པ་བཞིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་སྤང་པོ་
 ལྟ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོ་ན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ངར་འཇིན་གྱི་བདག་ལ་
 དམིགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིན་སྟངས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཙལ་ཡང་དེ་མ་རྟོག་པའི་
 རོན་ལ་བདག་མེད་གྱི་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་
 བཀག་པའི་བྱུལ་དུ། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འཕངས་པ་དང་། སྒྲོ་ལ་རང་དབང་ཅན་དུ་
 འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་
 རྟོག་པ་ཞིག་ལ། རྩེས་གྱི་ཤེས་པས་བདག་མེད་པ་རྟོག་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དགག་བྱ་བདག་བཀག་བྱུལ་དུ་བདག་མེད་པ་སྒྲུབ་ན་མཆོན་མར་འཇིན་པའི་གཞིར་སོང་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་ས་ཁྱོགས་སུ་སྤྲུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བདག་ས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་
ནི་ཡུལ་བདག་མེད་གི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །ཡུལ་ཙན་རིགས་ཤེས་གི་འཛིན་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་བཤད་
པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་
དགག་བྱ་བདག་སྤང་གཉིས་དང་རྗེས་ཐ་དད་སོགས་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་བདག་མེད་པའི་
མཚན་མ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཆར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་ན་མཚན་འཛིན་དུ་སོང་བས་
རིགས་ཤེས་སུ་བཞག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུད་ན་
མཚན་མ་ལ་སྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་
ཞིག་བསྒྲུབ་གི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི། བདག་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གི་མཚན་མ་
འཆད་མོད། དེ་རིགས་ཤེས་གོ་ཆོད་པོར་མ་བཞག་སྟེ། མཚན་མར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་
སྙད་གྲུབ་གི་རྗེས་དཔག་དའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་གི།
གང་ཡང་མ་རྟོན་པའི་དོན་རྣམ་མེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གི་
ཡང་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་མོད། མ་ཤར་བ་དེ་ཙམ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་
སྙད་བྱས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལས་པའི་རྒྱད་ལ་བདག་མེད་
པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། བདག་མེད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད། དང་པོ་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ལམ་དུ་འཛིན་ལ། གཉིས་པ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ལམ་དུ་མི་འཛིན་སྟེ། ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ། འདིར་བདག་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་མེད་ན།
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དའི་གཉེན་པོར་རི་ལྟར་རུང་
ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
འདོད་ན་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་རི་ལྟར་
སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། མཉམ་གཤག་ཏུ་རི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། རྗེས་སོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་
རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཞེན་

བ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 མངོན་སུམ་ལྟ་ཞོག། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཙམ་ཡང་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་
 ར་སྒར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་དང་
 ཐ་སྙད་གཉིས་ཀས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་ཆད་མ་སྒྲེ་ལ། དེའི་རྒྱན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དགུ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་མ་བྲལ་བར་ཡིད་ལ་བྱས་པས། བདག་མེད་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་མཆོད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉ་ཆུ་གཏིང་ན་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྒྲུང་གི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །
 མཐོང་བའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པས་བདག་ཏུ་འཛོན་པའི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པའི་
 རུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 མཆོན་མར་འཛོན་པ་དང་། མཆོན་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འདྲེས་ནས་འབྱུང་ལ། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་
 མཉམ་གཞག་ཏུ་ནི་སྒྲུང་མེད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་འབྱུང་གི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་མེད་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མཉམ་གཞག་ཙམ་ལ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷག་
 པའི་ལྟའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལམ་དུ་འགྱུར་བ་
 རྗེས་སྤོང་དག་པ་འཛོག་རྟེན་པ་དང་། ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་དག་འཛོག་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 མཉམ་གཞག་རང་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་
 དང་། མི་མཐུན་པ་རྟོག་པའམ་རྟོག་མེད་འབྱུལ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་
 ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡ་ངོ་ལ་ཏུ་བྱེན་པ་

དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་འཆག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྱོད་
ལམ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། འདོད་པ་དེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་གནས་
སྐབས་སུ། ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མ་དག་སའི་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་ནི་ལམ་མཛོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་དེ་སྐབས་སྤྱོད་ལ། དག་པ་སར་ནི་དེ་མི་སྤྱོད་དེ། རྗེ་བཙུན་
གྱིས་དེར་ལམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱོད་པ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་པའི་ཚུལ་ལ། ཅུ་བ་བདེན་
འཛིན་དོས་བཟུང་། དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཞན་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྐྱབས་འགལ་
བའི་ལྷ་བ་ཆོལ་བའི་རིམ་པ། ལྷ་བ་རྟོགས་ནས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་
རྣམས་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་དང་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤྱོད་དེ། །འདི་ནི་
རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་ལ།
སྒྲིབ་པའི་ཞབས་གྱིས་ནི། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །དེ་གང་ཞེན།
སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་དང་། ཉན་རང་སྤྱོད་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་གྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཡང་གང་ཟག་དེ་
དག་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཙོམ་པས་རང་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་དོ་སྐྱུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན།
དག་བཙོམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱང་བྱ་བྱང་ཟད་
ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་མཆོན་གཞི་
གང་ཡིན། གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སོ་ཞེན། ལྷན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཞིག་མ་
རིག་པའི་མཆོན་གཞིར་བཞག་ན་ཤིན་ཏུ་འཕོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་དང་རང་འཛིན་གང་རུང་དུ་ཐུལ། རིག་པ་ཡི་
ཤེས་གྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཚོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཕངས་ན་བྱེད་གྱིས་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྷ་མོད་གྱི་དག་པ་སར་ནི་མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་

བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་དེ། དེར་ངར་འཛིན་ཟད་ཅིང་བདེན་འཛིན་
མངོན་པར་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེན་སྒོ་དེ་ལས་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྒྲོའི་ཞེས་སོགས་ངོ་བོར་ཞེན་
པའི་སྒོ་དང་། འདི་ནི་བཟང་པོའོ། །འདི་ནི་ངན་པའོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་ཞེན་པ་དང་། འདི་ནི་
སྤང་བུའོ། །འདི་ནི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་སྤང་དོར་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །
འདི་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་འཁོར་འདས་སུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་
མཚན་མ་མེད་པའོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་མདོར་ན་གཤམ་བྱ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་མཐའ་དག་སྒྲེབ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྒྲེས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་འཛིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཆོལ་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་བསམ། རིགས་པ་དེས་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོན་པའི་བསྒྲུབ་འདོགས་
པར་བཤད། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བུར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད། བདེན་སྤྱོད་གི་
མཚན་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་མཚན་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
བཤད། དེས་ན་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་འགོག་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད། ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའི་གཉེན་པོ་བཤད། མེད་པ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའི་
གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པ་སྒྱུ་ལྡན་ནས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་དུ་
བྲལ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རྒྱུ་མས་སོ། །སྒྲེབ་བདེན་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་ནི་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ལུ་བཞི་སྒྲེབ་འགོག་དང་། ཡོད་མེད་སྒྲེབ་འགོག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། ལྷ་མ་རྒྱུ་མས་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་
དང་། འདི་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་དེའི་ཕྱོགས་
ཆོས་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་གྱི་འཛིན་པ་ཁེགས་ཤིང་། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པ་ན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཁེགས་

ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་སྤྱི་བས་སྤྱི་མཚན་མཐའ་དག་དངོས་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་
 ཆེགས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་
 གཏན་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་དེ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རང་ག་སྟེར་ལའང་
 གུས་པར་ཞེས་སོགས་དུ་མར་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
 གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རིགས་པས་རྣམ་པར་
 དབུད་ནས་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་གི་པའི་རིགས་པས་དབུད་ནས་བཞག་པའི་དོན་
 འགའ་ཞིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འགལ་བའི་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
 ཆོས་ཅན་ཀྱི་དོན་ནི། མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཅམ་མོ། །
 ཐལ་འབྱུར་པས་ནི། གང་དབུད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དབུད་པའི་
 རིགས་དོར། དབུད་གཞི་དེ་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དབུད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས། འདིའི་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །རང་རྒྱད་པས་ནི་དེའི་དོར་དེ་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱི་བས་ཀྱི་
 གོ་ལ་བའི་རྒྱད་ལ་དེ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་གཞན་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་བཞེད་
 དོ། །ཐལ་འབྱུར་པས་ནི། སྤྱི་བས་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་
 ལེན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུར་མི་
 འབྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་
 བྲལ་བ་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་པ་ཡང་ཆོག་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་རིགས་
 དོར་སྤྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གནས་ཚུལ་
 སེམས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཞུགས་བྱིན་ཆད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཞེས་དང་། བདེན་པར་ཞེས་
 དགག་བྱ་ནན་གྱིས་སྤྱིར་བཞི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་
 འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
 ནོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱད་པས་ནི། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྤྱི་བས་བྱེད་
 ཅིང་། དེའི་ཆེ་བསྐྱུབ་བྱ་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོག་གི་དང་མཐུན་པར་

བཞེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་པས་ནི། ཆོས་ཅན་ལྷ་གུའི་སྤྱིང་དུ། བདེན་གྱུ་བ་བཀག་པ་ལ་བདེན་
མེད་བསྐྱབ་ཅེས་པ་དབུ་མའི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
རང་ལུགས་ལ་དེའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།
དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུན་འབྱེན་པས་ལུན་
དབྱུང་བྱ་འབྱུང་ནས་འབྱེན་ནམ་མ་ཐུད་པར་ཞེས་སོགས་ཚུང་ལན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་རྒྱས་པ་རྣམས་
བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། འདིར་ནི་ཡོད་པ་འགོག་
འདོད་གྱིས། །མེད་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །
ཅེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གྱིས་གོམས་པས་འདོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུང་དེའི་དོན་
གཅིག་དང་དུ་བལ་སོགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་
མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཅོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མ་གཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་
རིགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དབུ་མའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་
བྱ་སོགས་མེད་པ་རང་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། བདེན་ཡོད་བཀག་
པ་དང་བདེན་མེད་བསྐྱབ་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྟོགས་གོ་ལ་གྲགས་
པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མ་
ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །དགག་བྱ་བཀག་ལྷལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
འཕངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་སུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པ་གཅིག་
བཀག་ལྷལ་དུ་སྒྲོས་པ་གཞན་ཞིག་འཕངས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན།
བདེན་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་རེ་ཞིག་ཐོག་མར་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ནི་དུག་ཏུ་སོང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་
ཁས་སྐྱངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་བྱ་
སྒྱུར་མོད། རིགས་ངོར་དེར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བཅད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་ཞེན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྱུར་བ་ཉིད་སྒྱུར་བ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཆ་བཞག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་ཤར་ན། བདེན་མེད་
 རོས་མི་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲན་དུ། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་
 འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ། སྒྲོ་གཞོད་མེད་
 ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ། བདེན་ཆད་དང་། དེ་ལྟར་
 ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་པར་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷགས་དེ་ལ།
 གང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ནི། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ། བདེན་
 ཆད་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་རིགས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ལྷགས་དང་པོ་སྒྲིམ་མི་རིགས་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་སོ་སོར་མི་རིགས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞིག་དོས་ཟེན་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ། ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 ཞིག་དོ་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་བདེན་
 གྲུབ་དོ་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཆད་མ་ཞིག་གམ་ཆད་མ་མིན་པ་ཞིག་ཅེས་རྒྱུ་པར་བཏགས་
 བ་འཇིག་པའི་བྱིར་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཞུགས་ནས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་
 རིགས་པ་དང་ཆད་མ་དོ་པོ་བཟང་ཞིང་གངས་མང་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་
 མི་འཇུག་པར་ཐོག་མར་བདེན་གྲུབ་དོས་འཛིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཆོལ་བ་ནི་གིན་ཏུ་སྒྲུལ་བ་
 ངན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་དགག་བྱ་དོས་ཟེན་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟེན་པར་
 ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོད་འཇུག་གི་དོན་ནི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་པ་ན་དེ་བཞག་པའི་
 བདེན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་མ་རེག་པར་ཏེ་རག་མ་
 ལས་པར་དེ་བཞག་པའི་དངོས་མེད་འཛིན་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འཕྲོས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་སུ་རྒྱུ་པ་དེ་དགག་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མེད་པ་དང་། རིགས་
 པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་གྱིས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་དོ་པོ་

ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་དབུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེན་པ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་འཛིན་གྱི་ལུང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་
 པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པའམ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་གི་སྐབས་དེ་ནས་
 བསྟན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཐར་བཞག་པ་ཡིན་པར། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་བྱེད་
 ལ་ལུང་མེད་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཐར་བཞག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུབ་ཤིང་། ཐལ་ཆོས་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་སོ། །ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་
 འགལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་རང་དོན་ནས་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདིའི་བྱེད་པ་ཆད་མས་གྱུ་བ་ཅིང་། དམ་བཅའ་དང་ཐལ་ཆོས་ལ་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་མེད་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་གྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཤ་སྟག་དང་། དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 དོན་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟག་བསྟེན་ལ་གྱི་
 བདེན་པ་ཇི་སྟེད་པ་བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལུང་དེ་དང་
 དེའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟོག་མ་རིག་རྟོག་ཅན། ཞེས་སོགས་དང་།
 རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་དེས་སྒྲོ་
 བཏགས་སུ་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཐལ་ལོ། །
 ལྷ་མོའི་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུབ་ཤིང་། ཕྱི་མའི་ཐལ་ཆོས་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པས་བྱེད་ལ་
 ལུང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་ལ་བྱལ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་

བ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲིམ་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཁས་བླངས་པ་དང་
 འགལ་བ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གྲུབ་པ་དང་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་གས་
 གང་རུང་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་སུ་ཐལ། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས་སོ། །
 འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་གཞན་ཞིག་བཟོད་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་བདེན་པར་
 བཟུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པས། རང་གིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བདེ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་འཆད་མོད། སྒྲིའི་བཞིན་པ་འདི་ནི་བླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་མིན་ཏེ། བདག་དང་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་ལ།
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་དབྱུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་མ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྟེན་གྱུར་ན། །ཞེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མར་བཞག་ནས། ཐ་སྙད་
 བདེན་ལ་རྒྱུ་པར་དབྱུད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དེའི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དགག་བྱ་ལ་གཉིས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་ནི།
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དངོས་ཀྱི་དགག་
 བྱ་ནི་ལྟ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདོགས་སོ་ཞེས་པ་བཤད་
 པའི་གཞི། དོན་གང་ཞིག་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དེའོ། །བྱ་བ་གང་ལ་ན།
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལའོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་
 སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་ནི་དགོས་པ་མ་མཐོང་བར་སྒྲོ་འདོགས་ལ།
 ཀུན་བཏགས་གྱིས་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞག་པའི་དོན་དེ་དང་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །རྒྱུ་མཆོན་གང་ལས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལས་སོ། །
 ཚུལ་ནི་ལྟར་དུ་ན། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ནང་གི་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་ཤིང་རྩའི་
 ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ལ་གནས་ན། ཇི་སྟེད་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་

དང་མ་བུ་ལ་བ་དེ་མི་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་རྣམ་དཔྱེ་བ་དུན་དང་སྟུར་ན།
 རིས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི། ལྷ་མོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔྱད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་
 འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷ་མོ་བདེན་མེད་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའོ། །ཞེས་བཤད་ན་དགག་བྱ་བདེན་ཆད་
 རིས་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་
 རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། འདིར་ནི་བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས། གཞན་གྱི་
 ལོག་རྟོག་བརྗོད་པ་ཅམ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་གྱི། དེ་དེར་སྒྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆེགས་འགོད་པར་མི་མཛད་དོ། །འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་
 དུ། ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། རྒྱད་ཅིག་བཞིན་དུ་བསམ་བྱས་ན། རྒྱད་ཅིག་གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཐུང་། །འདི་ག་རྟོག་རྒྱད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་གསུངས་པ་
 ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བཏོགས་པར། གཞན་ནི། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་ལ་དང་། ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རགས་པ་ལ་དང་། རུལ་ཕྱ་རབ་ལ་
 གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་སྟེ། ལག་སོགས་
 གཡོ་ན། ཞེས་སོགས། མདོ་སྟེ་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
 སྟེ་པའི་འདོད་པ་སྟེ། རུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྟུར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་
 རིགས་པས་འགོག་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ལས་མ་འདས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། སྟོ་རྣམ་བཅས་དང་། རྣམ་མེད་ལ་གཅིག་བྲལ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ནི་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ། དེའི་འདོད་པ་ནི་རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲུ་ཆོགས་གྱི། །ཞེས་
 སོགས་རྣམ་རྒྱན་པའི་རིགས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ནི་རྣམ་རྒྱན་
 པ་སྟེ། འདོད་པ་དེ་ནི་རི་སྐད་དུ། ཐོག་མ་དབུས་དང་། ཞེས་སོགས་དབུ་མ་པའི་བྱན་མོང་མིན་
 པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རིགས་རྒྱན་བདེན་པ་བ་འགོག་བྱེད་གྱི་

རིགས་པ་ནི་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དང་བྱམ་མོང་བར་སྒྲུང་ངོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ།
 རྟོག་བྱུང་ནི། ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་འགོག་གི་རིགས་པས་འབྱུང་ལ། རྟོག་བྱུང་ནི།
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ། བདེན་མེད་གིས་བྱུང་བ་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གི་སྟེང་དུ་ཆོད་
 མས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །ཆོད་མ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱད་བཞིན་གི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་
 དངོས་སུ་མི་བདེན་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གིས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མི་བདེན་
 པར་ནི་རྟོག་སྒྲུབ་དཔག་པས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན།
 རང་བཞིན་གིས་མེད་དེ། ཤེས་པར་ཡང་མེད་དོན་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོར་མེད་དེ། བྱི་
 རོལ་གི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དོན་དུ་མེད་དེ། མེ་ལོང་གི་དོན་དུ་ཡང་མེད། དེ་ལས་རྟེན་
 གཞན་པའི་དོན་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །འདི་ལ་གངས་
 ཅན་གི་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱིར་རྟོལ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པར་ཐལ། ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་ནས་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་ནི། རྟགས་དེའི་ཆ་མཐུན་གི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་གི་
 མཐུན་དཔེ་དངོས་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་
 ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རང་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 གཅིག་དུ་ཡང་མི་བདེན་དུ་མར་ཡང་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཆོད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཞེ་
 ན། གཅིག་དུ་མི་བདེན་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟོགས་ལ། དུ་
 མར་མི་བདེན་པ་ནི། དབང་ཡུལ་དེ་བྱིར་རྟུལ་སྒྲུབ་མིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོད་མས་སོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། སུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རགས་པ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་གི་རིགས་པ་དབུ་མ་པ་ལའང་འདི་ལས་
 ཞིབ་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་སེམས་ཅམ་རྒྱུ་བདེན་རྟུན་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱི་
 རོལ་གི་དོན་དང་། གཟུང་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ རིམ་པ་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱོད་གིས་ཁས་སྒྲུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱི་

རོན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་བདེན་པ་ལ་ཡོད་པ་
 ལས་ལྷག་པ་ཞིག ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་
 སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་རྟུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག །
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དབུ་མ་པས་ནི་རྣམ་རྟུན་པའི་རོར་གཉིས་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཁོ་ན་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་
 ལས་ལྷག་པའི་འབད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མིན་ནོ། ། རོན་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྱུ་
 སྐྱབ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་། བཅུན་པ་རྟ་དབྱངས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་
 རིམ་པ་ལས་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོས་ཀྱང་། རྣལ་
 འབྱོར་ས་བཞིའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། ། གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་ནི། དེ་
 སྐབས་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཤི་ཤི་དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱས་སོ། ། གསུམ་པ་རྗེས་
 དཔག་སྒྲེ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་རྒྱུ་ཤི་ཤི་དེ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའི་འོག་རྩལ་ཏུ། གཏན་
 ཆེགས་གྱི་ངག་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། གང་རིགས་རོར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ན་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཟུ་གྲུ་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བས་དེར་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ངག་བཀོད་པས་ཚུལ་གསུམ་རྒྱུ་ཤི་ཤི་དེ་དུན་ལམ་དུ་འཕངས་ཏེ། རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་མེད་དོ། ། འོན་ཀྱང་རྟེན་གཏན་
 ཆེགས་དེ་རང་རྒྱུད་དང་གཞན་གྲགས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། ། འོན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་དེའི་འཛིན་སྤངས་དང་གཞལ་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྤངས་ནི་ཟུ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ། དེའི་གཞལ་བྱ་ནི་ཟུ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །
 རིགས་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྤངས་ནི། བདེན་པ་བཀག་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་གང་དུ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ། དེའི་གཞལ་བྱ་ནི་མེད་དགག་རྣམ་མེད་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་

ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲོམ་བྲལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་འདི་སྒྲོམ་དུ།
 ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ན། རྒྱུ་གངས་པའི་
 རོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་གངས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་རོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ནི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོམ་
 བྲལ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་དགོས་པ་ལས་འདི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ལ། མཐུན་པའི་རོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པའང་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱང་།
 གང་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་ས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མ་སོང་། ཡང་དེར་སོང་ས་དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་སུ་
 མ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲུ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ། མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་སོང་སའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་དཔོན་མ་བྱ་བྱང་ཚུབ་བཙོན་
 འགྲུས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། རོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཆོད་ཀྱི་
 བསྐྱུབ་བྱ་ནི། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲོམ་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཆོད་པ་དགག་བྱ་
 བདེན་གྲུབ་བཀག་སྟུལ་དུ་འཕངས་པའི་མིན་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སོང་ཆོད་ནི་བདེན་
 གྲུབ་བཀག་སྟུལ་དུ་བདེན་མེད་ཅུ་ཡང་མ་འཕངས་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། དཔལ་གངས་པ་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། རྟོགས་ཀྱི་
 བསྐྱུབ་བྱ་ནི་མཐུན་པའི་རོན་དམ་དང་། རྒྱུ་གངས་པའི་རོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་པའི་མཚན་མ་
 དང་བཅས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ནི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཚན་མའི་སྒྲོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲོམ་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ལ། གཏན་ཆོགས་འགོད་། ཚུལ་སྒྲུབ། རྗེས་དཔག་
 རྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་པོ་

གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྤལ་བའི་རལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བ་ནི། རྒྱང་འཕེན་གྱི་འདོད་པ་སྟེ། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་པའི་གཞུང་ན་ཡང་ཡོད་དོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་
 འདོད་པ་སྟེ། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིར་བྱ་བའི་འདོད་པ་སྟེ། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཐམས་
 ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་སོགས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ན་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འདོད་པ་སྟེ། འདི་
 འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་
 ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཐོག་མར། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་གོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གསུངས་སོ། །འདི་དེ་དོན་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟ་བྱ་རྒྱ་ར་ནི། ཅུ་བའི་གཏན་
 ཆོག་པ་གོད་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་ཞི་འགོད་པར་མཛད་དོ། །
 བསྐྱེད་སྤྱལ་བླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅམ་ལ་དམ་བཅའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་མགོ་སྟོམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་པར་མཛད་གྱི་ཅུ་བའི་གཏན་ཆོག་པ་ཞི་འགོད་པར་མི་
 མཛད་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་རང་ལུགས་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཞི་འགོད་པར་མི་
 མཛད་དོ། །འདི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱུས་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་པའི་ལྷ་བ་ལ་
 བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་ཆོག་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་
 སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཀུན་
 མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྒྲོས་པའི་ལྷ་ག་མ་ཅུང་
 ཟད་ལུས་སོ་སྟོམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་བླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་
 ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ཞེན། དབུ་མའི་རྒྱན་ལས།
 དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་
 ཡིས། །ཆོག་མཚན་ཀུན་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་

སོགས་མི་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ། །སྟོར་བ་སྤྱོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་སྟེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཕྱིར་
 །འདོད། །དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །བཏགས་པའི་
 །རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། །བཀག་པ་བཏགས་མིན་རིམ་ལྟར་འབྱུར། །དེ་བས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །
 །ཡང་དག་དོན་ཡིན་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། །དེ་ནི་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །
 །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་དྲིས། །རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 །ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་གཞུང་དུ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
 །ནི། །གསུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་སྟོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་
 །ཡིན་མོད། །སྟོར་སྟོས་པའི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་སྟོས་བྲལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་
 །རང་གི་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཞིའི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་དང་སྟོ་
 །བསྟན་ནས་འཛིན་པ་དང་། །འཛིན་རྟེན་གྲགས་པ་དང་བསྟན་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 །རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་ན། །ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་
 །ཚུལ་ལོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཆོད་མ་ཁས་ལེན་པ་
 །དང་མི་ལེན་པའོ། །དེ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས། །དབུ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། །ཐ་སྙད་དུ་
 །ཡང་མི་བསྟུ་བ། །འདོད་པ་ཆོད་མའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། །རང་རྒྱུད་པལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན། །
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་དང་སྟོ་བསྟན་གྱང་། །འཛིན་རྟེན་
 །ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྒྱུ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་རིགས་པས་དབུང་ནས་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 །བདེན་གཉིས་ལས། །རིམ་ལྟར་སྟོང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབུང་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་
 །གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་རྒྱུ་
 །པར་དབུང་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། །ལྷ་བ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་།
 །བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་རིགས་པས་དབུང་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 །སོང་བ་མིན་གྱི། །དབུང་པའི་དོན་ལ་མཚན་མར་བསྟུང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
 །ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི། །སྟོང་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། །བདེན་སྟོང་སྟེ་མ་

ན་ནི་འདི་འབྱུང་དཔེར། །ཐུང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་གཉིས་
 ལ་རིམ་བཞིན་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་
 བྱ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་
 དུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་རྟེན་འབྱུང་དགག་པ་དང་།
 རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྔོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་། དངོས་པོ་
 རྒྱམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ལྟ་བུ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་བྱུད་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་དག་ནི་
 བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་
 ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་བར། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། །ལུ་རམ་རང་
 བཞིན་མངར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྔོང་བ་ཉིད་དུ་བཟོད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འགོག་
 པའི་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 ལ་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་
 འགལ་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། འདིར་རྟེན་འབྲེལ་དང་འགལ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བརྟག་
 པ་མཐར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་བ་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།
 དཔེར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེན། མེད་ཆ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚུའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་
 གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིང་ཐུང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཛོག་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བྱི་ལྟར་ཅིག་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོས་མེད་ཆ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་གིར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་གྲུབ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། །ཞེས་སྐགས་དོན་
 དམ་པར་ལྟོས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་

རི། སྒྲུ་མ་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་ཐ་སྟོང་
 འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱལ་པ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཙམ་
 ལས་མ་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་དོན་དང་ཐ་སྟོང་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་འདོད་ལ་སྒྲོས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་རང་རྒྱུད་པ་
 དག་གིས་ནི། མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐ་སྟོང་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་
 བཞེད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བྱལ་པའི་མཐས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་
 པ་དང་། བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ།
 བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། །རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། །རྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མདོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་
 ཚེ། ཐལ་འགྱུར་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་ན། སྒར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚོ་ལ་བའི་སྒོ་དོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 དེའི་རིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར།
 རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། རྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་བཞི་
 ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཉིད་དུ་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེད་དང་། །
 རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་མིན་པས་ན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དཔུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་གཞན་དག །གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་
 བྱལ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མི་རུང་
 རྟེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་རང་ལྷགས་ལ་ཚད་མས་བྱལ་བར་ཁས་བླངས་
 པའི་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་འདོད་པ་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
 གིན་དུ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་དངོས་སྐྱབས་འདོད་པ་
 དེ་དག་གུང་གཞན་གྲགས་སུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། གལ་ཏེ་

འདོད་ཆགས་སྒྲོ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་
 ཆགས་ཡོད། །ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཆོ། །གང་གི་ལན་འདེབས་སྒྲ་
 བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་ལུ་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་
 བེ་གཞུང་ན་ཟིན་པ་མི་སྤང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་སྤུ་པས། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ལ་
 ཅོད་པ་བྱས་པའི་ལན་དུ་མ་བྱ་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྒྲས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞིའི་ནང་ནས་
 གཉིས་ནི། གཞན་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བྱུང་འཇུག་གི་མདུང་བྱང་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ཡིན་
 གཅིག་ནི་རང་ཕྱོགས་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གོ་ཆ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ཡིན། གཅིག་ནི་
 རྟོལ་བ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་རིགས་པའོ། །ཞེས་ཞང་ཐང་
 སག་པ་འབྱུང་གནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་སོ། །འདིར་རང་བསྐྱང་བའི་རིགས་པ་
 འདི་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དབུ་མ་པས། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་
 གྲུངས་པ་ལ། དངོས་སྒྲུབ་སུན་འབྱེན་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
 རོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པའི་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་གཉིས་
 བེ་རི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཆོ། །ཞེས་དང་། བཤད་བྱས་ཆོ། ཞེས་པའི་གཞུང་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་
 བམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། རྗེས་དཔག་དེས་སྤུ་
 གུ་དེར་གནས་པ་ལྟར་དེར་གཞལ་བར་འགྱུར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལྷ་གུ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན།
 རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ། བྱོད་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་ཚུལ་
 མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པས་གནས་ཚུལ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་མིན་པས་ངེས་པའི་དོན་གོམས་

བར་བྱས་པས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་ལན་གཉིས་ཏེ། མཚན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 བརྟན། མཚན་མེད་གྱི་སྒོ་ཉག་གཅིག་ཚད་མར་བརྟན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཛིན་ཏེན་ན་ཚད་མར་གྲགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་མིན་པའི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དོན་དུ་སྤང་
 བ་དང་། རང་རིག་རང་གསལ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གུན་རྫོབ་དཔོག་
 པ་དང་། དོན་དམ་དཔོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུ་བས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་
 ཏེན་གྱི་གུན་རྫོབ་དཔོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་བདག་མེད་དུ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་གུན་
 རྫོབ་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་དཔོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིས་བྲལ་དུ་ཞེན་པ་དང་། སྒྲིས་པ་
 བཀག་ཅམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་དག་ལས་མཚན་མར་སྤང་བ་དང་ཞེན་པའི་སྒོ་
 རི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ནི། ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དཔུ་མ་པ་རང་གི་
 ལུགས་ལ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། རང་གི་ལུགས་ལ་སྒྲིས་པའི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། དེར་
 སྤང་བ་དང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་གུན་རྫོབ་དཔོག་
 པའི་རྗེས་དཔག་དང་། སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཐོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་
 རང་གི་གུན་རྫོབ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་གུན་རྫོབ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཏེན་ན་མ་
 གྲགས་པའི་དོན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲིས་བྲལ་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་སྒྲིབ་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། སྒྲིས་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཆ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་
 ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སུ། བཅུན་པ་ཉ་དབྱངས་ཀྱིས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་མན་ངག་ལས། སྒྲུ་མ་ཅམ་དུ་བཏགས་པས་བསྐྱུས། །འདིས་ཀྱང་ཆོག་ཏུ་
 བཅོད་སྤངས་པའི། །སྒྲིས་བྲལ་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ནམ་

མཁའ་འདྲ་བ་སྟེ། རྟེན་ལྗོངས་རྒྱུ་མཐོང་མེད་ན། མི་མངོན་མི་སྤང་འཇམ་དབུངས་མཐོང་། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རང་
 བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་དང་། རྟེན་དཔག་སྟེང་གི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་དང་། སྤང་
 མེད་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རི་སྟེང་བ་དང་། སྤང་བཅས་ཡིན་ཀྱང་རུང་སངས་རྒྱལ་རང་སྤང་
 གི་ཤེས་པ་རི་སྟེང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འབྲུལ་དང་ལུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེན། ཉེས་
 བ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཆ་ནས་ཆོད་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲོས་པའི་
 མཆོན་མ་མཐའ་དག་བཅད་ནས་སྒྲོ་རང་ཉིད་སྒྲོས་མེད་གྱི་ངོར་སྒྲོས་པ་ལ་ཆོད་མར་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དབུ་མའི་རང་ལུགས་དང་། འཛོག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་མི་
 སྟོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཛོག་རྟེན་ནི་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དབུ་མ་པའི་རང་གི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་རྒྱུ་པར་
 དབུད་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པས། འཛོག་རྟེན་ཐ་སྟོང་གྱི་བདེན་པའང་རིགས་པས་དབུད་
 ནས་འཛོག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གྱི་བོད་བགྲེས་པོ་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་
 རིགས་རྒྱབ་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་འདོགས་
 པ་ནི། རང་གི་ཕྱོགས་འཛོན་གྱིས་ངན་རྟོག་གིས་རང་གར་སྤྱར་བར་བྱེད་གྱི། ཡིད་ཆེས་པའི་
 སྤངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་མི་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་བདེན་མེད་རྒྱབ་ཅེས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ན་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སྟོན་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། རྫོག་ལོ་ཆེན་པོས་སྤྱིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་ལས། རྒྱུ་མ་གཉིས་མེད་ཆོས་ཀྱན་མི་
 གནས་དབུ་མ་པའི། །ལུགས་གཉིས་རྒྱུ་མ་འབྱེད་དེ་ཡང་མྱོངས་པ་མཆོར་སྟེང་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོན་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་

ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བརྟེན་གསུང་ལ་ལྷ་བརྟེན་གསུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་བརྟེན་གསུང་པའི་སྐུ་ལ་བ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས།
 སྐྱོས་བྱལ་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱུང་བལྟན་ན་ཆེས་ལྷ་མེད་ཞིང་། གཏུལ་བྱ་དེ་ལ། སྐྱོས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་
 ཁས་བྱུངས་ནས་སྐྱོས་པའི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་རིགས་པ་བལྟན་ན་བྱལ་བའི་བྱིར།
 འོན་ཀྱང་སྐུ་ལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱི་བའི་ཐབས་ལ་རང་རྒྱུད་བྱུང་བར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་སྐྱོས་པའི་དོར། གུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཁས་བྱུངས་ནས་བདེན་
 མེད་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་ན་དེ་ལ་ལྷ་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་མཆོན་
 མ་ཐམས་ཅད་བཀག་ན། སྐྱུ་ལ་སྐྱོས་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྷ་བས་ན་
 སྐྱོས་པ་རིམ་གྱིས་འགོག་པ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཐལ་རང་གི་བྱུང་
 བར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་བསྐྱབ་བྱུང་གང་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་དེར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེན་པའི་ཆ་
 དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་སུ་མ་སོང་བས་ཞེན་པ་དེ་བཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རིགས་པ་
 གཉིས་པ་དགོས་ལ། ལྷ་བའི་ཞབས་ལྷར་ན། དང་པོར་བདེན་ཡོད་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་
 མེད་མ་བསྐྱབས་པས་སྐྱོས་པ་བྱི་མ་གཙོད་བྱུང་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །
 གཞུང་བྱི་མའི་དབུ་མ་ན་ནི། རིམ་གྱིས་འགོག་པ་ཉིད་གསལ་བར་ཞུགས་ལ། ལྷ་བའི་ཞབས་
 གྱིས་ནི། སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་
 སྐུལ་སྐྱུ་གུན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་བྱིར་རོ། །མཁས་པ་ཆེན་
 པོ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་ནི། མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ།
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན། ཞེས་འགོད་པར་མཛད་པ་དེའི་ཆོ། ཐ་སྙད་དུ་
 བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 སྐུལ་སྐྱུ་འདིར་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་རྣམས་གུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཁོ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་ཡིན་
 ནོ། །ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་ནི། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐུལ་སྐྱུ་དག་གི་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མི་སྒྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཆོག་
 ཟིན་ལ་སྒྱུར་ན་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་སྒྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱུང་པའི་ཆོ་
 དགག་བྱ་སྒྱུར་བ་དང་མི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
 ཐལ་འབྱུར་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་མང་པོར་དོན་དམ་ལ་དཔྱུང་པའི་ཆོ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་མཚམས་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།
 རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་གཞན་དག་གིས་དྲིས་པ། འཆག་པར་འགྲོ་ལ། འབྲས་ཆན་ཟེལ་ལ། མཆིལ་
 ལྟམ་ཡོད་དམ། ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ་ན་འགྲོའོ་དང་། ཟེའོ་དང་། ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ལ་དེ་
 ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་གིས་གདགས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་གིས་སྒྲུས་པ། སོང་ཟིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་ལ། མ་
 སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་ལ། འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་ཞེས་དང་། ཟོས་ཟིན་པ་ཟེལ་ལ།
 མ་ཟིན་པ་ཟེལ་ལ། ཟ་བཞིན་པ་ཟ་ཞེས་དང་། མཆིལ་ལྟམ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡོད་
 ཅས་དྲིས་པའི་ཆོ་ན་ནི། མི་འགྲོའོ་ཞེས་དང་། མི་ཟེའོ་ཞེས་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཤེས་བརྗོད་གཞན་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཆོ། རིགས་ངོར་དང་།
 དོན་དམ་པར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཞེས་པའི་བརྟུང་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
 སྒྲུར་གྱི་དྲི་བ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ན་དེ་ལྟར་དཔྱུང་པའི་ཆོ་ཡང་། སྒྱིར་འགྲོ་བ་དང་། ཟ་བ་
 སོགས་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མི་འགྲོ། དོན་དམ་པར་མི་ཟ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐ་སྙད་ཐུག་པ་
 མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ནི་བསྟུན་བཅོས་སུ་
 ཐ་སྙད་བཞག་ཆོད་ཡིན་ལ། དེའི་གོ་དོན་ནི། བུམ་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡོད་དཔྱུང་པའི་ཆོ།
 བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ལ། དོན་དམ་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་ཐལ། བུམ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མའི་ངོར་ཡོད།
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཉམས་སོ། །ཅུ་པར་
 འདོད་ན། ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་

ལ་ཡང་དེར་ཐལ། ལུ་ལྷ་མོ་འཕེལ་པའི་ལུ་ལྷ་མོ་འཕེལ་པའི་ལུ་ རྟོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་རིམ་ཅན་གྱི་དོར་
 སྒྲ་ཤད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་དོར་དེ་ཡོད་པར་སྒྲ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་
 ཤེས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རིགས་ཤེས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་སྒྲ་
 མས་གྲུབ་པའི་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་
 རིགས་དོར་སྒྲ་མ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་རྟགས་ཀྱང་སྒྲུངས་མོད་མ་གྲུབ་ན།
 བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དབྱེད་བཞེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་
 གང་དུ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་རིགས་དོར་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་
 བརྟན་མི་རུང་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཅག་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་
 དཔུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྒྲིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་སྒྲ་
 མས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་སྟོང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དཔུ་མའི་ཐ་སྒྲིད་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བཞེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། གང་
 དག་བཀག་པ་དང་། བདེན་མེད་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི།
 ཟབ་མོའི་དོན་བསམ་པར་མི་རུས་པའི་རྟོག་གི་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་
 དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་གྱིང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེན་སྟོང་གི་མཚན་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདེན་
 སྟོང་ལ་སྒྲོས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྒྲོས་མེད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་
 ནི། བདེན་སྟོང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་རིགས་དོར་ཆོས་ཅན། བདེན་
 གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་བདེན་སྟོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་ན་དེའི་ཞིག་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་རི་སྒྲིང་
 དུ། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་
 ཟུ། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་དུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་པའི་རིགས་
 པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་མིན་ཏེ། སྒྲོས་བཞེད་ཅིང་རྟོག་
 པས་མཚན་མར་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་བྲལ་གྱི་མཚན་མ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ།   དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་
འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་།   སྒྲོམ་མེད་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འོ།   །དང་པོ་ནི།
སྒྲོལ་བྲལ་བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་རིགས་རོ་དེར་ཆོས་ཅན།   སྒྲོམ་པ་
ཐམས་ཅད་བཀག་སྟུག་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲོལ་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   དགག་བྱ་སྒྲོམ་
བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།   གཉིས་པ་ནི།   སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་   ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
ཆོས་ཅན།   སྒྲོམ་མེད་གྱི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།   སྒྲུབ་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་མཚན་མར་གཟུང་བའི་ཕྱིར།
རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་སྒྲོམ་བྲལ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ།   ལྷང་བ་
སེམས་སྐྱ་སྐྱབ།   སེམས་སྐྱ་མར་སྐྱབ།   སྐྱ་མ་བརྗོད་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་འོ།   །དོན་འདི་ནི་བཀའ་
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་།   རྣལ་འབྱོར་དཔྱེད་པའི་དཔུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་དང་།   རྣལ་
འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བྱུང་ཞིང་།   ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ཞེས་
བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ།   དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ནས་འཛིག་མེད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྒྲོང་ཞབས་ཀྱིས་གིང་རྟའི་སྒྲོལ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ།   རྗེ་བཙུན་མཆོག་གི་གཞུང་ལུགས་ལས་གསལ་བའི་
ཕྱིར་འདིར་སྒྲོ་དགོས་པ་མིན་ནོ།   །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི།   རི་སྐད་དུ།   སྒྲོང་རོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།   །མི་སྒྲོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ལ།   །གཉིས་དང་
གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།   །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ།   །ཞེས་དང་།   བདག་ལས་མ་ཡིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་།   གལ་ཏེ་སྒྲོང་མིན།   ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྒྲོང་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་།   རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད།   །ལྟ་ཀྱང་ངེས་པར་
འབྱིན་པར་གསུངས།   །ཞེས་པའི་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་ཞེན་པ་ཡང་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་རི་སྐད་དུ།   རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྒྲོང་དེ་ལ།   །རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་ཅི།   །རྟག་དང་མི་རྟག་
གཉིས་ཀ་ཅི།   །གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡིན།   །ཞེས་དང་།   སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་
བ་ཡིས།   །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བསྒྲེག་འགྱུར་ཞིང་།   །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ལས།   །
དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར།   །ཞེས་དང་།   ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོར།   མཁས་པས་

དབུས་ལའང་གནས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཁྱུ་ཁྱུ་བ་
ཞབས་གྱི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
དང་པོར་བསྒྲེག། བར་དུ་བདག་ནི་བསྒྲེག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀུན་བསྒྲེག་པ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རིམ་པས་འཇུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་
ནི་གཉིས་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། སྒྲོམ་པས་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་མཆོན་ཉིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་སྒྲོམ་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་
པར་དགག་པ་དོན་ལ་སྒྲས་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལ་མཆོན་མ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བདེན་སྟོང་ཞེས་དང་། སྒྲོམ་བྲལ་
ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་
དུ་ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་
དག་ཀུན་རྗོད་རྣམས་གྱི་སྒྲས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །
མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས། །དེ་ནི་ཉན་
ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར། །ཐ་སྙད་
གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་། །གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐ་སྙད་ནི་སྒྲ་རྟོག་ལས་མ་འདས་ལ་དེའི་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་
དང་། །སྒྲོམ་པ་རྣམས་གྱིས་མ་སྒྲོམ་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་
ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྒྲེག་པ་སྟེ། །སེམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་བསྒྲེག་པས་སོ། །
ཞེས་པ་དང་། བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། བྱ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན། །ཞེས་སོགས་དང་།
འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་བྱིས། །རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། །ཞེས་དང་། ཆོས་
གྱི་རྗེས། བརྗོད་བྲལ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ནི། །མཁས་པའི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དོན་
དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གང་གཞི་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོག་གིས་བསྟན་པར་རྟུས་པས་
མ་བྱུང་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་དང་འགལ་བ་ཁས་བླངས་
པའི་བྱིར། འདིར་བརྗོད་བྲལ་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
སྒྲོས་པ་གཅོད་པ་དང་། ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་དབུང་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་དོར། ལྷ་གྲུ་དེ་ཡོད་པ་ཡང་
མིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མིན། སྒྲོས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེན། གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཅི་ཡང་མིན་ནོ། །
མིན་པ། དེའི་བྱིར་སྒྲས་གང་དུ་ཡང་མི་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ནོ། །འོ་ན་སོ་
སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མི་ཁྱོད་ངམ་ཞེན། དེ་ནི་བརྗོད་པར་མི་རྟུས་ཏེ།
གཞོན་ནུ་མའི་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པའི་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་གྲུ་
སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་སོ་
སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འདོགས་སོ། །དེའི་དོར་དེ་
ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྒྲོས་བྲལ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་།
རྟོག་པས་མཚན་མར་བཟུང་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུན་ཆགས་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་ཀྱི་སྐབས་མ་བྱེད་པས་བྱུང་བ་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
ནི། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལས་ཤེས་སོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་
སྟོང་པ་དག་ནི། མཉམ་གཞག་ལ་བསྒྲོབ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་
འདོགས་པ་ཡོད་དེ་ཉ་ཅང་མི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་དུ་ཁས་
ལེན་པ་དེ་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དེའི་དོར་ལྷ་གྲུ་
ཆོས་ཅན། མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཆོས་དངོས་འགལ།
བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉིས་པ་དང་པོས་གཞོད་པ་མིན་ཏེ། མེད་པར་

ཁས་སྒྲངས་ན་དེར་ལྷང་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར། རོན་དེ་ ཉིད་རི་རྒྱད་དུ་
 རིན་ཆེན་སྒྲུང་བར། ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། མེད་དང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། །
 དེ་ཕྱིར་མེད་པ་པར་འགྱུར་ན། ཅི་ཕྱིར་ཡོད་པ་པར་མི་འགྱུར། ཁྱིམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཡོད་པ་བཀག་ཤུལ་དུ་མེད་པ་འཕངས་སོ། ཁྱིམ་ཟེར་བ་
 དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གནས་པ་དང་། དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན་བྱོད་གྱི་བྱུང་པ་དེ་ཆང་
 མས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། རོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་རི་རྒྱད་དུ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སུན་སྒྲུང་བས། །
 རོན་གྱིས་འདི་ནི་མེད་པར་བསྒྲན། །དེ་བཞིན་མེད་པ་སུན་སྒྲུང་བས། །ཡོད་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་
 བསྒྲན། ཁྱིམ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྫོད་ནས། དེ་ཉིད་སུན་འབྱིན་པ་ན། གང་དག་རོན་གྱིས་
 མེད་ཉིད་དུ། །དམ་མི་བཅའ་ཁིང་མི་སྤྱོད་ལ། ཁྱིམ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་ལྷག་ཕྱག་
 དང་། ཁོས་མེད་བཅས་པ་གལ་ཏེ་ཞིག་ ཡོད་མེད་འདས་པར་སྤྱོད་དེས། ཁྱིམ་གསུངས་པ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་འཛིག་པ་ན། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ནི། །
 བསྒྲན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཁྱིམ་བཤད་པ། ཆོས་གྱི་བྱོད་པ་ཡིན་
 ཁྱིམ་གྱི། ཁྱིམ་གསུངས་སོ། རི་རྒྱད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་
 མེད་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་
 ནི་དབུ་མ་པ་ཡི་རིག་ ཁྱིམ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། བདེན་པར་ཡོད་པ་
 དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཁྱིམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་བྱོད་ལྟར་ན། ལྷ་གྱུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་དངོས་འགལ། ཡང་ལ་ལ་ནི། སྤྱི་བཞིན་པ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྤྱོད་ཡོད་པས། ཡོད་པར་
 ཡང་མི་འཛིན་མེད་པར་ཡང་མི་འཛིན་ཁྱིམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་སྤྱོ་
 བཞི་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། འོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་གྱི་བཟུང་བྱ་ལ་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་སྤྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས། ཡང་མི་མཁས་པ་དག་ན་རེ། ཡོད་པ་ཡང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན། མེད་པ་ཡང་དེར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་ཡང་

དེར་གྲུབ་པ་མིན། གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་དེར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་དེ་འདྲའི་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། བྱོད་རྒྱད་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་རང་སྤྲེད་དོས་
པོར་སྒྲུབ་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་ན་བྱོད་ཅག་རྒྱད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཡང་བྱོད་རང་
གིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་བྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་
ཡིན་པས་བྱབ་པ་དེ། རྟོག་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཆོད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་
ལ་དབྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དང་བྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་སུ་བཞེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་བྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐུན་པའི་དོན་
དམ་དང་རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་གང་རུང་དུ་ཐལ། བྱོད་སྦྱིར་ཡོད། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡང་
བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་མོད། མ་གྲུབ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་མེད་
དོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོན་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་
པ་ནི། སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཤེས་བརྗོད་
ཀྱིས་བདེན་མེད་རྟོན་དོ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། བཅ་མཁའ་མཐོང་
ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །བཅ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་
གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་དང་། གཟུགས་
རྒྱུས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་དང་། གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་
གསུངས། །ཞེས་དང་། རི་བཙུན་གྱིས། མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་དང་།
སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། སེམས་འགྲེལ་དུ། གང་ལ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
ཡོད་མིན། ཞེས་དང་། བཅ་མཁའ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་འདི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོམ་པར་གསུངས། །
ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། གང་ཆོད་དོས་དང་དོས་མེད་དག །སྟོ་ཡི་མདུན་ནས་མི་གནས་པ། །

ཞེས་དང་། རྩོམ་པོ་འདི་པོ་ལྷ་རམ། འདི་ལྷ་རམ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི། རིགས་པས་བརྟགས་
ན་འགའ་མི་རྟོག་། མ་རྟོག་པ་དེ་དོན་དམ་མོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་དུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཏེན་ན་དེ་ལྷ་རམ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གྲགས་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་
རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དབྱུང་མའི་ལྷ་བར་བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ལྷ་བ་དོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་
འབྱུལ་བ་དགག། ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་འབྱུལ་བ་བསལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་གྲུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས། གང་དུ་ཡང་མ་
རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དབྱུང་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུ་དབྱུང་མའི་
རིགས་པས་བྱངས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དོར་སྒྲིམ་པ་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་རྟོག་པའི་དོར་
སྒྲིམ་པའོ། གང་པོ་ལ། སྤང་མེད་མཉམ་གཞག་གི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྤང་བཅས་
རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། གང་པོ་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེས་འགའ་སྤང་བ་མེད་པ་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་གཞག་གོ། གཉིས་
པ་ལ། ལྷ་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། དེ་མེད་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། གཉིས་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ། བསམ་བློ་གི་དོ་བོར་སྒྲིམ་པ་
དང་། སྒྲོམ་བློ་གི་དོ་བོར་སྒྲིམ་པའོ། གང་པོ་ནི། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། དེས་བྱངས་
པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་དག་གོ། །
འདི་དག་གྲུང་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་དང་
དེ་དང་དེ་ལ་གསལ་སྤང་མཆེད་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། མདོར་ན། བདེན་སྟོང་
ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་ལྷ་ཞིག དེར་འཛིན་པ་དང་དེའི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཤར་ན་ཡང་།
དེའི་ཆ་ནས་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་དང་དེའི་ཆ་ནས་སྒྲོས་བཅས་ཁོ་ནར་
སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་རམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་

བའི་ངོ་བོར་མ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྤྱིད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་
 ལྷོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 ལུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་གསུང་མོད། དེའི་ཆེ་ཡང་མཆན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ལྟ་བར་འཛིན་ག་
 དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འབྱུང་བའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུན་རྫོག་ལོ་ཆེན་པོ་ཡང་དོན་འདི་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེས་ན་ཤེས་
 བྱའི་མཆན་མ་ལས། སྒྲོ་ཡི་གཡོ་བ་རྣམས་བསྐྱོག་སྟེ། སྒྲོས་ཆོགས་ཉེར་ཞི་བདག་མེད་པའི།
 དོན་ལ་སྒྲོ་ནི་ལེགས་བཞག་བྱ། དེ་ལྟར་སྒྲོང་ཉིད་གོམས་པ་ལས། དངོས་འཛིན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
 དང་། བདག་མེད་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་མེད་པ། དེ་ཆེ་ཡང་དག་མཐོང་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 རྗེས་སུ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འཛིན་བ་བྱུང་ན་
 ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་དང་། སྒྲུ་མ་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་ག་
 བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། དོན་འདི་ལ་གངས་ཅན་གྱི་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་བྱིས་
 བྱོན་པ་དག་ན་རེ། གང་དུ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པ་འདི་ནི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་ཏེ་གང་གི་ལྟ་བ་དང་བྱུང་བར་མེད་ལ། འོན་ཏེ་སོ་སོར་རྫོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་མ་སོང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་དབྱུང་བ་ཆར་གཅིག་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས།
 གཉིད་ལོག་ན་ཡང་བདེན་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན།
 བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི། འདྲེ་གར་སྒྲོར་གནས་པ་
 ལ་སྤྱད་ལུ་སྒྲོར་གཏོང་བ་དང་འདྲའོ། །དེའི་བྱིར་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་གཉེན་པོ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
 ཐབ་པའི་དོན་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་འཇུག་པར་རྫོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་
 ཡིན་ལ། མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡང་། འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་ཅིང་བདག་
 མེད་དོ་ཞེས་དང་། བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་དུན་འཛིན་གྱི་ཤུགས་རྒྱན་ན་རེ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཅི་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། བག་ཏུ་ཡང་དེ་རྒྱད་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ལམ་དང་གོམས་པའི་

ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་ཏྟག་སྒྲིམ་པའི་ལམ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་འདི་ནི། གངས་རིའི་བྱོད་འདིར་སྒྲིན་ཆད་མ་བྱུང་
 ཡང་། ཏུས་འདིར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 གདམས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་བྱུང་ངོ་། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ། དེ་དག་
 གི་ཉེས་སྒྲིང་ལ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་དང་འགལ་བ། རྩེ་བཙུན་གྱི་
 བཙུན་བཙུན་དང་འགལ་བ། དཔུ་མའི་གཞུང་དང་འགལ་བ། གངས་ཅན་གྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
 གསུང་དང་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ། ཤེར་
 བྱིན་གྱི་མདོ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འོད་སྤྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཅམ་ནི་
 སྤྲི། གང་དག་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོར་
 མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། གཟུགས་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིང་ན་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྒྲིང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྤང་འདི་སྒྲིང་ཞེས་ཏྟག་ནའང་བྱུང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཆོན་མ་ལ་སྒྲིང་སྒྲིམ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྒྲིང་ཉིད་དང་། །ཞེས་པར།
 སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་བཙུན་པ་དང་། དེ་མ་རྩོགས་དང་
 རབ་རྩོགས་ལ། །སྒྲིང་པ་བཀག་པའི་སྒྲིང་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྩོམ་
 མེད་པ། །ཞེས་པར། རྩོམ་པ་རྩམ་བཞི་བཀག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་
 རྒྱུད་དུ། གང་དག་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བརྒྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་།
 བྱུང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ། སྒྲིམ་མེད་ཅེས་དང་སྒྲིང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱུང་སྒྲིང་པ་
 ཉིད། །དམན་པའི་བདག་ཉིད་གང་སྒྲིམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་བདག་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་དང་།
 མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྩོགས་པར། །བྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་
 ལས། ཐུན་པོ་མཁས་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན། །སྒྲིང་ལ་མདོན་པར་ཞེན་མི་བྱ། །ཅེས་དང་། ཞི་བ་
 ལྟས། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ལས། །དེ་ཡང་བྱིན་སྒྲིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་སྒྲིང་

དུ་ཞེན་པ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རྟོག་རྒྱུ་ལོག་པར་བྱུང་བ་
གང་ཡིན་དེ། །རྒྱུ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྒྱུ་པ་བཞེད། །ཅེས་སོགས་སྐྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་། འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྷན་རྟེན་ལོ་ཆེན་པོས། རི་
སྐད་དུ། དོན་རྒྱུ་པར་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་འགར་གནས་འདོད་དང་། །འདུས་བྱས་ལམ་
འདས་དེ་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་འཛིན་པ། །གཉིས་ཀ་དངོས་འཛིན་གདོན་ཆེན་མི་ཟད་ཁར་སོང་ནས། །
ལྟ་བའི་མཆེ་བ་རྟོན་པོས་དམ་དུ་ཟིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཞུང་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པར་རིགས་པ་དང་
འགལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོམ་བྱུང་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ།
རི་ལྟར་མཐོ་ཡང་ཐོས་བསམ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་ན། སྟོམ་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རི་
བཅུན་ཀྱིས། སེམས་འཇལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་
སེང་གཉིས་ཀྱིས། ཐོས་བསམ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོར་འཇུག་ལ་སྒྱུར་བའི་བཤད་
པ་གཉིས་མཛད་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན། ས་བཅུའི་
མཉམ་གཞག་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྟོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དོ་སྟོམ་པའི་བྱུང་འཛིན་
བར་མ་ཆད་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། དེ་
ཡང་འདི་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་
འཛིན་པའི་རྟོག་པར་ཐལ། མེད་དགག་གི་རྒྱུ་པ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལྟོག་པ་མེད་དགག་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སྒྱིར་ཞེན་སྟོ་དང་། ཁྱོད་པར་བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པའི་
སྟོ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བཏགས་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞིན། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་རི་ལྟར་མཐོ་ཡང་། བཏགས་
འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་ནི། སུམ་པ་
བདེན་སྟོང་དེ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན། སུམ་པ་བདེན་སྟོང་དབྱེད་

གཞིར་བཟུང་ནས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་དོར། དེ་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ།
 དང་པོ་ལྷ་མོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ། རང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 གཞིས་པ་ལྷ་མོ་ན། བདེན་སྟོང་དབྱུད་གཞིར་བཟུང་ནས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་སྟོང་དེ་བྱོད་ཀྱི་དོར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བྱོད་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་
 ཁས་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་པ་དེ་དང་དེ་སྟོང་བ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་དགོས་ན། ཆགས་སྒྲུབ་གི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེའི་ས་བོན་དུངས་འབྱིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདེན་
 འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཆོན་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་སྒོ་དང་རྩལ་སྒོའི་དཔེ་དོན་
 སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་གཞོད་པ་དེ་བྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲུས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་
 གྱུར་པའི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་མི་འགལ་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་གྲངས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྷ་མོ་འཛིན་པའི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྒྲུས་སུ་ཐལ། ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་ཆར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་གྲངས། ཡང་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་དགོས་པར་སོང་བས་བྱོད་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱོད་ལྷ་མོ་ན་སུམ་པའོ་སྟུམ་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། སུམ་པ་མེད་
 པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། དེས་དེའི་ས་བོན་དུངས་འབྱིན་
 རྩལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་མོ་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་མཆོན་མར་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་འདོད་དགོས་

བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་ནི། ལུམ་པའི་སྒྲོམ་པའི་མཆན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། ལུམ་པ་
 མིན་ནོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ་སྒྲོམ་པའི་མཆན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མེད་དོ་སྒྲོམ་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་
 ལུས་པ་དང་། མི་ལན་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ནི། གང་དང་གང་ལ་
 མཆན་མར་འཛིན་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར། ལྷན་པར་གྱི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཏགས་དོན་
 ཆོལ་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་ནས་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྟུ་ཤང་གི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་གནས་ནས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་གནས་སོ་ཞེ་ན། འོན་
 བདེན་པ་གཉིས་ལས་འདས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བས་གཞོད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པའི་ཅིར་
 ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་གངས་གཞན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་གཞུང་སྤྱི་མ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
 མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ནི། སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་མིང་གི་རྒྱུ་
 གངས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་
 མཆོག་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་འདི་ལ་གཞན་སྒྲོང་
 ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ། ལྷ་བ་བཤད་པའི་སྒྲོང་པོ་རྒྱུ་བཅད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དམ། རང་སྒྲོང་དེ་ནི།
 རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་དང་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་དམ་གཞན་སྒྲོང་དེ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་དུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྷ་བའི་འདོད་

བ་ལས། ལུང་པོ་རྣམ་པཅད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཁུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་
 མཆོག་ལྷན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྷ་པ་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
 བོ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་སྐྱུ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་དབྱུང་བ་ཟོང་
 པའི་ཆོས་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་དབྱུང་དང་ཐ་མ་ཡང་། །
 སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་བསམ་བྱས་ན། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་རྣམ་ཀུན་
 མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷ་པ་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁྱེད་རང་གིས་ངེས་
 པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོང་བ་ལས།
 སེམས་གསལ་རིག་དེ་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོང་བ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 སེམས་ནི་མིང་ཅུང་ཡིན་པ་སྟེ། །མིང་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་མེད། །རྣམ་རིག་མིང་དུ་བལྟ་བུ་
 སྟེ། །མིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ནང་དང་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དང་། །ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་
 བར་དུ་དག་ཏུ། །ཁྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ཡིས། །རང་བཞིན་སེམས་ནི་མ་གཟིགས་སོ། །
 ཞེས་དང་། མདོར་ན་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་བཞེད་གྱུར་ན། །དེ་དག་
 སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བཞེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྟོང་དཔོན་དཔའ་པོའི་
 ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བདེན་པའི་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ལ། །འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་གྱུར་ན། །
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁྱེད་
 ཀྱིས་འདོད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུན་པའི་ལྷ་པ་ལས་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། འཕགས་པ་ལྷས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །
 རྣལ་འབྱོར་སྟོང་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྟོང་གས། །ཞེས་གསུངས་ནས་
 དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གངས་ཅན་གྱི་སྟོང་ས་འདིར། སེམས་
 ཅུང་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྷ་པ་ལ་དབྱུང་མར་འདོད་པ་གཞན་སྟོང་པར་གྲགས་པ་དང་། །ལྷ་པ་མཐའ་བཞི་ཀ་
 དང་མི་མཐུན་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྟོང་དབྱུང་མར་འདོད་པ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་སུ་སྟོང་
 པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ། །གཞན་སྟོང་བདེན་གྱུ་དབྱུང་མར་སྐྱུ་བའི་རྟོག་གོ་བ་དག་ནི། །རྟག་པའི་
 མཐའ་ལྷང་ཞིང་། །གཉིས་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་བྱུང་དུ། །རང་སྟོང་སྐྱུ་བ་

བྱར་ཞེན་པ་དབུ་མར་འདོད་པའི་རྟོག་གོ་པ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་
 གྱིས་དགག་བྱ་བ་ཀག་པའི་ཤུལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྒྲོས་པ་གཙོན་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ན། རྟག་པའི་མཐའ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཆད་ན་
 རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡོད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་
 གང་དང་གང་དབྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པའོ། །ཆད་པའི་
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞིག་ཕྱིས་མེད་པར་སོང་པའོ། །དེས་ན་རང་སྒྲོང་
 སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པའི་དབྱུང་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་ལ་རང་སྒྲོང་དུ་ཐ་
 སྒྲོང་འདོགས་པ་སྒྲོན་རབས་མཁས་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་གཙོག་དང་། བདེན་སྒྲོང་རྟོན་ཅིང་རྟོན་
 པ་ལྟར་དེར་ཞེན་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲོང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རབས་རང་བཟོ་མཁན་པོའི་
 ལུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འདི་ནི་རང་སྒྲོང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པ་གཙོན་བཀག་ཤུལ་དུ་
 སྒྲོས་པ་གཙོན་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་གདོན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་མི་
 ཟང་པའི་དུག་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་
 གང་གི་ནང་ན་ཡང་མེད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེན། དབུ་མ་པའི་ནང་ན་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ནང་
 ན་ཡང་མེད། རང་རྒྱུད་པའི་ནང་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་
 བདེན་སྒྲོང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྒྲོང་
 བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པར་མེད་དེ། དེ་འབད་ནས་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སྤྱན་མེད་པ་ནི། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་
 བསྐྱབ་བྱར་ཞེན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པ་དེ་ཡིན་པ་ལས། བྱོད་གྱིས་དོན་
 དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ན་མེད་དོ། །དེའི་ནང་
 ནས་ཀྱང་རང་སྒྲེ་རྒྱུ་རྒྱུན་པའི་ལྟ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་

བའི་བྱིར། རྣམ་བཤེན་བའི་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་དམན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་གསུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡིན་
 བ་དེ་རང་གི་ལུགས་སུ་ཁས་སྤངས་བའི་བྱིར་དང་། གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆུ་དང་བདུད་ཅི་དང་རྣལ་ཁྲམ་
 ལ་སོགས་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་སྤྱིང་ན་གནས་བ་དང་། ཆ་ཅན་སྤྱིས་སུ་གཅིག་གི་
 གསུགས་ཀྱི་སྤྱིང་ན་ཡིད་འོང་མི་འོང་གི་ཆ་གཉིས་གནས་པར་ཁས་སྤངས་བའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་བའི་
 ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་དམན་ཏེ། དོན་སྤང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅམ་སྤང་གི། དོན་
 དངོས་སུ་མི་སྤང་བ་དེ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱེད་པར་ཅན་
 ཡིན་པ་ལས། བྱིས་ཀྱིས་ནི་དེས་དེ་ཐུག་ཐུང་དུ་འཛིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་
 ལུགས་ལ་གནས་བའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ལ་གནས་ཀྱང་དམན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐུང་པོའི་བྱེད་པར་ཞིག་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་ཁས་སྤངས་པས། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་བ་
 དག་གི་འདོད་པ་ལས་མ་བརྒྱལ་བའི་བྱིར། དེའི་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་
 བདག་ཐུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཁས་སྤངས་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་བརྗོད་མེད་དུ་ཁས་
 སྤངས་ལ། བྱིས་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་རིགས་ངོར་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་བའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་ལུགས་འདིས་ནི་སྤྱོད་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པར་ཁས་
 སྤངས་ནས། དེའི་ལུགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་སྤྲད་ག་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་དེའི་བཞེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་དེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཆོན་
 འཛིན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་པོ་ཡང་
 སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་སྤྱོད་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤེན་འཛིན་ལ་འཆད་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། བཤེན་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་ལ་
 འཆད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ། །
 ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བས་སོ། །ཡང་བདག་ཡོད་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་སྤྱོད་
 བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདིས་ཀྱང་དེའི་ལུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་གཉིས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འགྲུབ་ན།
རི་སྒྲིབ་པ་མཁུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏི་མུག་གི་གཉིད་མ་ལུས་པ་ལས་སད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་སད་པའི་ཤེས་པས་སྡི་ལམ་གྱི་རྟ་སྒྲུང་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་འདིས་ཀྱང་དེའི་ལུགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་
པོར་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིག་
པ་དང་མ་འོངས་པའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལུགས་གཉིས་ལས་བརྒལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
བཞིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པར་བསྟོན་པར་མི་རུས་མོད། གང་ཟག་བདེན་པར་
འཇིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གྱི་དོན་དུ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་དེའི་ལུགས་འཇིག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
འཇིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུགས་གཉིས་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
འཇིན་ནི་རང་འཇིན་ཉིད་ལ་བྱ་བར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར།
ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མི་བཞིན་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིབ་དུ། འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་སུ་རྩལ་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ལུགས་
ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོད་མ་ནི། མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་
འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་རི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གྲགས་
ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དགག་
བྱ་རྒྱལ་བའི་སྒྲོ་ངོར་འགོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་

གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་
དང་རང་རིག་མི་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཀྱང་། ལྷགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཞབས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྩུན་པ་དེ་འཁོར་བར་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་མེད་ན་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་སོང་
བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་ཅིང་།
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་རང་རིག་གི་འཛིག་ཚུལ་འཐད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་བའི་
ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རི་སྐད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཀྱང་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས། འདི་དག་འབྱུང་བའི་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཁྱི་ལམ་
ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་བཞིན། ཁ་རིག་སྒྲོངས་པའི་གཉིད་སད་ན། འཁོར་བ་འདི་དག་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རི་སྐད་པ་མཁུན་པ་
ཡང་དག་པས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྒྲོའོ། །
བཞི་པ་ལྷ་བ་རྟོགས་ནས་རི་སྐད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོས་པ་གཅིད་པའི་རིགས་
པས་རི་སྐད་དབྱེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བའི་
ཚུལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་ཐ་སྐད་རི་སྐད་བཏགས་པའི་དོན་ཡིད་
ལ་བྱས་པས་མེད་པ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་རིམ་
གྱིས་སེལ་བ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ས་བོན་ཅིག་ཆར་དུ་འཛོམས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་བུ་གི་གཟུང་བ་དང་། གང་ཟག་རྗེས་

ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིམ་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ། སྒྲུབ་སྒྲོམ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་
སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་མ་བྲལ་བར་མཉམ་པར་འཛིན་པ་བྱེད་དོ། །འདིར་ཞེན་པ་གཏིང་
ན་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་གྱུར་དུ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུབ་
མཆེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་མཛོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅིས་དང་། དེ་དག་
མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
རིམ་པ་སྟེ། སྒྲོམ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབུང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་རྟོན་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །
འདིར་ནི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་ཕྱིར། མཚན་འཛིན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་།
སྒྲོད་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡོད་མཐའི་གཉིན་པོར་བདེན་མེད་དང་སྒྲོས་
བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ། མེད་མཐའི་གཉིན་པོར་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདིའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅིས་བྱ་
བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཆ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རི་སྐད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་མཐུན་པར་གཟིགས་པ་
མི་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ནི། འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་སྒྲུབ་དོ། །དེས་ན་རི་སྐད་
གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་དུང་མ་སྒྲུབ་བ་དེ་སྤིང་དུ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་རི་སྐད་པ་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་དུ་བཞག་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲོམ་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲུབ་པ། དངོས་
གཞི། རྗེས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བོའི་རྒྱན་ལུགས་དང་

སྒྲིལ་ཆེན་མ་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་ནས་སྒྲིལ་རྗེ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྒྲོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་འདུག་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 འདུག་ལ། སྒྲུབ་བཤད་པའི་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྷ་
 བསལ་ཏེ། སེམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །དམིགས་པ་གང་ལ་བཟུང་ཞེན། སྒྲུབ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལའོ། །རི་ལྷ་མོ་ཞེ་
 བ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སེམས་བར་བྱེད། བར་དུ་
 གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཇལ་བར་བྱེད། ཐ་མར་ངེས་པ་བྱང་ས་པའི་སྒྲོན་ནས་ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྷ་མོ་ངེས་པར་བརྟགས་པ་ལས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྒྲུབ་བྱང་ས་ཤིང་ཐོག་
 པ་མེད་པ། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་རྩ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིར་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ། བྱིང་བ་དང་རྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་། ཡུལ་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བདེ་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་སྒྲུབ་ཡང་ཤིང་དེ་ཉིད་སྒྲེག་པར་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རི་སྒྲིབ་བཤད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་བོ་བཞི་
 འབབ་པ་ལྷ་སྒྲུ་ཞེ། ཐོག་མར་རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་བརྟགས་དབྱེད་བྱས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ཤེས་
 རབ་དེ་ཉིད་རྟོག་མེད་དུ་སོང་བའི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ།
 སྒྲུབ་མེད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་། སྒྲུབ་བཅས་སུ་བཞེད་པ་
 འཕགས་སེང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྷ་མོ། རིགས་པས་མ་རྟོན་པའི་དོན་
 དེ་ཉིད་ལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་རྩ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྷ་མོ་ཞེན། སྒྲོས་པའི་མཐའ་
 གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག །ཡུལ་གྱི་མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན། འདས་པའི་དོན་གང་ཡང་མི་བྱན།
 མ་འོངས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོག་གང་ཡང་མི་
 འཛིན་བསམ་བྱུང་གི་རིག་པས་དོན་གང་ཡང་མི་བསམ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་འདོད་པའི་
 དོན་གང་ཡང་མི་བསྒྲུབ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མི་འདོད་པ་དོན་གང་ཡང་འགོག་པར་མི་

བྱེད། མཐའ་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད། དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱེད། འབྲས་ལུ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བར་མི་བྱེད། བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་དོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། བདེ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་གསུམ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
 བའི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས།
 སྒྲོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ། སྒྲོམ་པ་ཡིད་བྱེད་དང་
 བྲལ་བ། སྒྲོད་པ་སྤང་དོར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ། འབྲས་ལུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཀུན་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ནི། །ཡོད་པ་ཡི་ནི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ལྟ་
 བའི་ཡུལ་དང་། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་མི་ལྟ་བུ། །སྒྲོམ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་སྒྲོམ་པ་
 དང་། ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་མེད་རྣམས་ཀྱི། །ཐོབ་པ་ཡང་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་པས་འབྲས་ལུ་
 དང་། སྤྲུལ་རིང་དང་མཆོན་མ་དང་། །བདག་གི་བརྩོན་འགྲུས་ལྟག་བལྟ་བའི། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ང་རྒྱལ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་རིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་སྒྲོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ད་ནི་དོན་དེ་དག་ལ་འབྱུང་བ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། མཉམ་གཞག་
 དང་རྗེས་ཐོབ་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ལྟ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་ལ།
 དེའི་ཆ་ནས་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་
 རྒྱན་འདི་མ་གཏོགས་པ། །སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 སྒྲོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ནི། ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱད་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོད་པ་སྤྲུལ་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཆ་ནས་ཡིད་བྱེད་དང་། དགག་
 རྒྱབ་དང་། རེ་དོགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོག་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོལ་བ་ཆར་བཅད་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།

262

བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འདོད། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་
 ཏུན། །དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། །འདིའི་དོན་ནི་ས་བཙུའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་འང་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རི་སྟོང་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་ནི་ངེས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལས། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་།
 མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། ཟད་པར་དང་། ཟིལ་གཏོན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་།
 སྟོན་ནས་ཤེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སྒྲུ་མ་སྒྲུང་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི། །དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་
 ལོ། །ཡང་ན་ནི་སྒྲུང་བཅས་དང་སྒྲུང་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་
 མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །རི་སྟོང་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། །དངོས་
 གཞི་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཏིང་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་པ་མཐོང་
 སྒྲིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་། །རྗེས་མཐུན་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཀྱང་འདིས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གསུམ་སྟེ། །སྒྲུང་བྱ་ཐག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་
 གཞག་དང་དམིགས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པའི་ཕྱིར་དུ། མཐར་གནས་དང་། །རྒྱུ་ཐར་སོགས་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། །བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ཐོས་
 བསམ་ལ་འཇུག་པ་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་གཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་
 རྗེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཚུ་གྲུང་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྗེས་ཐོབ་དག་
 པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་

བཞི་པ་དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
ལ། དངོས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འོན་སྒྲིབ་
པ་གཉིས་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་གང་། དེ་གཉིས་པོས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ནི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་སྒྲ་
བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། ངར་འཛིན་

པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གོ། །འདི་ལའང་ལྟོག་པས་བྱེན་གཉིས་ཏེ། ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཙུ་བོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བཞག་སྟེ།
 རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་བདེན་འཛིན་དེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་ནས་
 མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གཞན་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གོ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
 ཀྱི་གང་ཟག་དེས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པའམ། བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་པ་
 འི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཆོངས་
 ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ངོ་། །ཡང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ངར་འཛིན་དང་། གང་ཟག་དུ་མཆོན་
 མར་འཛིན་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
 སོགས་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་བྱིར། འཕགས་པ་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་ངར་འཛིན་
 དང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
 བྱིར། འཕགས་པ་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་ངར་འཛིན་དང་།
 བདེན་འཛིན་འབྱུང་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་མོད། སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་
 གིས་བསྟུས་པར་མི་བཞག་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། སྒྲིབ་པའི་ངར་
 འཛིན་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་
 རྩོལ་བདེན་པ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་རྩོལ་དེར་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཀྱན་རྩོལ་བདེན་པ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 ཀྱན་རྩོལ་གཉིས་ལ་སྤྲ་བཞི་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་སྒྲིབ་པའི་བཞེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འཕགས་པ་དེའི་
 ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་ང་དང་གང་ཟག་ལ་སྒྲིབ་མ་ཅོམ་དུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཁོན་ལོ། །དེ་

ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། དེས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་ས་
 བོན་དུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་ནི། དེ་འདྲ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་མཛད་དོ། །བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 འདི་ཡལ་ཆེར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེ་ནི།
 ཉན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་བཞག་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་
 བྱིར། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་དེ་འདྲ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདིའི་ངོས་འཛིན་ནི། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་
 བའི་མཚན་འཛིན་ཙམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་
 བའི་ཀྱན་རྫོབ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་འཛོམས་པར་རྒྱས་པ་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་དེའི་ས་བོན་
 སྤྲོད་རྒྱས་པ་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གས་
 གཞི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར། གང་གས་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་དེ་
 དེའི་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། དེས་དེའི་ས་བོན་སེལ་མི་རྒྱས་པ་དེའི་བཞེད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 འདྲའི་ངར་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་འཁོར་བར་
 འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྤྱོད་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ནི་དེས་དེ་བྱེད་པ་མི་སྤྱོད་དེ། དེ་
 ཉན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་སྤྲོད་

བར་རྒྱས་སམ་ཞེན། མིན་ཏེ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེས་དེའི་གཉེན་པོར་དེ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྐད་དུ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །འོན་པ་དེན་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་སྒྲུས་པའི་ཆོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་བྲལ་
 བ་མིན་ནམ་ཞེན། ཡིན་མོད་ཀྱི་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མ་ཐོབ་
 ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དམན་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རར་འཛིན་གྱི་ས་པོན་ཁོ་ནའི་གཉེན་
 པོར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཆེད་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེང་རར་འཛིན་གྱི་ས་པོན་སྤོང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤངས་དགོས་སོ་
 སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟེང་གི་རར་འཛིན་དང་། ཆགས་སོགས་ཉན་
 མོངས་པ་སྒྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བ་ལ་བདེན་
 མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སོང་ན་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་རར་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་རང་གིས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ས་པོན་སྤོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ལུང་མེད་ལ། སྤྱིད་
 པའི་ཡན་ལག་གི་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟེང་གི་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 སོག་པའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་
 བཤད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །བདེན་འཛིན་འགའ་ཞིག་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་སྤངས་དགོས་པར་བཞེད་ན། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 ཀྱི་ལུགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གི་ལུགས་ལའང་དེར་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །
 ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན། གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲུ་རི་བཞེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ན་

ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྒྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། གདགས་གཞི་
 ལུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། གདགས་ཆོས་གང་ཟག་གམ། ང་འམ། བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་སྤིང་བ་ནི། དཔེར་ན་གདགས་གཞི་ཐག་ཁྱ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། གདགས་ཆོས་
 སྒྲུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་པོན་དུངས་ལྷུང་སྟེ། ལུང་
 པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་
 པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉན་མོངས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་གཅིག་གིས་དུངས་འབྱིན་རྒྱས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོག་ས་བྱུང་ཞུགས་པའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ། ཐམས་ཅི་དམིགས་དང་
 བཅས་རྒྱུས་ཀྱི། ལྷ་ངན་འདས་པའང་དགའ་བར་གནས། ཞེས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ལྷ་ངན་
 འདས་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེས་དེ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཇུག་ཐོག་ཁོ་
 བར། ཉན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །སྤིང་འདི་ཉན་
 མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཡང་
 ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ལྷ་ངན་འདས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུང་སྤྲ་མའི་
 དོན་ནི། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་ངན་འདས་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱིར། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་ལྷ་ངན་འདས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། ལྷ་ངན་འདས་ལ་རབ་
 འཇུག་མཛད། །ལྷ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དགའ་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྤྲར་འཛིན་ལས་བསྐྱོད་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་

འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་དམན་པའི་མུང་འདས་མི་
 ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་དང་། ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལས། དེས་དེ་ཐོབ་པར་བཤད་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ནི་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པར་
 བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་
 བོན་སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པའོ། །དེ་མ་སྤངས་ན་མུང་འདས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་བསམ་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགག་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲེའུ་རྒྱུར་ཏེ། །
 འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། རིགས་
 པ་ཡང་འདི་ལྟར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ན་བདེན་
 མེད་མ་རྟོགས་པར་ངར་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྒྲོང་མི་རུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞུགས་ཀྱི་དེ་མེད་པར་མུང་
 འདས་མི་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་མ་གསུངས། ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་གཉིས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་དག་གི་དེ་མེད་པར་མུང་ན་འདས་ཅམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་ཀྱི། དེ་མེད་
 པར་ངར་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྒྲོང་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སའི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་
 དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞག། །གཞུགས་སྒྲུ་སྟོན་གྱི་ལུས་དང་མཐུན་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ། སྒྲུ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་དུངས་ལྷུང་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་དང་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གང་གི་ཡང་སྒྲུང་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་འཆར་བར་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་

གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 ཀྱང་བྱ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རང་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འི་སྟེང་གཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ནི། རྟོག་
 གའི་སྟོས་ལྟོག་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་རོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བྱུང་གི་དེ་
 མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
 བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་པོ་
 ཡང་། རྟོན་གྱིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་རོ་བོའི་སྟོ་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རོ་ན།
 སྟོས་པའི་མཚན་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཐལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཞིན་དུ། མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ན་
 མིན་ཏེ། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་གང་གའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་
 གྲངས་ལས་འདས་པ་དག་དང་། དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ནི། ཡོངས་
 སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དུངས་ཐུང་པ་
 ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། རྟོན་གྱི་
 ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་ལམ་དང་གཏུལ་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
 དབང་གིས་ཐིན་ལས་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མར་མེ་མཛད་དང་། རང་རེའི་
 རྟོན་པར་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། སངས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་གཞུགས་སྐྱེའི་རྣམ་རོལ་སོ་སོ་
 ཐ་དད་དུ་རྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེ་བཙུན་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་དང་འཇམ་པའི་དབྱིངས་

བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུགས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དེའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་ངོན་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་
 མི་འཆར་བར་མ་ཟད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་མཆོན་མ་ཙམ་ཡང་འཆར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་
 གི་སྒྲོས་པ་དང་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞིབ་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་
 པོ་མ་ལུས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་
 རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་སོ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་
 ཞབས་ཀྱིས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ། །དེ་ཆེ་མཆོན་
 མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཞིབ་ལྟས། གང་ཆེ་
 དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྒྱུ་པ་གཞན་མེད་པས། །
 དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ། དེས་དེ་སྒྲུང་
 བས་མཁྱེན་ན། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་ངམ། དེ་མེད་པར་སྒྲུང་ཞེས་བརྟགས་ན། ཆོས་
 སྒྲུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་ཐལ་བ་གཉིས་ལས་མི་འདའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུ་ཤད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་བྱུང་བ་མཆུངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། རེ་ཤིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅུད་བྱ་སྟེ། །
 ཕྱིས་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འོན། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་ལོག་པར་
 ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་ལ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དང་། དོན་སྒྲི་དང་། བརྟན་ནས་

བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་ཆོས་ཙན། དེར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། དེ་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་མི་
 མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་ཞིང་། བྱད་
 བར་མདོ་སྤེལ་བའི་ཐ་དད་དུ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཆོས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཙན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མིན་པར་ཐལ།
 གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བས་དེ་མི་
 མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཐུན་པ་དང་།
 ཆོ་བ་ལ་སྤྲུག་པའི་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའོ། དེ་གཉིས་ཀ་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱོན་ལམ་དང་། གཏུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཞན་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་ལ་གནས་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྣམ་རིག་ལ་སྤྲུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་
 དུ་སྤྲུང་བའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ནི།
 སངས་རྒྱུ་རང་སྤྲུང་གི་ཚུལ་དུ་མཐུན་ལ། ཆོས་ཙན་ཇི་སྟེད་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་གཞན་སྤྲུང་གི་
 ཚུལ་ཀྱིས་མཐུན། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པས། མཐུན་ཚུལ་མི་འགལ་ཞིང་།
 མཐུན་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་
 བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེད་དུ། མཐུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་
 སྤྲུང་། ཅིས་དང་། མཐུན་པའི་སྟོན་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་ལོའར་ཀྱན་
 བྱུང་ཙན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་
 འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མི་སྤྲུང་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཡང་སྤྲུང་ནས་

མཁུན་པའོ། །ཅིག་ཤོས་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པ་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྱུར་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དག་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་
 མི་འཆར་བའི་བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་སྒྲུང་བའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོན་
 དེ་ཡང་ཆོག་གི་སྒྱུ་རིས་ཞིབ་མོར་འབྱེད་ན། རོན་དམ་པ་ཆོས་སྒྱུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཇི་ལྟ་བ་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་དང་། མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི།
 དེས་དེ་མི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟེད་
 དུ་སྒྲུང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། རོ་
 མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁུན་བཟང་བྱོད་གྱིས་སྐད་
 ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་གྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་འཆར་མི་དགོས་པར་མཁུན་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་སྤྱི་བའི་ཞབས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་སྤྱོད་མེད་པར་ངེས་སོ། །ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་རིག་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། རྒྱུད་དག་པའི་བྱུད་པར་ལས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་རང་སྒྲུང་ལ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་སྒྲུང་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི། རང་སྒྲུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་གཞུགས་ཀྱི་
 སྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུད་པར་ཅི་ཞེ་ན། རོ་བོའི་བྱུད་པར་ལས་ནི། རོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའོ། །རྒྱུའི་བྱུད་པར་ལས་ནི། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་
 རྒྱུན་སོ་སོར་ངེས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱུད་པར་ལས་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 དང་དེ་ལས་གཞུགས་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་པོའི་བྱུད་པར་གང་ཡོད་
 པ་དེ་ཉིད་དོ། །མཛད་པའི་བྱུད་པར་ལས་ནི། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། དེ་ལ་འདི་
 སྒྲུམ་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སེམས་པ་

བེ་རིག་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ལུང་དང་མི་མཐུན་པས། ལུང་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤེས་པར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ་སྟུང་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་
 པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཚན་བཏགས་ཀྱང་དོན་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ལ། སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཕྱི་རབས་པའི་
 ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱི་མ་རི་ལྟ་ཉིད་མཐུན་ནི། །
 འབྲུལ་མེད་མཉམ་གཞག་སྒོ་འཇུག་མེད། བྱི་མ་རི་སྟེད་མཐུན་པ་ནི། །འབྲུལ་སྤྱང་རྗེས་སྐོབ་
 སྒོ་འཇུག་ཅན། ཞེས་བཞེད་པར་སྤྱང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་མཐའ་དག་རི་ལྟ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་དོན་དང་། རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་ཁོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་
 འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་མེད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟོན་དོན་
 དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཡིས། ཞེས་
 སྟགས་དང་འགལ་ཞིང་། རི་ལྟ་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་རྟོན་དོན་
 དུ་འགྱུར་ན། ལྷ་གུ་དེ་དེ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོན་དོན་དུ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་དོན་དང་སྐྱབ་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཁས་སྤངས་པ་དེ་ནི། རིགས་པས་དབྱེད་བཞོད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ལས་མཐོང་བ་
 ཡང་དག་པའི་རྟོན་དོན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་ཅིར་ཡང་མ་རྟོན་
 པ་ལ་དེར་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ལ་ལུང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འཇོག་
 རྟོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་
 གཉིད་སང་པའི་མིག་ཤེས་དེ་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྤྱང་མཐའ་དག་ལ་ཆད་མར་ཐལ། མ་རིག་

པའི་གཉིད་སང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་ལྟུལ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རི་སྟོང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
 ཆ་ཅན་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ཚུ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་བྲག་གསུམ་ཀ་ལ་ཆད་
 མར་ཐལ། ཆ་ཅན་དེའི་སྟེང་ན། ཆ་དེ་གསུམ་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་ཤད་ལ་ཡང་ཆད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལ། སྒྲ་བས་སུ་བབ་པ་ཞི་ལྷག་བྱང་འཇུག་དང་། བྱང་འཇུག་
 གི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་བདག་མེད་པའི་
 རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འཇུག་པར་འཇོག་མོད། མཆོན་ཉིད་པ་
 མིན་ཏེ། གཉིད་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གིས་བསྦྱོད་པས་གཡེང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
 ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པོ་ལྷག་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཚུ་ལ་ཚུ་
 བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ནས་
 བབྱང་སྟེ། ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འཇུག་པ་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་
 དང་པོར་ཐོབ། ས་བརྒྱད་པར་དབང་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱང་འཇུག་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞིའི་དུས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུ་མར་གནས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་གང་དུ་ཡང་འགོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་ལམ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ།
 ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་གཉིས་བསལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 སྒྲ་གཉིས་ཅི་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་

རྒྱུ་གྲགས་པའི་མཁས་མཆོག་གཡག་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱིས། །ཡོངས་རྫོགས་དབུ་མའི་
 རིང་ལྷགས་གསལ་བར་མཛད། །སྤྱི་རབས་བྱོན་པའི་གྲགས་པ་གསལ་ལྟན་ཅིང་ཁ་བ་དག །
 གཟུ་བོར་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྒྲོམ་མི་དབྱེད་པར། །རང་འདོད་རྟོག་གཏི་རིགས་པས་རྒྱལ་བ་ཡི། །
 ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་གནད་རྒྱུ་པར་བཞུགས་ཏུ་བཅོས། །བྱེད་པར་གྲུ་རྒྱུ་སྒྲོབ་མར་བཅས་པའི་
 གཞུང་། །འཆད་མཁས་གཞན་དང་མི་མཐུན་རྒྱུ་བྱའི་བྱིར། །དོན་ལྟར་ཆོག་མང་ལྟན་པའི་
 རྒྱུ་བཤད་གྱིས། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་བཀྲལ་བ་མང་ཞིག་མཐོང་། །དེ་དག་རྒྱུ་པར་
 འཆང་གསལ་པོ་ནི། །ལུང་རིགས་ཆངས་པའི་དབྱེངས་ཀྱིས་རབ་བསྒྲགས་ནས། །ཐལ་རང་
 གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་དང་ལྟ་བུའི་གནད། །ཡིན་ལྷགས་གསལ་བར་སྟོན་འདི་བསྟན་པའི་རྒྱུ། །
 འདི་རྒྱུ་དགོ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་རྒྱུ་ལྟར། །མཐོན་པོའི་གནས་ནས་འོད་དཀར་སྒྲོ་བྱེད་
 དེས། །མཐར་འཛིན་སྤྱི་གཏུང་བ་ཀྱན་འཕྲོག་ནས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཆོ་སྤེལ་
 བྱེད་ཤོག །བསྟན་ལ་དགོངས་པའི་ལྷག་བསམ་མཐོན་པོ་ཅན། །ས་སྒྲོང་བཀྲ་ཤིས་ཉིན་མོའི་
 མགོན་གང་ནི། །མཆད་དང་བཅས་པའི་འབྱོར་པའི་ཡིད་བཞིན་མཆོ། །བསྟན་འཛིན་མང་པོའི་
 བསྟོ་གནས་ཉམས་དགའ་དེར། །རྒྱུ་དབྱེད་གཟུ་བོར་གནས་པས་འདི་རྒྱུ་གྱིས། །ས་སྒྲོང་
 མཆད་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཅས། །ཀྱན་གྱུང་སྤྱི་ཞིའི་རྒྱུ་པ་ལས་གྲོལ་ནས། །
 བྱོགས་ལས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་འཛིན་ཤོག །ཅེས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་འབྱུང་བ་
 པ་སྒྲོང་ཞིང་། །ཞི་གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་དང་། །ལྟ་བུའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་མཐ་
 བས། །དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། །ཆངས་པའི་
 དབྱེངས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རྟོན་འབྲེལ་རྒྱ་མའི་རོ་བོར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པས། །དངོས་
 འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཏིང་ནས་ཞིག །བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་
 སོན་པ། །རྟོན་པ་ལྟན་ལ་འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱུ། །ཤུ་རྒྱུ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་
 རྟོག་པ་མེད་པ་སྤྱི་བོས་སྤངས་ཤིང་། །གསུང་གི་བདུད་ཅི་རྒྱུ་པའི་ཀྱན་དགར་སིམ་པས་ཤེས་
 རབ་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པ། །ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་། །དཔལ་ཤུ་མཆོག་
 ལྟན་ཏི་མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོས། །རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་རྟའི་ལོ། །ནག་པ་ཉི་བའི་ཡར་ཆོས་ཀྱི་

འགྲུབ་སྒྱུར་བཟང་པོ་ལ་ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི།   ཀོང་སྟོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་
 བོ།   །འདིས་ཀྱང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག།   །།མདྲ་ལོ།།

༡༡། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་འཇུག་པ་ངེས་དོན་བདུན་ཅིའི་
 ཐེགས་པ་སོགས་དབུ་མའི་ཆོས་སྒྲོར་
 འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །སྤྱི་བྱ་རྣམས་སྤྱི་བྱ་ལ་སྤྱི་བྱ་པའི་འོད་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་ནི། །ཉེ་བར་སེམ་པའི་
 སྤྱི་བྱ་ཆུ་གཏེར་དུ། །གསལ་བར་འབྱུངས་པའི་ཀྱུ་མུད་ཐེང་བ་ནི། །མཚོད་པར་སྤུལ་ནས་གུས་
 བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །ཞེས་ཕྱག་འཆལ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་བཟུང་ནས་
 ངེས་དོན་གྱི་ཁང་བཟངས་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་གཉིས་དབུ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་ནས་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་ནས་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་
 ཉེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་ཉེན་པ་དེ་ཡང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཁོ་ན་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རི་སྤྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ཕྱུང་བ་དེ་སྤྱི་དུ་དེའི་མཐུ་ལས་ཕྱུང་བའི་
 མཚན་མར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པ་རྣམས་སོ། །བདེན་པ་དང་པོ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་འདི་
 ཉིད་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། འཇིག་ཉེན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་དོར་སྤང་བ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། འོག་པར་སྤང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་
 བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ཏེ། དབང་ཤེས་འབྲལ་པ་ལ་སྤང་བ་སྒྲུ་ཤད་དང་། རྒྱ་
 གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་པའི་ཡིད་ཤེས་འབྲལ་པས་སྒྲོ་བཏགས་གང་ཞིག །
 བདག་དང་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་
 བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་སྤང་བ་བདག་འཇིན་ལྟར་སྒྲེས་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་

གྱི་གཟུང་བྱར་བྱར་པའི་ང་ཙམ་དང་། ལྷ་གྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲི་
 བ་ལྷ་བུའོ། ཡང་ལོག་འདི་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་
 ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་དང་དེ་དག་ལུགས་དེའི་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། གཞན་
 གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །གཞན་གྱི་མར་བྱས་གང་ཡིན་པ། །
 དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ན་གྱུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་བཞག་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་མ་རིག་
 པས་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་
 དག་འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྱུབ་
 པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་མ་
 རིག་པའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་དེའི་ལུགས་གྱིས་བདེན་པར་བཞག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐ་སྙད་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོ་དེ་
 དང་དེའི་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མཆུངས་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་མི་བདེན་
 པར་མཆུངས་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་འཇིག་
 རྟེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་། དཔེར་
 ན། ཤིང་རྩ་བཞིན། བདག་འཇོན་ལྷན་སྒྲིམ་གཉིས་གྱི་འཇོན་སྤངས་གྱི་བཟུང་བྱར་བྱར་པའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའོ། །འོ་ན་ཤིང་རྩ་ཡོད་ལ་བདག་མེད་
 དོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྱུབ་པའི་མཐའ་འདི་སྤྲིན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེན། རང་སྤྲེད་ངོས་པོར་སྒྲིབ་

ནམས་ལའོ། །དུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་དེ་
 དག་བདག་དང་གིང་རྟ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པའི་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་གང་ཁས་
 སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་འཇིག་
 པ་ན། བདག་ནི་ཡོད་ལ་བདེན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ནི་ཡོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཕྱེད་བ་ལ། སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟ་བའི་ངལ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ནི་ངན་རྟོག་གིས་དཀྱུགས་པའི་ཆོན་ཅི་ནག་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་
 དཔྱེད་འཁྲུག་པོའི་ཕིར་གྱིས་སྒྲུབ་ནས། སྒྲུབ་པའི་ཞལ་མདངས་ནག་པོར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་
 རྟེན་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁས་སྒྲུབ་ནས། དེས་དོན་
 ཀྱི་ཁང་བཟངས་སུ་འཇུག་པའི་རྩལ་ནི་འདི་ལྟར། ལྟ་བུས་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་བདེན་འཇིག་གྱི་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཆོ། སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་
 རེ་བཀག་ནས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་
 གཅོད་པའི་ཆོ། སྒྲོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་བཀག་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་དེས་དོན་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་རྩལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོས་བྲགས་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བའི་སྒྲོས་བྲགས་པ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་དེའི་སྐབས་སུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེན་འཕགས་པའི་རིགས་
 པས་བྲགས་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་

འཛིན་ལ། དེའི་མིང་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་
 བའི་བདེན་པ་ནི་ལྷ་གྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་
 འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
 གང་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་དང་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མ་རིག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མིང་ནུལ་འབྱོར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡང་
 དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། རི་སྐད་དུ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་གྱི་
 སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟོང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དེ་ལ་བསམས་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པ་དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་འདི་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་དུ་བརྗོད་པ་མི་བྱའོ། །དེའི་ཆོ་ངེས་དོན་གྱི་ཁང་བཟངས་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་
 དེར་བདེ་བར་ཕྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དུམ་མ་ཆེན་པོའི་ཁང་བཟངས་སུ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་བདེ་བ། །བདེན་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ཆེན་པོ། །མཁྱོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་
 གཉིས་གྱི་གནད་ལ་འཇུག་པ་ངེས་དོན་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དུམ་འགྱུར་
 ཆལ་གྱི་ཡུལ་སྟོངས་སུ་སྐྱེས་ནས་དུམ་མའི་གཞུང་ཡུགས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་སྒོ་
 མིག་ཅན། འཇམ་དཔལ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེར་གྲུབ་
 པའོ། །།མདྲ་ལོ།

༡༣། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
བཞུགས་སོ། །

༡༣། །སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་ལ་གྲུ་དབང་བཞིན། །ལ་རོལ་
ཚོལ་བ་གཞོན་ལ་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས། །རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་པ་རིང་དུ་འདོར་མཁས་པའི། །བསྟན་བཅོས་
མཛད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཇུག་ལོ། །ཞེས་མཛོད་པར་བཞུགས་ནས། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྒྱུ་
པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དགོས་པར་བྱས་ཏེ། །གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། །གཞུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིས་བྱ་བ་དང་། །དོན་དམ་པར་
མཛད་ཅིས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །འདིའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། །རང་གི་འདོད་པ་བཞག་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་མཐའ་དགག་པ་དང་། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་པོ་
དེ་ལས་དབུ་མའི་ལྷགས་གང་ཡིན་བཅོལ་བ་དང་། །དེ་རྒྱུད་པ་ན་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་མཁས་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ།
དེར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་རྒྱ་ཆེར་ཡང་ཐ་སྙད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་
མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། །དེས་ཀྱན་ནས་སྤང་བའི་སྤྱོད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེའི་དོར་ཡོད་
ན་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། །དཔེར་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་
པས་གཞུང་བའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀྱན་
ཚོལ་བའི་ན་པ་རྣམས་རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། །འཛིན་ཏེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆད་མ་ཉིད་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་བའི་ན་པ་རྣམས་དབུ་མའི་རིགས་
པ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆད་མས་གཞག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དབུ་མ་པས་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་བའི་ན་

བར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན་
 འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡིན་ན་དེའི་རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་དང་པོའོ། །ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་རང་ལྷགས་ལ་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་སྒྲ་མི་སྒྲུབ་བས་བྱལ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་དེའི་ལྷགས་
 ལ་དེ་མི་སྒྲུབ་པ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ལ་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་པོ་
 ཞེས་བྱ་ཡི། བདེན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །
 ཡང་འཛིག་རྟེན་དང་འཕགས་པ་གང་རུང་ལ་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྒྲུབ་བས་བྱལ། དཔེར་ན། རླ་བ་གཉིས་སྤང་
 གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རླ་བ་གཉིས་བདེན་པར་འཛིག་པ་བཞིན། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་དང་། བཙོས་མར་
 བྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 གྲགས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ། དབུ་མ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་གསུམ་པའོ། །ཡང་དབུ་མའི་རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་བྱལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་རིགས་པས་རྣམ་
 བར་དབྱེད་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་
 བཞག་པ་བཞིན་གྱུ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་དགོས་པ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་
 ཀྱི་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་བཞི་པའོ། །ཡང་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་
 ཞེན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་རང་གི་

ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གང་། བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་གང་ལ་སྒྱུར་ཞེ་ན།
 རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཚན་མའི་ཆོགས་མ་
 ལྷགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཀྱང་
 རྫོང་གི་བདེན་པ་ནི་དེའི་ཆེ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། འདིར་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །
 བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྱུ་བའི་
 ཆོས་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་སོ་
 སྟམ་དུ་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྒྱུས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ཁོ་ན་དུ་མའི་རང་ལྷགས་སུ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེད་
 པར་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་བསྐྱབས་ན་སྒྱུས་པའི་མཚན་མར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དོས་བཟུང་བ་དང་། གོང་གི་རིགས་པ་དེ་ཤེས་ན་དེ་དག་རང་གི་ངང་གིས་
 འདོར་ནུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་འགའ་ཞིག་དུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡོད་
 ན། དེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ན་ཡོད་ན་དེ་མེད་པར་སོང་བའི་དུས་གཅིག་
 བམ་ཡང་མི་སྤིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱུ་གྱུ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པར་
 ཁས་བླངས་ནས། དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་རིགས་པས་ནུམ་པར་དཔྱད་པའི་ཆེ། ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ལས་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་རྟག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཆོས་འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་རབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེན་སྟོང་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་བ་ཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བུ་ཅིག་
 སྒྲུས་པའི་སྒྲོས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྟག་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་གཅིག་ལུར་ཉམས་
 དགའ་བའི་རྟོག་པས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་གྲུབ་
མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་
བཅོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་བྱུང། དཔེར་ན་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟག་པའི་ལྟ་བུ་དངོས་བཟུང་ནས། གཉིས་པ་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་ནི། གང་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆེ་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ན་ཆད་པས་བྱུབ་སྟེ།
སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱིས་མེད་པར་སོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་བོའི་རྒྱུ་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ལྟ་བུའི་ཤེར་འཆལ་དེ་ལ་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱིས་མེད་པར་ཞེན་
པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མ་ཡིན་
པར་བལྟ་བུ་ནི། ཆད་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཞིག་བྱིས་མེད་པར་ཁས་སྤངས་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཆད་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་
གི་རྩ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་
རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་རང་གི་རང་གིས་སེལ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པའི་
ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་པས། རྟག་པའི་ལྟ་བུ་སེལ་ཞིང་། སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱིས་མེད་
པར་སོང་བ་ཁས་མ་སྤངས་པས་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་རང་གི་རང་གིས་སེལ་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟ་
བས་སྒྲིས་པ་གཅོད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་
དོན་དམ་བདེན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད། ཤེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་ལྷགས་
དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། དེའི་སྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་
ལྷགས་ནི་ལྟ་བས་སྒྲིས་པ་གཅོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཆོག་སྒྱུ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བས་སྒྲིས་པ་གཅོད་པའི་ཆེ། སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་
པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་ལྷགས་བཞག་ནས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་ལ།

བོད་ཁྱིམ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་
 རོན་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རོན་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
 ལུ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རོན་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཆད། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པའི་རོན་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རོན་ལ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ས་དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། དེར་ཡོད་པའི་རོན་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སློ་ལྷན་
 སྦྲེས་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 གྲུབ་རྟེ། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་
 སྤང་བའི་དག་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དེའི་དོར་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་མོད།
 དེར་དེ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཆ་
 རས་མཚན་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་
 ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལུ་སྟོགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སྟོགས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་
 ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དེ་དག་མི་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་དག་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་
 གིས་ནི་ལུགས་པར་མ་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཇི་སྟེང་པ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་
 རྟེན་རོན་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྟུན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི། ཟླ་བའི་ཞབས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བའི་ཞབས་གཉིས་ཀས་གསལ་བར་བཀག་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེང་དུ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོགས་པའི། །ངོ་བོ་ལོག་
 པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་
 མཐོང་བ་དང་། རབ་རིབ་མེད་པས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་དཔེར་བུས་ནས། མ་རིག་
 པའི་སྤྱད་པ་དང་མ་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་སྟོགས་ཡོད་པར་མཐོང་ལ། དེ་དང་

བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 གལ་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སེམས་ན།
 མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ཅི་ཞེས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་གཞོད་ན་
 མཚན་ཉིད་སྤྱད་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་པ་ཁོ་ནའོ་སྤམ་
 དུ་སེམས་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེའི་ལན་དུ། གང་ཞིག་ཡང་དག་དངོས་མི་འདོད། །
 དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།
 དཔུ་མ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན། དགོན་མཚོག་
 གསུམ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་
 རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྤང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་བྱིས་
 རིགས་པས་དབྱད་པ་བྱས་པའི་འོག་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་
 གནས་ཤི་ན། རི་སྤྱོད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་མཐའ་
 དག་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་མ་སྟོས་པར་མ་བརྟགས་གཅིག་སུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱོད་དུ། དག་མི་དག་མེད་སྟོ་ཅན་མཐར་འགྱུར་ཏེ། །ལས་འབྲས་
 རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 མཐའ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བོང་བུའི་རྩ་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྤང་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་
 འགའ་ཞིག་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆད་མས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དོན་དེ་དང་
 དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མོད། དེ་ཡོད་པ་དཔུ་མའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་

ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འད-
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། དེར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོ། །དེའི་ཡང་དོན་ནི། དེ་ལ་
 འཕགས་པའི་རིགས་པས་མི་དཔྱོད་པའི་དོན་རྟོ། །དེའི་དོན་ཡང་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་
 དགའ་བའི་དོན་རྟོ། །དེའི་དོན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །གང་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་
 མས་བརྟགས་པའི་ཆོག་གང་དུ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དབུ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་
 པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་སྟེ།
 དེས་དང་པོར་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་
 ཅིས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སྟེ། དེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུག་པར་
 བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རོག་ཅིག་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ཆོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་ཡོད་ཅིས་
 སྒྲིམ། །བདེན་པར་མེད་ཅིས་མ་སྒྲིམ་གྱིག། །སྒྲིམ་ན་ཐ་སྙད་བདེན་ལས་ཉམས། །ངེས་པའི་བདེན་
 པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་ཅིས་སྒྲིམ། །དེ་ཆོ་ཡོད་པར་མ་སྒྲིམ་གྱིག། །སྒྲིམ་ན་ངེས་
 པའི་དོན་ལས་ཉམས། །ཐ་སྙད་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡི། །
 ཆད་མས་གྲུབ་ན་འགལ་བ་ལ། །མི་འབྱུལ་ཆད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་མཚན་
 འཛིན་གྱི། །སྒྲོ་ཡིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་སྒྲུངས་ནས། །དེ་ནས་དབུ་མ་བསམ་པར་བྱ། །སྒྲོས་པའི་
 ཆོག་ས་རྣམས་མཐའ་དག་ལས། །རྣམ་གྲོལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསམས་ན། །དེ་ནས་བརྗོད་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། །བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མེ་རྟོག་ཅིས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་
 རྟོངས་སུ་སྒྲིམ་ནས་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཉེ་བར་དཔྱོད་པ། འཇམ་དཔལ་དགའ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེར་གྲུབ་པའོ། ། མཛུ་ལོ།

༡༡། སྤྲིངས་ཡིག་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

༡༡། །སྤྲི། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲིངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་ཏུ་སྤྲིངས་པ་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོས་རང་བཟོའི་དྲེགས་པ་ཉམས་བྱེད་ཅིས་
བྱ་བ། ཆོས་ཀྱན་སྐྱུ་མར་གཟིགས་པའི་རལ་བ་སྟོན་པོའི་ཁུར་ཆེན་གྱིས་བཟིན་ཅིང་། །དཔལ་
ལྷན་ལུང་དང་རིགས་པའི་མིག་རྩ་དམར་པོ་བགྱང་ནས་སྟོགས་ཀྱན་ལས། །རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་
སྤྲིང་བྱངས་སྤྲིང་གསུམ་རི་བོའི་སྟོ་ལ་ཆེར་བསྐྱགས་པས། །དྲེགས་ལྷན་སྤང་ཆེན་ཁོས་པའི་སྤྲིང་
རབ་སྟོས་མཁས་ཀྱན་ལ་བྱག་བགྱིད་དོ། །མང་ཏུ་གསན་པས་རང་གི་རྒྱུད་སྤྲིངས་ཤིང་། །གཟུ་
བོར་གནས་པས་གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་པའི། །རིགས་དང་རིགས་མིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
ཅན། །གངས་ཅན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྤྲིངས་སོ། །འདིན་རང་བཟོའི་ཆང་གིས་རབ་སྟོས་པའི། །
རྣམ་དཔྱོད་སྤང་ཆེན་གཟུ་བོར་སྟོད་པ་ཡིས། །སྤྲིང་སྟོགས་མེད་པར་ཀྱན་ཏུ་འཕྱུར་པ་ལས། །
སྤྲིང་སྤྲིང་སྟོབ་མར་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་དྲུགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་ཡིས། །
གཉིས་མེད་གསུང་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན། །རང་སྟོ་ཁོ་ནས་གཞན་ཏུ་བཀྲལ་མཐོང་
ནས། །ཅུང་ཟད་དཔྱད་ལ་མཁས་རྣམས་གསན་པར་རིགས། །གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་
དམིགས་གཏད་པའི། །བདག་དེ་བཅིངས་གྲོལ་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོར་སྤྲི། །མུ་སྟེགས་གཞུང་དང་ཁྱད་
པར་མ་རྟོད་པའི། །ཆོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་། །གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པས་བཟུང་གུར་པའི། །བདག་དེ་སྤང་པོའི་སྤྲིང་ཏུ་ཞུགས་གུར་ན། །བདག་ལྟ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལ་
ཞུགས་པའི་བྱིར། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྷར་བསྐྱེད། །བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
ང་ཅམ་བདག་ཡིན་ན། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོས། །བཏགས་པ་ཅམ་

དེའང་མེད་པར་གཟིགས་གུར་པས། །ལས་འབྲས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་རྩི་ལྟར་འབྲད། །ང་དང་ང་
 ཡིར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལུང་ས་པའི་ཚོང་ས་ཆེན་འདི། །ཉེས་པའི་རྩ་བ་
 མེན་པར་སྒྲིག་བྱེད་ཅིང་། །བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཅམ་བདེན་ཅོ་ཞེས། །གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་པའི་ཉེས་པའི་ཆ་ཅམ་ཞེས། །ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ལུང་ཁུངས་ཡིན་པར་སྒྲ། །དེ་
 སྐད་འདི་ནི་སྤྱི་དང་ཞི་བ་ཡི། །གནད་རྣམས་གཞན་དུ་འཛོམས་པའི་གསང་ཆོག་ཡིན། །འཛིག་ཆོགས་
 སུང་པོར་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ། །ཉེས་ཀུན་སྦྱེད་བྱེད་འཛིག་ལྟ་མིན་གུར་ན། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་
 ཀུན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆོགས་དང་འགལ། །བདག་ལ་བདེན་
 པར་རྟོག་པས་འཆིང་བྱས་ན། །བདག་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་ཅིས་མི་འཆིང་། །བདག་ཅམ་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པས་གོ་ལ་བྱས་ན། །མོ་གཤམ་སུ་ལ་འང་ཅི་ཕྱིར་ཐལ་མི་འགྱུར། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་
 བས་བདག་ལ་དམིགས་གུར་ན། །བདག་གིར་འཛིན་པས་བདག་ལ་ཅིས་མི་དམིགས། །དེ་ལྟར་
 འདོད་ན་བདག་དང་བདག་གི་བའི། །བྱད་པར་གང་ཡིན་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་མི་བྱས། །བདག་ཏུ་འཛིན་
 པས་བདག་ལ་དམིགས་དགོས་ན། །བདེན་པར་འཛིན་པས་བདེན་གྲུབ་ཅིས་མ་དམིགས། །
 བདག་མེད་ན་ནི་བྱེད་དང་མྱོང་བ་པོའི། །སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིས་ཚུད་པའི་ལན། །དཔལ་
 ལྷན་སྒྲ་བས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག །སུང་པོའི་སྤྱིང་ན་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བ་པོར། །ཐ་སྦྱད་བདེན་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དེ་ཉིད་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཡོད་གུར་ན། །རྣལ་འབྱོར་བ་
 ཡིས་བདག་ནི་རྩི་ལྟར་འགོག །སུང་པོར་བདག་ཡོད་ཅིས་པ་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་བའི་རི་བོ་
 ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གསུངས། །མིང་ཅམ་མཐུན་པས་དོན་ལ་བདག་ཡིན་ན། །མིང་ཅམ་མཐུན་
 རྣམས་དོན་ལ་ཅི་མི་བདེན། །བྱེད་པོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ཅིས་ཐ་སྦྱད་
 འདོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་སྒྲ་དང་བདག་མེད་དུ། །སྒྲུབ་པ་ཕྱི་ནང་གཞུང་གི་
 བྱད་པར་ཡིན། །གང་ཟག་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི། །བདག་མེད་ཅིས་པ་འདི་ཡང་བཞད་
 གང་གནས། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲངས་སྒྲ། །འདོད་པ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་གཞུང་
 ལུགས་ཡིན། །གང་ཟག་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལུང་ས་པའི་ཚོང་ས་
 ཆེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱད་ལ། །བསྐྱེད་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཁས་རྣམས་

བཞེད། །སེམས་ཙམ་གཞུང་དང་དབུ་མའི་གཞུང་འགའ་ཞིག །རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཀོལ་
 བྱས་ནས། །དེ་ལ་ནང་འགའ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་ལ། །ཅིར་ཡང་མི་འཛེམ་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ། །
 ཅུང་ཟད་ཆོལ་ན་ཁོ་དང་ཕྱག་དོག་དང་། །ཁོང་ཁོའི་སྒྲིན་ལུང་ནག་པོ་ཆེར་གཡོས་ཏེ། །ཆོག་རན་
 མི་ཟད་འབྲུག་གི་སྒྲིན་ཆེན་གྱིས། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོག་སྒྲིན་ལྷ་སྒྲིན་བརྒྱུར་འབྱེད། །
 འདི་འདྲ་འདི་ནི་དམ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན། །འབྲུག་པའི་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིན་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་། །
 དང་པོའི་སྒྲིན་ཡིས་ཚུལ་བཞིན་འཆད་པ་དང་། །བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པས་རིགས་པའི་གཞུང་འཇུགས་
 པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་མཁས་པའི་ལྷགས་བཟང་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ལ་དབྱེད་ལྷན་
 དག །རྒྱ་སྒྲིན་གཞུང་གི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡི། །
 མཐར་ཐུག་རིགས་པས་སྒྲིན་ཅིང་ལོག་ཕྱོགས་ལ། །རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་འཇེན་བཞིན་དབུ་མ་
 པར། །ཁས་ལེན་དེ་འདྲ་དངོས་པོར་སྒྲིན་པའི་གཞུང་། །ཡིན་གྱི་ལྷགས་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་པོ་
 སྒྲིན་ལ། །ཡིན་ལྷགས་སྒྲིན་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པའི་མཁས་རྣམས་
 ག་ལ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷགས་གྲུབ་ཅིང་། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞུང་ཆེན་ལྷགས་གཙུགས་ནས། །མཐའ་དག་བདེན་པར་
 མེད་ཅེས་འདོན་པ་ཡི། །དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་འདི་དང་འདི་དག་གིས། །ཆོས་ལྷ་བཙུན་
 རས་ཆོས་མིན་སྒྲིན་ལོ་ཞེས། །ཡང་ཡང་སྒྲིན་པའི་གྲུགས་བམ་མང་མཐོང་ཆོ། །དབྱེད་མེད་
 དོན་གཉིས་མང་པོས་འཕགས་རྣམས་ལ། །སྒྲིན་པ་བཏབ་ཅིང་ཆད་ལྷན་མཁས་པའི་གཞུང་། །
 ལྷ་བཞིན་དོར་ནས་རང་བཟོའི་གཞུང་ཆེན་ལ། །ཉིན་མཆོན་ཀྱང་ཏུ་འབད་པར་རབ་སྒྲིམས་གྲང་། །
 དུས་དང་སྒྲིན་གྱིས་གྲིན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཟད། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས། །
 བུང་འགའ་ཁུར་གྱིས་རིང་ནས་དུབ་པ་ཡི། །རང་རྒྱུད་གཞུང་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ། །རིམ་གྱི་
 བཀྱི་ཞེས་སྒྲིན་པོ་མཆོར་གནས། །དོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རང་མཆོན་སྒྲིན་ལ། །ཐ་སྒྲིན་སྒྲིན་
 པའི་གཞུང་གིས་གྲུབ་ཀྱི། །རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲིན་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཅི་སྒྲིན་ཡིན་ན་སྒྲིན་པའི་
 ཞབས་གྱིས་གྲང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་དོ་བོ་ཉིད། །སྒྲིན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་གཞིའི་
 ཆོས་ཅན་ལ། །རང་བཞིན་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིན་ལུང་རིགས་གྱིས། །ལྷགས་པར་བརྒྱབས་ཅིང་དེ་

ཡི་ལོག་ཕྱོགས་ལ། །གཞོན་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་པ་གཟིགས་ལགས་སམ། །ལྟ་བའི་ཆེན་རང་
 རྒྱུད་གཞུང་མང་དུ། །དགག་བྱའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །མེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཞུང་
 གི་གྲུབ་མཐའ་ལ། །མི་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང་། །སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས་གཟིགས་
 པའི་ལྟ་བུ་དེ། །རྟོན་དང་མ་རྟོན་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་། །རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དོན་གོ་རང་དབང་
 དུ། །གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་མེད་ཅིང་དངོས་སྤྱོད་ལ། །
 རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སོགས། །རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ། །
 རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པར། །ཆོད་ལྡན་མཁས་པའི་སྒྲུ་བོ་ཀུན་ཀྱིས་བཞེད། །
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་དང་རགས་པ་ཀུན། །རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན། །
 དེ་དང་གཞན་དག་ཅོད་ཆེ་རང་མཚན་ཀྱིས། །གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྲང་ཇི་ལྟར་སྟེད། །དེ་
 ཕྱིར་འདི་དག་རང་བཟོའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། །ཤེར་ཕྱིན་མདོ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན། །
 སེམས་ཅམ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་འགའ་མ་གཏོགས་པ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞུང་དང་
 དོན་དུ། །འགྲེལ་བྱེད་དཔུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྟོན་མ་བྱུང་། །ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་ཅེས་པའི། །རང་རྒྱུད་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛོམས་མ་ཡིན། །བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་བསྐྱབ་
 པའི་དཔུ་མ་པ། །ཡོད་ཅེས་སྒྲུ་བ་རང་ཆོག་འགལ་པའི་ཁུར། །རང་རྒྱུད་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་
 ལྟ་བུ་དེ། །རི་བཞིན་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་མིན་གྱུར་ན། །དེ་ནས་རི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་། །
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གལ་འགྱུར། །རང་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན། །དེ་
 ནས་བཤད་པའི་གཉེན་པོས་མི་སེལ་ན། །རྒྱལ་བས་དབང་པོར་འཆམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ། །
 ཆོད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀྲལ་བར་འགལ། །རང་རྒྱུད་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲང་ལྟ་བུ་དེས། །
 ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཅམ་འཛོམས་ན། །དེ་ ཡི་རིགས་རྒྱན་རིང་དུ་གོམས་པའི་སྒྲོས། །
 ལྟན་སྒྲིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་ཅིས་མི་འཛོམས། །ཀུན་བརྟགས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སེལ་རུས་
 པའི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དང་དེ་རྒྱན་གོམས་པའི་སྒྲོ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །
 འཛོམས་སྤྱིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་ཡིན། །བདེན་མེད་མདོན་སུམ་གཟིགས་པའི་རང་རྒྱུད་

ལ། མེད་ཅིང་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་གཟིགས་པ་ཡི། མེམས་ཙམ་འདོད་པ་འདི་ཡང་འགལ་
 བའི་ཁུར། དག་བཙུག་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་ཁྱེད་པ་ན། མཐོང་དང་སྒྲིམ་པར་བྱ་བའི་ས་བདུན་
 དུ། སྒྲིམ་པར་བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རིམ་པ་ཀུན། མེད་ཅིས་འདོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལུགས་མཆོག་
 མཛོན། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་དེ་སྒྲིམ་ཉིས་པའི་ཆོག་ས། མ་ལུས་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་
 ཁས་བླངས་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཡི། ཐལ་འགྱུར་ལུགས་མཆོག་འདི་ཡང་རོ་
 མཛོན་གནས། གཉིན་པོའི་ཆོག་ས་རྣམས་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱུས་ནས། གཞོམ་པར་སྒྲིབ་པའི་
 ཉོན་མོངས་གཞོམ་ལ་སྒྲིམ། ཤིན་ཏུ་ཆལ་དཀའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ། གཉིན་པོའི་རིམ་བཟུང་
 མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཛོན། འཛིན་ཉོན་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་མོ་ལ། ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཅིས་སྒྲིབ་
 བའི་གཞུང་། གང་ནའང་མེད་ཅིང་སོ་སོ་སྒྲིབ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་འདོད་པ་སེར་
 སྒྲིབ་ལུགས། སྒྲིབ་ཉོན་ཉོན་པ་མེད་ན་ཕྱི་མོ་ལའི། དྲང་སྒྲིབ་ཇི་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་མོ་ལ། ཆགས་
 བྲལ་མེད་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པས་བཤད། དེ་དང་འདི་ཡི་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ། ཟག་མེད་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་ཉོན་པ། འདི་འདྲ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས། དག་བཙུག་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་སོང་ཡོད་ཅིས་པ། འདི་ནི་སྒྲིབ་མེད་ཤིང་རྟོའི་སྒྲིབ་འབྱེད་ཡིན། འཛིན་
 ཉོན་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྒྲིབ་ཀུན་སྒྲིབ་གསུམ། འགོག་ཅིས་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་
 མེད། གང་ཟག་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་སྒྲིབ། འཛིན་
 ཉོན་མ་ལུས་སེམས་གྱིས་བྱས་པ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགལ། བདེན་
 འཛིན་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས། བསྐྱུས་དང་མ་བསྐྱུས་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པས་བཤད། བདེན་
 འཛིན་མ་ལུས་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། འཆད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན། མཛོན་
 པའི་གཞུང་ལས་འཛིན་ཉོན་འདས་ལམ་དུ། བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་ན། དེ་ནས་
 བཤད་པའི་ཆགས་བྲལ་དེ་དག་ལ། དཔྱེད་ལྡན་སྒྲིབ་པའི་བརྟན་བྱེད་པར་བྱས། རྒྱ་ཆེན་
 མཛོན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཡི། ཐར་པ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ན། ཟབ་མོའི་མདོ་སྒྲིབ་
 བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ལ། ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྡན་སྒྲིབ་འབྱུང་། ཐལ་འགྱུར་མ་
 གཏོགས་ཤིང་རྟོའི་སྒྲིབ་ཀུན་གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་སྒྲིབ་ཅི་དགོས། ཐར་

བར་སྒྲོན་པའི་ལམ་ཡང་མ་བསྟན་ཕྱིར། །འདི་དག་ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་སྒོ་མིན་ཞེས། །དམ་
ཆོས་པལ་ཆེར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིག་ཆེན་ལ། །སྒོ་གསལ་སྒྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བག་ཡོད་མཛོད། །སྐུ་བ་
འདས་སྐུ་བསྟན་ནས་རིང་ཞིག་དུ། །ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས། །དུས་དེར་
ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ཅི། །གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སུ་ཞིག་གྲོལ། །ཉན་
ཐོས་གཞུང་གི་ཐར་པའི་ལམ་ཞུགས་པས། །སྤྱིད་པའི་ཕྱི་ལ་ཆགས་བལ་བྱེད་མིན་ན། །སྤྱི་རྒྱུ་
གཞུང་དང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཐོབ་བྱའི་བྱེད་པར་གང་ཡིན་སྒྲིབ་པར་རིགས། །གང་ཟག་
བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གནས་སྐུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡིས་ཉན་མོངས་པ། །མ་
ལུས་སྒྲངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི། །ཁྱུ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལམ་དུ་སྒྲུབས་བཞེད། །དབུ་མའི་
ཁྱུ་མཐར་མ་ཞུགས་གང་ཟག་འགས། །ཐར་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པའི་སྒྲུབས་མེད་ན། །ཀུན་གྱང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་གཅིག་པས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཉམས། །ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུས་མི་འབྱེད་པར། །ཐལ་རང་གཉིས་པོ་ལྟ་བུས་འབྱེད་དོ་ཞེས། །སྒྲུབ་པ་འདི་ཡིས་རང་
གི་འདོད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། །རྟོག་པས་སྒྲོ་བདགས་མིན་
པའི་ཡོད་པ་དེ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་མཁས་རྣམས་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་བདེན་པར་གྱུ་བ་
པའི་ཆད་ཡིན་ཞེས། །སྒྲུབ་ཆད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་བཀག། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
དོན་ལྟོག་བཤད་པ་ན། །དེ་ཡི་ལོག་ཕྱོགས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཡི། །ཆད་དུ་རང་རྒྱུད་གཞུང་གིས་
བཤད་དོ་ཞེས། །འདོད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན། །རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པའི་
གསང་ཆོག་ཡིན། །ཡིན་ལུགས་ཀུན་གྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བདགས་ན། །བཙོས་མ་མིན་པའི་གནས་
སྐུ་གང་ཞིག་ཡིན། །འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྱུ་བ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བདགས་སུ། །འདོད་པ་ཆད་ལྡན་
མཁས་པའི་གཞུང་ན་མེད། །ཆོས་འགའ་རྟོག་པས་བདགས་པ་ཤེས་པ་གང། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་ན། །རྣམ་རིག་སྒྲུབས་གཞུགས་སོགས་སྒྲོ་བདགས་སུ། །ཤེས་ཕྱིར་དེས་གྱང་
དོན་དམ་ཅིས་མ་རྟོགས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡོད་པ་དང་། །ལུལ་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཡང་། །བྱེད་པར་འདི་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས། །བདགས་དོན་བཙལ་
བས་རྟོད་པའི་དོན་ཡོད་ན། །བདེན་པ་གྱུ་བ་པའི་ཆད་དུ་འཛོག་པ་དང་། །གང་གི་གནས་སྐུ་

དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས། རྟོན་དོན་འདོད་པ་འདི་ཡང་ཅིས་མི་འགལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་
 པའི་སྒོ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད། བཅའ་བས་རྟོན་ཅིས་མང་དུ་སྒྲོག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཏགས་དོན་མི་རྟོན་པར། འདོད་པ་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སྒྲོས། མཐོང་བས་སྤང་བའི་
 ཤེས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱུར་ན། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་དང་འགལ་བར་དོགས། ཞིག་པ་དངོས་
 པོར་འདོད་པ་རང་བཞིན་གྱི། རྟག་དངོས་སྤྲོ་བའི་གཞུང་གི་དེ་ཉིད་ཡིན། རུས་གསུམ་རྩེ་སྤྲོ་
 གྲུབ་པ་བྱེད་བྱག་ཏུ། སྤྲོ་བའི་གཞུང་གི་ཁོར་པའི་རྩ་བ་ཡིན། རྩ་དང་བདུད་ཅི་ནག་ཐག་ལ་
 སོགས་པའི། ཡུལ་སྤང་མ་ལུས་བྱི་རོལ་དངོས་པོའི་སྟོང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་བྱི་དོན་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ། འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་མེད། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་
 གྲུབ་བཀག་པ་ཡིས། ལྷན་སྒྲིམ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་མི་གཞོད་ན། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་བཀག་
 པས་སྒྲིམ་མེད་དུ། འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་བདེན་པའི་གཅིག་སོགས་ལ། གཞོད་བྱེད་བསྟན་པས་
 ཆོས་ཀྱན་བདེན་མེད་དུ། གྲུབ་ཅིས་སྤྲོ་བ་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ། སྟོན་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་གཞུང་ལུགས་
 ཀྱན་དའི་ཆལ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་བའི་ལེགས་བཤད་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱེད་མོད། དེང་སང་འདི་ན་
 རང་བཟོའི་སྤྲོ་གཅན་དབང་པོས་སྤྲོ་བའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་ནག་པོར་བྱས་པ་གང་། ཀྱན་
 རྟོགས་པའི་གྱིས་བྱིས་པའི་རི་མོ་རྣམ་བཤའི་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་ཡི་གྲུར་ཁང་མཛེས་པར་བཅིངས་པ་
 འདི། ལུང་རིགས་རྩེ་བརྒྱ་གདེངས་པའི་ཆངས་པའི་འཁོར་ལོས་དུལ་ནས་འོད་དཀར་སྤང་བས་
 ཕྱོགས་ཀྱན་མཛེས་བྱེད་ཤོག། ཅིས་པ་འདི་ནི། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་སྤྲོ་བའི་དབུ་མ་སྤྲོ་
 བ། འཇམ་དཔལ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་དཔལ་གསང་སྤྲོ་
 བེའུ་ཐོག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྲོ་བའོ། །

༡༡། །དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས།
 དེས་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེད་
 གྱི་གྲུ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་མཆོད་ཀྱི་ཡེ། གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དབྱངས་ཅན་གཏམ་གྱིས་ནི། །རྟག་
 ཏུ་ལེགས་བཤད་ཆོལ་ལ་འདུན་གང་གི་ །ཡིད་གྱི་བཞོན་པ་གོང་ནས་གོང་འདྲེན་པའི། །ཤིང་རྟའི་
 སྒོལ་འབྱེད་ཀྱན་ལ་ཕྱག་བགྱིའོ། །རྒྱན་བྱས་མཁས་པའི་དྲང་དེས་གཡོ་བྱེད་པའི། །དབུ་མའི་
 སྒོལ་འབྱེད་རྣམ་བཞིའི་རིང་ལུགས་མཚོག། །གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་དེང་འདིར་བཤད་པ་ན། །
 འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཆེན་བརྩུ་ཡིན་གང་། །ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་
 བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྲུལ་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་དེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཆེན་
 པོ་ནི་ཐོག་མར་གཉིས་ཤིག་བྱང་སྟེ། གང་ཞེན། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་
 པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲུལ་པའི་རྩལ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉིན་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་ཞབས་དང་། ཕྱིས་བྱོན་པའི་ཤིན་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །
 སྤྲུལ་ཞབས་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྩལ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཡང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་
 འཚོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། རྩལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སྟ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་
 སྒྲིགས་འཇུག་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་ཕྱིར་རི་བཞོན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ཐོབ། །ཅིས་དང་།
 ཤིན་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་ལས། བུམས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། །
 སྤྲུལ་གྱང་ནི་བཞེད་གྱུར་པའི། །ཚད་མ་ལུང་དང་ལྷན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འབྱེན་པར་མཛད་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་སྐྱེ་བ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཆེགས་འགོད་པར་མ་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སྐྱེ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི།
མིག་སྟོན་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཤམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྐྱུ་མ་བཞིན། ཞེས་སྟོན་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་རྣམ་པ་བཞི་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྐྱོང་གིས།
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་བརྗོད་པར་མ་མཛད་པ་ལ།
སྐྱེ་འབྱེན་གྱི་རིགས་པ་མང་དུ་འཕེན་པར་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོབ་དཔོན་རྣམས་པ་གྲགས་པས་

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ནས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱེད་མང་དུ་
 འཕེན་པར་མཛད་ཅིང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་དེ་དག་
 མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱེས་སོ། །
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་ཆེན་གསལ་ལས། སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཀྱིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེན་དང་དཔེ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མཛོན་པས།
 དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱེ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་། སྦྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སྦྱོར་སྦྱས་ཏེ། སྦྱོར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
 མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་
 པའི་དོན་དང་ཡང་། ས་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་
 བཅའ་བ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོབ་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་
 དམ་བཅའི་བྱེད་པར། འཇལ་བྱེད་ཆོད་མའི་བྱེད་པར། གཞལ་བྱ་ལུལ་གྱི་བྱེད་པར། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་ཚུལ། མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བུ་མཐུན་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། བདེན་མེད་དང་རང་བཞིན་སྦྱེ་མེད་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེན་
 རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆེན། རྟོ་རྟེན་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆེན། ཡོད་
 མེད་སྦྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆེན། སུ་བཞི་སྦྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆེན། ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
 ཆེན་རྣམས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། འདི་དག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེན་མ་ཡིན་ཏེ།

ལྷ་མོ་གསུང་དང་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གྲོལ་བྱེད་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་བྱེད་དང་། ཆོས་ཅན་མིག་སྒྲིག་གི་སྒྲུབ་དུ། བདེན་ཡོད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་
 མི་སྐྱབ་པའི་བྱེད་དང་། རོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་
 བྱེད། དེ་དང་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། རོན་དམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་
 བྱེད། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སྒྲིག་གི་གཏན་ཆོག་གྱི་ལྷ་མོ་གསུང་དང་ཆོས་ཅན་ནི། ཀྱང་རྫོག་
 གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་སྐྱབ་སྒྲུབ་ནས། རང་ལུགས་ལ། བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ཤིང་ལྷ་མོ་པ་བཞེད་པའི་ཐལ་འགྱུར།
 རྒྱ་མཚན་མཆུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། སྐབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཆུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་དུ་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་དང་། རྒྱ་ལ་མ་
 ལྷོས་ཡོད་མིན་པས་ན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་
 དུ། སྐྱེས་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་མོ་ལ་སྒྲིག་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་
 འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལ་བོན་སྐད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། གསུང་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་
 ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་ནི། དེ་བྱེད་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་
 མིག་ཤིང་། བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས། འདི་ཡི་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་
 པ། དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཆུངས་མཐོང་བས། རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་དམ་བཅའི་བྱེད་པར་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་པ་གཅོད་པའི་རིགས་པ་དང་།
 བདེན་མེད་གྱི་སྒྲིག་པ་གཅོད་པའི་རིགས་པ་པོ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་ནི། རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་
 དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གསུང་ཀ་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་ཆེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེད་དག་གཉིས་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། དེ་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དོ། །
 ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཆོ། བདེན་ཡོད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
 བདེན་མེད་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲོས་པ་གཅིག་བཀག་ཤུལ་དུ་སྒྲོས་པ་གཞན་ཞིག་བསྒྲུབས་ན།
 སྒྲོས་པ་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་
 ལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཆད། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་གང་ཡང་
 མེད་པར་བཞེད། མདོར་ན། སྒྲོས་པ་རིམ་གྱིས་གཅོད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས། སྒྲོས་པ་ཅིག་
 ཅར་དུ་གཅོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མའི་བྱེད་པར་ལ།
 རང་རྒྱུད་པས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ། ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་
 པར་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་པས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ། དཔེར་ཉེར་འཇལ་དང་།
 ལུང་ཚད་མ་གཉིས་བསྟན་ནས་བཞིར་བཞེད། བཞི་བ་གཞལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ལ། རང་རྒྱུད་
 པས་ནི། ཐུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ། གནས་
 སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གོ་ཆོད་པོར་འདོད། ཐལ་འགྱུར་པས་ནི། ཐུམ་པའི་སྟོང་དུ་
 སྒྲོས་པ་མཐའ་དགམ་བཀག་ན། སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་པས། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པོར་འདོད། ལྷ་བ་གནས་
 སྐབས་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས། ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་སྟོ་དེ་གནས་སྐབས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་།
 ཞེན་སྟོ་དེའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་བཞེད།
 ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ། དབུ་མའི་ལྷ་བ་གོ་ཆོད་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གོ་ཆོད་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོད་བྱེད་
 ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད། ཐུག་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་མཐུན་པར་
 བསྟན་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་
 ཀྱང་། སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ། གནས་སྐབས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་འདོད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་ལྷ་བར་འདོད་ཀྱང་།
མཐར་ཐུག་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་
ལས། སྒྲིབ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་ཕྱིར་འདོད། །དེ་བས་འདི་
ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་
ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི། །ཆོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲིབ་པོ་ལས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་
ཆེན་གྱི། །སྒྲིབ་དུ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ། བཞེད་པའི་རྣམ་གྲངས་དགོད་པ་དང་། མི་འཐད་
པའི་ཆ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་མ་རིགས་སྐྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་དབུ་
མ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་
གནས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
པ་ཆ་བ་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཁས་ལེན་པ་རང་རྒྱད་པ། དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་
ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཏའི་བཞེད་པས། རི་སྐད་དུ། ཐ་སྐད་
དུ་ཡང་མི་སྐྱབ་པ། །འདོད་པ་ཆད་མའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། །རང་རྒྱད་པ་ལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན། །
ཞེས་བཞེད་དོ། །རྟོག་ལོ་ཙཱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་སྐྱེ་མ་ལྷ་བུ་ཡི། །
ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཡང་སྒྲོངས་པ་མཆར་སྒྲིབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གངས་ཅན་པ་
ཕྱི་མ་དག་ན་རེ། དབུ་མ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་
ཁས་ལེན་པ་དེ་རང་རྒྱད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ཅི་ལ་ཟེར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོལ་བྱེད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཏུགས་ཀྱི་
དགག་བྱུར་གྱུར་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྒྲིབ་
གྲགས་པས་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཞུགས་ནི་གཞུགས་རུང་མཆན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་སོགས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་འཇོག་པའི་ཆོ་ཁས་
 སྤངས་པ་ཡིན་ནམ། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་པའི་ཆོ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 དུམ་ཐལ་རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོབ་
 དཔོན་སྟོབ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དུམ་ཐལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་འཇོག་པའི་ཆོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་
 ཁས་སྤངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་འཇོག་པའི་ཆོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །
 སྟོབ་གྲགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཐལ་རང་ཉི་ཟླའི་འགྲོས་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས། །རེས་དོན་གྱིང་བཞིའི་དེ་ཉིད་བཟུ་
 འདོད་ན། །གཞན་ལ་མེད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཁ་ལོ་པས། །གང་བྱངས་གིང་རྟེན་ལམ་ལོ་འདི་
 ལོངས་གིག །ཅིས་དུམ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས། རེས་དོན་
 གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ལྟན་གཅིག་པ་སྟོ་གྲོས་བརྟན་
 པས་བསྐྱལ་བའི་དོར་བགྱིས་ནས། ལུལ་དུས་ཀྱི་དུམ་ཐལ། འཇམ་དཔལ་དགའ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེར་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་ཀྱན་དགའ་
 བཀྲ་གིས་སོ། །མདྲ་ལོ།

༡༡། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ནི་དབུ་མ་ལ། རྟོག་གེས་བརྟགས་པའི་
 རོར་བུའི་ཐེང་། བརྟ་དང་ཅ་བརྟ་ཡོད་པ་ཡི། །
 རོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །

༡༢། ལྷ་གཞོན་ཡིད་འཕྲོག་གྲགས་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། ལྷ་མིན་གྱིས་སྒྱར་ལོག་པའི་
 གཞན་ལུགས་ཀྱི། ལྷ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་མཛད་པའི། ལྷ་མཚོག་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་
 དེར་བྱུག་བྱས་ནས། བྱི་རབས་བྱོན་པའི་གྲགས་པ་གསལ་ལྷན་དག། བསྐྱེདས་བྲལ་བླ་བའི་
 དགོངས་པ་ལྷར་བཅོས་ནས། རྟོག་གེས་བརྟགས་པའི་རོར་བུའི་ཐེང་ཆེན་ནི། བརྟ་དང་ཅ་
 བརྟ་འཛིན་པ་འདིར་བབྲང་བྱ། རྟེ་ཡང་འདི་ལྷར། དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར། སྒྱིར་རང་
 རྟུང་གི་གཏན་ཆེགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་འཆད་པ་ལུའ། རང་རྟུང་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ནོར། ཐལ་འབྱུར་བ་དང་
 དངོས་སྒྲུབ་པ་ཅོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལུའ། རང་རྟུང་དང་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་པ་
 ནོར། རོན་དམ་ལ་དབྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཁས་ལེན་པ་ལུའ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཚུལ་གསུམ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནོར། ལྷ་གྲུ་དབྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་དུ་གྲུབ་དབྱོད་པའི་
 རིགས་དོར། ལྷ་གྲུ་དང་བདེན་མེད་གྱི་ཆེགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ལུའ། དེའི་ཆེ་རྟགས་
 བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནོར། དཔེ་གཞུགས་བརྟན་དེ་དེ་དུས་ཀྱི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལུའ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་

ན། དེའི་རིགས་པ་རྒྱུད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་ན་
དཔུ་མའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་བྱུང་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་དུས་སུ། དཔུ་མའི་ལྷ་བ་མ་སྦྱེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་
བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །

རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རོས་མ་ཟིན་པར་བདེན་མེད་རོས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་། བདེན་
མེད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་ལས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ལྟུལ། སྒོ་
གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ཀྱི་བདེན་ཚད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དཔུ་མ་སྒྲུང་བའི་ལུང་བྲངས་པ་གཉིས་
ཀ་ཞོར། རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བདེན་ཚད་དུ་འཛིན་པ་དང་།
དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེལ། སྦྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་སྒྲོ་
བརྟགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེས་བརྟགས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
ལྟུལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པ་དཔུ་མ་སྒྲུང་
བའི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་སྒོ་
གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་
པར་འཆད་པ་ལྟུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་ནོར་བུའི་འཕྲང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཅུ་
ཚན་གཉིས་པའོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་བཀའ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར། ལྷ་བས་དེ་ལ་སྦྱོན་སྦྱོང་མཛད་པའི་དགོངས་པ་འཆད་ལུགས་ཤིན་ཏུ་
ལྟུལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛིན་བྱེད་སྦྱིར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་རི་སྟོད་པ་
མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་པ་ལྟུལ། འཛིན་རྟོག་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དཔུ་མ་རང་ལུགས་ལ་
གྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཆད་པ་ནོར། སྦྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནའང་ཡོད་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟུལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་འཛིན་རྟོག་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཟེར་བ་ནོར། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་འཛིན་རྟོག་

ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྩིས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་འཆད་
མ་ཤེས་པས་ནོར། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་རྩི་
སྟེན་པ་དབུ་མའི་རང་ལྷགས་ལ་སྒྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱེ་བྲག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཆད་མ་
ཤེས་པས་ནོར། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་དོན་དམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མ་
ཤེས་པས་ནོར། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་ཐ་སྙད་ཁོན་ཡིན་པ་དང་།
དབུ་མའི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུས་སྒྲིས་པ་གཅིད་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
དུ་འཇིག་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ནོར་བའི་འབྲང་ཆེན་པོ་
རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཙུ་ཚན་གསུམ་པའོ།། །

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དབྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟེན་པར་འཆད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་བྲལ་དུ་འཆད་མ་ཤེས་པ་གསུམ་ཀ་ནོར། སྒྲིས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པའི་དུས་སུ་དངོས་འགལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མར་གོ་བར་
འདོད་པ་དང་། དུས་དེར་སྒྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་ཁས་ལེན་པ་གསུམ་ཀ་ནོར།
གཟུགས་ནས་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་
མེད་པ་དེ་དབུ་མའི་ལྷགས་སུ་འཆད་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཆད་པའི་ལྟ་བུར་སོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པས་
མི་དབྱུང་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལྷགས་ཀྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནོར། བརྟགས་དོན་བཅུ་ལ་བས་རྟེན་པའི་ཆོས་མེད་ཟེར་བཞིན་དུ་ཟུ་གུ་
གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཡང་ནོར་བའི་འབྲང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཙུ་ཚན་བཞི་པའོ།། །

དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་སྐྱངས་ནས། ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་
དེའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་གྱི་
དངོས་སྒྲུབ་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པས་

གཞན་ལུགས་ཀྱི་ནི་དབུ་མ་ལ། རྟོག་གས་བརྟགས་པའི་ནོར་བུའི་ཕྱེད། བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡི། རོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །

ནོར། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་གཉིས་སུ་
བཏགས་པ་ལས། དོན་དམ་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པས་ནོར། དེ་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་འཛིན་རྟོན་ཀྱི་དོན་
དམ་བདེན་པ་དང་། དབུ་མའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་འཛིན་རྟོན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཤད་
པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པར། ཚོས་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པར་
གྱུར་པའི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་ནོར། སྤང་བོ་ལ་བརྟགས་པའི་བཏགས་པའི་
ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་བྱད་པར་བྱེ་བས་ནོར། བདག་དང་གིང་རྟ་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་མེད་མཉམ་དུ་བསྟན་པའི་བྱད་པར་མ་ཕྱེད་
པས་ནོར། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བདག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་དང་།
གིང་རྟ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་གིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་མཚུངས་པར་བཤད་མ་ཤེས་པས་ནོར།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོའི་བདག་ཞིག་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་སྐྱེས་པས་ནོར། གང་བདག་ཡིན་
ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལོག་པ་བྱབ་པར་བཤད་པ་མ་ཤེས་པས་ནོར།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ནོར་བའི་འཕྲང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཅུ་ཚན་ལྟ་པའོ། ། །

བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་མཚན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་སྤང་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་
ཁས་སྐྱེས་པས་ནོར། ང་དང་བདག་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་
མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འཆད་པ་དང་། སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་འཆད་པ་དང་། དེར་འདོགས་མཁན་དེ་ངར་འཛིན་
ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་འཆད་མ་ཤེས་པ་གསུམ་ཀ་ནོར། གིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་མེད་མཚུངས་སུ་
འདོད་པར་དབུ་མའི་ལུགས་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་མུ་སྟེགས་རྟག་སྐྱེ་བའི་
ལུགས་དང་། བདག་མེད་ལ་གིང་རྟ་ཡོད་པར་རང་སྟེ་དོན་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་འཆད་མ་ཤེས་
པས་ནོར། གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གིང་རྟ་མེད་པར་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་རུས་པར་འཆད་པ་ནོར། བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་

དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ཞིན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྐུ་ལ་དང་སྤྱང་ཆེན་གྱི་
 དཔེས་གཞིར་པ་བསྟན་པ་དེ་འཇུག་པར་མ་ཤེས་པས་ནོར། བདག་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་ན་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བར་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དེ་འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར། བདག་
 དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་དུ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དེ་དབྱུང་མའི་རང་ལུགས་ཡིན་པར་འཆད་
 མ་ཤེས་པས་ནོར། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་
 པ་མི་འཇུག་པ་འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་རིག་བྱེད་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 ལས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་ནོར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས་ནོར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ནོར་བའི་འབྲང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
 བཤད་པའི་བཅུ་ཆེན་དུག་པའོ། །

བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་འཇིག་མཆོམས་ཆོས་ཅན་རྒྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་དེར་
 འཇིན་གྱི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་འབྲུལ། ང་ཡི་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་
 གང་དུ་ཡང་འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར། མིག་སྒྲ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་ཁས་སྤངས་པས་
 འབྲུལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་མཐའ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་ནོར། ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་སོ་ཞེས་འཆད་པས་འབྲུལ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་མི་སྒྲིམ་པའི་དོན། སྐུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་བསྐྱས་ལ་འཆད་པ་ནོར།
 བདེན་འཇིན་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་འཆད་པ་
 འབྲུལ། བདེན་འཇིན་གྱི་ས་པོན་དུངས་ལྷུངས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པར་འཆད་པ་འབྲུལ།
 ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པས་ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་
 དགོངས་པ། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་དང་སྤྱིད་པ་སོགས་དང་
 མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་བདེན་འཇིན་སྤངས་པ་ལ་འཆད་མ་ཤེས་པར་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་
 བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇིག་བྱེད་དེ་ཡོད་པར་ཁས་

གཞན་ལུགས་ཀྱི་ནི་དཔུ་མ་ལ། རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་ཚོར་བའི་ཐེངས་། བརྟུ་དང་ཅ་བརྟུ་ཡོད་པ་ཡི། རོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །

སྤངས་པས་འབྱུལ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པའི་བདེན་འཛིན་
དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་ཅམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་མ་ཤེས་པས་འབྱུལ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་དག་ནི་ཚོར་བའི་འཕྲང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཅུ་ཆེན་བདུན་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྟུན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་སྐབས་དེ་ནས་བསྟན་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བར་འཆར་བར་འདོད་པ་ནོར། སངས་རྒྱས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་
གི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འབྱུལ། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་པ་ལ་ཁུངས་མེད་པས་ནོར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྲོ་བས་མ་བརྗོད་མེད་དང་། རྟོག་
པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྟགས་དང་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་རྟོགས་པར་
འཆད་པ་གསུམ་ཀ་ནོར། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གཟིགས་པར་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ནོར། བདེན་
པ་གཉིས་པན་རྩལ་དུ་འགལ་བར་འདོད་པ་ཡང་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོར་བའི་འཕྲང་ཆེན་
པོ་ངོས་འཛིན་པའི་བཅུ་ཆེན་བརྟུན་པའོ། །

ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱབ་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
ཡོད་པ་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པ་འབྱུལ། ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞིག་རིགས་པས་
དབྱེད་པའི་ཆེ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཆད་པའི་མཐར་འགྱོ་བའི་རྩལ་འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར།
དཔུ་མའི་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཞིག་ཁས་སྤངས་ན་རྟག་པའི་མཐར་འགྱོ་བའི་རྩལ་འཆད་
མ་ཤེས་པས་ནོར། དཔུ་མའི་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་མམ།
འཕགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོད་མ་གང་རུང་གིས་འགྲུབ་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་
མ་ཤེས་པས་ནོར། ཆོད་མས་གྲུབ་ན་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་འབྱུལ། རིགས་ངོར་མེད་པ་
དང་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་མེད་པ་གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་འབྱེད་མ་ཤེས་

པས་ནོར། བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
འཆད་མ་ཤེས་པར་དེ་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པས་ལྟུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་
དང་། མ་རིག་པའི་ངོར་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་ལྟུལ་ནས་དབྱུ་མའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་
ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལས་འབྲས་ལ་བསྐྱར་བ་བཏབ་པར་སོང་ཞེས་འཆད་པ་ལྟུལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཆོག་དུ་འདོན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་མིན་པར་ལྟུལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ནོར་བའི་འཕྲང་ཆེན་པོ་
ངོས་བཟུང་བའི་བཅུ་ཆེན་དགུ་པའོ། །

ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་ནས། རྣམ་ཞིག་དེ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སྒྲིར་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་
གཉིས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པས་ནོར། དབྱུ་མཐམས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀུན་གཞི་ངོས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་
ཡིན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་དང་། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་
དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དབྱུ་མཐམས་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པས་ནོར། རོན་དམ་བདེན་པ་
མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སའི་འགོག་ལམ་གཉིས་རང་སྒྱི་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འཆད་མ་ཤེས་པར་
ལུགས་འདི་ལ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟུལ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོང་དྲང་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་
ཅེས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཆད་མ་ཤེས་པས་ནོར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་
གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟུལ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ལ་མེད་པ་ཚུལ་སོགས་པ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟུལ། སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཁས་སྒྲུངས་ན།

གཞན་ལུགས་ཀྱི་ནི་དབུ་མ་ལ། རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་ནོར་ལུའི་མེད། །བརྒྱ་དང་ཅུ་བརྒྱ་དཔོན་པ་ཡི། རོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་བྱུང་ཅེས་ཟེར་བ་གིན་ཏུ་ནོར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ལ་མེད་མཚུངས་སུ་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་འབྱུལ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
རིགས་དུག་གི་འགོ་བ་ལ་མཐོང་སྣང་དུག་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དུག་ཀ་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་མེད་མཚུངས་
སུ་བཤད་པ་མ་གོ་བར་ཆ་ཅན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅི་དང་ཅུ་དང་རྣལ་
ཞག་གི་ཆ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་འབྱུལ། དངོས་པོ་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ལན་གྲངས་
བརྒྱ་ལྷག་དུ་མར་བཤད་ནས། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཤན་མ་བྱེད་པ་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་འཆད་པ་གིན་ཏུ་འབྱུལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ནོར་བའི་འཕྲང་ཆེན་པོ་དོས་བཟུང་བའི་བཅུ་ཆེན་
བཅུ་པའོ། །

ཉན་རང་འཕགས་པས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྩིང་ཞིབ་མ་
བྱེད་པར། འཕགས་པ་ཡིན་ན་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པས་བྱུང་བར་འཆད་པ་འབྱུལ།
བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་
བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་མ་གོ་བར་རི་སྤྱོད་བདེན་འཛིན་མ་སྒྲུངས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་རང་འཛིན་
གྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་
དེ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། རི་སྤྱོད་མཐའ་བྲལ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་བདེན་འཛིན་
གྱི་ས་པོན་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྣམ་བཞག་མ་གོ་བར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་པོ་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་སྒྲུངས་པར་འཆད་པ་འབྱུལ། ལྷ་རྒྱུལ་ཡབ་
སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་མ་གོ་བར། བདེན་པ་གཉིས་གཅི་པོར་
བྱས་ནས་སོ་སོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་འབྱུལ། གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན་
བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དང་པོར་བརྒྱུག །
ཅེས་དང་། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ལ་དེ་དེ་སྒར་བཤད་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་
ནི་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་མ་རིག་པས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་མཐུན་པའི་བདག་གཉིས་དང་། ཤིང་རྟ་

ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དོ། །འདི་ཡང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་འབྱུལ། ཡང་ཇི་
 སྐད་དུ། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། བར་དུ་བདག་ནི་བསྟོག་པ་
 དང་། །ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་འོག་ཏུ་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་དགོས་ཤིང་།
 འདི་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་
 ཡིན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཤིང་། མཐར་
 ཐུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པ་ལས་
 བྱེད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་དོན་ཁོ་ནར་བཤད་པས་འབྱུལ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སངས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་།
 ཐ་མར་ལྟ་ཞིང་ཀུན་བསྟོག་པ། །ཞེས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
 བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངེས་དོན་
 མཐར་ཐུག་དེ་ནི་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལས། །བྱེད་ཀྱིས་ནི། དོན་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་མཁན་
 པོའི་ལུགས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྒྲོམ་
 །ཞེས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་བོར་ནས་སྟོང་པ་ནི་ལ་ལྟ་བའི་དུག་ཅེས་པ་དང་། །རྗེ་བཙུན་མ་
 བམ་པས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་མིང་དང་། །མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞབས་ཀྱིས། །སྟོང་
 པ་ནི་ལ་ལྟ་ཉེས་པའི། །ལྟ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དེ་དག་
 ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་རྒྱུ་པར་འབྱུལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ནི་སྟོངས་བྲལ་བྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་འཆད་པ་ལ་ནོར་བའི་འབྲང་ཆེན་པོ་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱད་སྟངས་བ་དེ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་བརྟན་སྟངས་པ་ཡིན་
 བོ། །

དེ་སྐད་འདི་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཆགས་དང་སྒྲུང་བའི་ལམ་
 དུ་དྲངས་ཐྱིར་མིན། །གཞན་ཟེར་མ་གཏོགས་རང་སྟོའི་གོམས་སྟབས་འདོར་བའི་མཐུ་མེད་དེ་
 དག་རིགས་པའི་ལམ་ལ་དྲང་ཐྱིར་ཡིན། །ལུང་དང་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་དམ་

གཞན་ལུགས་ཀྱི་ནི་དབུ་མ་ལ། རྟོག་གེས་བརྟགས་པའི་ཚོར་བུའི་ཐེང་། བརྟུ་དང་ཅ་བརྟུ་ཡོད་པ་ཡི། རོས་འཛིན་གསལ་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །

འཆའ་ཇི་བཞིན་ཞེན་པས་ཞུགས་ཏེ་བྲེལ་ཉམས་སྤངས་ནས་གཙམ་བུར་སྤྲེས་པ་མིན། རོན་
གྱི་མདོ་ཆེན་འདི་ཀུན་བཟུང་ནས་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཆོལ་བའི་ཤེས་ལྡན་ཡོད་ན་དྲི་
བའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པར་བྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་ལུལ་དབུས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་གསང་ནི་ལུ་ཐོག་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན། །མཛུ་ལོ།

༄༅། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་འབྲེལ་གཏམ་རྣམ་པར་
 ཇེས་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་འབྲེལ་འཁོར་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། རྣམ་མཁུ་གྱི་ཡི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་སྟོས་པ་ཡི། མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 རོན་དུ། སྟོན་མཛད་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡང་། བདུད་ཅིར་མཛད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །
 གངས་ཅན་སྟོངས་འདིར་གྱིད་ཉི་ཤོད། དབྱེ་མཛད་གྲགས་པ་གསལ་ལྡན་འགའ། སྟོན་
 རབས་འབྲེལ་པར་བགྲངས་བྱའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་མཛད་འདིར་དབྱེད་བྱ། གང་ཞིག་
 གཟིགས་གྱིད་གསུང་བ་ཡི། མཁུན་དང་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད། རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྲུང་། གཟིགས་གྱིད་འདོམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་གཟིགས་པ་ཡིས། །
 མཁུན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། རྒྱ་བར་གྲགས་པའི་ལུགས་མིན་ཏེ། དེ་ཡིས་དེ་མ་གཟིགས་པ་ནི། །
 ལན་གཅིག་མིན་པར་བཤད་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིས་དེ་མ་མཐོང་བ་ལ། གཟིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པ་ནི། བྱིད་ལ་རུང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་གསུང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་
 ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཡང་། ཡོད་ཕྱིར་ཏུ་ཅང་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ལས་འབྲས་འབྲུང་བཤད་ཕྱིར་རོ། །
 འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱན། དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པ། །
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རྟེན་འབྲེལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྟོས། མ་རིག་ལྟོག་
 ན་སྒྲ་ཆོགས་པ། དམ་པའི་དོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ལུལ་ཅན་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། །
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་དོན། མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་ཞེས་འདོགས་ན། འོན་ཀྱང་རྫོབ་
 མཐོང་བས་ཀྱང་། མ་རིག་འབྲེལ་པ་ལྟོག་འགྱུར་ཏེ། དེ་དོན་མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་བར། ཐ་

སྟེན་འདོགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆེ་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ལམ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། །བདེ་སྒྲག་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེས་ཟེར། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་
 ལྷ་ཆོགས་པ། །བསྟན་པའི་གནད་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དོན་མཐོང་བས་མ་རིག་པ། །ཕྱི་ག་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཁྱགས་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གཟིགས་པ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི། །ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ཅིང་། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ། །
 སྟོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་སྟོན་པའི། །ཤན་མ་བྱེད་པས་ཁོངས་གྱུར་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་པའི། །བྱུང་མཐས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། །
 ཏྲག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་དག །ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་འགྱུར་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བྲལ་ལམ། །མཐའ་བྲལ་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། །གསུང་བའི་
 ཆ་ནས་བསྟོན་མཛད་ཀྱི། །དེ་ཉིད་གསུང་བ་ཙམ་གྱིས་མིན། །དཔེར་ན་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་
 དག །སྟེན་བསྐྱལ་བ་དང་མི་ཏྲག་པར། །གསུང་བ་མཆོག་ཡིན་དེ་དང་དེ། །གསུངས་པ་ཙམ་
 གྱིས་མིན་པ་བཞིན། །གང་གང་རྟེན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། །
 གསུང་བ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། །ལེགས་འདོམས་རྩལ་ནི་མེད་ཅེས་ཟེར། །འདི་ཡང་ཁྱོད་ལ་
 མི་རུང་སྟེ། །རྟེན་ལས་སྟེས་གང་མ་སྟེས་དང་། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད། །སྐབས་གྱིས་ལུང་
 དོན་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་བཟུང་བས་བྱིས་པ་རྣམས། །མཐར་འཛིན་འཆིང་བར་བརྟན་བྱེད་པ། །
 དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྟོས་པ་ཡི། །དུ་བ་གཅོད་པའི་སྟོ་ཡིན་ཟེར། །བྱིས་པས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཟུང་
 བས། །མཐར་འཛིན་དུ་བ་བརྟན་བྱེད་ན། །རྟེན་འབྲེལ་མིང་ཙམ་སྟོང་པ་ཉིད། །དེས་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ཟེར་བ་འགལ། །རྟེན་འབྲེལ་ཏྲགས་གྱིས་མཁས་པའི་དོར། །ལྟ་བུ་དུ་བ་སེལ་གསུངས་པ། །
 ཏྲགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་ལ། །འགོག་བྱེད་གེས་པའི་དབང་བྱས་སོ། །ཕན་མཛད་ཁྱོད་
 གྱིས་འགོ་བ་ལ། །སྟན་པའི་སྟེན་དུ་བཀའ་རྩལ་པ། །བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །དེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་སྟེ་མེད་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྩལ། །འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པར། །
 མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས། །རི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེས་ཟེར། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་
 པ་ཡི། །འགལ་བའི་ཏྲགས་སུ་འདོད་ཡོད་ན། །རྟེན་འབྲེལ་དེས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད། །སྟོང་ཉིད་དེས་

སྒྲོ་ར་འདོད་པ་འགལ། སྒྲོ་ར་ནི་རྟོ་འབྲེལ་ཡིན་གྱུར་ན། སྒྲོ་ར་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་བ་སྟེ། སྒྲོ་ར་དང་མི་སྒྲོ་ར་ལ་སོགས་པའི། སྒྲོ་ས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། རྟོ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གུང་། ལྷག་ས་འདིར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི། མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། མདོར་ན་རྟོ་འབྲེལ་གཏན་ཆོག་ས་འདི། བདེན་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ། འགོག་བྱེད་གཞན་གྲགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་ར་ཉིད་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། ཚུལ་གསུམ་རང་གི་ཆད་མ་ཡིས། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞོད་བྱས་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གང་ཡིན། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་གཏན་ཆོག་ས་སོ། བྱོད་ནི་ནམ་ཞིག་སྒྲོ་ར་པ་ཉིད། རྟོ་འབྲེལ་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྒྲོ་ར་པ་དང་། བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པར་མཐོང་བ་ན། སྒྲོ་ར་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། བྱ་དང་བཅས་ལ་སྒྲོ་ར་མེད་པས། ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ཞེས་ཟེར། སྒྲོ་ར་ཉིད་རྟོ་འབྲེལ་དོན་ཡིན་ན། རྟོ་འབྲེལ་རྟགས་གྱིས་སྒྲོ་ར་པ་ཉིད། སྒྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་ཟེན་བསྒྲུབ་ས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་ར་པ་ཉིད་དང་རྟོ་འབྲེལ་ཡང་། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྟོ་འབྲེལ་པར་འགྱུར། རྟོ་འབྲེལ་སྒྲོ་ར་ཉིད་དོན་ཞེ་ན། གྲུན་རྫོབ་དོན་དམ་དོན་དུ་འགྱུར། རྟོན་ལས་སྒྲིས་གང་རྣམ་བཟགས་པ། དེ་ཆེ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ། དེ་ཆེ་རྟོ་འབྲེལ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོ་ར་ཉིད་མཐོང་ཞེས་བཟགས་པར་ཟད། འདི་ནི་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། རྟོ་འབྲེལ་མཐོང་བའི་དོན་གང་ནི། རང་བཞིན་མེད་དང་ཡོད་པ་ཡི། ཆོག་ས་པ་མཐོང་ལ་འཆད་ཕྱིར་རོ། མདོར་ན་རྟོ་འབྲེལ་སྒྲོ་ར་ཉིད་དང་། དོན་གཅིག་དེ་དོན་སྒྲོ་ས་པ་ཡིས། ཆོག་ས་རྣམས་ཉེ་བར་ཞིབ་དང་། རྟོན་ནས་བཟགས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། དོན་གཅིག་ན་ཡང་གཅིག་རྟོགས་སྒྲོ་ས། ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དེའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། སྒྲོ་ར་དང་བྱ་བ་འཐད་གཉིས་ཀ དཔུ་མའི་ལྷག་ས་སྒྲུབ་ས་ཡིན་ན། ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྷུང་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་བྱ་བས་མི་སྒྲོ་ར་ན། སྒྲོ་ར་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་བ་བྱས་མིན་གྱིས་སྒྲོ་ར་ན། གཞན་སྒྲོ་ར་མིང་ལ་ཞེ་སྙད་ཡང་། དེ་དོན་མགྲོགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་སོ། དེ་ཕྱིར་བྱོད་གྱི་བསྟན་པ་ལ། རྟོ་འབྲེལ་མཐོང་བ་ལོགས་པར་བསྟགས། དེ་ཡང་གྲུན་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མིན་ཞེས་ཟེར། ཡོད་ན་རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། །གཞན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིས། །ཡོད་
 པའི་གོ་ཚེད་མིན་ཕྱིར་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་འདི། །ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །
 ཡོད་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྟོ་ལ། །སྣང་རུང་མི་དམིགས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་
 ཏྲིག་བཞིན། །དེས་ན་མ་བརྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། །ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེ་འགྲུབ་པ། །རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་
 འགལ་ཞེས་ཟེར། །རྟེན་དང་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་ཡི། །ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། །ལན་ཚུན་
 ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་པའི། །གོ་བྱེད་ཉིད་དུ་གསུངས་ཕྱིར་དང་། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ནམ་མཁའ་ཡི། །
 ལུང་ལ་ཡོད་པ་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །འབྲེལ་པའི་སྟོ་ལ་སྣང་བ་དང་། །མི་སྣང་བ་ཡི་བྱེད་པར་
 ཅམ། །དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བཞེད་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཀུན། །སྒྲ་ཤད་
 དཔེ་དང་སྒྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དང་། །མེད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པའི། །བྱེད་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་
 གྱིས་ནི་གང་དམིགས་པ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་
 བས། །ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཚོས་
 འགལ་ཡོད་མིན་པས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཚོས་འགལ་མེད་ཅེས་
 ཟེར། །འདི་ནི་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ། །ལུང་གི་སྒྲ་བས་དོན་ཡིན་
 པ་ལ། །དེ་ལས་ལྟོག་ནས་བཤད་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཚོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་འགལ་ཡོད་ན། །བྱུང་ན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྟོས་ཀུན་ལྟོག་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། །
 ཉེས་པ་འདི་ནི་བྱེད་ལ་སྟེ། །ཚོས་ཀུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། །མོ་གཤམ་བྱ་སོགས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འཆད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམས་བྲལ་ཞེས། །སེང་གའི་སྒྲ་
 ཡིས་ཡང་ཡང་དུ། །མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ། །དེ་ལ་སྟེ་ཞིག་འགོང་ཞེས་ཟེར། །
 འདི་ལ་བྱེད་གྱིས་འགོངས་པ་སྟེ། །བུམ་སོགས་དགག་བྱ་དང་བྲལ་གྱི། །རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་
 ཞེས། །བྱེད་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འགལ་ཡང་མེད་པ་དང་། །འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་འདི་འབྱུང་བའི། །རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་གཉིས། །མི་འགལ་འདུ་བ་སྟོས་ཅི་
 དགོས། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་མི་རྟེན་ཞེས། །ལེགས་

གསུངས་འདི་ནི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མེད་རྒྱ་ཞེས་ཟེར། རང་བཞིན་མེད་དེ་མཁས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྫོངས་པའི་དབང་བྱས་ཞེས། སྐྱེ་བས་གསུངས་ཕྱིར་གཞི་གཅིག་ལ། གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་རུང་། བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཞེས་དང་། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། སེམས་དཔའང་དགག་པ་མཛད་ཅིས་དང་། དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། ཡོད་པ་མིན་ལས་ཚུལ་རོལ་དུ། གནས་རྟེན་མིན་ཕྱིར་ཐ་སྟོན་ལ། དཔྱད་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། བྱུང་གཞི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་ཆོས་བདེན་གྱུ་བ་མེད་པ་གཉིས། གཅིག་ལ་མི་འགལ་འདྲ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ནོ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། དེ་ཆེ་སྐྱེ་མར་མི་འདོད་དེ། ཡོད་མིན་པར་ཡང་སྟངས་བཞི། སྐྱེ་མའི་དོན་དུ་འཆད་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་དམིགས་མེད་ངང་ཉིད་ནས། བསོད་ནམས་ཆོག་སྟེན་མེད་ཅི་ཞེ་ན། མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྟངས་ཅམ་ལ། དགག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆད་པས་ན། འདི་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྟེ། སྟངས་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། རྟེན་འབྱུང་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་ནས། མཐར་ལྷ་བ་ལ་མི་རྟེན་ཞེས། སྐྱེ་བ་རང་ཆེག་འགལ་བ་སྟེ། སྐྱོས་པའི་མཆོག་ལ་རྟེན་ཕྱིར་རོ། འདི་ཀུན་ངོ་བོས་སྟོང་བ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། དེས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། གོགས་མེད་པར་ནི་གོགས་བྱེད་པ། འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་གང་། འདི་ལས་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་གང་། ཚུལ་འདིས་བསྟོད་ན་བསྟོད་ཅིས་ཟེར། རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། བྱེད་ལ་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྟངས་བཞི། སྐྱེ་བ་དོར་བྱེད་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ། དེ་ཆེ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། གོགས་བྱེད་པ་དེ་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། མདོར་ན་ཡོད་ཅིས་ཟེར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས། སྐྱེ་བ་ཕན་ཚུན་སྐྱེངས་པ་སྟེ། མེད་བཞིན་སྟངས་ལ་དེར་འདོད་ཕྱིར། རྫོངས་པས་བྱན་དུ་བཟུང་བ་ཡི། གང་ཞེག་ཁྱོད་དང་ཞེ་འབྲས་པ། དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ། མི་བཟོད་གྱུར་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་གཅིས་པའི་མཛོད། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཁས་སྐྱེངས་ནས། སྟོང་ཉིད་ང་རོ་མི་བཟོད་པ། འདི་ལ་ཁོ་བོ་ངོ་མཚར་གྱུར། རང་བཞིན་མེད་ལ་བཀྱི་བའི་སྐྱོ། སྐྱེ་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི། མིང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་དུ། འཛིན་ན་ད་གོ་སྐྱོ་བོ་འདི། འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ལགས་

བཤོད་པའི། །འཇུག་རྟེན་སྒྲ་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །ཁྱོད་དགེས་གྱུར་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །
 ཐབས་གང་གིས་ནི་བཀྱའི་སྒྲ་ཟེར། །རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། །གསུང་གི་གཅིས་མཛོད་
 མ་ཡིན་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཆད་པ། །གསུང་གི་གཅིས་པར་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །
 སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྟོས་པ་ཡིས། །མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 རོན་དུ། །ཆོག་གས་གསལ་བ་ལས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ང་རོ་
 བཟོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོས། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི། །ཅང་མི་གསུང་བར་བཤད་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཞེས། །མཚན་མར་འཛིན་པས་མི་བཀྱི་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་རྟེན་
 འབྲེལ་དུ་འཆད་པའི། །ཐབས་ཀྱིས་ལམ་དེར་བཀྱི་བྱ་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་དོན་ནི་སྟོས་གྲུབ་དང་། །
 བརྟེན་ནས་སྟེས་དང་དེ་དེ་ཡང་། །མ་གྲུབ་མ་སྟེས་པར་འཆད་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་མཚན་འཛིན་
 སེལ་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་བཅོས་མིན་སྟོས་མེད་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོས་དང་བཅོས་མ་གཉིས། །
 རི་ལྟར་བྱར་ན་གཞི་གཅིག་ལ། །མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཟེར། །འདི་ཡང་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། །
 རང་བཞིན་དོས་འཛིན་ནོར་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི། །ཡིན་པ་འགོག་ལ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི། །གཏན་ཆོག་མི་མཐུན་སྟོགས་དག་ཏུ། །ཞུགས་པ་འགོག་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། །བདེན་
 གྲུབ་བྱམ་སོགས་རང་བཞིན་ནི། །ཡིན་པ་འགོག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། །གཏན་ཆོག་རུང་བ་མིན་
 ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་དོན་གྱིས། །བྱམ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །
 རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་སྟེས་སུ་འགོད་ཅིན། །དེ་ལྟར་འཆད་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་དོར་སྒྲ་བས་རང་
 བཞིན་དུ། །ཁས་སྒྲུངས་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། །གཏན་ཆོག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གང་ལ་
 རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་སྟེས་ཞུགས་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མི་འདོད་ཕྱིར། །ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་འགལ་
 དོན་གྱིས། །བྱམ་སོགས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ། །མེད་པར་སྒྲུབ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ། །རྟེན་སྟེས་
 བཤོད་དང་དེ་མཚུངས་སོ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས། །
 རྣམ་པར་དབེན་ཡང་དེར་སྒྲུང་བས། །འདི་ཀྱན་སྒྲུ་མ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། །འདི་ཡང་བྱེད་ལ་མི་
 རུང་སྟེ། །ཡོད་པ་མིན་བཞིན་དེར་སྒྲུང་བ། །སྒྲུ་མའི་དོན་ཡིན་བྱེད་གྱིས་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
 བར་བཤད་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བས། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཅིན། །དོན་

དམ་བཅའ་ན་པར་ཁས་སྤངས་པ། །ཀུན་གྱི་དེར་འབྱུང་དེ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་སྦྱ་མར་འགལ་
 བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ན། །ཆོས་ཀུན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་པའི། །བྱུང་པའི་མཐའ་དེ་
 འོངས་པ་ལས། །དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། །རྒྱུ་འཕེན་
 ལྷ་བར་འབྱུང་ཞེན། །འདི་ལན་རྩ་བ་སྒྲིབ་ཆོས་གསལ་དུ། །གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། །
 དབུ་མ་བ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གནས་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཡོད་པ་འགོག། རྒྱུ་འཕེན་མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་ལ། །འདོར་ལེན་བྱེད་པས་ཆད་པར་སྦྱ། །དཔེར་ན་རྒྱུན་པོའི་མི་ཞིག་ལ། །ཤེས་ནས་
 བརྒྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་དེར་སྦྱ་བའི། །དཔེ་ཡིས་གསལ་བར་བཤད་དེ་ལྟོས། །
 བྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། །ཁོ་ལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ། །བྲག་ས་མི་རྟོན་པར་གསུངས་
 པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལགས་པར་འབུམས། །ཅི་སྤྲད་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་དངོས་པོ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི། །གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་ཅིས་
 ཟེར། །འདི་ཡང་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་
 བ་ཡི། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བྱིར་དང་། །ཆོས་ཀུན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲོས་པའི་
 མཐའ་རྣམས་བཀག་པ་ན། །ཁོ་ལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ། །བྲག་ས་མི་རྟོན་པ་ཡིན་བྱིར་རོ། །
 བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་བ་རྩ་མེད་པར། །མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོན་འབྱུང་གི། །ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
 ག་ཞན་ཡང་། །ཆད་མར་ངེས་པ་སྟེ་ཞེས་ཟེར། །རྟོན་འབྱུང་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་དུ། །གསུངས་
 པས་སྟོན་པ་མཆོག་ཡིན་པ། །མཆོན་པར་རུས་ཀྱང་དེ་ཅུ་ཀྱིས། །གསུང་ཀུན་ཆད་མར་གོ་རུས་
 བ། །ཕྱོགས་གཅིག་བཅའ་ན་པའི་གཏན་ཆོས་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བཅའ་ན་པར་སྦྱ་བ་རུས་འབྱུར། །
 གསུང་གཅིག་ཆད་མར་ངེས་པ་ཡང་། །དབྱེད་གསུམ་དག་ལ་ལྟོས་བྱིར་རོ། །ལས་ཁོ་ལ་མཐའ་
 དག་འཛོམས་པ་དང་། །ལྟག་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་པ་དང་། །སྟེ་རྒྱུའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བྱེད་པ། །
 ལྷགས་དེར་སྒྲོ་བ་འཕེལ་ཞེས་ཟེར། །འདི་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ལ། །འགལ་བ་འདུས་ཞེས་ཟེར་
 མོད་ཀྱང་། །ཡོད་མེད་པན་ཚུན་སྤངས་པས་ན། །གཅིག་བཀག་པ་ན་ཅིག་ཤོས་སྟེ། །ཁས་
 སྤངས་ཟེར་བ་དངོས་སྦྱ་བའི། །གཞུང་ལྷགས་ཡིན་པར་བརྒྱ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་ཐོང་བ་སོགས་
 ལས་བཤད། །དངོས་སྦྱ་བས་ཀྱང་བསྐྱལ་དོན་ལ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་ཟེར་མོད། །

འགལ་བ་འདུས་པར་མི་འཆད་ན། །སྟོན་བྲལ་ལྷགས་འདིར་སྟོན་ཅི་དགོས། །འཛིག་རྟེན་
 གྲགས་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ཁས་ལེན་བྱེད་པོས་པས་ཆོལ་ཀྱན། །འཛོམས་པར་མི་རུང་དེར་གྲགས་
 པ། །ཀྱན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་གཞུང་ལྷགས་ཀྱན་དའི་ཆལ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་
 བའི་ལེགས་བཤད་གྱི། །འོད་དཀར་སྤང་བས་གསལ་བྱས་པ། །མཐོང་བས་ངལ་གསོ་ཐོབ་ཅེས་
 གསུངས། །འདི་དོན་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན། །སྟོན་བྱོན་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་ལ། །ཆད་ལྟའི་ཉེས་
 པར་གྱུར་བསམས་ནས། །ཁྱིམ་དཔྱོད་ལན་མང་བཏང་བ་ན། །སྒྲ་བའི་གཞུང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོགས། །
 འགོག་པའི་ཆོག་གི་ཟུར་རྣམས་སུ། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་དེས་པར་སྒྱུར། །དེ་ཡིས་དགག་བྱ་
 གསལ་བར་བསྟན། །དེས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི། །བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཆད་མས་གྲུབ། །
 དེ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ། །འདི་ཡིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ལོ་སྒྲད། །འདི་ལ་ཉེས་པ་མང་
 པོ་ནི། །འཇུག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བགྲང་བྱ་བ། །བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་དང་། །རང་
 བཞིན་དོས་མ་ཟིན་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་རྟེན་དང་། །ཐ་སྟད་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་དང་། །རྟག་ཆད་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་དང་། །ཛོགས་སངས་རྒྱས་སྟོ་འབྲུལ་འབྱུར་རོ། །
 ལུམ་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་ནི། །ཐ་སྟད་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཏེ། །ཐ་སྟད་བདེན་པ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི། །གྲགས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཕྱིར་རོ། །ལུམ་སོགས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི། །བདེན་པ་འཛོག་
 ཚུལ་ལས་ཉམས་ཏེ། །ལུམ་སོགས་བཅའ་བས་མ་རྟོན་པ། །དོན་དམ་བདེན་པར་བཞག་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་བས་ལུམ་སོགས་གདོད་མ་ནས། །ཡོད་མ་སྟོང་བ་འབྲུལ་བའི་སྟོར། །སྟོང་བ་འདི་ནི་བདེན་པ་
 གཉིས། །བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །མོ་གཤམ་བྱུང་བ་ལུམ་སོགས་ནི། །མེད་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་ཐ་སྟད་གྱི། །བདེན་པར་འཛོག་དང་མི་འཛོག་པ། །ཡུལ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་དབང་གིས་སོ། །
 བདེན་གྲུབ་ལུམ་སོགས་རང་བཞིན་ཞེས། །འཆད་པ་འདི་ནི་འབྲུལ་བ་སྟེ། །དེ་དའི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་གྱི། །དོ་བོར་རུང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ལུམ་སོགས་དེ་ཉིད་ལུམ་སོགས་གྱི། །ཐ་སྟད་
 བདེན་པའི་དོ་བོ་དང་། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་བ་ནི། །དམ་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་
 ཐ་སྟད་འཛོག་ཆོད་དང་། །གཉིས་པ་དོན་དམ་འཆད་ཆོད། །རང་བཞིན་དང་པོ་འགོག་བྱའི་ཕྱིར། །
 ཕྱི་ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་གསུངས། །རང་བཞིན་གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་དུ། །རང་བཞིན་སྟོང་

ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཤད། །དང་པོ་བདག་འགོག་ཆེན་སྟེ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ཀུན་སྟོན་དུས། །
 དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལ་ཡང་། །རང་བཞིན་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་གཏན་
 ཆོགས་འཇུག་པ་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་མིན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ། །
 དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ། །འགོག་པ་འདི་ནི་རང་སྟོང་གི། །སྟོགས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 གཞན་དབང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ། །ཀུན་བཏགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ། །འགོག་པ་འདི་ནི་
 གཞན་སྟོང་གི། །འཇོག་ཚུལ་སྒྲ་མེད་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཡང་། །
 ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་སོགས། །ཡོད་ཅིང་རིགས་པས་བཅལ་བའི་ཆོ། །ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྟོང་བདེན་པ་རིགས་པ་ཡིས། །དབྱད་ནས་འཇོག་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །ཐ་སྟོང་
 ཆེན་བུམ་པ་སོགས། །ཡོད་ཅིང་བདེན་གྲུབ་མེད་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་ནི། །
 བདེན་འཇིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། །ལྷན་
 གྱེས་ཀྱིས་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི། །དམ་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་དང་། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དབུ་མ་
 ཡི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་གོ་ཞེས། །གསལ་བར་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བས་སྟོན་
 པ་གཅོད་པའི་ཆོ། །ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཁས་སྒྲངས་ན། །རིགས་པས་བཅལ་རྟེན་ཡིན་ན་ནི། །
 ཏག་པར་ལྷ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། །བཅལ་བས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ན། །ཆད་པར་ལྷ་བ་ཉིད་འགྱུར་
 ཏེ། །སྟོན་བྱུང་ད་ལྷར་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ཉིད་འོངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་། །ཏག་ཏུ་མཉམ་གཞག་མིན་འགྱུར་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་ཆོགས་པ་འདི་ནི། །གསལ་
 བར་སྟོང་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཡིས། །ཤེས་བྱ་མཐེན་ཚུལ་འཆད་པ་
 བ། །བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར། །རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མཐེན་ཞེས་གསུངས། །དེ་ལྟར་
 འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་པའི། །དགོ་བ་རྣམ་པར་དཀར་རྒྱས་པས། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ་
 འབེལ་བྱས་ཏེ། །སྒྲ་བའི་བཞེད་པ་དེ་བསྐྱང་ཤོག །རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་ཡི་
 ཉེས་པའི་ཆ་ཤས་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་དོན་གང་ཆད་མ་ཡིས། །གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བཤད་དེ་ཡིན། །
 འདི་ཡིས་ཆད་མཐའ་སེལ་བ་ལ། །རུང་བྱད་ཐན་པ་ལྷར་སྟོང་ཡང་། །ཁྱུ་སྒྲུབ་སྟོབ་མར་བཅས་
 རྣམས་ཀྱིས། །གཞུང་ལུགས་ལལ་ཆེར་འཁྱོག་པོ་ཡི། །ལམ་དུ་དྲངས་པས་ངེས་དོན་གྱི། །རྒྱ་

མཚོར་སོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། །སྒྲ་བའི་འབྲེལ་ཚིག་སོར་གཞག་པའི། །ལམ་དུ་བདེ་བར་རྒྱ་བྱེད་
ཤོག། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་གྲུབ་པ་ལ། །སྤང་བའི་བྱིར་དུ་བྱས་མིན་ཏེ། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་
གཞན་དག་གྱང་། །མཐར་འཛིན་ལམ་ནས་དྲང་བྱིར་དུ་འོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །
གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་པ་དང་། །ཐས་གྱི་ཚོལ་བ་མ་ལུས་པ། །བཅོམ་ཡང་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་གསུམ་དོན་གཅིག་པར། །
གསུངས་པས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ནི། །མཚུངས་པ་མེད་པར་གོ་བྱེད་ཤོག། །ཅིས་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟོད་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འབྲེལ་འཁོར་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རྗེ་བཙུན་དགེ་ས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
དབེན་གནས་དམ་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།། །།མཛྲ་ཡི།།

༣༡། རྩོད་ཐུན་ཆུང་བ་དབང་པོའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་གསལ་
མགུ་བྱེད་བཞུགས་སོ། །

༣༡། བརྒྱ་ཕྱག་ལུང་གི་རྩེས་འགོ་བའི། རྩོད་ཕྱག་རིགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། བེ་ཕྱག་
ཕྱི་རྒྱལ་དྲེགས་པའི་དབུང་། འབུམ་ཕྱག་དུ་མར་ཕམ་བྱས་ནས། བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་སྐལ་བཟང་
ལ། ས་ཡ་ཕྱག་བརྒྱའི་རིགས་པའི་སྒོ། བེར་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱར་སྒྱུ་ལ་མཁས་པ། ཀྱུན་ལ་གུས་
པས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། རྩོད་རྩེ་གསུམ་པོ་རྣམ་པས་མི་བྱེད་ན། རྩོད་རྩེར་གྱུར་ཞེས་དང་གཡོ་བར་
མཐོང་ཞེས་དང་། རྩོད་པར་མཐོང་ཞེས་པ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱུང་བར་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་གྱི་
བྱུང་བར་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཅིས་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་རྩོད་རྩེ་
ཞེས་འདོད་གྱི། དེ་ཉིད་དེའི་འཛིན་སྟངས་སུ་མི་འདོད་ན་ནི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྩོད་རྩེ་
གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་འགའ་ཡང་མི་རྟོན་ཅིང་། ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་བར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟོན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་རྩོད་པས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པའི་དྲེགས་པས་ཆེར་སྒྱུས་པ་དག། འདི་སྐད་སྒྲུ་
བར་བྱེད་དེ། གང་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་
རྩོད་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འབྱུང་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོན་པར་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་
ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་
གྱི་རིགས་པ་དག་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་གྱུབ་ལ། འོན་ཀྱང་ལམ་དེས་མངོན་པ་ལ་གྲགས་པའི་

ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་རེ་ཤིག་མགོ་གཞོན་པར་རུས་གྱང་། ལྷགས་འདི་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ནི་མདོན་གྱུར་ཅམ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་གས་
 ཅམ་ཡང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །རུས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། རེ་ཞིག་དེས་
 འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པས་ལམ་ལྷ་དང་ས་བཙུ་བགྲོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདོད་པ་ནི། འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་
 ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བར་མདོན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བྱས་ཟིན་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ནི་འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཅེན། རི་སྤྱིད་ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། དེ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་ནས། ལུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱས་གྱང་།
 ད་དུང་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མདོན་གྱུར་པ་
 ཡོད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་སོགས་འགགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་
 བར་དོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་སྐད་དུ་རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་རི་ལྟར་
 མི་འགལ་བ་བརྟོག་དགོས་སོ། །རེ་ཞིག་འགགས་གྱང་སྐྱར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རྟོག་
 ན་ནི། བྱས་ཟིན་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། རི་སྐད་
 དུ། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྤྱིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེན། །ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྤྱིད་པ་
 ཡིན། །སྤྱིད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་འདི་ཡང་བྱེད་གྱིས་རི་ལྟར་ཁས་མ་
 གྲངས་པའི་ཚུལ་ཡང་བརྟོག་དགོས་སོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་མདོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་ཟིན་རང་གིས་གོ་མས་པར་བྱས་པས་མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
 སྟོང་མི་རུས་ན། དེའི་གཉོན་པོར་ལམ་གང་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་དང་། ལྷགས་འདི་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལམ་གང་ཞིག་བསྐོས་པའི་བྱང་པར་དེ་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཚུ་རོལ་
 མཐོང་བའི་སྒྲིམ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་དང་པ་
 རོལ་གཟིགས་པའི་གང་ཟག་རི་ལྟར་མི་འགལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་
 གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་ན་ནི། འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་སྒོ་དང་
 ཀའ་རུས་དང་ཟད་པར་སའི་ཉིང་དེ་འཇིན་སོགས་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ནི་
 གྲུབ་བྱེད་དེས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྟོང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པ་དེ་སྟོང་དུ་གང་
 ཟག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བ་དེ་སྟོང་དུ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འཇིན་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་མཆེད་པ་འབྱུང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱོད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་རྒྱད་ལྟ་ན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན།
 ཞེས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་སྒྱུར་ལམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་ལམ་པ་དེའི་
 རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྒོ་ཡོད་དམ་མེད་བརྟགས་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་དེ་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་མ་ངེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བའོ། །སྒྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་
 ལ་སྒྲིམ་བུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བ་མཐའ་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་པར་མངོན་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་དགོས་སོ། །ཡང་བྱོད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་དེས་སྟོང་ཅེའི་སེམས་བསྐྱེས་
 ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཅུས་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱན་ཞུགས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཟྃ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པར་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ན་
 འགོག་བདེན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འགོག་བདེན་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་

བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི། ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བ་འདུས་པའི་གཙོང་རོང་གཏིང་ཟབ་མོའི་ནང་ན་མི་
 ཟད་པའི་འགལ་བའི་ཁྱར་ཆེན་པོས་ཤོན་བཞིན་དུ་ཉམ་ཐག་པའི་ང་རོ་དུ་མ་སྒྲིགས་པའོ། །དེ་
 འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་
 སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་མ་རྟོགས་པར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་
 པས་དེ་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་སྲིད་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་མཚུངས་སོ། །
 གང་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་འདིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དག་གིས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། ལྟ་
 དང་བཅུ་དྲུག་ཅིས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན་འགལ་བའི་སྤང་བ་རྒྱད་མར་ཁས་
 གྲུངས་སོ། །གང་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་
 སྤང་དུ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མཐོང་ལམ་མ་སྒྲེས་པར་སྤྲོད་ཞེས་འདོད་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
 བྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྟོད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ལྟར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་གིས་ཡང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལྟའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱུད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 འགའ་ཞིག་གིས། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་གྲང་། གཟུགས་
 སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་བར་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་རྒྱུ་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ནི་མི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐོག་དུ་བབས་པ་མིན་ནམ། འདི་སྐད་དུ་ཡང་འདོན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ནི་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་
 བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་

པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཛིན་ལྟ་
ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །ཞེས་འདོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱི་བའི་
ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འོང་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ལུང་དང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྤང་
བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པར་སྤང་བའི་སློབ་
ག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་བདེན་པར་སྤང་
བ་སྤང་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིས་ཏེ་བདེན་པར་སྤང་བ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་སློབ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་བསྐྱེད། ཉེས་པ་མཐའ་དག་གི་རྩ་
བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ་སྟུམ་ན། འདོད་
དགོས་ཤིང་འདོད་པའང་མ་ཡིན་མོད། འགལ་བའི་སྤང་བས་འཛིན་ཆེན་གྱི་ཁམས་འདི་གང་བ་
ལས་འདས་ནས་ཆངས་པའི་འཛིན་ཆེན་གྱི་བར་དུ་སོང་དོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་
ཅན་དུ་བྱས་ནས། ཡུན་རིང་མོ་ལོན་པ་ཞིག་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པར་སྟོམ་པ་ནི།
བདུད་ཀྱི་གསང་ཆོག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་
གཉིས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྟོམས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྩུང་
ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་བར་འདོད་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། རྣམ་ཀྱང་དེའི་
གཉེན་པོ་མི་སྟོམ་པ་གང་ཞེས་བརྟགས་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་གདོན་མི་བ་
བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ས་དུག་པ་ནས་ཀྱང་རང་གི་དོ་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་
གྱི་འབྲས་བུ་བདེན་སྤང་དེ་ཡང་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བར་

འགྱུར་རོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་ཆེན་པོ་མཐའ་
 དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་
 དང་། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འང་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་གཟུགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་
 ཏུ། གཟུགས་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་སྤྲིད་ཏུ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 རོན་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་སྤྲིད་ཏུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་མི་སྤྲིད་
 པ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་འདིའི་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་སྤྱར་དཔེའི་
 སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དག་སའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་དང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་སྤྱང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་དེ་དེས་དེ་ལྟར་བཟུང་བར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་ཅིང་། སློབ་གཅིག་
 ལ་བདེན་པར་སྤྱང་བ་དང་མི་བདེན་པར་སྤྱང་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བདེན་པར་སྤྱང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་
 དགོས་པས། དེས་དེ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་བདེན་པར་སྤྱང་བ་ནི་ཞེན་
 པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་ཡང་བདེན་པར་སྤྱང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་མོད།
 དེར་སྤྱང་བའི་སློབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དམ། ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ན་ནི་སྤྱུ་མ་དེས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་
 བས་དེར་འདོད། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དག་པ་སར་འཇུག་ཤེས་ཏུག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་
 ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་དག་པ་སར་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་
 གུ་མོ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱིད་ཉིད་ལྟར་ན་འང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱིད་ཅག་གིས་འདོད་པ་འདིའི་ལྟར་ན། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་
 གཉིས་ལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་པར་བརྟགས་ན་སྤྱོད་པའི་འཇུག་པ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར་ཅི་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཉིད་ཏུ་རྟོག་ན་ནི། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་གང་
 ཡིན་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་ཐལ་བ་ཁས་མ་སྤངས་སམ། ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་རྟོག་ན་ནི།

330

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལ་ནི་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ཞེས་བརྗོད་
 གྱི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ། འཛིན་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མ་
 བཟུང་ངོ། །ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་འདི་ལ་རང་གི་མིག་ན་སྟགས་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་འཛིན་ལྟ་
 ཡིན་པའི་ཆ་དང་། ཟས་གོས་སྟགས་ལ་དེར་འཛིན་པ་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་གཉིས་འབྱེད་
 དགོས་སོ། །གང་ཟག་གཞན་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་
 གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི།འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོག་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །
 དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །ཞེས་སྟགས་དང་རིམ་ལྔ་མི་འགལ། ཅི་སྟེ་ཆོས་
 ཅན་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 དགོས་ན་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁས་སྒྲུབ་ན་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་བར་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བཞེད་པར་ངེས་
 གོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདུན། དེའི་འགལ་ལྷོ་
 ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ནི་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆེན་དུ་
 གཉིར་ནས་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་གྱི་བྱེད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར། ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིབ་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ་སྟུམ་ན། རེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱེད་ཉིད་ལ་དོན་འདི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་
 སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། རེ་ཤིག་དེ་མི་བརྗོད་པར་སྒྲིབ་པ་དེའི་ལན་ནི།
 དེས་དོན་དེ་རྟོགས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་
 མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་ལྟས་སྒྲིབ་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུགས་མཐོང་ཀྱང་། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་

སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒོ་ཡི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེན་དེ་ལྷ་ན་ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་མོད་གྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་
 སྒྲིབས་གྱི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲོམ་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པས། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པ་
 ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་རི་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྫོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་ཉན་མོངས་རི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 བའི་བྱེད་པ་མ་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་ལུས་ལ། ས་རིང་
 དུ་སོང་བ་དེ་ནས་ནི་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཆད་དུ་
 གཉེར་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྒྲོམ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་ནི་ཉན་སྒྲིབ་གྱི་
 གཉེན་པོའི་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་ནས་ཉན་མོངས་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཞི་བ་ཅུང་ལ་མཉམ་
 བར་འཛིག་གི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྷ་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བསྒྲོམ་ན་ནི། སྒྲིབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྲོན་ཅིག། དེ་ལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བདག་ཅི་
 སྒྲེ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་སོགས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞོན་
 ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
 བསྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དུ་དོགས་ན་བདེན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཉིད་ལ་ཡང་ས་ཏུག་པར་
 ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྫོགས་པའི་ལུས་པ་མཐར་མ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཅུ་ལ་བར་བྱ་སྒྲེ།
 ཡང་འདི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲུབ་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུས་སུན་མ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་
 རྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་སྒྲིབ་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བསྒྲོམ་པ་རྒྱས་པ་སྒྲུས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ། །རྒྱས་པར་བསྒྲོན་མ་བསྒྲོན་ཡང་དེ་ ཉིད་དོ། །འཛིག་

ལྷའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཚུལ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྩིས་ལུང་པོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོན་
པ་འདི་ལ་བརྟུལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞུང་འདི་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་ལས་
བརྒྱུ་མས་ཏེ་གསུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཆོའདི་ཉིད་ལ་འཕགས་ལམ་མཛོད་དུ་བྱེད་
པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རང་འཛིན་གྱིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
ལེན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞུང་གི་ཚོགས་འདི་དག་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ། ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡོད་ན་དེའི་
དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
ནི་རང་འཛིན་གྱིས་ལས་བསགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ་ཞེས་སྐབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་
དགོས་ན་དེ་ཡང་བྱེད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྐབ་བྱེད་དུ། ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་མིན་དུ་རང་འཛིན་གྱི་ལས་བསགས་
ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་འཕགས་
པ་ལ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་རང་འཛིན་གྱིས་ལས་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
ཉན་རང་ལ་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་བྱི་རྟོལ་བ་དག་གིས་ཉན་རང་ལ་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་། རྩི་
མིན་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་དང་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་
མིན་དུ་རང་འཛིན་གྱིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་
སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པ་ལ་དེ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན། བྱིན་ཏུ་འབྲེལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་གྱིས་གཞུང་དེའི་འབྲུག་པོའོན་པ་དེ་ནི་སྐབ་བྱེད་ཞབས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུང་པོ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་མིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་རུས་ལ། དེ་མིན་དུ་
ཡང་མིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པ་ལས། ཉན་རང་
འཕགས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སོ་ཞེས་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཉ་ཅང་
 འབྲེལ་བར་མི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉན་རང་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྒྱས་པ་རྟོགས་ནས་བསྒྲུལ་བ་ལྟ་ཞོག །རྒྱས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་མི་
 འབྱུང་སྟེ། དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་རྒྱས་པར་བསྐྱར་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དམན་པ་རྒྱམས་
 བྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱམས་ལ་བདག་མེད་དུ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ནས། བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་བྱེད་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་མ་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ན་
 རྟོགས་པར་རྒྱས་མོད། དེ་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་ལ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་རིགས་
 ཅན་རྒྱམས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ།
 ལས་དང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་ལ། ལས་དང་ཉན་མོངས་པ་དེ་འཛིག་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པར་ཤེས་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར། དེའི་
 རིགས་པས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་མོད། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་
 པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་
 རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་མི་
 སྤོང་ཅེས་སམ། རེ་ཤིག་རྟོགས་དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྤོང་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ་སྤོང་
 པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་
 འཛིག་ལྟ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། དེས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་

བར་འཛིན་པའི་སྒོའོ། །དང་པོ་ནི་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་
 དག་གི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ལ། བྱི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་སྤངས་ན། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་དོགས་ན། དེ་ཡང་
 རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྫོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་མི་སེམས་ན་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་སྤང་ནུས་པར་ཐལ་ལོ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་
 དགོས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
 མོངས་ཅིའི་བྱིར་མི་འདོད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་སྤངས་རྫོགས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཡོད་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བམ་མི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་ན་སྤར་མ་འདོད་པར་ག་ལ་རུས། སྤང་བར་བྱ་བ་
 གཞན་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱོད་ཀྱིས་མ་རུས་སོ། །དེས་ན་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྫོགས་སྟོན་དུ་
 བཏང་བའི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
 འདི་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མི་གཞོགས་པའི་འབྱུང་གནས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཁམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ལུམ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
 བྱུད་པར་བརྗོད་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མས་ནི་ལུང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་

བསྐྱེད་པ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་པོ་ལ་
 བདེན་པར་སྦྱོར་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྟགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི།
 དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་འཛིན་ལྟ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་པར་ཡང་མུང་པོའི་སྟག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་གོགས་ནི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མི་ཤེས་པའི་
 རོ་བོ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱིར་ཤེས་བྱ་མཁུན་པའི་གོགས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། དེའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མི་མཁུན་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ། དེ་ཤེས་བྱ་མཁུན་པའི་གོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་བཞག་
 མི་རུས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་མ་སྤངས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའང་སྤྲིད་པ་མིན་ཏེ། ཅུ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཡལ་ག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
 བཏགས་སྤང་བ་ལྟན་སྦྱེས་སྤངས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་རང་འཛིན་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཤེས་
 བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྦྱོས་པས་ཆོག་གོ། །སྦྱོད་འཇུག་མཁའ་བོའི་དགོངས་
 པའང་དཔལ་ལྟན་སྦྱེ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་ཕྱོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་ན་རེ་གང་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲོམས་པས། མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱིས། །སྦྱོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་
 ཞེས་བྱ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་དུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འབྱུང་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ཞེས་སྟགས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་མི་འཐད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སོ། །
 ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་བཙུག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་མེད་ན་སངས་རྒྱལ་མི་འབྱུང་། སངས་རྒྱལ་མེད་ན་དག་བཙུག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་
 བསམ་པའོ། །རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་མ་བོར་
 བཞིན་དུ་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅག་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེས་ལན་
 འདེབས་པ་ནི། བསྟན་རྩ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །
 སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཐུང་ན་འདྲ་བའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པའོ། །
 འདི་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་ཀྱང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲིམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་མོངས་
 མ་ལུས་པ་སྒྲོང་རུས་ལ། ཉན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྒྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་
 རུས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་སྟོལ་བ་ནི། ཉན་མོངས་སྒྲུངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་
 བཅས་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ནི།
 ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་སྟག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྟག་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ཉར་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་ཅེ་ན། ཐུགས་སྒྲུལ་བཟོད་པ་ནི། དེ་གིས་ཉར་ལེན་སྒྲིབ་པ་ནི། །མེད་
 ཅས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའོ། །སྟག་བསྐྱེད་ཐུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་དག་བཙུག་
 དེ་དག་ལ། ཉན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཉན་མོངས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅི་སྟེ་
 མེད་དེ། ཉན་མོངས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ། ཆོར་བ་བདེ་
 སྟག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྒྲིབ་འདི་ཉན་
 མོངས་ཙན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །
 ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་པའོ། །འདི་ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སྒྲིབ་པར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་མདོར་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོ་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་འགགས་ལ། དེ་འགགས་

བས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱིད་བ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ་སྟུང་ན།
 ལྷ་ག་མེད་གྱི་ཆེ་རེ་ཤིག་སྤྱིད་ཆོར་འགགས་ཀྱང་། བས་ཞིག་གི་ཆེ་སེམས་བྱུང་མ་རིག་བ་དང་།
 སྤྱིད་ཆོར་འབྱུང་ལ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པོ་ཉེར་བར་ལེན་བ་འབྱུང་ཏེ། སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཟད་བར་སྤངས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིད་པ་ཉིད་
 དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤང་ཡང་སྤྱིད་འབྱུང་སྟེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྐྱེམས་པས། ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོག་ལ། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་
 རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་
 མཐོང་ནས། །སྤྱིད་པ་ཅི་སྟེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་འདོད་
 པས། །དེ་ནི་རི་ལྷ་མོ་བསྐྱེམ་མི་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།
 །ཁ་ཅིག་འདི་སྤྱིད་དུ་གྲོལ་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་གསུང་ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདི་བྱང་རྒྱུ་ཅམ་ལ་
 བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། ལུས་གྱི་མདོར་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ། ཐར་བ་མེད་
 ཅེས་དང་། ལྷ་མོ་གསུམ་ཀའི་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་བར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་དེ་ལྷ་མོ་
 ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐར་བ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར། ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 འདོད་པས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་མོ་རོ། །འདིའི་བྱང་རྒྱུ་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཅམ་ལ་བྱེད་ན། འོག་གི་
 གྲོལ་བ་ཡང་གྲོལ་བ་ཅམ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་མ་
 དེས་པ་སྟོན་པ་རི་ལྷ་མོ་འབྲེལ། རི་སྤྱིད་དུ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་
 ཤེར་ཕྱིན་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་སོ་སོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། །
 ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མོ་ཡང་འདི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཤེར་ཕྱིན་མེད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཅག་ལུགས་
འདི་ལ་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་འདི་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་མཁན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི། དམན་པའི་གཞུང་ལས་
རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དེས་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རུས་པ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མེད་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་མེད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
མི་ཐོབ། དེ་མེད་ན་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པ་ཅམ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་ལ། སྤངས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ན་ནི། ཉ་ཅང་
ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
མར་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་
འགལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གཤོག་མི་ཟེེ། །མདོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
དགོངས་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ཐུགས་རྒྱུ་དེ་དུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཚལ་། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུ་མངའ་བ། །བཙུག་ལྷན་
དག་གི་དབང་ཐུག་ལ། །ཤིན་ཏུ་གུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཡང་འདི་རྒྱད་ཏུ་རང་རྒྱུད་པ་དག་
གིས་སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི།
བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་
ཏུ་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་བསམས་
ཅད་ནི། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གི་བཞག་པ་ཙམ་དེ་གུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་དཔེའི་སློ་
ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་དེུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་སྤང་ཏུ་སྐྱུ་ལ་པའི་ཆོ། སྐྱུ་མ་མཁན་ལ་
རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱི། ཞེན་པ་མེད་ལ། མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་
ཡོད། མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དག་པ་སར་

གནས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སློབ་ལྟུང་ནས་ཤིན་ཏུ་རགས་པས་སོ། །ཕྱ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་སློབ་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སློབ་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ཆོད་མས་མི་གཞོད་པའི་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྦད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་
 ཀྱི་སློབ་དབང་གིས་བཞག་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ས་བོན་ལས་སྤྱུ་གྱུ་སྤྱེ་བ་སློབ་
 དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱུ་གྱུ་རང་དོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྤྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི།
 སྤྱུ་གྱུ་གཞིའི་དོས་ནས་ཏྲ་སྤྱང་དུ་སྤྱང་དུས་དང་འདྲའོ། །དེས་ཐ་སྦད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་
 སྤང་ནང་འགལ་འཇུག་པ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་།
 རི་སྒྲིབ་བཤད་པ་དེ་གང་གི་དགོངས་པར་འདོད་པའི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐར་ལ་བཞག་
 པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ས་སྤྱུ་གྱུ་སོགས་ལུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
 དང་། རི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྱི་བོ་དང་། སྤྱུ་ཤད་དང་། ཀེང་
 རུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱང་། ལུལ་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་ཅི་དགོས། གང་ཡང་ལུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། ཏྲ་གས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཟུར་དུ་ལུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྗེ་
 ལྟར་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་དེ་མི་འགལ་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྒྲིབས་སུ་རྟོག་པས་སྤྱོ་
 བརྟགས་པ་ཙམ་དང་། ལུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བ་
 ཐལ་ཆེས་སོ། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཀྱང་ཁས་
 གྲངས་ཏེ། སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའང་མ་ཡིན། ཡུལ་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་
 རོས་ནས་ཀྱང་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཁས་གྲངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པའི་
 དངོས་པོར་ཁས་གྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒོ་
 གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 ལ་ཡང་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བདེན་ཚད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔུ་
 མ་སྒྲུང་བར། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེའི་སྒྲོག་སྒྲོགས་བདེན་ཚད་དུ་
 རིགས་པས་འཛོལ་ཅིང་། སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ། ཀྱན་
 རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་ཚད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 དོན་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཅི་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲེང་དུ་འགལ་བ་ལྟག་
 པོའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཤོས་བདེན་ཚད་དུ་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་གྱུ་བ་པ་རང་
 ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་རྒྱུར་མི་འགལ། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གི་
 ལུགས་ལ་ཡང་། སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། དོན་གྱི་སྒྲོད་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་དེ། དགག་བྱ་བདེན་ཚད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཤོས་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་
 རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་དང་། བྱེད་དང་འཛིག་རྟོན་འདིར་ནི་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་
 ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་དང་། དག་པ་སར་གནས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
 ལ་བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། བདེན་པ་དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལ་
 འདོད་པ་རྒྱུར་མི་འགལ། སྒོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུང་བར་ཚད་

མས་གྲུབ། དེ་ཡང་བདེན་སྐྱོད་ཡིན་པར་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། དེ་དོན་སྒྲིག་ཚུལ་ཡང་
 འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱོད་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་ནི་མིག་ལུས་བའི་དབང་
 གིས་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱོད་ཞེན་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྐྱོད་
 ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་ཅེས་སྐྱུར་ན་དེ་འགྲིག་ཅམ་སྐྱོད་མོད། གཞན་གཉིས་ནི་མི་འགྲིག་སྟེ། སྐྱུ་མ་
 མཁན་ལྟར་ན་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱོད་བ་དེ་སྒྲོ་ལ་སྐྱོད་བའི་དབང་གིས་དེར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་
 སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་སྐྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དག་པ་སའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བྱི་ནང་གི་དངོས་
 བོ་རྣམས་སྒྲོ་ལ་སྐྱོད་བའི་དབང་གིས་དེར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོ་ནས་དེར་
 སྐྱོད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱུར་དགོས་ན། དེ་ནི་བྱེད་ལ་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དག་པ་
 སའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བྱི་ནང་གི་དངོས་བོ་སྒྲོ་ལ་སྐྱོད་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་
 སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོ་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱོད་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དེ་རྣམས་བདེན་པ་ཁོ་ནར་
 སྐྱོད་བའི་བྱིར་རོ། །མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱོད་བ་དེ་སྒྲོ་ཡི་དབང་གིས་བཞག་
 བར་མི་འཆད་གྱི་རྟ་སྤང་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་དོས་ན་གནས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོ་ལ་སྐྱོད་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོ་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་
 ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔའི་སྐབས་སུ་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱོད་བ་དེ་ནང་སྒྲོའི་དབང་གིས་
 བཞག་པར་འཆད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འཆད་པ་གཉིས་འགལ་
 བར་བྱེད་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྐྱོད་དུ་
 དེ་གཉིས་འགལ་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་།
 ཡུལ་གྱི་སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་གིང་། དེ་ལྟ་
 ན་འགལ་བའི་བྱེད་བ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་ངམ། དེར་ཡང་མ་ཟད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་བོ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་སྐྱོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་མི་
 སྐྱོད་བར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་སྐྱོད་བའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྐྱོད་བའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྐྱོད་
 བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །གང་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་

བཞེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུང་འདོད་པ་འདི་ཁེགས་པ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་པར་འདོད་
པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུང་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སློ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཁེགས་པ་ན། རྟག་པས་སློ་བཟགས་
པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་སློ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སློ་ངོར་ཁེགས་པ་ན། རྟག་པ་ལ་
སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁེགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཛིག་པའི་
དུས་ཀྱི་སློ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་བྱེད་ཅིང་གིས་ཁས་སྤང་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཛིག་པའི་ས་མཚམས་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་
ངོ་བོ་ཅིང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་སློ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སློ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སློ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྟག་པ་དེ་ཡང་བྱེད་ཅིང་གིས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་ལུང་གསུམ་བྱེད་དུ་དངས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་
མ་རིག་རྟེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་
འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་པར་ཅིས་མི་འཐད། །ཅིས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། རྟག་པ་མེད་པར་འདོད་
ཆགས་ལས། །སོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སློ་དང་
ལྟན་པ་སྟེ་ཞེས་འཛིན། །ཞེས་དངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའི་སྤང་བ་བརྟོག་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྟོག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་
རང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སློ་ཅིང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་སློ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེས་གང་ཟག་སློ་ལ་སྒྲུང་
བའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ན་ནི། དེས་གང་ཟག་མི་བདེན་པ་ཅིང་དུ་ཁོང་དུ་ཅུང་པར་
འགྱུར་རོ། །གསུམ་ཆར་རོ། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སློ་
དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་སློ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གང་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་དང་བྱུང་
 བར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །གང་ཡང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
 དེས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སྒྲིམ་ཆེད་ལྷ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་
 བའི་དབང་གིས་ཡར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་གྱི་རོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
 བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བ་ལྷ་རོན་ལ་མེད་
 བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། དོན་སྒྲིམ་དང་། གཞན་སེལ་དང་། ལྷོག་པ་སོགས་
 མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུར་རོ། །
 དེ་ཡང་བྱེད་ཉིད་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་དུ་བཞེད་པའི། ཇི་ལྷ་རྟམས་སུ་སྒྲིམ་ཉིད་དེ། །
 དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་རོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲིམ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྷ་རྟམ་
 ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་ལྷ་རྟམ་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་སྒྲོ་སོགས་སྒྲོ་གཞོད་བཅས་ལ་སྒྲུང་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་སོགས་ཀྱང་། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་
 མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་སྒྲོ་
 སོགས་ཆད་མ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་རྒྱུད་པས་
 ལུགས་པའི་སྒྲུང་བ་མ་ལུས་པ་འདི་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་
 བར་ཐལ་ལོ། །གང་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། འཛིག་ཆོགས་
 ལ་ལྷ་བ་དང་མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་སོགས་མ་ལུས་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 རང་གི་ཡུལ་རྣམས་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཙན། རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱིས་སྒྲོ་
 གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡར་བཞག་པ་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟོང་
 ཉིད་འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲིམ་བྱ་བ་མལ་པས་ཀྱང་རབ་

རིབ་བསལ་བ་ན། སྒྲིབ་པ་དང་དུ་སྒྲིབ་བ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རི་རྩའི་དོན་སྒྲིབ་སྟོགས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སློབ་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་ཐར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་འདི་རྣམས་སྒྲིབ་བར་འདོད་ནས་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་སློབ་ཡི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་། དེའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ། བདེན་ཚད་དུ་འདོད་པ་ནི། སྒྲིབ་ཆེན་གྱིས་བྱས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་རྒྱ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། མིག་འབྲུལ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་པའི་དོན་སྒྲིབ་སྟོགས་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སློབ་དེ་སློབ་གཞོད་བཙས་སུ་བཞག་མི་རུས་ན། སློབ་གཞོད་བཙས་གང་ལས་ཇི་ལྟར་བཙས་པར་བྱ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེར་སྒྲིབ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་མི་གཞོད་པས་གཞོད་མེད་དུ་འཛིན་རུས་ན། ལུས་སྟོགས་བདེན་པར་སྒྲིབ་བའི་སློབ་འདི་ཡང་སློབ་གཞོད་མེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་སྒྲིབ་ན་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་སློབ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རི་ཤིག་སློབ་པས་ཆོག་གོ། ། ལུས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྒྲིབ་སུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་དེས། ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན། སློབ་དེ་ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་སློབ་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་ཐར་བཞག་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་གོང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །ཐས་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པས་སོ། །དེ་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མགོ་བསྐྱེ་བ་དང་། ལུང་དོན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་དཔལ་ལྟར་བྲུ་བས་ཀྱང་། སློབ་ཡི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་གྱི་སྔོན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་དེ། བདེན་ཚད་དུ་བཞིན་པར་ཐལ། སློབ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ་

གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། །
 ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་དང་། ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲུང་བའི་གཞུང་གཉིས་ལ་དོན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱང་
 བར་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འདི་ལྷན་ན་བཅོས་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ་བདེན་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་གྲགས་པས་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་
 ཡོད་པ་དེ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི་ཁས་
 སྒྲུངས་དང་འགལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་མ་བྱུང་ངམ། གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་
 ལས། ཇི་ལྷན་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། གུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་གོས་སོ། ཞེས་པ་ལའང་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོས་
 འཛིན་གྱི་ཤུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོས་བཟུང་བར་རུས་གྱི། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆད་བཟུང་བར་
 རུས་ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཏེ། དེ་ལྷན་ན་བདེན་གྲུབ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དེ་གུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་གིང་། དེ་ལྷན་ན་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 གུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། གུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་དངོས་འགལ་གྱིས་གཏན་མེད་ཅམ་ཞིག་དོས་བཟུང་བར་རུས་གྱི། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆད་ཇི་
 ལྷན་འཛིན་རུས། བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་འགལ་གྱིས་བདེན་མེད་བཞག་པར་རུས་གྱི། གུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་ཇི་ལྷན་བཞག་རུས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ལོག་ཕྱོགས་གྱིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་
 ཆད་བཤད་ན་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་བདེན་ཆད་
 འཆད་པ་ནི་ཆེས་གིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་བརྗོད་གཏམ་ལ་སྒྲུན་པོ་དག་ཅི་དགར་འཇུག་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆད་བཤད་པའི་
 ཤུགས་གྱིས་བདེན་ཆད་བཟུང་བར་རུས་ན་ཡང་། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཞེས་སོགས་ལ་
 འགྲིག་པར་འགྱུར་གྱི། དབུ་མ་སྒྲུང་བའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྲིག་ཏེ། འདི་ལྷན་དབུ་མ་
 སྒྲུང་བའི་གཞུང་དེས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲས་ཕྱེ་བའི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་
 གྱི། གུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དོས་མི་འཛིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་ཡང་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ཉིད་
 ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་

འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགགས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། མདོ་ལས།
 དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་
 བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 བྱེད། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྩུན་པའི་དོ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱེད། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། མདོར་
 བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་པམ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤིས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་ནས། གསུངས་སའི་བར་
 རོ། །བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་
 རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནས། ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་ཞེན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 དེ་ཡང་ནས། བྱུང་བའི་བར་རོ། །དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་
 བའི་དངོས་པོ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བྱོད་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་ནི་དེས་ཀྱང་ནས། མཐོང་སྟེའི་
 བར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོག་ཆགས་དེའི་བསམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 དབང་གིས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་དངོས་སོ། །རྩུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 པ་ཁོ་ན་འམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བདེན་གྱུ་བྱ་བཞག་

བའི་ཆོས་ཅན་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་
 གིས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །
 དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་མི་བྱ་བར་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྟོ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་ཅིང་། བྱད་པར་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་
 བསམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་
 བུར་ཉི་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་མཐོང་མཁན་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བདེན་པར་སྟངས་
 བའི་སྟོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་དེའི་ཞེས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བསམ་པ་སྟོ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་སྔ་མ་ཡང་སྟོ་ཙམ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་སྟངས་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཀྱི་
 བསམ་པ་དེ་སྟངས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་བཞག་རྒྱས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །བསམ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་སྟོ་གཞོད་མེད་དུ་རྟོག་རུང་། བདེན་འཛིན་ཡང་སྟོ་གཞོད་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་བདེན་གྲུབ་
 ཡིན་ན་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་མི་སྟངས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་ཕྱི་མས་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་
 ཡོད་ཙམ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཀྱང་
 རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཙམ་ངོས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་ཁས་སྤངས་པ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་བཟུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །འདིའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་བྱེད་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྟེས་སུ་འདོད་པ་འདི་ནི། གང་དག་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་ཡུན་དུ་ལོན་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཡོད་
 དེ། དེ་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི་སྟོའི་ཡུལ་དེ་རྒྱམས་སྟོ་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་
 གི་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་གྱིས་ལྟར་ན་
 མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་ཡོད་ཀྱི་ཆོད་དུ་བཞེད་རིགས་པར་འགྱུར་
 ཏི། དཔུ་མ་སྟངས་པ་ལས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་

པས་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཚད་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།
ཅི་སྟེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ལ་གཉིས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་དོན་དམ་
དུ་བྱས་པ་དང་། བདེན་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་
དམ་དང་། དེའི་དོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་ལ། བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེར་
གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པ་ཅིག་སྤྱིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ལ་འཛོག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་དམ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པའི་བྱིར། ལྷུ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ།
དོན་དམ་གྱི་འཛོག་མཚམས་གཉིས་ཀ་དོན་མཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྒྲུབས་སུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པ་
འདི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་འདི་སྐད་དུ། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་
ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་
བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིབ་ཞེས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་འཁོར་
གྱིས་ཁུས་པ་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཡིད་དག་འཁོར་ཏྲིག་ཁ་བྱེ་ཁིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་
ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་བྱེད་པོ་འག་འཁོར་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །
རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་ཚེས་རྣམས་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྟན།
རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་བྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་པ་
ཅ་འགྲེལ་དང་། བརྒྱ་པར། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལས། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་གིང་།
དེའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་
པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་
གྲུབ་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྟམ་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲུལ་མེད་ཀྱང་།

དེའི་སྐུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་བྱུང་
 བ་ན། སྤང་པོའི་སྤྱིང་ན་ངོ་སྤྲོད་པ་མཆོད་གཞི་འཛིན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བར། སྤྱིས་སྤྱ་ས་མིན་རྒྱ་མ་ཡིན། །
 མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྤྱིས་སྤྱ་
 གང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཤེས་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །
 ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྤྱོ་སྤྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་
 འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
 ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བར། སྤྱིས་སྤྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་བྱིར། །ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེར་ཡང་། །འདུས་བྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །
 །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱམ་སོགས་དང་ཐག་པའི་སྐུལ་གཉིས་ཐ་སྤྱད་དུ་
 ཡོད་མེད་དང་། བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་མི་མཆུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་སྤྱིང་
 བར། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་བྱིར། །རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་
 གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་བྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །
 རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་བྱིར་ཁམས་དུག་བདག་མེད་
 ནོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྤྱད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་བྱིར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །
 འཛིན་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་
 བར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་མིང་གི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
 ནི། བདེན་འཛིན་ལྟར་སྤྱིས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་བརྟག་པར་
 བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བར་བསྟན། །ལུང་
 དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཐག་བྲལ་སྐུལ་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་པ་དང་། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་

རི་སྟོན་པ་ཀུན་གྲང་རང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྟོན་ཏེ། བདེན་བར་འཛིན་བའི་སྒོ་ལྟ་སྟེས་སུ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གྲང་སྒྱུལ་དང་། མི་དང་། རུ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་
 རང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་རྣམས་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། རང་ཉིད་རང་
 གིས་འབྱུལ་བ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་
 རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མ་བཟུང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་
 མ་བཟུང་ངོ་སྟོན་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དག་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དེ་དག་རྣམས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གྱི་རྒྱར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་།
 འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་སྒྲོའོ་སྟོན་པ་སོགས་རི་སྟོན་པ་ཀུན་གྲང་བུམ་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་
 སྟོན་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྟེས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེར་ཐལ། བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་བུམ་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་
 ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཏགས་སྒྲུ་མ་ནི་བྱི་མས་གྲུབ་པོ། །བྱི་མ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ཐ་མལ་བའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་བས་གྲུབ་པོ། །གང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
 སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་འདི་ཚོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་
 ཡིན་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་
 ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་མ་ཡིན་དགོས་ལ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་
 མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་
 མཛོད་གྱི་གཅིས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་རི་སྟོན་མི་འགལ། སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡང་ཡུལ་གྱི་
 སྟོན་ལུགས་ལ་མེད་ན་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་
 པ་དང་། ཐར་བ་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་སྒྱིན་པ་ལས་འོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་དང་།
 རྒྱལ་བྱིས་ལས་མཐོ་རིས་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་

འབྲུང་བ་སྒྲིགས་མ་ལུས་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་གཞི་མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་འདེབས་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཙལ་དུ་ག་ལ་ཡོད། གཞན་ཡང་
 གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་རྣམས་གྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲིགས་ཡོད་པར་མཐོང་། འདི་ལས་འབྲས་སུ་འདི་
 འབྲུང་དོ། །ཞེས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 སྒྲོར་བ་དྲག་པོས་དེ་དག་གི་སྒྲུང་དོར་ལ་རྩལ་བ་ཞིན་དུ་འཇུག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་
 ཅད་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་སུམ་པ་བདེན་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་དུ་ཐལ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྷན་
 སྒྲིལ་སུ་ཐལ་བ་ཡང་འཕེན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་
 གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་
 ལྷ་རྩལ་ཅན། སུམ་པའི་སྒྲོང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། སུམ་པའི་སྒྲོང་དུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར། སུམ་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་སྒྲོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སུམ་པའི་གནས་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་རྩལ་དང་སྒྲོད་རྩལ་གྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་བྱིད་གྱིས་
 བསྟན་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་གྱིས་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་དེས་སུམ་པའི་གནས་
 རྩལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སུམ་པའི་གནས་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་
 བྱི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུ་མ་དེ་མེད་ན་ནི། སུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ལས་གཞན་པའི་སུམ་པའི་གནས་
 ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སུམ་པ་བདེན་སྒྲོང་སུམ་པའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེར་མ་ཟད་གྱི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་བདེན་གྲུབ་དང་བྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྟག་ཅིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་
 དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཟུང་བ་མཐའ་དག་གིས་མ་ ཇེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལྷ་རྩལ་སུམ་པ་བདེན་པས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡང་དག་པར་མཐར་ཐུག་དབྱུང་པའི་རིག་ཤེས་གྱི་དོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས།
 ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འགྲེལ་
 རྣམས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་མེད་
 པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་རྣམས་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་སྐད་དུ་སྒྲོན་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་འདི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་པའི་སྐབས་གིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཙམ་སྒྲོན་པའི་དབུ་དོན་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ཐག་པའི་སྒྲིང་ན་སྐྱུ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་
 ལྟར་ལུས་པའི་སྒྲིང་ན་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐག་པའི་སྒྲིང་ན་སྐྱུ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་
 པ་དང་། ལུང་པོའི་སྒྲིང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱར་ན་
 འགྲིག་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ག་ལ་འགྲིག་གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུངས་དང་
 འག་ལ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །འོ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་བཏགས་ཆོས་ཅན།
 བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྔོན་
 ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སོམས་གིག་སྐྱེ་ཤད་འཛིན་སྐྱེད་གི་དབང་གེས་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེ་ཤད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་ཐལ། སྐྱེ་ཤད་ཡུལ་རང་གི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་གིང་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་
 རྣམ་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཚུར་
 མཐོང་གི་སྒྲོ་སྐྱེད་དབང་གེས་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་པོ་ཡུལ་རང་གི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་མི་ལུས་པ་ནི། དབང་ཤེས་བདེན་འཛིན་དུ་
 འདོད་ན། ཁས་སྒྲངས་དང་། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྒོན་པོ་མེད་
 བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཅག་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚུལ་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒོ་སྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 སྒྲུང་རོ། །ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་
 སྒྲུང་བར་འདོད་པའི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་
 དབང་ཤེས་ལ་སྒོན་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན་རྟོག་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །
 ཡང་དེས་སྒོན་པོ་བདེན་པར་བཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དེས་
 སྒོན་པོ་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བར་ཐལ་ཞིང་། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་དེ་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བ་ཞེས་པ་
 རྗེས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་
 བྱེད་པར་མེད་དོ། །ཅི་སྒྲུང་ན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའང་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། དེའི་
 ཚོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ནི་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་ཐལ།
 འདོད་ན་སྒོན་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱེད་ཀྱིས་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཤེས་སུ་
 ཁས་སྒྲངས་པས། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འཛིན་མཚམས་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུགས་ལས་རིང་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཀྱང་བརྒྱག་པར་
 འགྱུར་རོ། །དཔལ་ལྷན་རང་བཟོའི་འཇུག་ངོགས་ཉམས་དགའ་བར། །ཁས་སྒྲངས་འགལ་
 འདུའི་རྒྱན་མང་རྣམ་བཟླ་བའི། །རུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདི་མཐོང་ཆོ། །རྣམ་མང་སྒྱུ་
 བའི་ཚོགས་ཀྱང་དེར་སོང་མོད། །དཔལ་ལྷན་ཐོས་པའི་ནོར་དང་རབ་ལྷན་ཞིང་། །རིགས་དང་
 རིགས་མིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན། །ཡང་དག་རིང་ལུགས་ཚོལ་བའི་ཤེས་ལྷན་འགས། །
 ཚོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་། །གསུམ་པ་ལུང་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཉིད་

བསྟན་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལོ། །
དང་པོ་ནི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་དོན་ནི། བྱིན་ར་གི་འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་དབང་ལྷན་དང་གཙོ་
བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་རྟག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས། རྟག་པ་དེ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་གཉིས་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་མ་
ལུས་པ་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པས་བཏགས་
པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་ནི། མཛོད་དུ། འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ལས་ལས་སྟེས། ཅིས་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱིན་སྟོབ་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན། །དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་གྲུབ་པ། །
ཞེས་སོགས་ལ་འང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། །འཛིག་རྟེན་མ་
རིག་རྟེན་ཅན་དུ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་དང་རྣམ་པར་རྟག་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྟོན་པ་
ཡིན་གྱི་རྟག་པས་སྟོབ་བཏགས་སུ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། ཆོས་དེ་རྟག་པ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་
དེ་རྟག་པ་དེས་སྟོབ་བཏགས་པར་ཡང་འགལ་ཏེ། མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ལ་སྟོབ་བཏགས་
པ་དང་། ཡོད་པ་མེད་པར་བཏགས་པ་ལ་བསྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་དང་རྣམ་རྟག་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པས། འཛིག་རྟེན་རྟག་བཏགས་སུ་འགྲུབ་
པ་དང་། དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟག་བཏགས་སུ་འགྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟག་པའི་རྟེན་
ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགྲུབ་ཏུ་རྒྱུག་ན་ཡང་། འདིའི་རྣམ་རྟག་ནི་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་
དགོས་པར་གསལ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་བཏགས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་གི་བདེན་གྲུབ་ཙམ་དེ་རྟག་པས་སྟོབ་བཏགས་ཞེས་སྐར་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟག་པས་སྟོབ་བཏགས་ཡིན་ན། མེད་བཞིན་དུ་སྟོབ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་སོང་བས། སྐར་པ་
འདེབས་པའི་ལྷ་བར་ཐལ་ཆེས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་
རྟག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་བས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་བབྱུང་
བ་དེ་ཡང་། །ག་པ་ལ་སྐྱལ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ལྷར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་སོགས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདག་གཞིའི་སྟངས་ན་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ན།
གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐག་ཁྲའི་སྐྱལ་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་། སྒྲེས་བུ་རང་གི་ཁམས་དུག་
 ཆོག་མ་ཅམ་ལ་བདེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ཁམས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་གས་ལ་བདེན་
 ནས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་སའི་རྩལ་ཆོག་པ་ལ་ས་ཞེས་རྫས་གྲུབ་ཅིག་ཡོད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ནི་མདོ་སྙུང་པ་
 དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་དོན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དོར་ཐོག་མར་གང་ཟག་བཏགས་
 ཡོད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་སྒྲུབ་པས་དེ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་
 དུ་འཆད་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་མིང་དང་། བད་དང་། ཐ་སྙུང་ཅམ་བཏགས་
 པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་སྟོས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་མ་སྒྲུབ་ཅིག །
 དེས་ནི་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ལ། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དང་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁས་སྒྲུངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 བདག་པོའི་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ཡང་འགལ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
 སོགས་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སོ་སའི་སྒྲེ་བོའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་
 བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དང་། ལུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །ངའོ་
 སྒྲམ་པ་དང་། ང་ཡིའོ་སྒྲམ་པའི་སྟོ་སྟུང་བ་བ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་སྒྲུངས་མ་ཡིན་ལ། ང་དང་
 ང་ཡི་བའི་ཞེན་སྒྲུངས་འདི་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ལས་འབྱུང་མོད། དེ་ཅམ་གྱིས་དགག་བྱའི་ཆད་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་ནི། བདེན་

པར་ཞེན་པའི་སྒྲོའི་ཞེན་སྒྲུངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། བརྟེན་པ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སྟགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འབྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་
 དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ།
 བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུལ་བའི་གཞི་
 རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་བའི་སྤྲོད་དུ་ང་ཙམ་མམ། གང་ཟག་ཙམ་མམ། སེམས་ཅན་ནམ་བྱེད་པ་པོ།
 ཤེས་པ་པོ། མཐོང་བ་པོ། ཚོར་བ་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་འབྱུལ་བས་བཏགས་པ།
 བཏགས་དོན་བཅའ་ན་གང་ཡང་མི་རྟོད་པ་ཅིག་རྟོག་ངོར་སྤང་བ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 བཟུང་ནས་ངོམ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 ཤིང་རྩ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་འདི་འབྱུལ་གཞིར་བཟུང་ནས། ཤིང་རྩ་ཞེས་སམ།
 ཡན་ལག་ཅན་ནམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་རྟོག་པ་འབྱུལ་བས་བཏགས་པ། བཏགས་དོན་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཅའ་ཙམ་ན་ཡེ་མི་རྟོད་པ། མ་བརྟགས་པ་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་
 འདི་དམིགས་པར་བྱས་ནས། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་འདི་ནི་ཤིང་རྩ་སྒྲུལ་པའི་
 སྒྲོ་རང་གིས་སྒྲེབ་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་
 མྱོང་བས་འགྲུབ་ལ། ང་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཤིང་རྩ་འདི་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་
 པའི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་བར་མྱོང་བས་འགྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ཀུན་བཏགས་སུ་སོང་
 གི། །འདི་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་གི་ཅ་བ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲོབ་
 པ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་

ངར་འཛིན་སྒོ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་། མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པ་འང་བདག་ལྟ་འདྲི་ཕྱིར། གང་དག་དུང་
 འགོར་བསྐལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་རྟགས་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་
 དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚུད་དོར་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་
 ཕྱིར་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བཛྲོད་ན་མི་འགལ་ཏེ། དོན་གྱི་ཕྱགས་ན་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་འཐད་པ་
 སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟན་སྒྲིམ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་བ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཞེན་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་འཛིན་འགོག་པ་ཡང་། རང་རང་གི་ཞེན་
 ཡུལ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི།
 ངོ་སྒྲུ་མ་པའི་ཞེན་སྒྲུངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ལ་མེད་པར་ཤེས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ངང་གིས་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་
 པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་མི་རྟག་
 སྟུག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་
 བདག་མེད་གསུམ་ཤེས་པས་ཕྱང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས། སྟོང་པར་རྟོགས་པས་དོན་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་སྤངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་བའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་
 པོའི་སྟོང་དུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་
 རྟོགས་པ་ངེས་པར་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ། དེ་
 གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རིགས་
 པས་བསྐྱབ་པ་ཅུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པའི་སྒྲོ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་
 པར་བཞེད་དེ། རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་དང་།

བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སྟགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྟགས། །སྒྱེར་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
 རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཐལ་རང་
 གཉིས་ཀ་མཐུན་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་གྲགས་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྟགས་དང་
 བཏགས་དོན་རྣམ་པར་བདུན་གྱིས་ཆོལ་བའི་ཚུལ་སྟགས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གོ་བདེ་བར་
 བསྐྱས་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རང་གི་ཡན་ལག་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཆོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་
 བོ་བདེན་པར་གྱུབ་པམ་སྟམ་ན། ལུས་པའི་ས་རྩལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ།
 བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ། དུ་མར་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་
 གྱེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ལུས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ན། དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཁ་སྒྲོས་པས། ཤེས་བྱ་
 མཐའ་ཡས་བདེན་མེད་དུ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཞིབ་
 ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་གྱེ། འདིར་བདག་དང་བདེན་པའི་དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་ལས་ལྷགས་སུ་བཅའ་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་ནི། རང་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་འབྲལ་དུ་བསྐྱེད་པར་ངེས་
 མོད། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་
 ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྟངས་དགོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྟན་སྒྱེས་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྱེས་ནི་ངའོ་སྟམ་པ་དང་། ངའོ་སྟམ་

པའི་འཇིག་སྐྱེས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ལ་འཇིག་ཆོག་ལས་ལྷ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྒྲུལ་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པར་
 ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་འདི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
 འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྒྲུལ་དུ་ངར་འཇིག་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་ལུས་པ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསལ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་པར། རང་འཇིག་པས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཉི་བར་བཏགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་
 ཞེས་པའང་དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན་དེ་
 ལྷ་མོ་དེ་གྱི་རང་འཇིག་པའི་འཇིག་ལྷ་འདི་ཡང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིག་པའི་མ་རིག་པས་
 འབྲལ་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་ལྷ་འི་རྒྱ་མཚོར་དེ་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་རྒྱ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་ལྷན་པའི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་
 གིས་བསྐྱེད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཇིག་པ་འདི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་འདི་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་འཇིག་
 ཆོག་ལས་ལྷ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་ལ་ངར་འཇིག་གྱིས་མ་བྱུང་ཅིང་།
 འཇིག་ལྷ་ལ་ཡང་ང་ཡིར་འཇིག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ངར་འཇིག་གྱིས་མ་བྱུང་ཅིང་། གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏུ་འཇིག་པས་མ་བྱུང་པོ། །དེའི་དོན་གྱིས་འཇིག་ལྷ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་འགལ་
 བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ང་ཡིར་འཇིག་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་དུ་རྟོག་གམ་ཞེན། འདི་
 ལ་ཞེན་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཇིག་
 ལས་མ་འདས་ལ། ངའི་མིག་ངའི་རྟ་དང་སྤང་པོ་སོགས་སོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 ཡང་ངའི་མིག་གོ་ན་བའོ་ཞེས་རྟོག་པ་ལྷ་བྱ་ནི། འཇིག་ལྷ་ཡིན་ལ། ང་ཡི་རྟ་དང་སྤང་པོ་ཞེས་རྟོག་
 པ་ནི་འཇིག་ཆོག་ལས་ལྷ་བར་བཞག་ག་ལ་རུས། དེས་ན་འདིར་ང་ཡི་བར་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་
 ལྷས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་ཉིད་ང་ཡི་བར་འཇིག་

བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་དང་། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། མིག་ན་ལ་སོགས་པ་ང་ཡི་
 བར་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལ་ང་ཡི་བའི་འཛིན་སྒྲུབ་ས་དགོས་པ་
 དང་། ངར་འཛིན་ལ་ངོ་སྤྱུམ་པའི་འཛིན་སྒྲུབ་ས་མི་དགོས་པ་དང་། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མིག་ན་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་དང་ངའི་གདགས་
 གཞི་ལུང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ངའི་མཆོན་གཞིར་མི་འདོད་པ་དང་། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 རྒྱུ་འགལ་བའི་ཐེང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་ལ་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་འགལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྤྱད་ཆེན་སྤྱད་པ་འདིའི་ནང་ཆོན་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་
 བསྟན་མོད། འོན་ཀྱང་ཞེན་པས་འཇུག་པ་དག་གི་དོར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐེང་བར་བརྗོད་པར་བྱ་
 ཞིང་། ང་ཡི་བ་ཞེས་པའི་སློ་འདི་ཡང་གདོན་མི་ཟར་འགྱུབ་པས་འདི་ཡང་དབྱུད་དགོས་པར་སྒྲུབ་
 རོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་
 གྱི། ལྟ་སྦྱོར་གྱི་རང་གི་མིག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་
 ལྟར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ། མ་གྲུབ་ན།
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ་ལོ། །ཅུ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ། ཡང་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་ང་ཡི་བ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་
 འགལ། བྱལ་པ་ནི། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་དང་གི་སྒྲིབ་
 ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་མ་སྒྲིལ་སམ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་ན་སྤང་པོ་ལྷ་
 ཡང་དེར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་བདག་ལྷ་འི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་
 ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་འདོད། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྷ་བ། །རྣམས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་
 ཅིག་ལོག་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡི། །དེ་ཆེ་ངས་པར་དངོས་
 རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྒྲོག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་གྱི་སྤང་བ་རི་ལྷར་ཁས་མི་
 ལེན། ཅི་སྟེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ལ། འདིར་དེ་
 མི་ལེན་ལོ་སྤྲོད་ན་ནི། དེ་ལྷར་ན་བདག་རྣམས་སུ་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་སོང་བས་དེ་ལྷར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་ཐལ། ལྷ་སྒྲིལ་གྱི་མིག་ན་སོགས་བདག་གི་བ་ཡིན། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ་དང་འདྲ། ཅི་སྟེ་བདག་སྤང་པོ་
 དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཕེན་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ལྷ་ན་ཡང་ནང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ལ་ཡང་འཕེན་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་ངོར་རི་ལྷར་འཕེན། དེས་ཀྱང་བདག་དང་རྣམས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་སོ་སྤྲོད་ན།
 དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་དེ་དེ་ལྷ་གང་ན་བཞུགས་འདྲི་བར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་པ་དེས། སྒྲིལ་བུ་
 ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གཟིགས་ཨོ་མུང་ལགས། གཞན་ཡང་
 མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྤངས་
 ཀྱང་མ་བྱལ་པོ་སྤྲོད་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡི་དམིགས་པ་ཡིན་ན།
 ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་འགལ་
 དུ་སོང་ཞིང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། ང་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཅུ་བར་མ་གྲུབ་

ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ངོས་བྱངས་ཤིག །ལྷ་སྒྲིབ་གྱི་མིག་གོ་ཞེན། བྱིད་ཀྱི་འཇུག་ཁྲིག་ལས།
བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་སོགས་བདག་གི་བའི་དམིགས་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྷ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྷ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་གསུངས་
སམ། ཅི་སྟེ་ང་ཡི་བ་ཙམ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ལོ་ཞེན། ཁས་བྱངས་ནང་འགལ་ཏེ། ང་ཡི་བ་
དེ་ཆོས་ཙན། བྱིད་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བྱིད་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་ཐལ། དེ་ལྷ་རྩ་ཐུག་པ་མེད་དོ། །
གཞན་ཡང་སྤང་བའི་སྟེང་ན་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྤང་བའི་
སྟེང་ན་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ནང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ང་དེ་
ང་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤང་བའི་སྟེང་ན་ང་མེད་བཞིན་དུ་
བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྤང་བའི་སྟེང་ན་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤང་བའི་སྟེང་ན་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
སྟེང་ན་ང་ཡི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་
པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ང་དང་
ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་འཇིན་རྒྱ་རི་ལྷ་རྩ་ཡོད།
རི་སྒྲིབ་དུ། གང་ཡང་རྟག་དུ་འགོ་རྒྱུ་མས་ངར་འཇིན་སྟོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་ན་
ཡང་གིང་རྟ་སོགས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་
གྱི། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་མཚུངས། དེ་ལྷ་ན་རྩ་རྩ་མཐོང་བའི་ངོ་སྤྲོམ་པའི་སྒྲོ་འདི་
ལོག་ཤིང་ཡིན་པ་ལྷ་རྩ་གིང་རྟ་སོ་སྤྲོམ་པའི་སྒྲོ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །བྱིད་རང་ཡང་ཐག་བྲལ་སྒྱུ་ལ་
བཏགས་རྒྱུ་དང་། གིང་རྟའི་བཏགས་རྒྱུ་སྒྱུར་བྱུང་། ཐག་བྲལ་སྟེང་ན་སྒྱུ་ལ་མེད་པ་དང་།
ཡན་ལག་ལ་གིང་རྟ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ནི་འདིའི་རྗེས་
འཇུག་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་
པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར། ང་ཡི་
བར་འཇིན་པ་ཆོས་ཙན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་ཐལ། ང་ཡི་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་གྱི་

ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར། མིག་རྩ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་ཆར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། རང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་ཞེན་སྐྱངས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར། ཟུང་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ང་ཡི་བར་
 བཏགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པ་ཐལ། དམིགས་པ་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་ལྟར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་ཆར། ཆོས་ཅན་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལ་ང་ཡི་ཞེན་སྐྱངས་དགོས་པར་
 འགལ་ལོ། །ཆོས་ཅན་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ།
 འཇུག་འགྲེལ་ལས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་ངོས་འཛིན་དུ་འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྐྱམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་
 ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ང་ཡི་བར་བཏགས་པ་མེད་ན། མིག་རྩ་སོགས་
 ལ་ཡོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མིག་རྩ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཛིན་ཀྱང་
 ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་སྐྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་བྱེད་གིས་སྒྲས་
 པས། འོ་ན་ང་ཡི་བ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་བར་འཛིན་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་མ་
 སྐྱངས་སམ། མ་གྲུབ་ན་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་ཆར། འཛིན་སྐྱངས་ལ་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཞེས་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱེད་རང་གི་ལུང་གིས་གཞོད་དེ། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ང་
 དང་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པར་ཞེས་པས་ང་དང་ང་ཡི་བ་ཅུ་མ་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་གཟིགས་སམ། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་ན། ང་ཡི་
 འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 གསུམ་ཆར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོག་ཆགས་ལ་ངའོ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིམ་ཅིག་ཡོད་དམ་མེད།
 མེད་ན་གང་དག་དུང་འགྲོར་བསྐལ་མང་ཞེས་སོགས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་སོགས་དང་འགལ།
 ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་ཆར། དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིག་ལྟས་
 ཟུབ། དེ་གཉིས་ལ་དེས་མ་ཟུབ་ཅེས་བྲིས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པས་ཆོག་གོ །ལུགས་གསུམ་པ་ནི་
 འདིའི་གཟུ་པོར་གནས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། དམིགས་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 ཆར། ཟུབ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལས་སོ། །ཟུབ་པ་སྒྲིམ་ལ་ངར་འཛིན་དང་བདག་མེད་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །ཞེ་མ་རྟོ། །ཁས་སྒྲུངས་འགལ་པའི་ཁུར་ཆེན་གྱིས་ནོན་
 ཞིང་། །ད་དུང་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་བཞེས་སོ་ཞེས། །ཡིད་རྟོན་མེད་པའི་སྒྲིམ་དབྱངས་འདི་
 མཐོང་ཆོ། །ཆོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་། །འདི་ན་ཕལ་ཆེར་སྒྲུངས་པའི་
 ཆང་གིས་སྟོས། །དཔྱད་ལྟ་ལ་ལ་ལེ་ལོའི་འདམ་དུ་བྱིང་། །ཐོས་མེད་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པས་ས་
 ཆེན་ཟུབ། །རང་བཟོའི་ཆོས་ལུགས་སུ་སྟེགས་ས་པས་བསྒྲུབས། །དཔྱད་མེད་དད་ལྟ་ཕལ་
 ཆེར་དེ་རྗེས་འཇུག། །དོགས་པའི་གནས་དེ་ད་དུང་མི་དཔྱད་ན། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་
 ཉམས་གྱུར་བས། །བསྟན་འཛིན་འཛིག་རྟོན་ལམ་དུ་བྱོན་པ་ན། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་བསྟན་པ་
 སྟེལ་བར་རིགས། །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་ལ། ངར་འཛིན་གྱིས་ཟུབ་ན། འདི་ནི་ང་ཡིའོ་ཞེས་ང་ཡི་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ང་ཡི་བར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ངའི་མིག་ན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྒྲིམ་པ་དང་། ང་ཡི་ཞང་པོ་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་

གང་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱུང་ནས་འགལ་བའི་ཐེང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངའི་
 ཞང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། ང་ཡི་ཞང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན།
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གང་ཡང་མ་ཡིན། ཞང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ནོ། །འདི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྒྲུབ་ས་
 དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་སྤྱུ་ཐུབ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། རྒྱུང་འཕེན་
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གང་ཞིག །ཆོས་ཅན་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུབ་ས། འདོད་ན་རྒྱུང་འཕེན་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་ཐུབ་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་
 ལྟོས་པའི་ང་ཅམ་དུ་ཐལ། སྤྱུ་ཐུབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་གྱི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ནི་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་འཕེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡིན་པར་ཐལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ནི་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་ཉེན་དུ་ཞེས་
 བར་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །འདོད་ན་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།
 ཞེན་འོན་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ང་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུབ་ས་འདོད་
 ན་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བཅུན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་ཐུབ་པ་ང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟར་
 སྐྱེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུབ་ས། འདོད་ན་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་མཆོན་དཔེ་
 རྒྱུས་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་པའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་ང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་སྟོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱུ་ཐུབ་པའོ་
 ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་སྤྱུ་ཐུབ་

བར་བདེན་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་འཕེན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེའི་འཛིག་ལྟར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་འཕེན་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
 བར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་བདག་གོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཅིག་དགོས་པར་
 ཐལ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ངའོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྟེ་བ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷན་ཐུབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་
 ཐུབ་པའི་ལྷགས་རྒྱུ་ལ་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད། དེ་གང་ཟག་གཞན་
 གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཐུབ་པ་ལ་ངའོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་
 གྱི་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་
 འདི་བདག་གིས་བྱས་པར་ཐལ། འདི་གང་ཟག་གིས་བྱས་ཤིང་བདག་དང་གང་ཟག་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཁྱི་རྒན་བདེན་མེད་
 དུ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ལྟན་སྟེས་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཁྱི་རྒན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། ཁྱི་རྒན་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ་ལོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཁྱི་རྒན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་རང་རྒྱུ་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤང་ཞེས་པ་ནི། རང་ཁྱི་རྟེན་ལྷག་སྟུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གྲང་
 ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །ཞེས་སྟུལ་ཞེས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཁས་མ་སྤངས་སམ་
 ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་རང་
 ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དེས། ཁྱི་རྒན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤང་
 རུས་ན། ལུས་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་སྤང་རུས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་
 འདོད་ན། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་བསྒྲོམ་པས་ཆོག་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་

རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཡང་འདི་སྐད་དུ། སུང་པོ་བདག་ཡིན་
 པ་སྟོང་པ་ནི་རིགས་མོད། སུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སུང་པོ་བདག་ཏུ་
 ཐལ་བ་སྤངས་ནས་འགོག་པ་ནི་གིན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ན། བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ན།
 མ་འབྲུལ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་གིས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དམིགས་པ་དེ་
 བདག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདིའི་སྟོན་སྟོང་བར་འདོད་ནས་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བདག་འཛིན་ལྟར་སྟོན་གྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 དེ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲ་བ་མང་པོ་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། དེའི་མཆོན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པས་
 སུང་པོ་ལྷ་འམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་ཁས་སྤངས་ན། སུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅག་ཅ་བར་སུང་པོ་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེར་མ་སོང་བར། བདག་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་
 པ་བཀག་པར་སོང་སྟེ། སུང་པོ་ལྟའི་གཅིག་བདག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་བདག་ལྟའི་དམིགས་
 པར་འདོད་པ་ལ། གལ་ཏེ་སུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བཟོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཁས་
 སྤངས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདག་གི་བ་དེ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྟོང་དམིགས་པ་
 ཡིན་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། མིག་རྣ་སོགས་བདག་གི་བའི་མཆོན་གཞིར་
 ཁས་སྤངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་བདག་གི་ཡིན་གྱུར་ན། །བདག་གི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་
 དེར་ལྟ་བ། །རྣམས་ལ་འཇུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །བྱོད་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་
 མཐོང་བ་ཡི། །དེ་ཆེ་ངས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཅིའི་བྱིར་མི་
 འཇུག །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་དང་སེམས་ཅམ་པས། རིམ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་
 འཛིན་སྤངས་ཇི་ལྟར་བཟུང་། བདེན་པར་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་འང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་བདེན་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཀུན་གཞི་བདེན་གྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་

ལྟར་འདོད་ཀྱང་འདོད་པས་དེའི་ལྷགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་
 ལུལ་ལ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་བདག་
 ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། མཁས་པ་
 སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་དེ་དག་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞིར་བཞེད་གྱི་དེ་དག་བདག་ཏུ་ག་ལ་བཞེད།
 བདག་གི་སྒྲོ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་ལས་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་རྟོག་གི་འབར་བར་ལུང་རིགས་གཉིས་
 གྱིས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་བདག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་པར་གསལ་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཉིད་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དགོངས་པར་ངས་སོ། །འདིའི་ལུང་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་མེད་སྒྲུབ་པོ་ལྟར་ཏུ་འཇུག་
 པའི་ལམ། །གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ཆེན་ལ། །ཤེས་མེད་དད་པ་ལྡན་རྣམས་
 འཇུག་མོད་གྱི། །དེའི་ལྡན་སྒྲུབ་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་མ་ཡིན། །ལ་ལ་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་ཏེ། །
 འགའ་ཞིག་རྟོན་དང་བཀུར་སྟེ་ཆེད། །གཞན་དག་ཕྱག་དོག་ཁོ་ནས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་རི་བོང་ཅལ་
 ལ་བརྒྱག། །ཡང་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་སྒྲུས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་
 ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་རིགས་པས་མི་འཐད་དེ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་། འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་
 གཟུགས་སྤང་གི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིའི་སྟམ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་
 པའི་བཅས་པོའི་རྒྱུན་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲོ་བ་བྱོད་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དང་
 འདྲ་བས་ཡ་མཚན་ནོ། །ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྒྲེས་པ་ལ་འཕགས་པས་འདས་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་
 ཆོ། ས་དེས་བསྐྱས་གྱི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། འདས་ལམ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་
 གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་
 བྱེད་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་གྱི་ཆེ་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་ར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་སྤང་ཅམ་ལ་བཏགས་
 པའི་ར་ཅམ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་

བེམ་པོའི་ཆོས་སེམས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་སོ། ། ཅི་ཡང་མེད་གི་འཕགས་པས་འདས་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། ། ས་དེས་བསྐྱུས་གི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མེད་པར་ཐལ།
 དེས་བསྐྱུས་གི་ཕུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ། གསུམ་ཆར་རྒྱད་མ་ནས་རྒྱད་མར་ཁས་སྤངས་སོ།
 ཁྱོད་གི་རིགས་པ་འདི་ལ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གི་དབང་པོའི་དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱུ་རྟེན་དུ་
 མེད་ན་འཛིན་པར་མི་རུས་སོ། ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། དེས་བདག་འཛིན་རི་
 ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ། ། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་གིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གི་གང་ཟག་གི་
 བདག་གིས་སྤོང་བ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤོང་རུས་སོ། ། ཞེས་ཞལ་གིས་བཞེས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྩེ་བའི་
 ཞབས་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དག་ན་རེ། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཙམ་གིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་སུན་འབྱེན་རུས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན་གཤམ་
 སྒྲིབ་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་གི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་
 ཡང་དེ་གཉིས་ཆར་རྟོགས་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་ལ་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གི་འཛིན་སྤངས་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། གང་དག་དུང་
 འགྲོར་བསྐྱལ་མང་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཅི་སྟེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་སྤངས་མེད་
 ཀྱང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུ་བ་དགོས་པས། བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བས་ལྷན་སྒྲིམ་གི་ཞེན་ཡུལ་སེལ་རུས་པ་ཡིན་ན་ནི། མི་རྟག་
 པར་བསྒྲོམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་ཀྱང་སུན་འབྱེན་རུས་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་བཟུང་བ་
 ལྟར་གྱུ་བ་ན་རྟག་པར་གྱུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྤངས་སོ། ། གཞན་ཡང་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་གི་ས་བོན་
 སྤོང་རུས་མི་རུས་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་གི་གནས་ལུགས་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་བྱུང་པར་མེད། ཀྱན་རྫོབ་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་སྤོང་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཕུང་
 སོགས་ཆོས་ལ་བདག་འཛིན་གི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་སྤོང་དགོས་

པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལ་ཚེས་གི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་
 དགོས་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཚེས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཚེས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཉམས་
 ལ། བྱུང་ན། གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཚེས་ཅན། གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཡང་གང་ཟག་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཚེས་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། འོ་ན། ཚེས་ལ་དམིགས་ནས་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ཞེས་
 བརྗོད་ན། རྟོག་གི་བ་མཐའ་དག་གི་སྒྲུ་བའི་འཇུག་པ་གཅིག་པ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །
 དེར་རང་རྒྱད་པ་མན་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་མེད་ཇི་ཙམ་བསྒྲུམ་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སྤུང་འབྱེན་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྒྲུ་ཞབས་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་
 ཞིང་། ལྟར་སྤྱང་འབའ་ཞིག་སྟེ། འོ་ན་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གསལ་སྤྱང་
 མཐར་ཐུག་པ་ན། དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་གྱི་ས་པོན་སྤྱོད་རུས་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་
 བཏགས་གྱི་ས་པོན་སྤྱོད་རུས་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་ལ་ལན་མེད་དོ། །རྣལ་མའི་ལན་ནི་སྤང་པོ་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་རྒྱང་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་པོན་སྤྱོད་རུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
 སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །
 སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཚུད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། འོ་ན་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་དུ་
 མཐའ་བཞིའི་སྒྲུ་བ་བཀག་པས་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་མི་ཁེགས་
 པར་ཐལ། ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲུ་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་སྤངས་མེད་ཀྱང་། དེས་
 བཟུང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མ་འདས་པས་དེ་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་ཁེགས་སོ་སྒྲུམ་ན།
 འོ་ན་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུམས་པས་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པར་

སྒྲུང་མི་འགལ་ཞེས་མ་སྒྲུབ་ཞིག། །སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་བཀའ་པ་ན་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་
ཐོགས་སྒྲུབ་མར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར། གང་དག་དུང་འགྲོར་ཅིས་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་
བདག་སྤང་རྩལ་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་སྤང་བོ་ལས་རྩལ་གཞན་
པའི་བདག་དེ་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེས་ཀྱང་མ་སྒྲེས་རྟགས་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་
འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་སྟེ་ཉན་ཐོས་པ། བདག་སྤང་རྩལ་གཅིག་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། མདོ་
ལས་བདག་མེད་པར་གསུངས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྟུན་
འབྱེན་ཚུལ་སྤང་བོ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་ལྟ་འགོག་པར་འདོད་པ་ལ། རང་བྱིམ་རྩིག་སྤྱག་སོགས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འདི་ནི་ངར་འཛིན་སྟོང་ཞེས་སོགས་ལ། སྒྲུབ་དེ་རིག་མིན་པའང་
བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གྲུབ་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤང་བོ་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤང་བོ་ཉིད་བདག་དུ་སྒྲོམ་པའི་ངར་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་པ་ལ་
བཞད་བགད་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལེན་ཐེབས་མོད། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ལ་
སོགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མཐའ་
དག་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་བཟོད་པ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་
བ་གཉིས། དང་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་མང་མོད། འདིར་དགོས་པ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བཟོད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། རྩ་བ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་
ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་
རྟོག་ན། །ཉོན་མོངས་གཡོ་ཅན་སྒྲུལ་དུག་གིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་
མེད་དེ་ལྟར་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདུན་རྩ་བ་ལས། རྒྱུད་དང་རྟེན་ལས་སྒྲེས་དངོས་

རྣམས། །ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་དབང་པོ་རིམ་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་
 རྒྱན་ལ་གནས་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཙོམ་པས་བཙོམ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤིང་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་ལོ། །
 ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྤིང་པའི་ས་བོན་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་པར། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱ་
 སྤིང་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལྷག་པས་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
 མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་བརློག་པར་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ་ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྤིང་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡང་དུག་ཅུ་པར་
 གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་དུག་ཅན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 དེའི་སྒྲ་འགྲེལ་དུ། གང་དག་གཞུགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི། ཉོན་མོངས་སྦྱོང་པ་མི་སྤིང་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། གསུངས་པ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི།
 འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་བརློག་དུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་དོ། །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་དངོས་པོ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
 བརློག་པར་དགའོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཁོང་སྟོབ་དང་། ཆོག་པ་བ་བ་བརློག་
 པར་དགའོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །
 འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྦྱོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་པའི་སེམས། །འགགས་པ་སྒྲར་
 ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཅིས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་
 རྒྱལ་བྱེད་ལ། ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པས། མ་རིག་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་འཛིན་ལྟ་མི་འཛིན་པར་བསྐྱབ་
 རུས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྲུབ། བདེན་འཛིན་དེ་ལ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྒྲིབ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲིབ། དེ་ལས་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། མི་འདོད་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་དྲངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་
 རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་འདྲན་རྒྱས་ལ་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་།
 ཆགས་སྤང་སོགས་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་པས་དམིགས་རྣམ་མཚུངས། རྗེས་འཇུག་
 གིས་ནི་རི་སྤྱོད་ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར། གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ལ།
 དེ་མ་སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བ་མི་སྒྲིབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུ་བ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྱུ་བ།
 དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གྱུ་བ་པོ། །ཡང་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་ལ་
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་
 མོངས་གསུམ་སྒྲིབ་ཞིང་། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱོད་བཏང་སྒྲིབ་མས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཛིན་
 པ་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྒྲིབ་པས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མ་
 ཉོས་པར། བདེན་འཛིན་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་སྒྲུ་འོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱོད་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་
 གི་སྒྱུ་བ་བྱེད་མ་འབྲེལ་བར་བསྟན། རིགས་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་ལ་འབྲོས་
 བས་རང་ལུགས་གཞག །ཚུད་པ་སྤང་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་
 པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་
 རྩ་བ་རྣམས་གྱིས། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་འཁོར་
 པའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་བསྟན་མོད། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ཁས་ལེན་རྒྱས་སམ།
 མི་རྒྱས་ན་ནི། དེ་ལྟར། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ལུང་དེའི་དགོངས་པར་རི་ལྟར་
 རུང་། མ་བྱུ་བ་ན་འགལ་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་དོས་འཛིན་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རྣམས་ལས་
 བདེན་འཛིན་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར།
 བྱུ་བ་པ་ནི་བྱེད་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་ཚོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་ཆར་ཁས་མ་སྤངས་སམ་སོམས་ཤིག། །དབང་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་
 མཛོན་གྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་
 བྱུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར། འདོད་ན། ཤེས་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན་ནི། རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་རིག་པར་བྱས་པ་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་མི་
 འདོད་པ་དང་འགལ། དེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི། མིག་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་ཤེས་པའི་
 གཞི་མཐུན་མིག་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པས། མིག་ཤེས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་རིག་པར་འདོད་ན་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་
 ན་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་བཅོས་མར་གྱུར་པ་
 ཞེས་པར། དག་བཅོམ་པ་དང་། དག་པ་སར་མ་རིག་པ་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་པར་འདོད་པ་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་སྤྱུ་ཡང་མ་བྱུང་ཤིང་།
 དེ་ལྟ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་
 ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱུང་བོ་ཞེས་པ་འདི་ལྷ་བའི་བཞེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
 འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་
 ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྤྲད་པའི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་
 སྦྱོད་ལུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་གི་འཕགས་པ་སྤང་བ་མེད་པའི་སྦྱོད་ལུལ་མངའ་བ་
 རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་བྱེད་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བདེན་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། མ་རིག་པར་བསྟན་པ། རྩ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གྲུབ་མོད། དེ་ཅམ་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་
 ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཕྱེན་ས།

ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདེན་འཛིན་ཁོར་ལོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་དག་
 ལས། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ངས་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། འཕགས་ཀྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་རྣམས་ལོར་བའི་རྩ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཉེན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལོར་བར་
 གྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་བྱིར་ལོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ནི་སོ་སོ་གྱེ་བོས་
 རང་གི་སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་འདི་ ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱད་སྤང་བོར་འཛིན་
 ཡོད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱིར་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཉེན་མོངས་སྤང་མི་
 རུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱི་ཙམ་ནས་བདེན་འཛིན་ལོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་
 དུ་གསུངས་ཤིང་། དུག་རྩ་བའི་འབྲེལ་པར་སྒྲུབ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་
 འོན་བཤད་པ་ནི། བལ་ཆེར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་
 པའི་ཉེན་མོངས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ། ཉེན་
 མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའོ། །དང་བོ་ལ་ཡང་རིགས་གཉིས་ཏེ། སྤྱིད་པའི་
 ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པ་དང་། མ་བསྟུས་པ་གཉིས་ལས། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པ་ནི།
 ཡང་སྤྱིད་བྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྤང་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེལ་འང་འདིའི་
 ལུགས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ། སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་མཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་མ་བསྟུས་པའི་ཉེན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 ངོ་སྟམ་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་། ང་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྤང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྒྲུབ་ཞིབ་ཆ་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཉེན་མོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་ཉེན་མོངས་པའི་གཙོ་
 བོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར། འདི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་མ་བསྟུས་ཏེ།

འདི་ཡང་སྤྱི་དུང་འཕེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
 པ་ནི། ལུས་སྒོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནམས་ཏེ། འདི་དག་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དེ་མ་
 ཡིན་ན། ལུས་པ་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཅིས་འགྲུབ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ལུས་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱང་། ཆགས་སྒོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ངེས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན། རང་གི་གྲོགས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པས་བྱུང་
 བོ། བྱེད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ཉིད་བཞེད་དོ། །འདི་ཡང་
 ཞིབ་མོར་བྱེ་ན། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་
 རྟོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་རིག་པ་ལ་འང་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རལོ་སྒྲུལ་པའི་འཛིན་ལྟ་
 སྒོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་དེ་གསུམ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
 འགལ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་ལུས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་སྤྱི་དུང་པའི་ཡན་ལག་གི་ཐོག་མའི་
 མ་རིག་པར་གྱུར་པ་སྤྱི་དུང་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱི་དུང་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱིས་པ་འགལ་ཞིག་གསེར་ལུས་གཅིག་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་
 སྤྱི་དུང་པ་སྒྲེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། སེམས་པ་སྒྲེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་
 བསགས་པས་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱི་དུང་པའི་ཡན་ལག་ཅིས་སྒོགས་གྱི་དོན་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུད་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་ཡང་། སྤྱི་དུང་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདེན་འཛིན་ཅམ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛིན་བྱེད་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉོན་མོངས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ད་ནི་འདིར་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པར་གཞན་སྒྲེ་བ་གཤམ་པ་ལ་ལོ་ཀའི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་
 བའི་དུས་དེར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལོག་པས་དེས་ན་བྱིས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་

379

འདི་གཉིས་ནི། མདོར་བསྟན་དུ། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ། ཞེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ། བཅོས་
མར་གྱུར་པའི། ཞེས་དང་། རབ་རིབ་ཅེས་སོ། །སློབ་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ཡང་། རྗེས་སྐྱོབ་
ཏུ་གཟིགས་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟིགས་ཚུལ་ལོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྟོས་ལ་ཡང་
ལོག་གོ། །དང་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཅོས་མར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན། བྱི་མ་དེ་དོན་
དམ་དུ་བྱུགས་ལ་བསྟན་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེའི་བྱིར་ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་ཞེས་པས་
བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་ཅིག་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་ནི་བཅོས་མར་
གྱུར་ཅེས་པས་སྟོན་པར་འགྲེལ་ལོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བར། སོ་སོ་སྐྱོབ་ཅུང་སྐྱེ་གྱི་དོན་དམ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཅུང་སྐྱེ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅུང་ཡིན་
ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཅུང་སྐྱེ་གྱི་དོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་
ཅུང་སྐྱེ་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ཅུང་སྐྱེ་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པས་ཤེས་སོ། །གོང་དུ་ཡིན་ལུགས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཅུང་སྐྱེ་ལ་མི་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་པར་འགྲེལ་ལོ། །དེས་ན་སློབ་པས་གཟིགས་པ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་གཉིས་བཞེད་དེ།
བྱི་མ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱེད་པས་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། སློབ་པས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་
རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་སྤྲོད་འདས་ཁོན་མི་བསྐྱེད་པར་བཤད་ན་ལོགས་སོ། །
འདིའི་སྐབས་སུ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱོབ་པའི་
སྤྲོད་ཚུལ་དང་། འཕགས་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱེས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་ནམ་དེ་ཉིད་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། སོ་སོ་སྐྱོབ་ཅུང་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་
བདེན་པར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མི་
བདེན་བཞིན་དུ་བདེན་པར་བཅོས་ནས་སྤྲོད་པའི་བྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་

པ་ནས་དེས་གསུངས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྒྲིབ་ཆུང་གཉིས་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་སྒྲིབ་པའི་འཕགས་པ་འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་དང་འདྲ་བར་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མི་སྒྲིབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བཅོས་
 མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོས་མར་གྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ།
 གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲིབ་དེ་དང་། །
 བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། སྒྲིབ་བ་དེ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས། བྱུང་
 པའི་དབང་པོས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གསུངས། ཞེས་པར་འབྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱིས་པའི་སྒྲིབ་ཆུང་དེས། གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་ཆུང་ལ་མི་གཞོད་
 དེ། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཡིན་ལུགས་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུགས་ལ་
 སྟོན་པ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་ནས། དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བདེན་པར་སྒྲིབ་བས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན།
 འགྲེལ་པར། བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ནི་རྩུན་པར་
 ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་སེམས་དང་
 ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ནི་བདེན་པར་སྒྲིབ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དེས་རྩུན་པར་སྒྲིབ་བ་དེའི་
 རང་བཞིན་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་
 སྒྲིབ་ཆུང་གཉིས། འཕགས་པའི་སྒྲིབ་ཆུང་གཅིག་སྟེ། གསུམ་ཆར་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པར་ནི་འདྲ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བདེན་པར་འདྲ་འམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་ལ་མི་སྒྲིབ་བས། དེར་སྒྲིབ་བ་བྲག་ཆ་སོགས་དང་། འཕགས་པའི་སྒྲིབ་ཆུང་གཉིས་ནི།
 ཡུལ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དོར་ཡང་རྩུན་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་
 པར། དེའི་ཕྱིར། དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྩུན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་ཉན་རང་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ནི་དག་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་

སེམས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། མ་རིག་པ་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་སློབ་པ་དང་། མ་དག་ས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བདེན་འཛིན་ལྷན་
 གྱེས་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་མི་བདེན་པར་སྒྲུབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་གོང་འོག་གི་
 འཕྲོས་དང་། ཆོག་ཟིན་ལ་སྤྲུལ་རྣམས་བྱིས་པ་དང་། བྱི་མ་འཕགས་པ་ཙམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འགྲེལ་པར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཞེས་
 བཤད་ཀྱི། མ་རིག་པ་ཙམ་ལ་མ་བཤད། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་
 ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ནས་སྤངས་པར་བཞག་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པར་རྫོམ་པ་ཞེས་པ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འདུས་
 བྱས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་དང་
 བྱང་སེམས་ལ་མེད་པའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཐད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདུ་བྱེད་གཟུགས་
 བརྟན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་གྱེས་ཡོད་
 བ་སྐྱེ་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོར་བདེན་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་མ་རིག་པ་
 དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་སྤང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པའི་
 ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་འབྲེལ་གྱི། བྱེད་ལྷན་ན་འདི་ཡང་མ་
 རིག་པ་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མ་རིག་པས་བསྤྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་མོད། དེ་ལྷ་
 ན་འང་། མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མི་སྤང་བར་
 འདོད་ལུས་སམ། མ་རིག་པས་བསྤྱད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤང་བར་འདོད་ན་འང་། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མ་རྟོན་པའི་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡིན་ལུགས་མི་སྤང་བར་
 འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྤང་བའི་
 དོན་ཡིན། ཞེས་སྐྱུས་པས་ཆོག་མོད། གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་པར།

གང་ཟག་གསུམ་ལ་བཅོས་མར་སྒྲུང་བའི་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་བའི་འཕྲོས་
 མཐུག་ཏུ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྱུད་པའི་བྱིར། མ་རིག་
 པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུང་གི།
 འཕགས་པ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དོན་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དེ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
 བ། ཉན་རང་དང་མ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཚོགས་འདི་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ལོག་ཀྱང་། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་བསྐྱད་པའི་བྱིར་དང་། དག་
 སའི་རྗེས་སྐྱོབ་ལ་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་བྱིར་སྒྲུང་ངོ་། །སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྒྲུ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་མངའ་བའི་བྱིར་
 ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ལོག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །མ་དག་སར་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཡོད་ཅེས་མ་སྒྲོས་པ་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། རང་བྱེད་
 པའི་སྒྲིས་བུ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། ལུས་སྐྱེས་ལ་
 བདེན་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་རྣམས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་
 རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་བབྱང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མ་རིག་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནི། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་དང་། བྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ་། །འདིས་ཀྱང་སྒྲར་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འཕགས་པ་ཙམ་དུ་འགྲུབ་པོ། །
 དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་སོ་སོར་སྒྲོས་ག་ལ་དགོས་ཤིང་། སྒྲོབ་ལམ་དུ་
 མཉམ་རྗེས་རེས་འཛིན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདྲ་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་བཞོད་ན་མི་
 འགལ་ལོ། །ཡང་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་བརྗོད།
 དེས་ན་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པའི་རུས་པ་ལ་བཏགས་ན། གང་ཟག་
 གསུམ་པོ་ལ་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་བ་ཞེས་པར་གསལ་བས། བྱིད་ཀྱི་བྱོགས་ལ་རི་ལྟར་མི་འགལ།

བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ལ་བུམ་པ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་
 བདེན་པར་སྒྲུང་ན་བདེན་པར་བཟུང་དགོས་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པར་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་ནས་བདེན་པར་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་ནི། སྐབས་འདིར། ཀྱུན་
 རྒྱུ་ཅུ་ལྟ་སྒྲུང་གི་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་འཛིན་སྒྲུངས་པར་གསུངས་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སུན་སྒྲུང་ནས།
 ད་དུང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲུང་བ་སྒྲེ་ན་ནི། དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཅུ་ལ་ནི་བདེན་སྒྲུང་དུ་འཛིན་ན་ནི། བྱེད་རང་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱས་ལ་འང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ན། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛིན་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་
 སྒྲུང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱོན་དགོས་སོ། །ཞེན་བརྗོད་
 པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མི་
 མང་འཕྱེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཤེས་
 བྱའི་བྱེད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། རི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཅོད་ལན་
 དང་། འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་
 མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་སྒྲུང་ལ་
 གཉིས་སྒྲུང་ལོག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་ཏེ། རང་ཆུད་ལ་སྒྲིབ་
 པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རི་སྒྲོད་པའི་
 ཤེས་བྱ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོག་གྱུར་
 བཞིན་དང་། རོ་མི་ཞིམ་པ་ཞིམ་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རི་སྒྲོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་
 གཉིས་སྒྲུང་མི་མང་འན། རི་ལྟར་རི་སྒྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་

དང་། གཞུགས་སྒྲིབ་ཡི་ཤེས་སོ་སོར་འཛིན་པར་སྒྲུབ་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞིགས་དོར་ཡོད་ན་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་བཞད་གང་གི་གནས་
 སོ། །མཉམ་གཞག་གིས་བྱུང་གྲུང་དོན་དམ་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་མི་འབྲད་དོ་སྒྲུལ་ན། དངོས་པོ་
 བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པའི་དོན་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །མཉམ་གཞག་ལས་མ་གཏོགས་བཞིན་ཆོས་
 ཅན་སྒྲ་ཆོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་སོ་སྒྲུལ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་
 དེ་སྐད་དུ་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་མི་འགལ་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་རི་སྒྲེད་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་སོ། །ཞེས་གྲུང་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲུའོ། །མདོར་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ལ་མཉམ་གཞག་སྒྲུང་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །འདིའི་རྩིས་ལན་འོག་ཏུ་
 བཞེད་པར་བྱའོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཅུ་བར་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
 ཉོག་ལས་བྱུང་བར་བཤད་གྲུང་། རྣམ་ཉོག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་བཤད། དུག་ཅུ་བར་གང་ཡང་
 རུང་བའི་གནས་རྟེན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་
 བ། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་གནས་རྟེན་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེའི་སྒྲུབས་མི་
 རྟེན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གང་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བས་
 བྱུང་ན། མ་དག་སར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་
 བར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་མེད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་བྱུང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 བྱུང་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་ཡོད་མོད། དེ་ལ་བྱུང་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲ་
 མ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་འགལ་སྒྲུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། གཞུང་
 གཞན་ལས་གྲུང་། འོག་པའི་རྣམ་ཉོག་མེད་པར་ནི། །བདེ་བ་ལས་གྲུང་འདོད་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་སོ། །བདུན་ཅུ་པ་ལས་གྲུང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་
 བར་གསུངས་གྱི། བདེན་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རེག་པར་མ་གསུངས་ལ།
 འགག་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། དེ་འགགས་པས་ཐོག་མའི་མ་རེག་པ་འགགས་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་འགགས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 བྱེད། མ་ལུས་པ་སྤངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ཡང་སྤོང་འཕེན་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ནས་
 བློ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོད་མཐུག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། ཆོར་བའང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ། །དེ་ཆོ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། སྤོང་པ་ཅི་ཕྱིར་སྒྲོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆོར་བ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེས་སྤོང་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤོང་གིས་
 དངས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་
 གྱུར་དུ་ལྷན་བཞིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་སྤོང་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་རྣམས་ཆགས་
 སོགས་དང་མི་ལྷན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྤོང་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པས་ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་
 སྤངས་པ་འབྱུང་སྤོང་གྲང་། ཐལ་ཆེར་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱུང་གི་ཆོགས་
 ཡན་ལག་བཞི་ངེས་པར་དགོས་སོ། །གང་ཡང་སྤོང་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱུང་
 བར་ཐལ། རང་གིས་དངས་པའི་ལུང་གིས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱུད་པར་མ་ངེས་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གྲང་ཉི་ལྔ་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པའི་སྐབས་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་འདོད་མོད། སྐབས་བྱེད་དེ་ལ། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་
 བོ་ཡིད་རྟོག་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་སེམས་བྱུང་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་སེམས་བྱུང་དགོས་ལ།

དེ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་མི་དགོས་སོ། ཚིག་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེས་ཀྱང་མ་ངེས་སོ། །ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་
 པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དམིགས་
 པ་མཚུངས་པར་མ་ཟད་རྣམ་པའང་མཚུངས་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འབྲེལ་བར་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་ཅིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེག་པ་དང་མི་སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་སྒྲོ་འདོགས་པར་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པའི་དོན་
 མཚུངས་ལྡན་ལ་བཤད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་དམིགས་པ་ཙམ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་
 ལྟམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ་ལོ།
 ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ནི། མི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བྱའི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །དེའི་
 བྱིར་བདེན་འཛིན་འདྲན་བྱེད་མི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་སྒྲུངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཀྱང་
 ཁས་སྒྲངས་དགོས་སོ། །མདོན་པ་བས་མ་རིག་པ་ལ་འཛིན་སྒྲུངས་ལོག་པ་མེད་པས་ཀྱན་དང་
 མཐུན་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདིར་ནི་ཆོགས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 ཤེས་བྱེད་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི་སུམ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་
 མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་ལྟ་མི་འཛིན་པའི་འབྲེལ་གང་ཡིན། རྒྱ་ཡིན་པའང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སུམ་པ་དང་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་སྤང་པོ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་འང་འབྲེལ་
 བ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དམིགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་མཚུངས་ན་ཇི་ལྟར་
 མཚུངས་པར་ལྡན། ཡང་ན་ནི་འཛིག་ལྟ་སྦྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟར་འདོད་དགོས་ཤིང་།
 འདོད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད་བཤད་པས་སོ་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་ན་སུམ་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་ང་ཙམ་ལ་བདེན་འཛིན་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་སྒྲོ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཤིག །མ་ངེས་

པ་ནི་འཛིག་ལྷ་ལི་ས་པོན་གྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤམ། དེ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་འཛིག་ལྷ་མི་འཛད་
 པའི་ཕྱིར། ཉེས་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉོན་མོངས་གྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པར་བཤམ་
 ལོ། །འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དང་དགག་དུས་མཉམ་པའི་མ་རིག་པ་ལུང་མ་བསྐྱན་རི་སྟོད་པ་རྣམས་
 གྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤམ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་འཇུག་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དག་ལ་འདི་
 སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནང་འགལ་བརྗོད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱབ་
 བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྐྱན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ཉོན་
 པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པར་བཤམ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་
 སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བཤམ། དེ་མ་སྤངས་པར་
 གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མ་སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
 རས་འཁོར་བ་མི་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བཤམ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འང་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་བྱོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ལས་བསགས་རས་འཁོར་བར་སྐྱབ་པ་མི་འགྱུབ་པར་བཤམ། བྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་གཉིས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་མཐུན་པ་གང་ཞིག །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་
 འགལ་བ་ནི་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་ལ་བྱེད་པར་འཇུག་ལྷིག་དུ་ཆེན་པོས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་མ་ཟད་གྱི་གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ཅག་གིས་རང་རྒྱུད་
 པས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ། འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
 དང་། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དེ། འདིར་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉེས་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་གྱི་སྟོང་དུ་གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་
 མེད་གྱང་བསྒྲོམ་པས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་རུས་པར་བཤམ་ལོ། །སྤྲ་མ་ལ་ཡང་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྒྲོམས་པས་དགྲ་
 བཅོམ་ཐོབ་རུས་པར་བཤམ་ལོ། །གསུམ་ཆར་རོ། །ཡང་བྱོད་གྱི་བྱོགས་གྱི་ལུགས་ལ་འཁོར་བའི་

ཕ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་
 ལོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་མེས་གཉིས། ཀུན་བཏགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
 ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་འཆད་པས་ཀྱང་རིགས་པ་འདི་དང་འགལ་བ་ཁས་སྤངས་ལོ། །གཉིས་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དབྱུང་བ་ནི། བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས།
 རྒྱ་མ་དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་མོད། སྒྲེད་པ་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕ་བར་ཐལ། དེ་མ་
 སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བ་མི་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྟ་ཡང་
 འཁོར་བའི་ཕ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་མ་སྤངས་པ་ཞེས་གང་
 ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
 ནས་འཁོར་བ་མི་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
 སྒྲེས་པའི་ཆོའཁོར་བ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་
 པར་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྲེ་
 བར་ཐལ། གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་
 བར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པར་སྤར་བཤད་དོ། །སྟམ་ན་
 དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འདོད་པ་ཉམས་ལོ། །ད་
 བྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲེ་རྒྱུ་ལ་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྒྲི་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་དབྱུང་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་བཞེད་པ་ལ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བསྒྲེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ལ་སེམས་རྒྱུད་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལས་རྒྱམས་ཡོད་དམ་མེད་
 ཡོད་ན་དེ་དག་རྒྱམས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལའང་ཉོན་མོངས་སུ་གྲགས་པར་ཐལ། སེམས་རྒྱུད་
 རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
 གཞི་གང་ན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆོས་མཛོན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་དེ་
 དག་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་
 ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ཞོག་

ཅིག །བདེན་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཙམ་ཞིག་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏེ། ཆོར་བ་
 བདེ་སྐྱེད་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་དེ་
 ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་
 བར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་དག་བཙུག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་
 ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྒྱུད་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེན་
 རྒྱུ་མས་མ་ལྟོས་འཛིན་ཆོག་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྒྲོམ་པར་མཐར་མོན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་མཐར་མ་མོན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ཡང་བྱིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་གང་ལ་བདེན་
 ཞེན་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་མཛོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་འདོད་པ་དང་
 རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལམ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་
 ངན་ལེན་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་སྐྱེ་བ་
 ལ་ནི་བདེན་འཛིན་རྒྱུད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 སྐྱེ་ཆུལ་དེ་ནི། ཐམས་ཅད་སྐྱེན་མོང་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མ་གཞག་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བས་
 བྱེད་ཆོས་མེད་དོ། །སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བཞག་ལ་ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་།
 བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་འདེམ་རྒྱུ་
 མེད་དོ། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པུ་
 རྟག་གི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མ་འབྱུང་མཛོན་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱེད་སེམས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
 བདེས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆག་བྱལ་བྱས་པར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པས། དེ་འདྲའི་རྟགས་པ་སྤྱོད་
 དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་མ་འཆོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡུལ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་
 བར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་ཡང་སྤྱོད་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པ་ཉམས་

སོ། །དེ་འདྲ་དེ་ལམ་སྒྲ་མ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་མ་སྒྲེས་པའི་བར་དེར་མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ལའོར་བར་སྒྲེ་བར་ཐལ་བས། འདོད་མི་བྱས་པའི་བྱིར་
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་སྒྲུའོ། །ཅི་སྟེ་འདི་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཉི་
སྟེ་མ་ན་དེ་ཡང་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། གཞུང་དེའི་དོན་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་
རྟོགས་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྒྲེ་སྒྲིད་པར་བསྟན་གྱི། དེའི་བདེན་འཛིན་ཙམ་
ལས་དེ་སྒྲེ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ཡུལ་གཟུགས་ལ་ཞེན་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྒྲེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་
ལྟ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་གཞུང་དུ་ཁས་སྤངས་སོ། །སྦྱིར་གཞུང་དེས་དེའི་ངོ་
བོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་བྱིར། །ཞེས་ངེས་བཟུང་ཡོད་པས་དེས་
རྟོགས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་མི་སྒྲེ་བར་འོས་པས་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་བདེན་འཛིན་ལས་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་
སོགས་མི་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར།
གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་གི་འདོད་པ་ལ་དབྱུད་པ་ལ། བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པའི་
ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཉོན་ཐྱོབ་ལྟ་སྒྲེས་སུ་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་ཆགས་སོགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་ལོ་ཉེ་ཉེ། འོན་ཏེ་མ་རྣམས་ཆོས་
ཅན་ལྟ་སྒྲེས་སུ་ཐལ། སྒྲ་མ་དེ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་ལའོར་བའི་རྩ་བ་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ་ཁས་སྤངས་སོ། །མཆན་གཞི་ཡིན་གྱི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་
ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་མོད། འོན་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
ཉོན་ཐྱོབ་ལྟ་སྒྲེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་།
མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ལའོར་བའི་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་
ལའོར་བར་སྒྲེ་བ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་

དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། མདོན་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཉན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་
 རྣམས་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་དེ་ལ་གྲགས་པའི་ཉན་མོངས་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པའི་བྱིར།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་བྱུང་མཐས་སྒྲོམ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡོད། ཅེས་འཇུག་
 རྒྱུ་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དང་། བྱེད་ལ་རི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་རྣམས་མཐོང་སྤང་དུ་མི་འདོད་ལས་ཆེ། མི་
 འདོད་ན་ནི། བྱུང་མཐའི་འཐད་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཞེན་པ་ཀྱན་བཏགས་སུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ། འདོད་ན་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་མོངས་གང་ཡིན་མཐོང་
 སྤང་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་དག་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་རང་འབྲས་ཉན་མོངས་བྱི་མ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
 པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ནི་རང་འབྲས་ཉན་མོངས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བོན་དུ་
 ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ལ་རང་འབྲས་ཉན་མོངས་བྱི་མའི་རྒྱ་
 ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་རུས་ན། བདེན་འཛིན་ལའང་ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་
 པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་འདིའི་རང་མཚན་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། བདེན་འཛིན་
 གང་ཡིན་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འདོད་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ལས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་བ་འགག་པ་མ་རིག་པ་འགགས་པ་ལ་ལྷོས་པར་གསུངས་པ་
 ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཛིན་ལྟ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཉན་མོངས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཁས་
 ལེན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལས་འཛིན་ལྟ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། དེས་
 ཉན་མོངས་གཞན་རྣམས་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཙམ་
 བྱི་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆ། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་
 ཀྱང་རུང་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཉན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ།
 བྱེད་གྱིས་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཛིན་ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཁས་སྤངས་ནས། འཛིན་
 ལྟ་ལ་མ་རིག་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་

དང་མི་མཐུན་པས། ཉན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་ན་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲོ་
 བ་ནས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིག་ལྟ་མ་ལུས་པ་འདི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 ས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་ལ། སྒྲོ་ལྟ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་མ་རིག་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་སྤངས་ལ། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་
 ཁོ་ན་ལ་དེར་འཛིག་པ་དེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ནི་ཉན་རང་
 ལ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 གཉན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་སྒྲོ་མ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆགས་སོགས་མི་སྒྲེ་དེ། དེ་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་ས་དང་པོ་བདུན་དུ་ངོ་སྤྲོལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
 ཀྱང་སྤངས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུ་ཆེར་རྟོན་ནས་བསྒྲོ་མ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་པོ་
 ལ་བདེན་འཛིན་སྤངས་ན་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གིས་འཛིག་ལྟ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་ལ། དེ་ཡང་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་གཞི་
 སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱང་བར་མཐོང་ནས་དེའི་ཞེན་སྤངས་སུན་འབྱེན་པའི་གཉན་
 པོར་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེད་དུ་གཉོམ་ནས་བསྒྲོ་མ་ལ།
 བདེན་འཛིན་གཞན་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་
 རྒྱད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྒྲེ་བའི་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་དུ་ཁའི་སྤང་པོ་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་
 གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྒྲིབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ལུམ་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པ་ནི། ལུམ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་
 པོར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་རྒྱའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འོན་རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་
 ཐམས་ལ། སྤང་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

སྒྲུལ་ན་བདེན་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ས་གཉིས་ཀ་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་ན་མ་བཞག་གོ། །གཞན་
དུ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིང་དུ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྒྲོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེས་འདི་སྐད་སྒྲུ་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཐབས་
ཀྱི་བྱེད་པར་མ་ལུས་པ་དང་པན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་པས་སྤངས་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་ནི་ཐབས་
ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྒྲོམས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འོ་ན་ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བྱས་པར་ཐལ། ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ལ་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་མེད་
དོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྒྲོང་མི་བྱས་པར་ཐལ། དེ་
ལའང་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་དགོས་ལ། དེ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ལུགས་མདོར་བསྒྲུས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆེན་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཐར་པ་ཅམ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤང་བོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྤང་བོའི་སྒྲིབ་ན་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ང་མེད་པར་ནི་མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་རྟོགས་བྱས་ལ། དེ་གོམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འཛིག་ལྟ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པས་ན། ཉན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་
ཐར་པ་ཅམ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་སྤང་བོའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུག་བསྐྱལ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་
འཛིག་ལྟ་སྒྲོང་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཁྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཐེག་ཁྱའི་སྒྲིབ་ན་སྒྲུལ་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་ནི་སྤང་བོ་རི་
སྤྱོད་ཐེག་ཁྱའི་རང་བཞིན་ངོས་མ་ཟེན་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རང་གིས་སྒྲེབ་བཞིན། རི་
སྤྱོད་དུ་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་དེ་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་
རང་གིས་སྒྲེབ་པ་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
ཚུལ་སོགས། སྒྲུབ་པ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་མི་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱིར་ཙམ་སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་དག་བཙོམ་ལ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དུ་ཁ་ཡང་ལྷག་བཅས་ལ་
ཡོད་ལ། དེ་ཤིག་ལྷག་མེད་གི་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་སྤེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཉེར་ལེན་གི་མུང་པོ་ལེན་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་ཀ་ཡང་ལུགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོད། གྲུ་སྐྱབ་གི་
དགོངས་པ་ནི། ཞི་བ་ལྷའི་དགོངས་པས་བསྟོགས་མོད། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་
པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ཙུང་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་སྐད་དུ་རང་རྒྱུད་
པ་ལྟར་ན་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་འཛོམས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་སྟེ་བས། བདག་མེད་
རྟོགས་ཆེ་ཞེས་སོགས་གི་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སོགས་
དགག་པ་ལྟར་སྤང་དུ་མ་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གི་གཞུང་ལས་
རྟོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་རྒྱང་པས་ཐོབ་མི་རུས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
དོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་
གིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་རུས་པའང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་དེས་
གང་ཟག་གཅིག་གི་ཐར་ལམ་རྟོགས་པ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་
འགལ། ཉན་ཐོས་གི་སྡེ་སྟོད་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེས་ཆོས་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་།
དམན་པའི་རིགས་ཅན་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་ཉམས་སུ་
སྤངས་ན་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟོམས་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་
མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་ཟིན་རྒྱན་ལྟར་དུ་གོམས་པ་དང་། དེ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་སྟོབ་ལམ་
འབྱུང་བར་དེས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་གི་ལས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དག་བཙོམ་དེས་ཉོན་མོངས་གི་
བག་ཆགས་ནི་མ་སྤངས་ཏེ། ལུས་ངག་སེམས་གི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་གི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་དོན་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པས་འདོད་
ཆགས་དང་ངར་འཛིན་སོགས་གི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གི་ཉོན་

མོངས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས། ལམ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །
 སེམས་ཅམ་པ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་
 འདི་དག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་རྩལ་ཡང་དེ་ཅམ་སོ། །ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས། དབུ་མའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་རུང་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྤྱབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན། ཉན་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས་ཉན་ཐོས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛོད་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྷ་ན་རང་རྒྱལ་ལའང་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། །དེ་ལྷ་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་གྲུབ་མཐའ་
 བཞིའི་རིམ་པས་རིགས་ཅན་བདུན་དུ་འབྱེད་པར་ངེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་ནི།
 ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལམ་ཆ་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལ། མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། གསུམ་ཀ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་དགོས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་
 བཟོད་པ་ལ་མི་དགོས་པའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལའང་སེམས་ཅམ་པ་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་
 པར་བཞེད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །འདི་གང་དགོས་པར་སྒྱུར་རོ། །མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུར་གྱུར་པའི་སྒྲོངས་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གང་
 ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འགལ་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
 སྒྲུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ང་
 དང་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་
 རྟོགས་པའི་འགལ་སྒྲུབ་དང་། ཐུ་བ་རྟོགས་པའི་འགལ་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ལྷ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཉན་

མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 སེམས་འབྱུང་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་བདག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་
 བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སྟོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དང་། འཛིན་ལྷ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅིད་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི།
 རའོ་སྒྲུལ་པའི་རར་འཛིན་ནམ། འཛིན་ལྷ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དམིགས་རྣམས་ཟུར་བ་མེད་དེ།
 དེས་ལུང་པོའི་སྒྲིབ་ཏུ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་གཅིག་ཡོད་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆེ་ནའང་། གཞན་གྱི་ལུང་པོའི་སྒྲིབ་ན་གང་ཟག་གམ། ལྷ་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ལྷ་ལུ་རང་
 དབང་ཅན་གཅིག་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་དང་གཞན་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་འཛིན་སྤངས་ག་ལ་ཡོད། འདི་རའོ་འདི་ནི་ལྷ་སྒྲིབ་ནོ་ཞེས་འཛིན་གྱི་འདི་ནི་ར་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། འདི་ནི་ལྷ་སྒྲིབ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་འཛིན་སྤངས་སུ་རི་
 ལྷར་འོང་། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་ཐོག་མར་ང་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་དགོས།
 ཐོག་མར་ངར་འཛིན་པ་འདི་རར་འཛིན་ལྷ་སྒྲིབ་ཡིན་ནམ། མིན་ཞེས་བདག་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་གོ།
 རའོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ལུལ་པའོ་སྒྲུལ་པའི་ཞེན་སྤངས་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ། ལུང་པོ་ལྷ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དབང་དང་། ལུལ་པའི་རྩལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དབང་གིས་བསྐྱེད་པས་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་རམ་
 བདག་ །བདེན་ཆད་ལ་དབྱུང་པ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་གང་རུང་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་གྱ་
 མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲེ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་མ་ངེས་ཤིང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་
 ངེས་པ་སྒྲོན་པའང་གལ་ཆེའོ། །བདག་མེད་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་དེ་ལྷར་བྱེད་
 དགོས་སོ། །ཡང་འདི་སྐད་ཏུ། དཔལ་ལྷན་སྒྲེ་བའི་ཞབས་སྟོགས་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཐ་སྐད་
 ཏུ་འང་རང་རིག་མི་བཞེད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 ལྷན་པའི་རང་རིག་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་ལོ་ཀའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི།
 དེ་ལྷ་ནའང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། རང་རིག་མེད་

བར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྟོག་པས་ཡིད་ཅི་ཅི་མ་གཏང་གྱུར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 འགོག་རྒྱུའི་རང་རིག་གྱུར་གསུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་འགོག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འགོག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁས་སྤངས་ནས་འགལ་བར་བསྟན། རིགས་
 པ་དང་འགལ་བ་བསྟན། ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན། རང་ལུགས་གྱི་སྒྲ་བའི་དགོངས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་མི་རིག་
 བར་ཐལ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པས་ཡིད་ཅི་ཅི་མ་གཏང་གྱུར་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་སྔོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་མི་རིག་པར་ཐལ། རྟོགས་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྤངས་
 འགལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆད་མས་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཆད་མ་རང་ཉིད་གྱིས་མི་འགྱུར་ཆད་མ་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས།
 ལན་འདེབས་པ་ན་དེ་དེས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་རྗེས་འབྲང་དག །
 འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲས་ཏེ། ལ་ལ་ན་རེ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་གྱུར་།
 རང་རིག་བཀག་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་དགག་རྒྱུའི་རང་རིག་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁ་མ་བསྐྱར་བས་
 ཡུལ་ཡན་གར་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྤྱང་བྱ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པ་སྟེ། འཛིན་རྣམ་ཆོས་གསུམ་
 ལྟན་ཡིན་ལ། དེ་ཅི་མ་གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་རུས་ན། གཞན་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་གྱུ་རང་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་ས་བོན་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་ཆད་མ་
 རིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ནི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 གྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆད་མ་གཞན་མི་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྔོ་
 འཛིན་མི་ཤེས་གྱིས་སྔོན་པོ་གཞུང་བའི་སྟོབས་གྱིས། ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་སྔོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྔོན་པོ་གཞུང་བར་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་འདྲན་རུས་ལ་དེ་འདྲའི་དྲན་
 ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་དང་པོ་དེ་ནི་བྱིད་ཉིད་གང་གི་

རྩོམ་སྒྲུ་འབྲང་བ་དེའི་བཞེད་པར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་
 བའི་རྣམ་བཤད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པས་ཡིད་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་
 སྒྲུང་བ་གཉིས་མི་འཆར་བས། ཤེས་པ་དེས་དེ་རིགས་པར་མི་འབྲང་བར་བྱེད་རང་གི་རྣམ་བཤད་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་ན་དངོས་སམ་ཤུགས་ལས་རྟོགས།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས། ཁས་སྒྲུངས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་
 པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤུགས་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྱེད་རང་གི་ཆེན་པོ་ཡང་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས། དེ་བཞེད་པར་བྱ་
 སྟེ། འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྒྲོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཤུགས་
 རྟོགས་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་པས། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཐོར་ཞིང་རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་བར་
 ཡང་ཐལ་ལོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་བདེན་སྒྲོང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་བདེན་གསུམ་དུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ། རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས།
 བདེན་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག་ རང་གི་དགག་བྱ་བ་གག་
 ཤུལ་དུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་དེས། རང་ཡོད་པ་གྲུབ་ན།
 རང་གི་ཡུལ་ཡོད་དེ་ཡང་དེས་པར་འགྱུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས། རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འགྱུབ་གྱི། རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྱུབ་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་གྱིས་སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲོ་
 སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་ལའོར་གསུམ་མོ། །ཡང་ལུགས་གཉིས་པའི་འདོད་པ་དེ། རང་གང་གིས་རྩོམ་སྒྲུ་འབྲང་
 བའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་འགྱུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལས་ལོགས་སུ།
 སྒྲོན་པོ་འགྱུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཅལ་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་སྒྲོ་འཛིན་ཆད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 འགྱུབ་ལ། སྒྲོ་འཛིན་ཆད་མ་ནི་ཁོ་རང་གིས་མི་འགྱུབ་པར་རྩོམ་གྱི་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲོན་པོ་འགྱུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོན་པོ་འཇལ་བྱེད་

འགྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་ཞེས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་སྡོམ་མཛོན་སུམ་དེ་ཁོ་རང་གིས་
 འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གིས་མི་འགྲུབ་པར་རྗེས་གྱིད་ན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྡོམ་མཛོན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་གྱི། དབང་
 བོའི་མཛོན་སུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྡོམ་མཛོན་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
 དེ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་དབང་བོའི་མཛོན་
 སུམ་འགྲུབ་པ་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་གྱིད་ན་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་འབྲའི་
 དྲན་པ་དེ་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཆད་མ་རྣམས་
 འགྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་སྡུ་མ་རྣམས་འགྲུབ་པ་རྗེས་གྱིད་ན་པ་ལ་ལྟོས་དྲན་པ་
 དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཡོད་པར་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་
 མཆུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྡོམ་མཛོན་དབང་བོའི་མཛོན་སུམ་འགྲུབ་པ་རྗེས་གྱིད་ན་ཤེས་ལ་
 ལྟོས་ན། སྡོམ་པོ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྡོམ་མཛོན་ཆད་མ་འགྲུབ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྡོམ་མཛོན་དབང་
 བོ་མཛོན་སུམ་དེས་སྡོམ་པོ་ནི་གྲུབ་ལ། སྡོམ་མཛོན་ནི་འགྲུབ་པ་རྗེས་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆད་མས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱར་གྲུབ་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར། ཆད་མ་རང་ལས་ཆད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་འགལ། ལུལ་དྲན་པའི་དྲན་པ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་ལུལ་ཅན་དྲན་པར་མི་རུས་པར་དྲན་པ་བྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། སྡོམ་པོ་འགྲུབ་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས། སྡོམ་པོ་མི་འགྲུབ་པར་རྗེས་གྱིད་ན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར།
 རྟགས་དངོས་འགལ། རྩབ་པ་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ལུལ་དྲན་
 པ་ཉིད་གྱིས་ལུལ་ཅན་ཡང་དྲན་པས་དྲན་པ་བྱུར་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྡོམ་མཛོན་ལྟ་བུས་སྡོམ་པོ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་སྡོམ་པོ་འཇལ་བྱེད་འགྲུབ་གྱི། སྡོམ་པོ་གྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་སྡོམ་པོ་འཇལ་
 བྱེད་གྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་པ་ལ་དངོས་
 དང་། ཉེས་སྦྱང་དགག་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་ན། སྡོམ་མཛོན་ཆད་
 མ་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་མི་རིག་པར་ཐལ། ཆད་མ་རང་གིས་ཀྱང་མི་རིག་ རང་ལས་དོན་གཞན་

པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ནི། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
ཞེས་པར་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན་ནི་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །རྟགས་སྒྲ་མ་
མ་གྲུབ་ན། རལ་གྱི་འོས་སྒྲ་རང་གཅོད་པ་དང་། མོར་མོའི་ཕྱི་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་ལ་རིག་པ་དང་།
སྒྱིས་བྱ་ཡང་ཐོར་ཅན་གྱིས་རང་གི་སྒྲ་ག་པ་ལ་ཞོན་པ་དང་། མི་རང་གིས་བདག་ཉིད་བསྟེན་པ་
དང་། མིག་ཤེས་རང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་བལྟ་བར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་མོ། །རྟགས་
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་
གཞོད་པར་ངེས་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་སྒྲ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་རང་ལ་སྒྲོང་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། རྗེས་སུ་རང་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་སྒྲ་མ་ན། རང་གིས་
སྒྲོང་བ་དང་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་གང་རུང་དུ་ཐལ། རང་ལ་སྒྲོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་ན་ཟུབ་
པར་ཐལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲོང་གི་གཞན་དབང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། རང་གིས་
འཛིན་པ་དང་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་ཡང་རང་སྒྲོང་
མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོར་བ་སྒྲོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ལན་འདི་སྐད་འདེབས་ཏེ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྒྱུ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་
པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་པོ་རྒྱུ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པས། གཞལ་བྱ་སྒྲོན་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཐལ་བའི་ལན་ནི། འདི་ལྟ་
སྟེ། སྒྲོང་བ་ལ་རང་སྒྲོང་དང་གཞན་སྒྲོང་གང་རུང་གིས་མ་ཟུབ་སྟེ། མར་མི་རང་གིས་གསལ་བར་
མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་བསྟོན་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་མར་མི་རང་གིས་རང་གསལ་བར་
བྱེད་ན། ཐུན་པ་རང་གིས་རང་སྒྱིབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་འཆད། ཉེས་སྒྲོང་དང་པོ་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ལ། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་བསྟན། ལུང་དེའི་དགོངས་པར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲོང་སྒྲོ་འཛིན་ཚད་མ་ལ་ཚད་མར་ཐལ།
སྒྲོང་སྒྲོན་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། དེ་

བྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཕྱར་ཐལ། བྱོད་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་པས་ཡིད་ཇི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་གཞུང་ཕྱར་ཐལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། ཆོད་མ་དང་གཞུང་ཕྱར་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་
 པརྟེན་པར་ཐལ་བས། གཉིས་ཀ་དེས་མི་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཡུལ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་འབྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་ཤེས་ལ་འབྲུབ་བྱེད་ཡོད།
 དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཚད་
 མར་ཐལ། བྱོད་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། བྱོད་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། ཡང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྒྲ་གཉིས་གྲུབ་པས་
 ཡུལ་ཅན་དེ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་པོ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མི་མཆུང་ས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་རང་ལ་སྒྲ་ཆ་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཡུལ་
 རང་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན་སྒྲ་སྒྲ་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྒྲ་པོར་སྒྲ་བ་ལ་ཚད་མར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་འདོད་ན། རང་གིས་རང་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲ་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་
 འཇལ་བར་བྱེད་པར་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་བ་དེ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་ཐལ། སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་
 དེ་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་བ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲ་བས།
 གཞན་ཡང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲ་བ་ལ་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན་ནི། ཡིད་ཀྱི་མཛོན་
 སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་
 པ་ནི། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
 གཞུང་ཡིན་ལ། གཞུང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དངོས་པོར་སྒྲ་བས། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཛོན་སུམ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་
 ཁོ་ན་མཛོན་སུམ་དུ་འདོད་ལ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་མཛོན་སུམ་གྱི་མིང་ཡུལ་བུམ་སོགས་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་མཛོན་སུམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་མཛོན་སུམ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་

ནས་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའད་འགོགས་པ་ན། དངོས་སྒྲིབ་བཟོད་རང་གི་ལུགས་ལའང་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའད་མི་རིགས་པར་ཡུལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་པའད་རིགས་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་གཞལ་བྱ་ལ་རག་ལས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །
 ཅེས་པ་ལྟར། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བྱེད་རང་གིས་
 རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆད་མའི་གྲངས་ངེས་འཇུག་པ་
 གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཆད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་
 བསྟན་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གོ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་རུང་བ་ནི། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་བོ། །ཞེས་པའི་ལན་སེམས་ཙམ་པས་འདེབས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་
 ལུགས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པའི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་དེ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྒྲིབ་བྱེད་
 དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་སྒྲོང་གཉིས་པ་མི་
 འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་རང་རིག་དེ་ཐ་
 སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སོགས་སྒྲོང་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
 པར་སྒྲོང་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་ཙམ་ལ་རང་སྒྲོང་བ་དང་། མར་མེ་དེ་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་
 སྟོས་པར་རང་རྒྱ་ལས་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་ཙམ་ལ་རང་གསལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །གསལ་བྱེད་རབ་དུ་གསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་
 འདོད། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བདག་རིག་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བའི་སྟོན་

ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱུང་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཚད་མས་གཞལ་པ་ལ་ཚད་མ་རང་གིས་གཞལ་བ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞལ་
 བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། །ཁས་སྤང་གིང་དེར་ཐལ། མར་མེ་
 ལ་གསལ་བ་མི་བསྒྲོག་ཀྱང་། རང་གིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་བྱེད། གཞན་གྱིས་གསལ་བར་མི་
 བྱེད་པ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པས་གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མར་མེས་
 གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་མུན་པས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་དང་། མར་
 མེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རང་གསལ་དང་། གཞན་གསལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འགྱུར་
 ལ། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མཆུངས་སོ། །མར་མེ་རང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་
 དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་མར་མེ་རང་གསལ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་པས་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་རང་རིག་མི་བཞེད་ན། གང་ཞིག་ལུགས་འདི་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དང་འགལ་
 བར་དགོས་ཏེ། ལུམ་གྱི་མདོར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དོས་འཛིན་དུ། སེམས་ལ་སེམས་གྱིས་
 རྗེས་སུ་བལྟ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱུ་མར། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཅེས་དང་། འཇུག་
 པར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་གྱི་ཞེས་དང་།
 འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་ལ་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་བཤད། རྒྱུད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་བཤད།
 དེའི་རྒྱབ་ཏེན་དུ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་
 བདེན་པ་བ་འགོག་པ་འཇུག་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་དོན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པ་དེ་འགོག་
 པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུར་གཞན་དབང་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི། དཔུ་
 མ་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་འགོད་པ་ན། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་
 ལུགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བྱེད་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྷན་

གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པ་བདེན་པ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གིས་རང་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགྲུབ་བྱེད་ཅིག་ཡོད།
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་འགྲུབ་པར་
ཡང་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་
པར་འགྲུར། ཞེས་སོགས་སོ། །དབུ་མ་པ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་སྟོས་
ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མུང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དེས་ནི་དོན་དམ་
པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་བདེན་པ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
སྒོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་རྒྱ་
ལས་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་སྟོན་མེ་བཞིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་།
ཆོས་ཅན། རང་དུས་ན་མུང་བ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་
བུའི་རྟགས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་འདོད་པ་དེ་
འགོག་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི། མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། །
ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རིག་བདེན་པའི་རྣམ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་ནས་ཐ་སྐྱད་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ལ་བྱབ་འབྲེལ་མི་མཆུངས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་
རིག་བདེན་པ་བའི་ཐ་སྐྱད་བསྐྱབ་པ་ལ་དྲན་པ་མི་འགོད་ན། བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། རང་རིག་
པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ། ཅི་སྟེ་རང་རིག་བདེན་པ་བའི་རྣམ་དང་ཐ་
སྐྱད་གང་ཡང་མི་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱིར་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་རང་རིག་ཅམ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེན། རང་རིག་གྲུབ་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞན་གྱི་རྟགས་མི་འགྲུབ་སྟེ།
མུང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ཅམ་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་པ་མུང་དྲན་གཉིས་རང་
བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་ལ། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མུང་ན་དཔོག་པ་འཐད་པར་སྟོན་པ་

བོ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་གུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཐ་སྟོན་དུ་རང་ཕྱོད་
 ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཕྱོད་བས་རང་ཕྱོད་བ་དེ་དཔ་པར་བཤད་ཅིང་། དཔ་པས་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་ཡུལ་ཅན་དཔ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པ་ལ་
 གཞན་དབང་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། དེ་འགོག་པར་
 རུས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོག་ཏུ་ཅོད་སྒྲུབ་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་
 དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲུབ་ས། །ཞེས་གཞན་དབང་བདེན་
 གྲུབ་འགོག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མི་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བྱད་གཞི་
 ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཀག་པ་ན། དེའི་བྱད་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པས། ཐོག་མར་བྱད་གཞི་
 འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བྱད་གཞི་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་
 དཔ་པས་དོན་དམ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པར་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྟོན་གྱི་དཔ་པས་ཐ་སྟོན་
 རང་རིག་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དགོས་ནའང་བྱེད་ལྟར་ན་ཐ་སྟོན་དུ་
 ཡང་ཕྱོད་དཔ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པས། འབྲེལ་བ་མེད་ལ། ཇིང་ལྟར་ནའང་།
 ཐ་སྟོན་དུ་དཔ་པ་སྟེ་བ་རང་རིག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟོན་དུ་དཔ་པ་དེ་ཡུལ་ཕྱོད་བ་ལས་སྟེ་
 བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ལའང་། རང་རིག་
 ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་
 ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དེས་ཅི་ཞིག་བཟུང་། ཞེས་དྲི་བས། ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་འཛིན་པར་
 འདོད་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་རིགས་པས་བཀག་ནས་དེ་ལ་ཡུལ་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྲུབ་པའི་རང་རིག་
 བདེན་པ་བ་མེད་ན་དཔ་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཕྱོད་བ་ལས་དཔ་པ་སྟེ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་
 ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུན་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་
 དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱར་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་བྱ་
 ཡིན། །ཞེས་བདེན་པ་བ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་ཤེས་སྟོས་རང་
 རིག་དགག་པ་འཛིན་ཏེན་དང་མི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ལོ་ག་འདིས་ཀྱང་རང་རིག་པ་དོན་

དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ལས། རང་རིག་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ། ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་བདག་
རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྣང་བས་སྣང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་བཀག་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ཏུ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་སེམས་ཙམ་པས་
དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ཕྱི་ལྟ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཆ་དང་། བྱང་ལྟ་ལ་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཤེས་སྟོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྟ་བུ་དེ་བདེན་པར་
གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་པར་བསྟན་པར་སྣང་གི། སྦྱིར་རང་རིག་ཙམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀག་པ་
གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་རིག་ན་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་དགོས་པར་
བཤད་པ་དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སོ་
སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོད་མས་ཆོད་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དཔུ་མ་ཐལ་
འགྱུར་བས་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་རང་རིག་མི་འདོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། རང་རིག་འགོག་པའི་སྐབས་
ཀྱི་དོན་པོར་ནས་ཆོག་གི་ལོ་མ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ཀྱི་ཤེས་པ་
ནི་ལན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་
སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཡང་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་དཔུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་
གྱུར་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་སུ་གྲུབ་པ་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་
འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །
དང་པོ་ལ་དེས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། མི་ལེན་པ་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད། ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་།
གསུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བརྟགས་
མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲུར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གི་འབར་
བར་དངོས་པོ་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྤྱ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་
བསགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱ་རབ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྗེ་བྱ་རྣམས་སུ་འདོད་དེ། འདི་

བར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པས་ཏྲོག་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དག་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་
 རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་མི་སྒྲེ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏྲོག་ས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་
 བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏྲོག་ས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ། ཟེད་གྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏྲོག་ས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 འདི་སྒྲུ་ལ་འཕངས། དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་ལ་ནི་ཚུད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཅན་ངེས་པའི་
 ཆོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཏྲོག་ས་ཆར་བས་དངོས་སྒྲུ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་བ་
 ཞིག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན། །
 ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུར་དོན་དམ་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་རིགས་
 པས་དབྱུང་པའི་དབྱུང་གྱི་འཇོག་མཆོམས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཅལ་བ་ན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ། རྟེན་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་
 དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ནི་དེ་ཅུམ་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མི་འཇོག་ལ། བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་རིགས་པས་བཅོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རྫས་སྒྲུ་གྲུབ་
 ནས་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཚུད་པ་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ནི་སུན་འབྱེན་པ་དང་མཉམ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ད་ནི་འདི་དག་རིམ་
 བཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཚུངས་པ་བསྒྲེ་བ་དང་རྣལ་མའི་ལན་གཉིས་གཉིས་གྱིས་བཤད་པར་
 བྱའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུ་བའི་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་མ་སྒྲེས་པའི་རང་

བཞིན་ཞེས་པའི་བྱང་པར་དུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སོགས་
 པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅི་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་
 བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྱུད་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་
 བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་དང་དེ་ཡང་བདག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་བརྟུན་དོ། །ཞེས་པ་དང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་འབྲལ་བ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོམ་པ་གང་ཞིག་
 རྒྱར་མ་བྱང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁུ་བོའི་ལ་རོལ་ལམ་ཁུ་རོལ་ལམ་
 རིང་བོ་དང་བྱང་དུ་ལྷར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ལྟོས་པ་དང་བཅོམ་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་
 བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཅི་མའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་
 བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་པ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། སྒྲོབ་ཏགས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྟོན་འབྲེལ་ལྟོས་མ་
 ཡིན་ཞིང་། བཅོམ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྟུན་པ་ཞིག་གོ །ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱིས་པས་བཟུང་བ་དེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་དེ་
 བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་།
 དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 འཇུག་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཅུམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་འགྲུབ་པའང་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་སྒྲུབས་ཀྱང་
 དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་

ཅམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ནི། དངོས་པོར་སྤྲ་བས་
 རང་མཚན་གྱི་འཛིག་བྱེད་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཁས་སྤངས་
 པའི་བྱིར། རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཅི་ལྟོ་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་དོན་རང་
 གི་སྔོན་ལུགས་གྱི་དོན་སྤྱད་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་ན་ཡང་། སྤྲ་བས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་དེ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་ལྟག་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། རྣམ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཐལ། བདག་ནི་རྣམ་
 སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། རྣམ་ལ་འཇུག་པས་ཞེས་པར། བདག་རྣམ་སུ་ཐལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིན་ཅི་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པའི་དབེ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། དངོས་པོར་གྱུ་བ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་
 དང་རྣམ་གཉིས་དོན་གཅིག་བྱེད་མཉམ་དུ་སྤྲ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར། དངོས་ཡོད་
 བཟོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། ཅིས་དང་། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྱུ་བ་གྱུར་ན། །
 སེམས་ལྟར་གྱུ་བ་དངོས་བཟོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །གང་བྱིར་བྱོད་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྱུ་བ་པའི། །
 ཞེས་དང་། དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་བྱིར་བདག་མེད་དངོས་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིར། ཅིས་དང་། དེ་བྱིར་རང་འཛིན་རྟོན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་གང་དགོས་
 པར་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དངོས་པོ་ནི་བཞེད་པར་བྱོད་ཉིད་འདོད་པའི་བྱིར། དོན་དམ་
 བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་བཞེད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བྱ། །
 ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་དབྱུང་བཟོད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་དགོས་པར་ཐལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་
 ལྟོ། །ཞེས་པའི་རྩ་འབྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ་དེ་དག་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུར་
 གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་དང་། རྣམ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དོ། །ཞེས་སྤྲ་བ་ལས་འོས་མེད་
 པས། དེ་ལྟ་ན་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་གསུངས་པ་

རྣམས་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་དག་ག་ལ་ཡིན། ཟླ་བས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་སོགས་ཁས་བླངས་པས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཚུལ་དང་། རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རིགས་པ་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 འགོག་ཅུས་པའི་བཤད་པ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལན་དངོས་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།
 ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་གཟུགས་སྒྲུབ་
 སོགས་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་ལོ་ཀའི་ཐ་སྟད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་བཞེད་པའི་བྱིས།
 ཤེར་སྒྲོན་ལས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟུང་བ་ཆོག་ཏུ་བརྟུང་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིས། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
 བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱུགས་པའི་སེམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་རྟེན་པས་བྱུང་གྱི་དོན་གྱི་སྟངས་ན་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིས། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིས་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་བཞག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པས་མ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིས་དེ་ནི་མཆོན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་
 མེད་པར་མི་འདོད་མོད། ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་གང་ལ་ཅི་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་དོན་དུ་མེད་པ་
 ལ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་སུ་གང་འདོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཞེད་པའང་
 ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ན། དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
 མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་སོང་བས་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་

ཡང་། རྟོག་གི་འབར་བར། ལུས་པ་དང་རྩལ་ཐུན་རྩལ་སྤྱུ་བཤད་པ་དེ་ཐ་སྟོང་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྩལ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་ལུས་པའི་རྩལ་གྱུ་བ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་པའི་
ལུགས་ལ་ལུས་སོགས་རགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྩལ་གྱུ་བ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟོང་དུ་
རྩལ་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩལ་གྱུ་བ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ན། ལྷ་བས་ཀྱང་རྩལ་གྱུ་བ་
བཞེད་པར་ཐལ། འཇུག་པར་འཛིག་རྟེན་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས། །ཞེས་པའི་
འགྲེལ་བར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་དཔེར། །ཁ་ཅིག་གི་དཔེ་རྩལ་ཁྱེར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་
པ་ལ། གཞན་དག་གིས་རྩལ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྩལ་ལུས་པའོ། ཅིག་ཤོས་གྱིས་སྒྲུས་པ་ལུས་
པ་ནི་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ལུས་པ་བཞེན། ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྩལ་ཁས་སྤངས་པས་རྩལ་གྱུ་བ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ན། བདེན་པ་
ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ། བདེན་གྱུ་བ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྱིར་རྩལ་འདི་ལའང་རང་བཞིན་
དུ་རྟགས་གྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་དུས་གཅིག་དང་། ཐ་སྟོང་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཁས་ལེན་པ་
གཉིས་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྱུ་བ་བྱེད་གསུམ་པའང་མ་
ངས་ཏེ། ལྷ་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དེ་སྒྱའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུལ་བའི་
རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྱུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་འཛིན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ནི་སྒྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་མཉན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་
པ་ཙམ་གྱིས་དེ་གྱུ་བ་དགོས་ན། བྱོད་ལ་ཡང་དེར་ཐལ། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་
མ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྒྲོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་སྒྲོན་
པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །དེ་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ལ་ལན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་མཆོན་ཁས་སྤངས་པས། རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་ཁས་སྤངས་པས་བདེན་གྱུ་བ་ཁས་ལེན་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགོས་ནའང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཐལ། གཟུགས་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་

པར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཅུས། བྱི་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་།
དེའི་དོན་བྱེད་མི་ཅུས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲུང་དུ་འདྲ་ཡང་
དོན་བྱེད་དག། །ཅིས་སོགས་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་གཤམ་པ་ལ་གསལ་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་
འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་དང་མི་སྒྲུབ་དེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་
སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
འོན་ཏེ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཐ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་ན། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་
གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་ཞེན། མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་ན་འདི་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་དུ་དོ་བོ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་བྱེད་དུག་པ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་
འགལ་འདྲའི་སྟོན་ནས་མགོ་བསྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་མའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་དོན་དམ་དེ་འཕགས་པའི་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་
པ་དེ་འཕགས་པ་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
འཁོར་གསུམ་རྒྱད་མར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལུང་དེའི་དོན་སོ་སྟེས་དོན་དམ་དུ་བཟུང་བའི་བུམ་སོགས་
འཕགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་སོ་སོ་སྟེ་བོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཞེན་
ལུལ་འཕགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ཞེན། འོན་འདིར་
ཡང་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དོན་དམ་དུ་བཟུང་བའི་བུམ་སོགས་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཀྱི། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཞེན་ལུལ་དེ་དབུ་མའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་འཁོར་གསུམ་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་མཁན་བོས་ཐ་
སྒྲུབ་བདེན་གྲུབ་བཞེད་པར་ཐལ། དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་མའི་ལན། རྒྱ་ལ་འབྱོར་བ་
ཡང་སྟོ་བྱེད་ཀྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅིས་པ་ལྟར། གྲུབ་མཐའི་རིམ་པས་
འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་དེ། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཞན་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་

འདོད་ཅིས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་དོན་དམ་དང་།
 སེམས་ཅམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སྦྱབ་བྱེད་བདུན་པ་མ་ངེས་པ་ལ།
 མགོ་བསྐྱེ་བ་དང་། རྣལ་མའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི་འོན་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་།
 རང་བཞིན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ཐལ་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ།
 ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཞེད་
 པའི་བྱིར་རོ། ཆོག་གསལ་ལས། བྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་བྱིར།
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་
 བས། ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་བདེན་རྒྱུན་དང་། བསྐྱེ་མི་བསྐྱེ་བཞེད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱུང་བ་ཁས་སྤངས་རྟེ། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛུངས་པ་
 ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དང་། ཡང་ལོག་དང་། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་དང་། བསྐྱེ་མི་བསྐྱེ་
 དང་། བདེན་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རིགས་པ་ལ་སྒོ་བ་བྱོགས་པ་སུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། རྣལ་ལན་ནི། ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། མིའི་རྟ་སྤང་སོགས་
 ཐ་སྙད་དུ་རྟ་སྤང་གི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྦྱ་མའི་རྟ་སྤང་སོགས་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟ་སྤང་གི་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་རང་
 དགའ་བས་ཀྱང་བཞག་གྲུབ་པས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲ་བས་
 ཀྱང་བཞེད་དེ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱིས་རྟོགས་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
 དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་སོང་བས་དེ་ལྟར་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་འདོད་པའི་སྦྱ་མའི་རྟ་སྤང་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ལ་མི་སྦྱེ་བར་བཞེད་པར་ཐལ།
 ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་
 རྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཅམ་བཞེན་ནས་གང་
 སྦྱེ་དེ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མིན་པར་འདོད། །ཅིས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་རྟེ། དཔུ་མའི་རྟ་སྤང་གི་

དགག་བྱར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་ཞེས་
 དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ།
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་
 ཚུལ་ལ། གཞན་ལུགས་དང་རང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁས་སྐྱེས་འགལ་བར་བསྟན་པ་
 དང་། རིགས་པས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཁས་ལེན་པའི་རྒྱལ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་
 སྒྲ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། དཔུམ་རང་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་དཔུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །ཅི་སྟེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཞེས་སྒྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་རྩིས་ཀྱི་འཇུག་ཀྱི་ཏུ་མ་སྒྱུར་ཞིང་། རྩིས་འཇུག་གིས་ཀྱང་མ་སྒྱུར་
 བས་གསལ་ལོ། །རང་རྒྱད་པས་དཔུམ་པའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཆར་བར་ཐལ། འདིའི་རྩིས་གཞིའི་ཆོས་
 ཅན་ངོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་དཔུམ་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔུམ་པའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་གསལ་ཁས་སྐྱེས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་འདི་དངོས་སྒྲ་བ་ལ་འཕེན་ན། དེས་རང་
 བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁས་མི་ལེན་པས་རྩིས་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཅིས་བྱིས་པས་
 འོ་ན་རང་རྒྱད་པའི་ངོར་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྩིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མ་
 ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ནི། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་དེས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས་རང་བཞིན་ཀྱི་སྟེ་བ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཅིག་ལ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་པར་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་རང་རྒྱད་པའི་ངོར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་

མཐུན་ཐེབས་པར་བྱོད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཟབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕྲོལ་ན་ནི། དེ་
 རང་རྒྱད་པའི་དོར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རྒྱད་པས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་
 པའི་ལན་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐེབས་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱི་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཟབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ། བྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཅེས་པར་སོང་བས། དེ་ལ་ནི་དཔལ་ལྡན་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་
 ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་རང་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཡིན་ན།
 རང་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཟེར་བ་
 བྱི་གིན་དུ་ཡང་མི་རིགས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཤད་པ་ནི་འདིའི་
 ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་ནི། སྒྱུར་རང་སྤེད་དངོས་སྒྲ་བ་ཙམ་དང་། གཙོ་བོར་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་
 གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེས་དང་། རིགས་པའི་འཕྲོལ་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་གསལ་པར་
 ཤེས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་
 གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲེབ་སོགས་བཀག་པ་ནི་གཞུང་འདིན་རྒྱས་ཐ་དད་
 པའི་ཀུན་བཟགས་ཀྱི་སྒྲེབ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་བཀག་པ་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་
 བ་དེ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒོ་
 བརྟན་དང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་སྒྲེབ་ཀག་པ་ཡང་ཀུན་
 བཟགས་ཀྱི་སྒྲེབ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེབ་
 བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལ། རིགས་པ་དང་ལུང་

གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱི་རྒྱུ་ན། །
ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་དབང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་ཡོད་
ན། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དབང་དུ་འདོད་ལ་དེ་
འགོག་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལུང་ནི་འགྲེལ་པར་
དགོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་ལུང་དྲུངས་ནས་གཞན་སྟོང་བཀག་གོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེ་བ་
མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གཞན་སྟེ་དང་བདག་སྟེ་བཀག་པ་ན། ཅུང་པའི་སྒོ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དེ་
ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་དབྱུད་བྱས་པའི་རིགས་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཞིགས་མོད།
རིགས་པས་རྣམ་དབྱུད་མ་བྱས་པའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་།
རིགས་ངོར་གཞན་སྟེ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གཞན་སྟེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཐའ་
བཞིའི་སྟེ་བ་ཞིགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་སྟེ་བ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅུང་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཚན་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་འགོག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་
ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱི་རྒྱུ་ན། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་ལོ། །རིགས་པས་རྣམ་
དབྱུད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ངོར་བདེན་སྟེ་ཞིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་རིགས་པས་རྣམ་དབྱུད་མ་
བྱས་པའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཡོད། ཁྱོད་གྱི་རིགས་པས་རྣམ་དབྱུད་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། བདེན་སྟེ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་འཛིན་སྐྱར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མ་བལྟས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ། ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ཚེ། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐོ་བས་བུམ་པ་བཙོམ་པ་བཞིན། མདོར་ན་
རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ། བདེན་སྟེ་ཁས་སྒྲུངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རིགས་
པས་མ་དབྱུད་པའི་ཚེ་བདེན་སྟེ་ཁས་སྒྲུངས་ན། རིགས་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིན་སྐྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་འདི་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཀྱི་བདེན་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས། དཔུ་མའི་རིགས་པ་མ་བཟོད་

ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དབུ་མའི་རིགས་པས་ཞིགས་
 བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། རིགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བསྐྱེད་བྱ་བ་དེན་པའི་
 སྐྱེ་བ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པས། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་རིགས་ངོར་མེད་མོད། དེ་མ་ཡིན་པའི་ངོར་ཡོད་པ་མི་ཞིགས་སོ་ཞེན་ཞེས་མཐའ་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འདི།
 དབུ་མའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་
 རས་སྟོང་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། རིགས་ངོར་བདེན་སྐྱེ་ཞིགས་པ་འདི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པར་དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་མདོ་
 དྲངས་པ་ནི། འོད་སྤྱང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 གང་མཆོན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཆོན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །འདི་ཉིད་འདིའི་དགོངས་པར་འདིའི་སྤྱི་འབྲེལ་ལས་ཤེས་ཏེ།
 རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་
 སྤངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་འདི་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཞེས་སྤྱི་
 བར་རིགས་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་ཞེས་བསྟོགས་སྟེ་སྤྱི་བར་མི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནོ། །བདེན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་སྤྱི་བར་མི་བྱ། གལ་ཏེ་མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞིགས་ཀྱང་། བདེན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་ན་སྟོན་འདི་ཡོད་ཅིས་འཕེན་ནོ། །ཡང་གཞན་
 དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་བདེན་སྐྱེ་ཞིགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཞིག་ནི་ཆོད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་བདག་
 དང་རྒྱ་མེད་པར་མི་འཐད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེན། དབུ་མ་པས་ཀྱང་
 རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཞིག་ཁས་ལེན་མོད། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
 བར་མི་རྣམས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པས་དབུད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་
 ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རིགས་པས་དབུད་མི་བཟོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་བྱིར་དངོས་པོ་འདི་
 དག་རྣམ་དབུད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུང་པ་གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གཞན་དབང་ཇས་

གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་པ་ཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 མདོར་ན་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟུ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་སྐྱ་མ་འདི་རྣམས་ནི། སྒྱིར་དངོས་སྒྲིབ་
 བ་དང་བྱུང་བར་དུ་སེམས་ཅམ་པ་གཙོ་ཆེ་བར་འགྲེལ་བ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོད་བ་
 འདི་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མ་སྒྲིབ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་མི་འཐད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་
 མའི་རིགས་པ་མ་བཟོད་པར་གྱུར་བ་ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་དབྱེད་པ་ན་
 བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྟོད་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་གྱུར། རྗེས་གྱི་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཞེན། དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ནི་ཆོག་ཅམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་
 སྐབས་སུ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་
 དབྱེད་ན་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་དེས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་པས་རང་
 རྒྱུད་པའི་ཟེར་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཞིགས་མོད་སྒྲིབ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་པའི་
 རོར་དོན་དམ་དུ་གཞན་སྒྲིབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཞིགས་པ་ན་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གི་
 བསམ་པ་དོན་དམ་དུ་གཞན་སྒྲིབ་ཞིགས་མོད་ཀྱན་རྫོབ་དུ་དེ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཀ་ཉིད་དང་པོ་ནས་རང་
 ལུགས་སུ་སྒྲིབ་པ་པོ་གཅིག་སྐབས་དེར་ཅི་ནས་ཡོད་དགོས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་ནི་རིགས་པས་
 ཞིགས་ལ་བདེན་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྒྲེ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་
 སྐྱ་མ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྱིར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་འདོད་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །
 མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ནི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པས་ནི། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་
 པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་
 ཡིན་པར་དེ་གཉིས་འདོད་ལུགས་གཅིག་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིབ་

མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགལ་བྱུང་བ་ན་མ་མཆིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྟེ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེང་སང་
 འདི་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟེ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྷན་འབྲེད་དེང་སང་
 པའི་ལུགས་དམ་པོར་བཅུག་སྟེ། སྟེ་པ་ལྷན་འབྲེད་གྱི་རིགས་པའི་ཁྱིམ་ལ་འགལ་བ་མང་པོ་བྱས་
 སོ་ཞེས་ཁྱིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ན་འོ་བརྒྱལ་བར་མ་གྱུར་ལགས་སམ། དེས་ན་ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་གྱིས་ནི། ལྷ་གྱ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་པོན་དོན་གཞན་ལས་མི་སྟེ་སྟེ།
 ས་པོན་དང་ཐ་སྟོད་གྱི་གཞན་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྒྲུབ་བཞིན་ཞེས་སྟེ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟེ་འོན་དངོས་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་
 ཡིན་པ་ཡིན་ན། རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་སྐྱེས་པར་སོང་བས། རང་རྒྱུད་པས་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་པོ་དེ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱོག་ན་འཁོར་
 གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོད་དུ་བདེན་སྟེ་ཁས་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞན་སྟེ་འོན་དངོས་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་སྐྱེས་ཤིང་། དངོས་སྟེ་པས་གཞན་སྟེ་འོན་
 བདེན་སྟེ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་མིན་ནམ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་སྐྱེས་
 པའི་གཞན་སྟེ་དེ་མཐུན་བཞིན་ཆ་ཤས་སྟེ་པའི་གཞན་སྟེ་ལ་བྱས་ན་ཁྱིམ་པའི་ཕྱིར་ཡང་རང་རྒྱུད་
 པས་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆ་ཤས་གྱི་གཞན་སྟེ་ནི། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ནམ་བདེན་པའི་གཞན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཁས་སྐྱེས་པ་འདི་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་དེ་ལྷ་ནམ་མཁའ་མི་འཐད་དེ། ས་སྟུག་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། རྣམས་གཞན་དུ་ཐལ། རྣམས་སྟེ་པའི་ནས་རྣམས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
 སྐྱེས་ལ། འདོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ཐལ། རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 དེ་ལ་མགོ་བསྟེན་པ་དང་། དངོས་པོའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁྱིམ་པ་ནམ་མཁའ་མི་འཐད་དེ། ས་སྟུག་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་གྲུབ། དངོས་པོ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟགས་ཁས་སྐྱེས་ལ། འདོད་ན་ཁས་སྐྱེས་སྟེ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། ཁྱིམ་པའི་མི་མཆུང་སྟེ། རྣམས་སྟེ་པའི་

ན་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དགོས། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་
དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་སྟུང་གྲུབ་དངོས་བཅོད་དུ་
མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཇུས་སྟུང་གྲུབ་པ་ལ་ཇུས་གཅིག་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེད་ཀྱི་ཡུང་དུ་འང་སོང་སྟེ། འོ་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་འང་ཇུས་
གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱངས་པ་དེ་ཉིད་དང་། དངོས་ལ་
རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇུས་གྲུབ་ཡིན་ན་སྒྱིར་རིགས་པས་
དབྱད་བཅོད་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་གྲུབ་
པ་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་རྗེ་ལྟར་
མེད་པར་ཡོངས་དབྱད་བྱེད། །དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། །བྱུང་བེད་མེད་
པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང་
ཇུས་སྟུང་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐབས་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱར་
འགྱུར་བའི་སྐབས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་དེ་
ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཀླ་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུངས་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་གཏམ་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་དེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ།
འབྲེལ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་སྟུ་
གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བཅོད་པ་དེ་དག་ལ། སྟོབ་
དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་པར་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་
པས། གཞན་ལས་མི་སྟེ་འོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་དངོས་
སྟུ་བས་འདོད་པའི་གཞན་དེ་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཟླ་བས་དེ་འགོག་པའི་ཆེ་ཐ་སྟོད་
དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་བྱངས་ན། ཐ་སྟོད་དུ་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་ཁས་བྱངས་དགོས་པར་འགྱུར།

ཞེས་ཡུལ་བ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན། ཟླ་བས་དགག་བ་མིག་སྤྲུག་ནས་མཛད་
 རིགས་པ་ལས་མ་མཛད་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་སྒྲོན་སྒྲོང་བ་ནི། གཞན་སྒྲེ་དེ་མཐའ་བཞིའི་ཆ་གས་
 དེ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་ཁས་སྤངས་ན་བདེན་ཡང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོན་སྒྲོང་བར་གསལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་མཚན། དངོས་པོ། རྣམ་རྒྱུ་མ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཅིག་དང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱུད་པའི་དགག་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་
 མི་རྟག་པ་དང་བྱབ་མཉམ་པར་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཡིན་ལྷགས་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སྒྲུབ་དང་མཐུན་
 པར་ཁས་སྤངས་ན་གཞན་སྒྲེ་འགོག་མི་རུས་པས་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད། རོ་བོ་ཉིད། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་རྟགས་གྱི་དགག་བྱར་འགྱུར་མི་འགྱུར་སྐབས་
 ཐོབ་གྱིས་ཤེས་དགོས་སོ། །བདེན་པ་ལ་ཡང་གནས་ལྷགས་ལ་བྱས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྒྲེས་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་བཟུང་བྱ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུང་རབ་ནས་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལ་བྱིས་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། རྟགས་གྱི་དགག་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུད་པར་དུ་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱིའི་ཡང་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་རང་མཚན་ཞེས་བསྟུས་ཀྱང་། བྱི་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། སྒྲི་མཚན་ཞེས་པ་འང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རང་དང་སྒྲི་
 ཉིད་ལ་བྱའི་དོན་ལྷོག་ལ་མི་ཟེར་ལ་དེ་ཡང་རང་ཞེས་པ་རང་གི་རོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་
 གཅིག་ལ་ཟེར་ལ། སྒྲི་ཞེས་པ་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཡུལ་དུས་སྤུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་གཅིག་
 ལ་ཟེར་བས། ཚད་མ་སྒྲེ་བདུན་དུ་པལ་ཆེར་དའི་སྒྲོན་ནས་བཤད་དོ། །མཚན་བྱེད་ལ་བྱས་པའི་ཆེ་
 བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཆ་བ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་མཛོན་པ་ལས་ནི་པལ་ཆེར་འདི་ཉིད་བཤད་དོ། །འདི་གཉིས་
 ཀའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ། །རྟོག་གི་བས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་ཉིད་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འདོད་ཀྱང་། རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་དོ། །སེམས་ཅམ་པས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་རང་མཚན་དུ་
 འདོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་རང་མཚན་ཡིན་
 ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་བཞིན་དེ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ལུང་པོ་
 ལྷག་བསྐལ་རང་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོག་རང་མཚན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རང་མཚན་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་ལ། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱ་བརྒྱད་
 ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་
 ཀྱི་བརྒྱ་ཆད་མ་ཡིན་པ་རང་བཟོ་མཁུ་གྱིས་བྱས་པ་ལ། ལྷན་པོ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་
 ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་། དཔྱོད་ལྷན་འཇུག་པའི་ལེགས་བཤད་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དེ་དག་གི་
 སྐབས་སུ་ཅོད་པ་ནི་ལྟར་སྒྲོང་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོ་པོ་ཅག་གི་འདྲིན་
 པ་དམ་པ་ཆོས་རྗེས་ནི་འདི་སྒྲོང་དུ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་རིགས་པ་ལས། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་དེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལོ་ཀའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་འདྲ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་
 ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་མི་ལམ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞིགས་པས་ན། རྒྱུན་
 པར་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་སྒྲུ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མི་བསྐྱུ་བ་དང་
 གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའོ། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲུས་བརྗོད་པ་ནི། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་པས། དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱར་བྱས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། མི་མཁས་ཤིང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་

སྒྲིལ་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་ཏྲགས་དངོས། འདོད་ན། གནས་ཚུལ་
 ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིལ་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལའོར་གསུམ་
 ཁས་སྤངས་སོ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞིག་མི་བསྐྱུ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་མེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་བདེན་པར་མེད་ན་རྩུན་པས་བྱལ་པ་བྱད།
 འདོད་ན་དངོས། ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་དངོས། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན་རྩུན་པ་ཡིན་པ་བྱད། དེ་ལ་བྱལ་
 པ་མེད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་
 རྩུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་རྩུན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་པའི་མཐར། གང་ཞིག་སྒྲུ་བ་འགོག་པའི་ཚོལ་
 སྒྲུར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་སྒྲུས་སོ། །དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འདིའི་དོན་གྱི་སྒྲུན་སྟོང་
 རྣམས་སྐབས་སྐབས་སུ་སོང་ཟིན་ལ་ཆོག་འདི་ཉིད་ལ་བརྟག་ན། འོ་ན་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་
 གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲིལ་རྟེན་པའི་དོན་ཡོད་དམ་མེད་ཡོད་ན་གང་ཡིན། ལྷ་གྲུའོ་ཞེ་ན།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིལ་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཞུགས་པའི་སྒྲི་
 ཡི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའོར་གསུམ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་འདོད་ན་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི།
 དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ལ་དངོས་འགལ་ལོ། །བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་རིགས་པ་ཡེ་ནས་མི་ཤེས་པའི་
 ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྩུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པས་ཆོག་པ་ལ། བྱེད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞིག་
 མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱལ་པ་བསྒྲིགས་ནས་ཏྲགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་རྩུན་པ་ཡིན་པ་
 བྱད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དང་པོ་ནས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་འགལ་བྱལ་ལ་བྱད་ན་ཅི་སྟེ། འོ་ན་སྟོང་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། རྩུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ད་ལྟ་དངོས་
 འགལ། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྩུན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའོར་གསུམ་
 དངོས་འགལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་སོང་ཞེ་ན་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་མི་
 བཞེད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རྩལ་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། བྱེད་སྟེ་བདེན་རྩལ་གཉིས་པར་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་མ་གྲིས་སམ། དེ་ཡང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྲོ་ལོགས་སུ་དེད་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་ནས།
 བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་དེ་སྟོན་གྲིས་སོ། །ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན་རྩལ་པར་འགལ་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན་རྩལ་པས་བྱེད་པར་སྐྱབས་པས་དེད་ལ་ཅི་གཞོད། དེད་ནི་
 གཞི་གྲུབ་ན་རྩལ་པས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་
 པར་འགལ་བར་ཐལ། བསྐྱུ་ན་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་པ་
 བསྐྱིགས་པས་རྟགས་ན་གཅིག་བསྟན་ཏེ། ཆོས་གང་ཞིག་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་བྱེད་པ་འདི་དེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱེད་
 ཀྱིས་བསྐྱིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱུ་བར་ཐལ།
 ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཆེན་པོ་ཉིད་དང་
 བྱེད་རང་གིས་དེ་སྟོན་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཅིག་ཕུ་མི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །འདོད་ན་གནས་ཚུལ་ལ་གཞན་དུ་གནས་
 བས་སྤང་ཚུལ་ལ་གཞན་དུ་སྤང་བར་ཐལ། བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས། འདིར་
 སྒྲིས་པ། ཐལ་འགྱུར་མ་གཏོགས་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་ཀྱན་གྱིས། །གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་ཅམ་
 ཞིག་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱི། །ཀྱན་བརྟགས་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྒྲིན་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་ཐར་
 པ་ལྟ་ཅི་ཞིག །གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་བཀྲལ། །སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པ་འང་རང་
 བཟོའི་ལམ་ཉིད་དུ། །ཉར་སྤང་ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཡིས་བསྐྱབས་བྱས་ནས། །བྱམས་དང་གྲུ་སྐྱབ་
 དགོངས་པ་འང་འདི་ཡིན་ཞེས། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་རང་བཟོའི་གྲིང་དུ་བསྐྱལ། །ཀྱན་
 མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལ། །འདི་འདྲའི་སྒྲིན་པ་གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །བྱོན་
 བས་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱན་བཅོམ་མཛད་པའི། །ཆོས་ལུགས་འདི་དག་དོགས་པའི་གནས་སུ་
 མཐོང་། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ད་ནི་ཐལ་འགྱུར་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་བཀོད་པ། དེ་སྟན་འབྱིན་པ།

ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཚིག་གསལ་ལས། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚིག་ས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་
 ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཤིག་གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོར་བའི་ཚིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྒྲུ་མཆེད་
 རྒྱུ་མས་བདག་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་པར་ངས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན།
 ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་རྩྱུ་ལྔ་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ། དཔུ་མ་པ་དང་དངོས་སྒྲ་བ་རྩྱུ་ལྔ་
 པའི་ཆེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མིག་ཙམ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་སྒྲོ་བར་བྱེད་མོད། དོན་དེ་ལ་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་འདས། གཉིས་པ་སྟན་སྒྲུང་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མཆོངས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་
 ཅན་པའི་དོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་
 གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོད་མ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མི་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པའི་
 སྒྲ་ལ་ཆོད་མར་སོང་བའི་ཆོད་མ་དེས་གྲུབ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ལ་
 ཆོད་མར་སོང་བའི་ཆོད་མ་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས། དཔུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པས་དངོས་སྒྲ་བའི་དོར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་
 དོར་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྒྲུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཆོད་མ་ཅི་ཞིག་གིས་
 འགྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་དེར་ཐལ། རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མིག་དེ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་
 འབྲུལ་བའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲངས་ཤིང་དེར་ཐལ། དེའི་
 ལུགས་ལ་མིག་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོད་མ་འབྲུལ་བའི་རྟེན་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་མཆོངས་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་
 འགྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་

བར་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོ་ཀ་
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཇི་ལྟར་བཅུལ། ཡང་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་གཏན་ཚིགས་ལ་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མཐུན་དགོས་པར་བཤད་གྱི་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་དགོས་པར་མ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཡོད་ཡང་དོར། གཏན་
 ཚིགས་འགོད་པར་མི་རུས་སོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྤེལ་པའི་དོར། སྤོང་པོ་སྤོ་
 འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་དོར་
 སྤོང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་འགོད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ནམ་རིག་ལུགས་ཀྱི་སྤོང་པོ་དང་སྤོང་སོགས་འབྱུང་
 ཚད་གྱི་རྟོག་དོན་ཡིན། ཅིག་ཤོས་གྱི་དོར་དེ་དག་མ་འབྱུང་པའི་ཚད་མའི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་ཆར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤོང་པ་དེ་སྤོང་གི་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་
 ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ། ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་ན། ཚོལ་
 བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་གིས་
 གྲུབ་པ་དེ། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤོང་པའི་དོན་དུ་ཁྱེད་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དཔུ་མ་ཐལ་
 འབྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་དུ་དུ་བས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ། ཐལ་འབྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་དུ་དུ་བས་མེ་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ།
 ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འབྱུང་པའི་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 ཆར་མ་ཡིན་ནམ། དེ་མེད་ན། དངོས་སྤྱོད་བ་ནང་པན་ཚུན་དུ་འདྲ་དེ་མེད་པར་མཚུངས། ཡང་རང་
 རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་འབྱུང་པས་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་གསུངས་པས་འོ་ན་
 ཚུལ་གསུམ་སྤྱོད་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན།
 དེ་དགོས་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཅི་འགོག། །འོ་ན་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན་དེར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་

ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་
 ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེར་
 ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་བ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཞན་གྲགས་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་བ་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་བ་གྱི་
 རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོ་ན་བྱེད་ལ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་
 དང་དུ་བལ་གྱི་ཏྲགས་ཀྱིས། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྒྱུ་བ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་
 དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་བ་པའི་ཏྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 མོ། །ད་ནི་འདི་དབྱུད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྒྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མས་ལྷ་གུ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཆད་མ་དེས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་དེ་ཆོས་ཅན་ལྷ་གུའི་སྤྲེང་དུ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གུ་བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་བལ་དུ་ངེས་པའི་རིགས་ངོར་ལྷ་གུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷ་
 གུ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་དུ་ཐལ། བྱོད་རང་གི་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིགས་
 ཤེས་གྱི་ངོར་བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ངོར་དེར་ལྷ་གུ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ལྷ་གུ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་སྤྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ལྷ་གུའི་བཏགས་དོན་ཆོལ་བར་
 བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར། ལྷ་གུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གུའི་བཏགས་དོན་ཆོལ་བའི་རིགས་ངོར་
 ལྷ་གུ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དངོས་
 འགལ། འདོད་ན། དེའི་ངོར་ལྷ་གུ་དེ་ལྷ་གུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འོ་ན་དེའི་ངོར་
 ལྷ་གུ་དེ་ལྷ་གུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེས་ལྷ་
 གུའི་བཏགས་དོན་རྟོག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདྲ་ཆོལ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ལྷ་གུ་དེ་ལྷ་གུའི་ཐ་
 སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན། ལྷ་གུ་དེ་ལྷ་གུའི་བཏགས་དོན་ཆོལ་བའི་དུས་སུ་དེའི་ཆད་
 མས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བཏགས་

གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཔུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག །
 ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། ཏུ་མའི་རང་བཞིན་བུལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དེའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྤངས། ཡང་གཟུགས་བརྟན་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱི་ལམ་
 སོགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། །ཁོ་རང་རྣམས་བདེན་མེད་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་
 དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་རང་རྒྱད་པས་
 གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱལ་པ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་རང་རྒྱད་པའི་
 གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་
 པའི་རང་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གྲུབ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱལ་པར་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གང་རུང་ཏུ་མི་
 འགྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུང་
 གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀས་ཡོད་པར་མཐུན་སྤང་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
 དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་སོགས་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྤང་ཏུ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་འདོད་ན། མངས་རྒྱས་པ་དང་།
 ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་པན་ཚུན་ཏུ། གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཇི་ལྟར་འགོད་
 སོམས་ཤིག །དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་
 ཆོས་ཅན་སྤངས་ནས་མཁས་པ་དང་། བྱད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། གྲགས་པར་གྱུར་པའི་
 དངོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་དང་། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། །ཇི་ཅམ་སྤང་པའི་ཆ་ཡོད་པ། །
 དེ་ཅམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོག །ཅིས་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་
 བར་ལ་གྲགས་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་བཤད་ཀྱི། མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་ཚད་མ་

རི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་བར་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྲགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
 འབྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་
 བཤད་པའང་ཡོད་པས། དེའི་ཆོ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དམ། མཐུན་དཔེ་
 གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རི་ལྟར་
 འདོད། གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱི་དོན་རྟོག་ཕྱི་རྟོག་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི།
 རིགས་པས་མི་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་བའི་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོག་ཀྱི་ཆད་
 གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་མིག་སྟགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲིན་གང་
 བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་
 པ་ལ། རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་། རེད་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་མི་སྒྲིབ་རོ་སྒྲིབ་ན།
 དེ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་འགལ་ཏེ། དེ་བྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་བྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །
 དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་བས་ཀྱང་བདག་སྒྲེ་
 འགོག་པའི་ཆོ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་། འོ་ན་ཅི་ལྟར་མཚུངས་ཤིང་། ཆོག་གསལ་ཉིད་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན། བྱེད་རང་
 གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྲོག་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ཅིའི་བྱིར་བཀོད་པ་
 ཡིན། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དབུ་མ་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་བདག་སྒྲེ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་། གངས་ཅན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་
 སྒྲེ་འདོད་པས། བྱུང་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དེ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བདག་སྒྲེ་འགོག་པར་སྒྲིན་པའི་བྱིར་། ཁོ་
 བོ་ཅག་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་གོ་སྒྲིམ་ན། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ཅག་
 ཀྱང་འགོག་གོ། འོ་ན་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲིམ་ན། བྱེད་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དོན་དམ་པའི་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་མིག་སྟགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་སྔ་ཚུལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉམས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉམས། ཅི་སྟེ་སྒྲིལ་ཏུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། སྒྲིལ་
 སྒྱི་ཙམ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མིག་སྟགས་ཀྱི་སྒྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དཔེ་ལ་
 ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཡང་། བྱེད་རང་ལྟར་ན། དཔེའི་སྒྲུབས་སུ་
 སྒྲི་ཙམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཐུན། དོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་མིག་སྟགས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་སྔོན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེད་ལྟར་ན་དཔེ་ནི་ཐ་
 སྟོན་གྱི་སྒྲུབས་ཡིན། འདི་ནི་དོན་གྱི་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་རྒྱུད་མར་ཁས་བླངས་
 སོ། །དེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན་ཉིས་པ་འདི་མི་མཆུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་
 མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ཀྱི་དོན་དམ་ཞེས་མི་
 སྟོར་ལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་འདི་ཡང་གཞན་གྲགས་ཡིན་གྱི། འདིའི་ཚུལ་གསུམ་རང་གི་ཆད་མས་
 གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྔ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་
 འདོད་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ཉིད་དང་འགལ་ཏེ། ཆོག་གསལ་དུ་གཞན་གྲགས་དང་རང་རྒྱུད་
 མཆུངས་པར་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲུབས་སུ། ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན། ཞེས་
 བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་མ་དེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་
 བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས། མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ལ་འང་མཆུངས་སོ་ཞེན། མི་མཆུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་སྔ་ཚུལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། གཞན་གྲགས་ལ་ཕྱི་ཚུལ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་ཁོ་བོ་
 ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་རི་སྒྲོན་བཤད་པའི་སྟོན་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅིས་གསུངས། འོ་ན་ཅི་སྔོན་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་གང་རུང་རེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ་དེ་ཡང་སྔོན་པ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གིས། རང་ལ་

གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤངས་གི་དོན་ལ་གཞིན་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་སྤྱན་
 འབྱེན་པ་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་གཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་པ་ཡིན་པའི་
 ཐུང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་རེས་འགའ་ནི་དཔང་པོས་ཤན་འབྱེད་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་
 བམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་དེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཐུང་། རེས་འགའ་ནི་རང་ཉིད་
 བམ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་བམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཅོད་པའི་ཆོག་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་གཉིས་ཡིན་མོད། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཁོ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཐུང་། དེ་ཡང་ལོ་ཀ་ན་མ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་བམ་སུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ཐུང་། དེས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། གཞན་ལ་གྲགས་ཅམ་གྱིས་ནི་གཞན་ལ་
 གཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་དགག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཞེས་དང་།
 སློབ་དཔོན་ཐུགས་སྤང་གིས་ཆོལ་ཐུ་ཆོལ་གཉིས་ལ་རེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་རང་གི་ཐུགས་བསྐྱུབ་
 པའམ། གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཀྱང་།
 རང་ལ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་གཞིན་སྒྲུབ་གྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནམ་པར་
 བཞག་པ་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་ལྟར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་ཐུང་། ཞེས་སོགས་ཅོད་ལན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དག་ལས། གཞན་གྲགས་གྱི་ཉི་དུ་
 ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་སྤྲོ་ཆོལ་གྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གསལ་བར་བཀག་པའི་ཐུང་། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་
 གསུམ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཅམ་གཞན་གྲགས་ཡིན་ན། རྟོག་གི་པས་རང་རྒྱུད་
 དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་སུ་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་འགོག་
 པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤྱིར་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་གཞུང་གི་དགོངས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དཔའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དེ་ཞེས་དགག་དགོས་པ་ལས། དཔའི་
 སྐབས་སུ་མ་བཀག་པར་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་མཛད་
 པའི་ཐུང་དང་། རྟོག་གི་འདི་ན་ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ལ་
 དཔྱེད་པའི་ཆོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་འགོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མཛད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཆོ་མ་ཡིན་ཞེས་

དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་རང་རྒྱུད་དང་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ནའང་། བྱིད་ལྟ་ཆོས་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་
 པར་འགའ་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པར། ཚུལ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 བྱི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྤངས་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྤངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དང་རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕེན་པར་མཛད་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྱིར་སྒྱིར་དག་ཡང་དག་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། འོན་ཏེ་སྒྱིར་བའི་དག་རྒྱས་པ་རྗེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་མཁུ་
 བོ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་བསྒྲོག་གི་འགྲེལ་པ་མཛད་
 པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྱིར་བའི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དག་
 རྒྱས་ནི་དོན་གྱི་དག་ཡིན་ཞིང་། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྱིར་བ་དུ་མའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན།
 སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་འགོག་པར་འདོད་པའི་གཞུང་གི་འབྲུག་གཉིས་བ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་གིན་དུ་
 བཀྲོགས་ནས་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པས་སྒྲིབ་པོ་དག་ལ་འགྲིགས་པར་འགྱུར་གྱི། དཔྱེད་
 ལྟ་དག་མཁུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་བའི་དགོངས་པར་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 རྒྱབས་སུ་རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེན་པའི་རྒྱབ་དག་མང་དུ་གསུངས་
 བེད། དེའི་ཚུལ་དང་ཚུད་གཞི་སོགས་ཆད་སྒྲུབ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་པའི་
 རྒྱབས་སུ་ནི། སྒྱིར་བའི་དག་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཞན་གྲགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་
 དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་སྒྲུབ་དུ་མི་མཛད་དོ། །མཛད་ན་སྒྱིན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་
 པས་དབྱེད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་དབྱེད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་གཞན་གྲགས་ནི་གིན་དུ་མང་མོད་རང་རྒྱུད་

གྲུང་བཞེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལོ་ལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེའི་རིགས་པས། རྟོགས་སངས་རྒྱས་པ་
 འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ །ཅེས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྐུར་བའི་ཚུལ་དང་། རྟགས་
 ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དཔེ་བསྟུན་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱད་ཁས་སྤངས་གྲུང་། རིགས་པས་དབྱུང་
 བཞེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་གྱི་རིགས་དོར་ཡོད་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཞེད་དུ་ཐལ་
 བར་བྱེད་ཅུས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ལུས་པ་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཞེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རང་གི་གནས་ཚུལ་སྟོང་བའི་དོར་ཡོད་ན་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཞེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བས་
 རྟེན་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་རྟ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རིགས་དོར་གིང་རྟ་ཡོད་
 པར་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་གྲུང་རིགས་དོར་ཡོད་མོད། རང་གི་རང་བཞིན་
 སེམས་པའི་རིགས་དོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གུ་མཐར་སྐུ་དབྱུང་བའི་རིགས་དོར་སྐུ་
 གྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་དེ་དེས་དེ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་དོན་ཡང་སྐུ་གུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 མ་སོགས་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གྱའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ ཉིད་བདེན་པར་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་བའི་རིགས་དོར་ནི། དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་སོགས་ལ། ཕྱི་མ་དག་
 བཞད་གང་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡང་འདིར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་དོ་དེར་ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པར་
 ཆོད་མས་མ་གྲུབ་མོད། རིགས་དོ་དེར་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་མེད་པར་བཞག་མི་ཅུས་པས།
 ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན་པར་གསུངས་མོད། སྐྱིར་ཡོད་པའང་

མིན་མེད་པ་འང་མིན་ཞེས་མི་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པོ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་མ་གཤམ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། འབྲས་
 བྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
 རི་ལྟར་སྒྲུབ་པོ་སྒྲུངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པ། དག་བཙུམ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཡེ་གཤམ་
 འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་དང་སྒྱུར་ན། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་དགག་བྱ་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་པ་ནི།
 དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་ཅིའི་བྱིར་སྒྲིབ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཅན་ཆད་སྒྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་
 ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་པ་ནི་མིག་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་ཆེ་དེ་ཡོད་ན། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དམ།
 དོན་དམ་ཏུ་ཡོད། བྱི་མ་མི་རིགས་པས། དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་
 སོང་བས་བྱིར་རྟོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། །ཁོ་ན་རེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མིག་སོགས་
 ཡོད་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་མིག་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། ཆོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་ཀྱན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་མ་སྒྱུར་བའི་མིག་སོགས་ཅམ་ཅིག་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 སངས་རྒྱས་པས་གྲུངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་ངོར་
 སྒྲིབ་དེ་མི་རྟག་པར་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཏུ་སྒྲིབ་དོན་སྒྲིབ་ཅམ་ཅིག་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན་དེའི་
 ལན་ལ་དོན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 མིག་སོགས་གྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་ཆེ། ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་མི་རྟེན་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མིག་སོགས་ཡོད་ན་དེ་སྒྲིབ་དགོས་ལ། མིག་སོགས་གྱི་སྒྲིབ་
 ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་ཆེ་ཡང་མིག་སོགས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས།
 རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་མི་
 འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིག་པ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་
 ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཅི་ལྟ་དེའི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་དེའི་རང་
 བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་བསལ་ནས་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་བྱིན་ཅི་མ་ལྟ་

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། གང་ཟག་གི་ཆོས་
 ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་པ་གཤམ་ཡོད། དེའི་བྱིན་གཞི་མ་གྱུབ་པའི་བྱིན་སྒྲུབ་
 རྩོད་དང་། གཞི་མ་གྱུབ་པའི་གཏམ་ཆོག་སྒྲུབ་ལོག་པ་ཉིད་པས་འདི་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔེ་ལ་ཡང་
 འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པར་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 སྒྲིབ་དག་གིས་ཀྱང་རྩོད་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཀྱི། བྱིན་
 ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པས། གཞི་མ་གྱུབ་
 པའི་བྱིན་སྒྲུབ་རྩོད་དང་། རྟག་སྒྲུབ་འབྱུང་པའི་འབྲེལ་གང་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་
 མས་གྱུབ་པའི་གཏམ་ཆོག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིན། གསུམ་ཆར།
 དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏམ་ཆོག་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པར་
 མཆོངས་པའི་བྱིན། བྱིན་ཀྱིས་ནི་གཏམ་ཆོག་སྒྲུབ་འདི་ཡང་རྣམ་རྟོག་གཏིང་མ་རྒྱུགས་པར་བཤད་དེ།
 འབྲེལ་པ་འདིའི་མདོར་བསྟན་འཆད་པ་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱང་རྩོད་པ་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་
 གཅིག་པོ་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པར་འདོད། དདོས་སྒྲིབ་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པས། དེ་འདྲའི་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྟེན་དོན་གཉིས་ལན་
 རྩོད་སྒྲུབ་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིན། ཞེས་འབྲུ་མནན་ནས་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་
 པའི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བཤད་ནས། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་གཞུགས་
 སྒྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་མི་རྟེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་
 པས་དེ་ལྟར་མི་རྟེན་པའི་བྱིན། ཞེས་འབྲུ་མནན། དོན་བསྟུའི་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཤེས་པ་
 གཉིས་པོའི་རྟེན་དོན་ལན་རྩོད་སྒྲུབ་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཞིགས་དོར་
 བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་དོན་མེད་ལ། དེ་མེད་པའི་བྱིན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་མི་བྱས་
 པར་བྲིས་ཡོད་དོ་ཉེ་ཉེ། དེམ་པ་ལྟར་ལྟར་གཅིག་ཉིད་དབྱུང་པ་དང་། དདོས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་

མཐུན་སྒྲུབ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་དབུ་མ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད།
 ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེར་གྲུབ་པར་འདོད། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ཁས་སྒྲུབ་ས། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དོན་པན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་
 འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་རྟེན་པར་
 མཆོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་ལ་དངོས་འགལ། གསུམ་པ་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་།
 དངོས་སྒྲུབ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ནམས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་ ས་ལའི་འདབ་མ་
 ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཟིགས་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །བྱེད་ལྟར་ན་གཞུང་གིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་
 བསྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དངོས་སྒྲུབ་པས་འདོད་པའི་ཆད་མ་དེས་ཀྱང་གཟུགས་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་གཟུགས་ཅམ་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཟུགས་ཅམ་ལ་
 ཆད་མར་སོང་བ་རྟགས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་
 ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་
 བྱེད་པ་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ། ཡོད་པར་གྱུར་པ་
 ཞེས་ཇི་ལྟར་འདོགས། དེས་དེར་མ་དམིགས་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པས་འབྱུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ།
 བྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་གི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་
 གཞི་ལ་འང་ཆད་མར་སོང་ཀྱང་མིག་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་པའི་ཆད་མ་གཅིག་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའང་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་འགྱུར་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། བམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་གི་ཆ་ལ་འང་
 ཆད་མར་མ་སོང་ཡང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་ཞིག་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་སོ། །བྱེད་ལྟར་ན་ནི་འདི་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྱུང་འགྱུར་སྒྲུབ་ལ་ཆད་
 མར་སོང་ཞིང་སྒྲུབ་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་མི་འགྲུབ། ཅིག་ཤོས་གྲངས་ཅན་པ་
 ལ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུབ་ཏེ། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་

པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བཤད་ཡོད་དོ། །འགྲེལ་བ་དེ་དག་གི་དག་དོན་དེའི་ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་
 ཞེས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲིབ་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དམིགས་པའི་ཆོ།
 སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་མ་དམིགས། བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་དམིགས་
 པའི་ཆོ། སྒྲིབ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་དྲགས་པར་
 དམིགས་པའི་ཆོ། སྒྲིབ་པ་དྲགས་པ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བར་སོང་དོ། །དེ་
 མ་རང་ཆུང་བ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་གཞོན་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 དམིགས་ཤེས་ཇེས་དཔག་དེས། སྒྲིབ་པ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 སྒྲིབ་པ་བདེན་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་སོ། །སྒྲིབ་པ་འདིར་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་
 ཏེ། བདག་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་དང་བྱུང་མཉམ་དུ་ཡོད་མོད། སྒྲིབ་པ་ལྟར་མ་གཤམ་གྱི་བདག་དང་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཉིད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་།
 ངོ་སྒྲིབ་དུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱའི་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་མི་
 བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་དམིགས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མས་ནི་དམིགས་པ་རང་གི་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་ནས་ངོ་བོ་ཞེས་
 པའམ་ངོ་བོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་ཆོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་མེད་ལ། སྒྲིབ་
 མའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡོད་པར་བཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པས་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྒྲིབ་པས་འགལ་བར་བཞག་པའང་དེ་ཡིན་གྱི། དེས་ཀྱང་
 དམིགས་པ་བདག་ལ་དམིགས་པ་གལ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་དང་། ད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱི་ཕ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པོའང་ཐལ་ཆེར་འཛིན་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི།
 འཛིན་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་

བར་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་དུ། ང་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཉི་བར་བཏགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་ལ་འཛིག་ལྟས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིན་
 རྒྱུ་མ་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་གྱིན་དུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞུང་གཞན་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟག་དུ་ཞེན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། སྤང་པོའི་སྤྱིང་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་གམ་ང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་རྒྱུ་གཞག་ཡིན་གྱི། དཔུ་མ་པ་
 རང་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མཛོན་སྙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིས་པའི་ཆོ། དེ་
 འདྲའི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་དེ་ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་མཛོན་སྙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན་བྱོད་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །དེ་ཆོ་ངེས་པར་དངོས་རྒྱུ་མེད་
 བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་འཛིག་ལྟ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་
 འཛིན་ལྟར་སྒྲིས་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི།
 ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྒྱུ་མ་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འབྱུང་རོ། །
 མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་
 ཡོད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་དགོས་ཏེ། མི་བཞེད་
 ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་སྙན་འབྱོན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། །འདིའི་ལུང་
 དང་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་དེའི་བྱེད་པས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་པ་འདི་ཡང་། དཔུ་མ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་མ་
 བྱུང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་། མ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་
 ལྟར་གནག་རྗེ་མོ་ཆོས་ཅན། སུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། གཞུགས་བརྟན་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུང་རབ་ལས་དེ་དེའི་དབུ་མཛུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་དབུ་མ་བཟོད་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲིན་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་

གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲོན་པོ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་བས་ལྷག་པ་དབུ་མ་
 པ་ལ་སྒྲོན་རྒྱ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། འདི་ནི་བྱོད་གྱི་དོར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཀོད་པ་ཙམ་སྟེ། བྱོད་གྱིས་
 སྒྲོན་པོ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་པས་རྟོགས་ན། སྒྲོན་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་
 བ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པས་བྱུང་བ་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་
 འདི་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དོ། །དབུ་མའི་རིགས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁ་སྒྲོ་བར་
 མཛད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་འདི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
 དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། གཅིག་གི་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་
 གྱི་ལྷ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལུས་པ་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཀ་
 བ་ལའང་དབྱེད་པ་ཞུགས་ན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་རུས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལྷ་ར་ན་
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་
 དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་པས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་རང་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བཞེད་ནས། །རང་བཟོའི་འོད་སྟོང་བྱེད་པ་འདི་གར་
 ཆོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་བཟང་ཉམས་བྱས་གིང་། །རང་རྒྱད་ཐུན་པའི་ལུངས་ནང་འཇུག་
 མཁས་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡིས་ཐལ་རང་ཉི་རྒྱའི་འགོས། །ཅིག་ཆར་རང་བཟོའི་སྒྲུ་གཅན་གྱིས་ཐོས་
 པས། །ཆད་པར་སྒྲུ་བའི་འོད་དཀར་ཉམས་བྱས་ཀྱང་། །རྟག་པར་སྒྲུ་བའི་འོད་སྟོང་འབྱེད་ལ་ཉི། །
 དེ་བྱིར་དེ་ནི་བདག་སྒྲུའི་གཞུང་ཆེན་དང་། །མཐའ་ཡས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། །
 བདག་ལྷའི་གཞུང་ལུགས་འཇུགས་པར་ཁས་སྤངས་ནས། །ཐལ་འགྱུར་གིང་རྟེན་སྒྲོལ་ཆེན་འབྱེད་
 པ་མཛར། །

དེ་ཡང་འདི་ལྷ་ར་འདོན་ཏེ། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་མོད། །
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ནི་དེས་པར་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལ་ནི་ལས་འབྲས་གྱི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། གང་ཟག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་
 ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་
 བས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་བདག་འཛིན་ནམ་འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་

གྱི་བདག་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར། བདག་ནི་དེས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ་གང་ཟག་
 དང་ཚེས་གྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་དོ། །
 འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པས་རང་གི་དམ་བཅའ་བཞག། ཁྱེད་པར་
 བཤད་པས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྟན་དཔུང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ཏེ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་རེ་ཤིག་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། རིགས་པས་
 དགག་པར་བྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟོད་བྱེད་པའི་ང་ཅམ་དང་གང་
 ཟག་ཅམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། ངར་འཇིག་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་ལམ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟན་དཔུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་
 བདག་འཇིག་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བཟུང་བའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་ང་ཅམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་བདག་འཇིག་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཡིན་
 ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ཚེས་གྱི་བདག་འཇིག་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་བཟུང་བའི་
 བདག་བཞིན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཡང་ངར་འཇིག་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་བཟུང་བའི་
 བདག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་ང་ཅམ་གྱི་ཐ་སྟོད་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉི་ལྟར་སྤྱར་མོད། འདི་བདག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདི་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 འཇིག་པའི་སྒྲ་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་གྱི་སྤང་དུ་པན་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་། དཔེ་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་གྱུར་པ། །འདིར་དེའི་
 གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བདག་ཅེས་ཐ་སྟོད་ཉི་
 བར་སྤྱར་བ་ནི། དཔུ་མ་པས་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པས་བཀག་པ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་
 དག །འདི་སྟམ་དུ། ང་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། ཕྱིས་པ་རྣམས་ངའི་ཟས། ངའི་གོས་ངའི་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་ཞེས་སོགས་མཁས་པ་ནས་ཕྱིས་
 པའི་བར་གྱི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལྷུང་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པས་དེའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་མོད་གྱི། ཐ་སྐད་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་
ང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་བ་མ་བྱས་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་ལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བདག་ཅེས་དང་།
ང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་
གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་
ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་གིང་རྟེན་འཛིག་པ་བཞིན། །
དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམ་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་
ན་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་ངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་གང་ལ་
དམིགས་ཤེས་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་རང་
བཞིན་ལྟ་སྟེས་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ཉིད་
དེ། འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་དང་བདག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུམ་
དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་། འདིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་འཛིན་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅུམ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རི་ལྟར་འཐད། དེ་
ལྟར་བྱས་ན། ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་མ་རིག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་མ་
རིག་རྟེན་ཅན་དུ་ཞེས་པ་དང་། བདུན་ཅུ་པར། རྒྱ་དང་རྟེན་ལས་སྒྲེད་དོས་རྣམས། །ཡང་དག་
པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་ཞེས་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྟ་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ། བདག་འཛིན་གཉིས་
ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དང་པོར་ང་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གང་ཟག་གི་

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཞེན་སྦྲངས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའམ་གང་ཟག་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་མ་
 རིག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། བདེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
 གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞིན་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་ངས་པར་བྱེད་པས། གཉི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པ།
 དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་དང་སང་གི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེས་
 སྦྲང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་
 པར་རིགས་པས་བསྐྱབ། ཡིན་པ་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་
 བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བདག་འཛིན་ཏུ་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 བདག་ཡིན་ན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མེད་པར་གཟིགས་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། བདེན་པ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱུར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བདེན་པ་མེད་པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
 ནི་བདག་དེ་མེད་པར་གཟིགས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་
 དམིགས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེས་དེ་ངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ངས་སྒོ་དེའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་བདེན་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཅན་ངས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུ་བ་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིས་ཏེ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་མ་སྐྱར་བར་བདག་གི་གང་ཟག་ཙམ་དེ་དམིགས་པར་
 ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན། གང་ཟག་ལ་མི་ཚུད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་བདག་བདེན་པར་མེད་པ་

བདག་གི་གནས་ལུགས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཁས་
ལེན་དགོས་པས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་སྒོ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤང་བའི་སྤྲོད་དུ་བདག་མི་འགོག་པར། བདག་གི་སྤྲོད་ན་བདག་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་བདག་དང་
བདེན་གྲུབ་གཅིག་གསུམ། ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པར་བྱས་ནས་འགོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་ཐལ་ལོ། །བདག་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་
དགོས་ཤིང་བྱུང་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་
འདོན་པ་ནི་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འཆད་དོ་ཞེས་
གཞན་འདྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཚོལ་གྱིས་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ནར་སྤང་བས།
རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པར་
བཟུང་བའི་བདག་དེ། རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲི། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཟ་པོ་
རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཅེས་སོགས་ཐོགས་དང་པོ་ཁས་སྤངས་པས། དེ་ཐུན་
འབྱེན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན་བདག་འཛིན་ལྟན་
སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱབ་ཞིན་ནོ། །བདག་
དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་བདག་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་དམིགས་པར་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་རིག་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་སྟེ་བ་
བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ད་དུང་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་མི་ལྟོག་པ་དེས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་མ་
མཐོང་ལ་ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མོ་གཤམ་སྤྱབ་ལྟར་
སྟེ་བ་དང་ཐལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་
མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འང་ཡོད་མི་འདོད། །འཛིན་རྟེན་ངར་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་རྟེན་དུ་

ཡང་། །མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པ་འང་བདག་ལྟ་འདྲི་བྱེད། །གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མངས་
 བསྐྱལ་གྱུར་བ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཆ་བརྟ། དེས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་འདི་མ་མཐོང་
 ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་
 ལུང་དང་བཟོན་པ་ཁས་བླངས་སྡེ་ཆོགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མི་རྟག་གོ་སྟེ་མ་དེ་ལ་ཡང་སྡེ་
 མ་དེ་ཡང་འཇུག་མོད། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བཟོན་པ་གཅིག་ལ་བདག་མང་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ།
 སྐྱེ་བ་སྡེ་མའི་ལྟ་འདྲི་ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་དང་བྱི་མའི་མའི་ལུང་པོ་ལ་བཟོན་ནས་བཏགས་
 པའི་བདག་སོགས་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འབྱུང་། དེ་རྣམས་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་དེ་རྟག་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེར་ལས།
 གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་བདག་དེ་ཆོས་ཙན་རྣམས་སུ་
 ཐལ། རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། འདོད་ན་མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག །ལྟ་པོ་
 འདི་དག་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། བཅའ་མཁའ་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་དེ་
 ཆོས་ཙན། སྡེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་
 ཐལ། རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ལྟ་
 པ་སྟོང་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པོའི་བདག་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བ་པོའི་བདག་གཉིས་དངོས་པོར་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། བདག་དང་འཛིན་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཆོས་ཙན། བདག་མེད་མདོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱོད་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་
 འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བདག་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཙན།
 བདག་མེད་ཇི་ཙམ་གོ་མས་པར་བྱས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་མི་རྣམས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་
 བྱའི་བདག་དེ་འདོར་མི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་མ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་བདག་ན་
 དེ་བྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་
 ལྟ་བ། །རྣམས་ལ་འཇུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །ཅིས་དང་། སྐྱེ་འཛིན་བྱེད་པོ་མེད་པས་

451

ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ཡང་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་བདག་བདག་ས་ཡོད་ཐུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་པས། བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
 སྐད་དུ་མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྒྲུས་པར་འགྱུར། །
 བདག་ས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་སོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་གྲང་ཁས་མི་སྒྲུང་། །ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་
 ན་འདིར་ངར་འཛིན་གྱི་རྟོན་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་པ་དང་ཞེན་སྒྲུངས་གྱི་བཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་ལ་
 བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ན་ནི། བྱེད་ཀྱིས་དང་པོ་རིགས་པ་དང་འགལ་
 ཏེ། དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར་ལ། བདག་ཆོས་ཅན། བདེན་སྟོང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའང་བདེན་སྟོང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཛོད་ན་གསུམ་ཆར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁས་སྒྲུངས་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འདི་ནི་
 ངར་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་བ། །ཞེས་པའི་རྟོན་དེ་
 ཡང་། དམིགས་པ་ལ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་
 རྟོགས་པས་གྲང་བདག་ལྟ་སྟོང་མི་རུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་དེ་ངར་འཛིན་ལྟ་
 སྒྲེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ། འདིའི་རྟོན་རྣམ་པའི་རྟོན་ལ་འདོད་ན།
 ལྷ་མ་རྣམས་གྲང་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་གྱི་
 དམིགས་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །སྒྱིར་ཡང་ང་ཅུ་མ་འགོག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་འཛིན་ཆོག་ས་ཉིད་ཡིན་པས་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་
 ཞེན་སྒྲུངས་གྱི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདག་ས་པ་ཅུ་མ་གྱི་བདག་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྱེ་
 འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཤེར་ལས། སྒྱེ་དང་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 དེ་འདྲའི་བདག་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟོན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སོ། །བདག་ཐུང་གཉིས་དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས།
 བདག་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་མེད་དེ། དངོས་པོའི་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་

སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་། དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་
གྱུབ་གྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་གྱུབ་དངོས་བརྗོད་ཏུ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་བདག་
མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་བྱིས། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདག་སྤང་གཉིས་པོ་དེ་ཅིང་དང་གཞན་གང་
རུང་ཏུ་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། བདག་སྤང་གཉིས་རྟོན་བརྟོན་པ་དང་ལྟན་པ་དང་ལྟན་པ་ཅན་ཏུ་འདོད་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིག་ལྟའི་རྩེ་མོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་གང་ཕྱིར་སྤུབ་
པས་བདག་དེ་ཞེས་དང་། རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་
དངོས་པོར་གྱུབ་པའི་བྱིས། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་དེས་
གྱུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་།
འདི་ནི་སྤང་པོ་རྣམ་བརྟོན་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟོན་གྲགས་པས་
སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་སུ་གིང་རྟའི་དཔེས་བདག་དེ་ཐ་སྤྲོད་ཏུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་བཟུང་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཉིས་པ་དང་སྟོན་མ་ལུས་པའི་རྩ་
བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སུན་སྤང་བ་ན། བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་
སྤྱོད་པ་བདག་མེད་ན། ང་དང་གང་ཟག་གྲང་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཚོས་
པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཉིས་པ་ཡོད་པར་བརྟུན་པ་ན། དེའི་
སྟོན་མེད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེའི་རྣམ་སྟོན་སྟུང་བ་པོའི་བདག་
ཅས་བྱ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་སུ་རྒྱག་གྲང་། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིས། བདག་ཅས་བྱ་
བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་རྩུང་ཟད་གྲང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་དང་། ང་ཡི་མཚན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་མེད་པར་འགྱུར།
འདི་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གྱི་བཟུང་བྱ་བ་གཤམ་པ་དེ་ཅིང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
ནོ། །ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ལྟའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ང་དང་གང་ཟག་དང་། རེས་འགའ་བདག་ཅས་བྱ་
བའི་ཐ་སྤྲོད་བྱེད་མོད། དེ་ངར་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་བདག་དེ་མ་ཡིན། དེས་ནི་ངར་
འཛིན་ཅན་ཏུ་བཟུང་ལ། འདིར་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཐ་སྤྲོད་
ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིས། དཔེར་ན་

སྤེལ་ཏུ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་གང་ཟག་རང་
 བཞེན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན་བརྟག་ན་བདག་གི་དོན་རང་བཞེན་ལ་འདོད་པ་དང་།
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །མདོར་
 བསྟུན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་ཅིང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བྱ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་ཐ་
 སྙད་ཏུ་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞེན་འཛིན་
 རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་། །ནས། འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདི་དངོས་པོར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་། ཏྲག་མི་ཏྲག་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་མི་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་
 དང་། ཅིག་ཤོས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། གང་ལ་ཏྲག་ཏུ་འགོ་རྣམས་རང་འཛིན་སྟོ་
 རས་མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྣལ་
 འབྱོར་པས་དེ་འདྲའི་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་དམིགས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་གི་
 སྒྲ་ཉི་བར་སྒྱར་པ་ཅུ་མ་གྱིས་བདག་ཏུ་རྟོག་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་། ང་དང་། ངའི་བ་ནི་ཡོད་
 ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །
 སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་འདི་སྐད་ཏུ་མདོ་སྟེ་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་མཚན་གཞི་
 འདོད་ཅིང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་
 ཅག་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 ཡང་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་། བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་ཉི་བར་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་
 ཞིག་མགོན་ཏུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྤུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས། སེམས་ཏུ་ལ་བ་ནི་བདེ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

བྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཆེར་བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་
 ལ་བཞེད་དེ། དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངར་སེམས་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་དུ་བཤད་པའི་
 བྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་བདག་ཡིན་ན། རྩམ་སྤྱུ་བ་པས་བྱུ་བ་པར་
 ཐལ། བདག་གི་མཆོན་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཡིན་ན། རྩམ་སྤྱུ་བ་པས་བྱུ་བ་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་གང་
 ཟུག་གི་རང་ལྡོག་ནས་བདག་སྟོང་ཡོད་དུ་སྒྲིམ་པས་སྒྲོན་མེད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་བདག་
 དང་རྩམ་སྤྱུ་བ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་གང་
 ཟུག་དེ་བདག་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན་ན། གང་ཟུག་རང་ལྡོག་ནས་བདག་སྟོང་ཡོད་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །
 བྱུ་བ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་ཡིན་ན། བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པར་ཐལ་ཏེ།
 བདག་ཡིན་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་
 གཞི་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཡོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཤ། །ཞེས་པ་སྒྲུབ་དང་ཐད་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པར། བདག་འགོག་གི་
 རིགས་པ་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སེམས་པས་བདག་ཡིན་
 དགོས་ན། དབུས་མཐར། རོན་དང་སེམས་ཙམ་བདག་རྣམ་རིག་ །རབ་ཏུ་སྒྲུའོ་དེ་དོན་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་སྒྲོན་པོ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཐལ། ཀུན་གཞི་བདག་ཏུ་
 ཐལ། དེས་དེར་ཞེན་པའི་བྱིར། གང་ཟུག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་།
 གང་ཟུག་གི་བདག་ཏུ་ཐལ། དེས་དེར་ཞེན་པའི་བྱིར། མཁས་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ལུགས་ལ། དེ་
 རྣམས་ཆོས་ཙམ། སྒྲིམ་བུ་དང་སེམས་ཙམ་སོགས་སུ་ཐལ། ཆོད་མས་གྱུ་བ་པའི་བདག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱུ་བ་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱི་དགོངས་པ་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
 ཡིན་གྱི། །ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་ཏེ། མདོར་བདག་ཅེས་
 བྱུ་བའི་དགོངས་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། སེམས་དུལ་བ་ནི་བདེ་
 བར་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་པས་དེ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆོད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡང་སྤྱིད་ཡོན་པའི་
 བྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ་བདག་ཏུ་སྒྲུ་བ་རིམ་གྱིས་དྲང་བར་བྱུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་ལ་

སྒྲིབ་ཀྱི་དང་འཛིན་ལྟ་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་གཞན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །བདག་
ཅམ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་གོལ་རུས་ན། །མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་ཅི་ཕྱིར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཟབ་མོ་
དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དང་འགལ། །བདག་ལ་བདེན་པར་རྟོག་པས་འཆིང་རུས་ན། །བདག་
ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་ཅིས་མི་འཆིང་། །ང་དང་ང་ཡིས་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
འབྱུངས་པའི་སྤོངས་ཆེན་འདི། །ཉེས་པའི་རྩ་བ་མིན་པར་སྒྲོགས་ཀྱི་དང་ཅིང་། །བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་བདག་འདི་བདེན་ལོ་ཞེས། །ཐུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཉེས་པའི་ཆ་གས་ཅམ། །ཉེས་པའི་
ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པར་སྒྲུ། །འདི་ནི་ཐར་པའི་རྩ་བ་འགོག་ཀྱི་དང་ཅིང་། །འཁོར་པའི་རྩ་
བ་སྒྲུབ་པའི་གསང་ཆོག་ལགས། །གཞན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ། །འབྱུང་ཞེས་
སྒྲོགས་པ་སྒྲོན་པའི་གསང་ཆོག་སྟེ། །གཞན་ལ་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །སྤོང་
ཞེས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་བཞད་གད་གནས། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་བདག་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ནི། །འདི་ལྟ་སྟེ། གོང་
དུ་བདག་བཀག་པ་ལ། །བདག་སྒྲུབ་པས། །སྒྲུས་པ། །བདག་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས་
བདག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། །མི་འགལ་ཏེ། །དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགོངས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་ལ། །དགོངས་པ་ལྟར་
བདག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་
གི་གདགས་གཞི་དེའི་སྤྱིང་དུ་བཅལ་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གིང་རྟོག་དཔེ་དང་བཅས་ནས་
གསུངས་སོ། །རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་སྒྲོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་
པོ་བདག་འདོད་ན། །ཞེས་བརྗོད་ནས། །ལན། གང་ཕྱིར་སྒྲོན་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མི། །རྒྱང་
དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བའི། །ཁམས་དུག་དག་དང་མིག་སྟོགས་རེག་པ་ཡི། །སྒྲིབ་
མཆོད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟར་ཅིང་། །སེམས་དང་སེམས་ཕུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས། །
དེས་གསུངས་ནས། །དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་དང་། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་
བརྟེན་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །འདིའི་དཔེ་ལ་འཕྲོས་ནས། །བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་འདི་བདག་
ཏུ་འབྱུལ་གཞི་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། །བདག་ཏུ་གསུངས་པར་ཟད། །ཐུམ་སྟོགས་རང་གི་ཆ་

གསལ་བཤད་པ་པོ་དང་པོ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་ཚུལ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལ་འབྲུག་ཚུལ་རྒྱུ་ཆེན་གསུངས་སོ། །དགོངས་པ་
ནི་བཤད་པ་པོ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་བདག་ཏུ་བཤད་པ་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོངས་པ་
ཡོད་དེ། འཛིན་ཏེན་གྱི་གསལ་པས་འབྲུག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷུང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྷུང་པས། ཞེས་སོ། །
དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱིར་བཤད་པ་པོ་ཅམ་གྱི་ང་ཅམ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱིས་བཟུང་བ་
ལྷུང་གྱི་བདག་མིན་ཏེ། ངར་བཞེན་གྱིས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་
ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བཞེན་མིན་ཞིང་། ཞེས་སྟོན་པ་སོ། །འོ་ན་བདག་མེད་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་ལས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ལ་ཏུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཆེན་པོར་
འཛིན་སྟོ། ཞེས་སྟོན་པ་སོ། །འདི་དག་གི་ལུང་ནི་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅིང་
དེས་བཤད་པ་པོ་བདག་གིར་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འབྱུང་
རྒྱུ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ཞེས་སྟོན་པ་སོ། །དེ་ལྟར་
བདག་གིར་བ་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་དགོས་སོ། །མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་སྡེ་
མཐའ་དག། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་བདག་ཡོད་པར་མཐུན་ལ། མཆོན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅམ་སོ། །
ཞེས་ཟེར་བ་འདི་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་ལྟེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱུ་ཆེན་སྟོང་བ་པོ་དང་བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་
གྱུར་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ངར་སྡེ་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་དེ་བཀག་ནས་ཆུད་མི་འཇོལ་
བ་དང་། ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །
དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། འགའ་ཞིག་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཀུན་
གཞི་དང་། འགའ་ཞིག་ང་ཅམ་བཞེད་དོ། །མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི། འཛིན་ཆོག་ལ་བཞེན་
ནས་བཤད་པ་པོ་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་ལྟོང་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གང་ཟག་གཞན་
པར་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །
ཡང་བདག་འདི་ཉིད་བདག་ལྟོང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་གོང་འོག་རྒྱུ་ཆེན་གྱིས་མ་ཐོན་ནོ། ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། མེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་དེ་
བདག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
ཡིན་ན་བདག་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་འགལ་ལོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་
གང་ཟག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ན། བདག་
འཛིན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྣམ་པར་ཡང་འདོད་ན། བདག་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།
བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་རོ། །

འཛིན་རྟེན་ལམ་གྱི་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ། །ཆགས་བྱལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནང་པའི་གཞུང་། །
གང་ནས་མེད་ཅིང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདོད་པ་སེར་སྒྲུའི་ལུགས། །ཟག་
མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་རྟེན་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས། །དག་
བཅོམ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་འདོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་སྒྲོན་མེད་ཤིང་རྟེན་སྒྲོལ་འབྱེད་ཡིན། །འཛིན་
རྟེན་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲུབ་གསུམ། །འགོག་ཅེས་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མེད། །
བདག་འཛིན་གཉིས་དང་དེས་བསྒྲེད་ཉིས་པའི་ཆོགས། །ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་
ནས། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡི། །ཐལ་འབྱུར་ལུགས་མཆོག་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ། །
གཉོན་པོའི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱུས་ན། །གཞོམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་ལ་
སྒྲིམ། །ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་དགའ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ། །གཉོན་པོའི་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ཉོན་ཐོས་
ལུགས། །སྒྲིབ་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་དང་ཞི་བ་ལྟ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་སྒྲིབ་པའི་ཞབས་
རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱུར་བཅོམ་མ་ལུས་སྒྲིབ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་
སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཐར་པ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་ཙམ་མ་བསྐྱུར་བྱིར། །སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་བྱི་རོལ་
པའི། །དང་སྤྱིང་ཇི་བཞིན་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ། །ཆགས་བྱལ་མེད་པར་དཔལ་ལྡན་སྒྲིབ་པས་བཤད། །
དེ་དང་འདི་ཡི་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱིངས། །འདི་དག་ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་སྒྲོ་མིན་ཞེས། །དམ་ཆོས་
ལལ་ཆེར་སྤངས་པའི་སྤྲིག་ཆེན་ལེན། །འགའ་ཞིག་དམན་པའི་ཐར་པར་འཇུག་པ་ཅི། །ལྷ་སྤྲིགས་
གཞུང་གི་ཐར་པའི་རྗེས་འབྱུང་ནས། །སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོར་བྱིན་ཅིང་འོག་མ་ལ། །ཆགས་བྱལ་རུས་

བར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད། །ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཞུགས་པས། །སྤྱིད་ཅེ་ཙམ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་མི་ལུས་ན། །ཁྱི་རོལ་གཞུང་དང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཐོབ་བྱའི་བྱད་པར་
 གང་ཡིན་སྤྱོད་པར་རིགས། །དབུ་མའི་ཐེག་པར་མ་ཞུགས་གང་ཟག་འགས། །ཐར་པ་ཙམ་ཡང་
 ཐོབ་པའི་སྒྲུབས་མེད་ན། །ཀུན་གྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་གཅིག་པས། །ཡང་ན་དམན་པའི་
 ཐེག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འགའ་དང་སེམས་ཙམ་གཞུང་། །ཉན་ཐོས་
 གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །བདག་མེད་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཙམ་མི་སྟོན་པར། །
 མཚུངས་ན་གོང་འོག་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གང་། །ཐུབ་མཐའ་བཞི་པོ་ལྟ་བུས་མི་བྱེད་པར། །ཐལ་རང་
 ལྟ་བུས་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྤྱོད་པ་འདི་ཡིས་རང་གི་འདོད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་གིང་རྟའི་
 སྟོལ་དང་འགལ། །རྒྱལ་བ་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་རིང་གིག་ཏུ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་ཙམ་
 མེད་པར་ཡང་། །ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས། །དུས་དེར་ཐར་འདོད་རྣམས་
 གྱིས་འཇུག་དོགས་གང་། །གང་ཞིག་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །ཁྱེ་སྤྱོད་གཞུང་གི་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡི། །མཐར་ཐུག་ཆད་མས་ཐུབ་ཅིང་འོག་ཕྱོགས་ལ། །རིགས་པའི་གནོད་
 བྱེད་འཕེན་ཅིང་དབུ་མ་པར། །ཁས་ལེན་སེམས་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལེགས་ལྷན་སོགས། །ཡིན་ལུགས་
 སྟོན་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །རྒྱལ་བ་ཞིན་བརྟེས་པའི་མཁས་རྣམས་ག་ལ་ཡིན། །ཆོས་
 རྣམས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་ཐུབ་ཅིང་། །རང་བཞིན་ཐུབ་ཅིང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས། །རབ་
 ཏུ་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཆེན་ལེགས་བཅུགས་ནས། །མཐའ་དག་བདེན་པར་ཡོད་ཅིས་འདོད་པ་ཡི། །
 དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དང་འདི་དག་གི་ །ཆོས་ལྟར་བཅོས་ནས་ཆོས་མིན་སྟོན་ནོ་ཞེས། །
 ཡང་ཡང་སྒྲོགས་པའི་གྲོགས་བམ་མང་མཐོང་ཆོ། །དེ་བྱེད་མེད་དང་ལྷན་མང་པོས་འཕགས་རྣམས་
 ལ། །སྤྱོད་པ་བཏབ་ཅིང་ཆད་ལྷན་མཁས་པའི་གཞུང་། །རྒྱ་བཞིན་དོར་ནས་རང་ངུའི་ཆོགས་
 ཆེན་ལ། །ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་འབད་པས་རབ་བསྐྱེམས་གྱང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་བདེན་པར་
 མེད་དོ་ཞེས། །ནང་འགལ་ཁུར་གྱིས་རིང་ནས་དུབ་པ་ཡི། །ཡོངས་རྫོགས་གིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
 ག་ལ་སྤྱིད། །དེ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རང་མཆོན་སོགས། །ཐ་སྙད་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་ཁྱེ་
 ཐུབ་ཀྱི། །རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པའི་ཞབས་ཀྱིས་གྱང་། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲོང་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་གཞིའི་ཚེས་ཅན་ལ། །རང་
བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་གསུང་རིགས་གྱི། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ཡི་ལོགས་ཕྱོགས་ལ། །
གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་པ་གཞིགས་ལགས་སམ། །དེ་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཞུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ། །
མི་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །སྤྱུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱིས་གཞིགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ། །རྟེན་
དང་མ་རྟེན་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་། །སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པའི་སྒྲེ་བོ་ལ། །མཐར་ཐུག་ལྟ་
བའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །འགའ་ཞིག་
ཆད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་དོགས། །མཚན་འཛིན་རིང་ནས་གོམས་པའི་སྒྲེ་བོ་འགའ། །དེ་
མར་རིམས་གྱིས་བགྱི་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ། །རང་རྒྱུད་ལུགས་མཚོག་བྱེད་པར་འཕགས་མོད་ཀྱང་། །
ལ་ལ་རྟག་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་དོགས། །ད་ལྟ་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་སྒྲེ་བོ་འགའ། །རང་རྒྱུད་
བདེན་སྒྲུའི་གནས་སུ་རབ་བསྐྱལ་ཞིང་། །སྒྲོན་ཆད་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་རྣམས་ཆད་པར་འཕངས། །
རང་གི་ཐལ་འགྱུར་རྟག་པའི་གནས་སུ་བསྐྱབས། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྟན་ཏི་
མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོས་རང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་གསང་ནེུ་ཐོག་ཏུ་སྒྲས་པའོ། ། །མདྲ་ལོ་རྩ་ལྟོ།

[illegible]

२३॥

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(230)

པར་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟ་གྱིས་བཟུངས།

ཡུང་མོའི་མོད་རིག་པ་དང་ལྷན་ཁང་གིས་བསྐྱུར་ཏེ་བསྒྲུབ།

མེ་ཅིན་གོང་དུ་པར་བཤེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་གིས་དཔར་བཤེབས།

[illegible]

३०७३ अंतिम प्रमाण पत्र प्रमाण पत्र प्रमाण पत्र प्रमाण पत्र

५५५५५५ ०००७—१५००

ISBN 978 - 7—80253—334 - 9/B. 110

མཁའ་འགྲུལ་ཆེ་མོ་ལ་(དེའ་ཉ - ༣༩ལྟར་)སྒྲིལ། ༡༩༥༠.༠༠

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第4卷: 藏文 / (明) 班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

— 北京: 中国藏学出版社, 2010. 12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教—文集—藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002250号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第4/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

*

开本: 787mm×1092mm 1/16 印张: 700.25

2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་གྲུ་བརྒྱད་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >